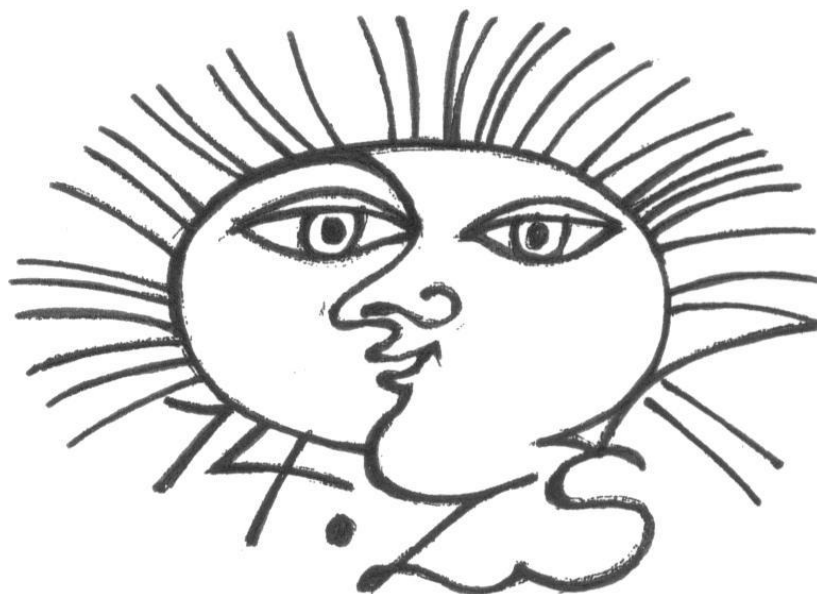

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

**ŠKOLA JAZYKŮM, SPORTU
A TVOŘIVOSTI OTEVŘENÁ**

**14. ZÁKLADNÍ ŠKOLA PLZEŇ, ZÁBĚLSKÁ 25,
příspěvková organizace**

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název školního vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání zpracovaný podle upraveného RVP ZV (leden 2016) – Škola jazykům, sportu a tvořivosti otevřená

Údaje o škole:

Název školy: 14. ZÁKLADNÍ ŠKOLA PLZEŇ, ZÁBĚLSKÁ 25, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

Adresa školy: Zábělská 25, 312 00 Plzeň

Ředitel školy: Mgr. Helena Lišková

Koordinátor ŠVP: Mgr. Simona Burešová

IČO: 68784643

IZO: 102228337

REDIZO: 600069567

Kontakty:

Telefon: 378 027 300

Web: www.14zsplzen.cz

E-mail: skola@zs14.plzen-edu.cz

Zřizovatel školy:

Statutární město Plzeň
nám. Republiky 1, 306 32 Plzeň
IČO: 00075370

Telefon: 378 031 111

Web: www.plzen.eu

E-mail: posta@plzen.eu

Platnost a účinnost dokumentu od: 1. 9. 2018

Spis. zn. 14ZS/511/2018

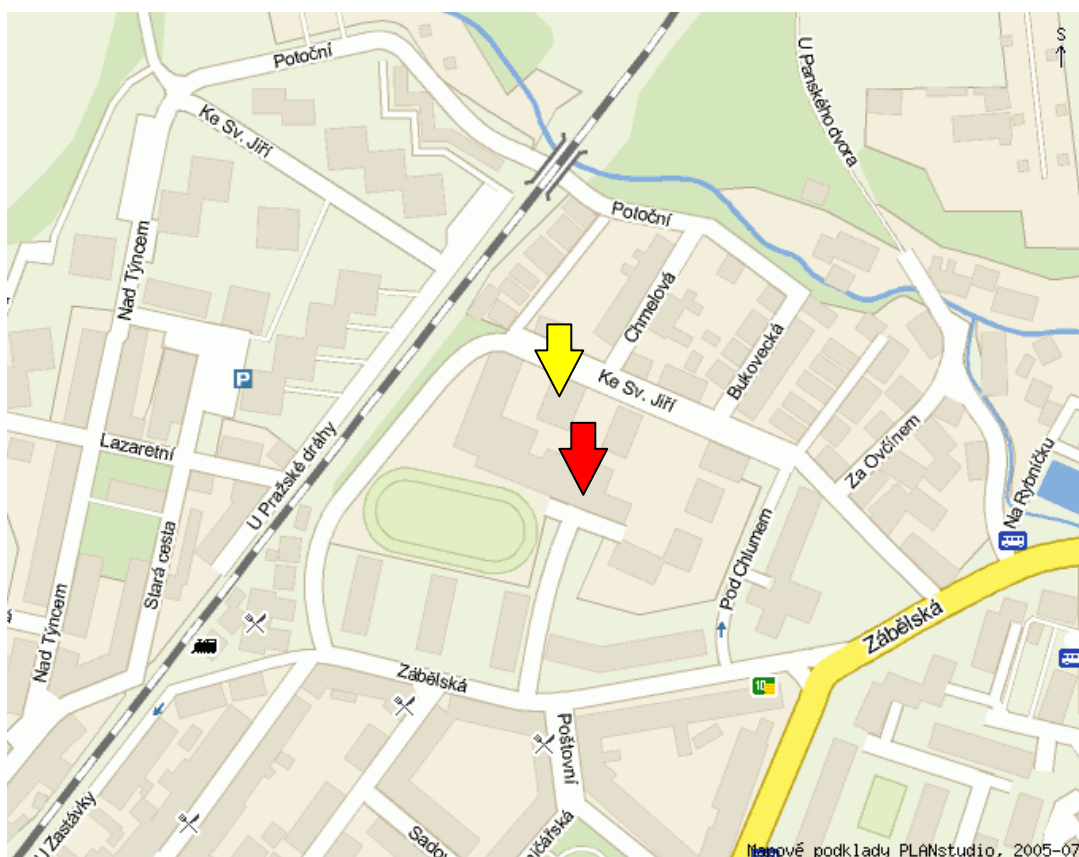
.....
Mgr. Helena Lišková
ředitelka školy

razítko školy

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Poloha školy

Poloha školy
(červená šipka)
Poloha ŠD
(žlutá šipka)

Základní údaje

Zřizovatel
Město Plzeň

**Škola byla
postavena**
v r. 1974

Budova
Základní
škola
(kapacita 650
žáků)
Školní
družina
(kapacita 270
děti)

Počet učeben:
29

**Hygienická
kapacita –**
650 žáků

Název školy:
14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková
organizace

Dopravní dostupnost do školy

Autobus číslo 28, 29, 33

Trolejbus číslo 16

Podmínky školy

Charakteristika	Současný stav	Výhled do dalšího období
Úplnost a velikost školy	Jsme úplnou školou s 1. až 9. postupným ročníkem. Škola vzdělává přibližně 600 žáků, průměrná naplněnost tříd se pohybuje kolem dvaceti čtyř žáků.	Nechystáme změny. Chceme udržet stávající podmínky ke vzdělávání ve škole.
Vybavení školy	V budově školy je 22 kmenových tříd. Odborné pracovny jsou učebna Aj, VT, Fy, Ch a Př, multimediální učebna pro pracovní činnosti, učebny s interaktivními tabulemi nebo LCD panely, z toho jedna je vybavena žákovskou knihovnou se 14 počítači a slouží jako informační centrum. K dispozici mají žáci i učitelé iPady. Dále škola disponuje cvičnou kuchyňkou, učitelskou knihovnou a keramickou pecí, která je umístěna v samostatné místnosti. V každé učebně je nainstalována výpočetní technika. K pohybovým aktivitám žáci využívají dvě tělocvičny, víceúčelové hřiště a nově zrekonstruovaný sportovní areál. Ve všech třídách prvního stupně a ve všech kmenových třídách druhého stupně jsou výškově nastavitelné židle a lavice.	Plánujeme rekonstrukci víceúčelového sportovního areálu (zatím je na hřišti travnatý povrch). Dále je potřeba postupně obnovovat školní židle a lavice.
Nábytek		
Kabinety, sborovna	Učitelé mají kvalitní zázemí vytvořené v předmětových kabinetech. Všichni učitelé mají k dispozici počítač s internetem, napojení na počítačovou síť, kopírku, sborovnu pro školení a porady atd.	
Hygienické zázemí	Škola má kvalitní hygienické zázemí.	
Občerstvení	Školní jídelna nabízí pro žáky svačiny.	Nechystáme změny.
Jídelna	Škola má svou vlastní jídelnu. Žáci i zaměstnanci školy jídelnu využívají a mají možnost výběru ze dvou jídel.	Nechystáme změny.
Školní družina	Školní družina má 7 až 9 oddělení, která jsou umístěna v pavilonu 1. stupně.	Nechystáme změny.

Charakteristika žáků

Do školy dochází žáci ze spádového obvodu MO Plzeň 4 (katastrální území Doubravka, Lobzy, Újezd, Červený Hrádek, Bukovec) a vzhledem ke kapacitě školy i ze sousedních obcí a sousedních obvodů. Dostupnost školy je na velmi dobré úrovni autobusem číslo 28, 29, trolejbusem číslo 16. Počet žáků každoročně mírně roste. V posledních letech vzděláváme i děti cizích státních příslušníků.

Ve škole pracuje školní parlament, který je tvořen zástupci 4. – 9. tříd. Prostřednictvím školního parlamentu mohou žáci dávat podněty k činnostem ve škole. Parlament rovněž organizuje akce pro žáky školy.

Máme dobré zkušenosti v práci s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami, které integrujeme do běžné výuky. Těmto žákům na základě doporučení PPP se věnuje i speciální pedagog. Ve školním roce 2013 - 2014 jsme začali integrovat do běžné výuky žáky s asistenty pedagoga. Žáci se pod vedením učitelů připravují a zúčastňují různých soutěží, olympiád, sportovních turnajů.

Charakteristika pedagogického sboru

Počet členů pedagogického sboru se pohybuje mezi 37 - 49 členy v závislosti na aktuálním počtu žáků. V pedagogickém sboru se spojují mladí i zkušenější pedagogové, prioritou školy je zaměstnávat plně kvalifikované pedagogy. V současnosti je kvalifikovanost a aprobovanost sboru na velmi vysoké úrovni.

Ve škole pracuje speciální pedagog, výchovní poradci, školní metodik prevence, školní psycholog, koordinátor ŠVP, koordinátor EVVO, vychovatelky ŠD, asistenti pedagoga. Dále jsou pedagogové pověřeni metodickými povinnostmi v rámci jednotlivých předmětů.

Všichni učitelé jsou proškolení v problematice ochrany při mimořádných událostech a poskytování první pomoci. V rámci vzdělávání ICT absolvovali kurzy základních dovedností a stále si doplňují vzdělávání na základě nárůstu různých typů výpočetních technologií.

Projekty (dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce)

Naše škola intenzivně spolupracuje s pedagogicko – psychologickou poradnou, účastní se dlouhodobého programu primární prevence. Žáci 6. ročníků se zúčastňují několikadenního adaptačního kurzu, pro naše budoucí prvňáčky pořádáme každoroční projekt „Úspěšný předškolák aneb škola nanečisto“, který pomáhá usnadnit jejich vstup do školy. Škola je zapojena v projektu Škola podporující zdraví v rámci sítě škol SZÚ Praha, garanta evropského programu Škola podporující zdraví, v projektu Rozumíme penězům a v projektu Minimalizace šikany, v projektu Normální je nekouřit, v projektu Řemeslo očima žáků a v dalších projektech vyhlášených na daná období školního roku. Škola spolupracuje se základní školou v Žilině od roku 2010, Základná škola, Námestie mladosti 1, Žilina, Slovenská republika v rámci mezinárodních projektů, např. Erasmus+, dále se základní školou v partnerském městě Regensburgu, Willi-Ulfig-Mittelschule.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty (dalšími sociálními partnery)

Spolupráce s rodiči je na dobré úrovni. Rodiče mohou školu navštívit kdykoli po vzájemné dohodě s vyučujícím, dále pak v době třídních schůzek, konzultačních dnů. Rodiče jsou o činnosti školy informováni prostřednictvím školní vývěsky a webových stránek, zástupců Spolku rodičů SRPDŠ a zákonných zástupců, kteří jsou členy školské rady. Pravidelně mají k dispozici zveřejněné výroční zprávy za daný školní rok. V roce 2007/2008 škola zahájila

Školní vzdělávací program

informovanost rodičovské veřejnosti prostřednictvím systému „škola on-line“, informace mohou rodiče získat také telefonicky. Každé pololetí je pro zájemce připraven Den otevřených dveří s možností účastnit se výuky.

V rámci začleňování dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracujeme s MŠ v obvodu.

Spolupráce s dalšími subjekty

Škola spolupracuje s těmito sportovními kluby - např. TJ Sokol Plzeň IV, FC Viktoria Plzeň, Studio 22, SKP Rapid Sport, Florbal klub Doubravka. Dále pak se školskou radou, Spolkem rodičů, Červeným křížem, Nadací pro sportující mládež, Mensou, Salesiánským střediskem, Policií ČR, MŠ v obvodu, MO Plzeň 4, ZČU-PF Plzeň, lékařskou fakultou Univerzity Karlovy, regionálním tiskem.

Vlastní hodnocení školy

Vlastní hodnocení školy slouží k poskytování nezbytné zpětné vazby, napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole. Cílem je zajistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy. Je současně i hodnocením kvality školy a hodnocením kvality ŠVP. Informace, které se nashromáždí v rámci evaluace, neukážou, které řešení je správné, ale umožní lépe pochopit daný problém a pomohou charakterizovat alternativy, které by mohly vést k jeho vyřešení. Neodmyslitelnou součástí je vyhodnocení, které zahrnuje i návrhy vhodných opatření, případně i návrhy na další úpravu ŠVP.

Součástí vlastního hodnocení školy je i sebehodnocení učitelů, kteří výuku řídí, organizují a tím také nejvíce ovlivňují. Toto hodnocení probíhá na konci každého školního roku. Hodnocení práce učitelů se nesmí opírat pouze o ojedinělé hospitace, ale i o to, jak učitel výuku plánuje, jak si stanovuje cíle, jak vyhodnocuje jejich naplnění a jak žáky v průběhu vzdělávání vede.

Časové rozvržení

V měsíci srpnu bude každoročně zpracována shrnující hodnotící zpráva za daný školní rok, která by měla vyhodnotit proces realizace školního vzdělávacího programu a vést k jeho případným úpravám. Hodnotící zpráva bude podkladem pro výroční zprávu o činnosti školy za školní rok a jejím zpracováním bude pověřen evaluační tým. Plán evaluačních činností se stanovením kritérií, nástrojů a časového rozvržení zpracuje po dohodě s vedením školy vedoucí evaluačního týmu.

Vlastní hodnocení školy

Hlavní oblasti	Konkrétní priority školy (podoblasti)	Cíl	Kritérium	Indikátor	Evaluační nástroj	Kdo	Kdy
Podmínky ke vzdělávání	1.1 Demografické	Využít demografické podmínky ve prospěch školy	Počet žáků zapsaných do 1. a 6. ročníku	Počet přijatých žáků k počtu narozených dětí v daném ročníku	Analýza záznamu ze zápisu do 1. ročníku	ŘŠ	duben
	1.2 Personální	Zajistit kvalifikovaný a stabilizovaný pedagogický sbor	Kvalifikovaný učitel	Doklad o dosaženém vzdělání	Analýza dokladů o vzdělání Pohovory	ŘŠ ZŘ	Ročně – srpen 2x ročně
	1.3 Materiální	Zlepšit vybavení školy v oblasti ICT, obnova v cyklu 5 - 7 let	Stav výpočetní techniky	Funkční počítač odpovídající současným trendům	Analýza funkčnosti počítačů a aktuálnosti výuk. programů	ŘŠ, koordinátor ICT	Ročně
Obsah a průběh vzdělávání	2.1 ŠVP	Zjistit, zda ŠVP odpovídá aktuálním potřebám školy	Soulad vzděl. obsahu vyuč. předmětů v ŠVP s jeho realizací v praxi	Realizace vyuč. předmětů v praxi, výstupy se postupně naplňují	Hospitace Analýza TK Sebereflexe učitele Ověřovací testy	ŘŠ ZŘ Koordinátor ŠVP učitel	Konec školního roku
	2.2 Plánování výuky	Zlepšit spolupráci pedagogů v rámci PK a MS	Soulad vzd. obsahu vyuč. předmětů ŠVP	Zapojení pedagogů v rámci PK, MS	Zápisy z PK, MS Celoroční plány PK, MS	ZŘ	2x ročně

	2.5 Mimovýukové aktivity	Nabízet různorodé zájmové kroužky přímo ve škole	Zájmový kroužek	4 naplněné kroužky	Analýza dokumentace Rozhovory	ZŘ pro 1. stupeň, vedoucí vychovatelk a ŠD	Říjen, červen
Podpora školy žákům, spoluprac e s rodiči, vliv vzáj. vztahů školy, žáků rodičů a dalších osob na vzděláván í	3.1 Klima školy	Zlepšit stávající klima školy	Kvalita vztahu učitel - žák Kvalita vztahu učitel – učitel Kvalita vztahu Učitel – vedení školy	Žáci se nebojí s čímkoliv se obrátit na svého učitele Učitelé se vzájemně obohacují o nové informace Učitel se může kdykoliv obrátit na svého přímého nadřízeného	Dotazníky Rozhovor	Ředitel PK, MS	Květen, červen Leden, červen
	3.2 Systém podpory žákům	Zlepšit účinnost systému individuální podpory žákům	Přínos individuálních konzultací pro žáky po dlouhodobé nemoci	Výsledky žáků se zlepšují Rodiče se domnívají, že jejich dětem konzultace pomáhají	Rozhovor s rodiči Třídní aktivity	Třídní učitelé, rodiče, učitelé jednotlivých předmětů	Konec školního roku
	3.3 Zohlednění individ. potřeb žáků	Společné vzdělávání	Zohlednění žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	Začlenění do běžných tříd	IVP Rozhovor Hospitace Pozorování	VP Speciální pedagog od 1.1.2017 PPP Školní psycholog od 1.9.2018	Konec školního roku

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

	3.4 Spolupráce s rodiči	Zefektivnit spolupráci s rodiči	Využit podnětů, které přicházejí od rodičů	Rodiče mají možnost kontaktovat školu se svými podněty a o této možnosti vědí Škola se podněty rodičů zabývá Rodiče dostávají zpětnou vazbu ohledně svých podnětů	Dotazník pro rodiče Sebereflexe a diskuze v pedagogické m sboru Dotazník pro rodiče	ŘŠ ŘŠ ŘŠ	1 x za 3 roky Konec školního roku
Výsledky vzdělávání žáků	4.2 Znalosti a dovednosti	Soulad s OVP	Individuální schopnosti žáků	Aplikace v praxi	Hospitace Škola on line Žakovské knížky - 1. stupeň Ověřovací testy Rozřazovací testy	ZŘ, koordinátor ŠVP Vyučující ČJ, AJ, M Vyučující AJ	Konec školního roku
	4.3 Úspěšnost žáků při přechodu z 1. stupně na 2. stupeň	Sledovat prospěch žáků po přestupu na 2. stupeň v ČJ, M, AJ	Prospěch	Udržitelnost výsledků vzdělávání v ČJ, M, AJ	Ověřovací testy	ZŘ	Konec školního roku

Vedení a řízení školy	5.1 Organizační řízení školy	Efektivně kontrolovat	Dodržovat kontrolní systém	Naplnění vnitřních směrnic a jejich kontrola	Analýza dodržování dokumentace kontrolního systému	ŘŠ	Prosinec Červen
	5.2 Pedagogické řízení školy	Podporovat týmovou práci pedagogického sboru	Dva projekty během školního roku pro 1. a dva projekty během šk. roku pro 2. stupeň	Projekty	Analýza 2 projektů Rozhovor s učiteli	ZŘ, ŘŠ	Po uskutečnění projektů
	5.3 Systém DVPP	Vzdělávat sbor v oblasti AJ, ICT, nových metod výuky	Účast na seminářích	Kurzy nabízené v rámci akreditovaných institucí	Prezenční listina	ŘŠ	Prosinec, červen
	5.4 Partnerství školy a externí vztahy	Kvalitně informovat veřejnost o činnostech školy	Pravidelné zveřejňování informací o škole	4 x ročně článek o akcích školy v novinách Webové stránky školy	Analýza tiskovin	Pověřený učitel	Průběžně

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

Úroveň výsledků práce školy	6.1 Výsledky práce školy, vzhledem k podmínkám vzdělávání	Zjistit, zda počet žáků školy odpovídá demografické křivce regionu	Počet žáků ve škole	Ve škole se vzdělávají žáci z jiných spádových oblastí	Analýza školní matriky	ZŘ	Září
		Zjistit, zda využíváme pořízené vybavení ICT	Využívání ICT techniky a interaktivní tabule	ICT technika se využívá 3x týdně v rámci jedné třídy Interaktivní tabuli využívá denně každá třída	Hospitace	ŘŠ	Pololetí
					Rozhovor s učiteli Rozbor zápisů v odborných učebnách	ZŘ	Pololetí
	6.2 Výsledky práce školy vzhledem k ekonomickým zdrojům	Zjistit, zda přidělené finanční prostředky účelně vynakládáme – nákup pomůcek	Nově zakoupené pomůcky	Využití v souladu s tematickým plánem	Hospitace, využití ve výuce Rozhovor s učiteli	ŘŠ, ZŘ	Konec školního roku
		Zjistit, zda využíváme nabídky zapojení se do grantů a projektů	Podání grantových žádostí	Počet podaných žádostí – nejméně 3 žádosti za školní rok Škola se zapojila do projektu EU peníze školám v letech 2011-2013 Šablony 2017-2018	Analýza nabídky a využití	ŘŠ	Konec školního roku

Analýza výsledků výchovy a vzdělávání

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

Zaměření školy

ŠVP naplňuje výchovné a vzdělávací cíle RVP ZV. Cílem základního vzdělávání je pomoci žákům získávat a postupně zdokonalovat klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělávání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.

Naše škola při tvorbě ŠVP vycházela po provedené analýze z požadavků a potřeb žáků a rodičovské veřejnosti. Kromě kvalitního základního vzdělání jsme se zaměřili na rozšířenou výuku jazyků, sportu, tvořivých činností a matematicko-přírodovědných předmětů tak, aby ŠVP co nejvíce rozvíjel oblast zájmů našich žáků. Z této myšlenky vychází i motivační název inspirovaný J.A.Komenským - „Škola jazykům, sportu a tvořivosti otevřená“.

Zaměření si žáci vybírají od 1. ročníku, volitelné předměty jsou sestaveny do bloků s částečnou prostupností. Kromě vybraného zaměření je v rámci povinné výuky i volitelných předmětů rozšířena na 2. stupni práce na počítačích, aby žáci našli v budoucnosti uplatnění nejen na středních školách, ale později i na trhu práce. Škola tak odráží potřeby současnosti a tomuto pojetí odpovídá i koncepční záměr ŠVP, který obsahuje pestrou nabídku činností a aktivit pro děti s různou úrovní nadání.

Jazykové zaměření

Žáci mají od 1. ročníku zařazenou výuku anglického jazyka s časovou dotací jedné hodiny týdně, výuka probíhá hravou formou, od 3. ročníku je posílena také o 1 hodinu týdně oproti třídám s jiným zaměřením. Na 2. stupni mají žáci od 7. do 9. ročníku navýšenou výuku anglického jazyka o 1 hodinu týdně, od 6. ročníku si volí 2. cizí jazyk (německý, ruský), který je posílen jednou disponibilní hodinou v každém ročníku. Zároveň je rozšířena výuka informatiky v 7. a 8. ročníku o jednu hodinu týdně. Při výuce jazyků si uvědomujeme jejich důležitost pro budoucí profesní uplatnění našich žáků a pro život v Evropské unii.

Kritéria pro zařazení žáků do skupin s jazykovým zaměřením ve 3. a 6. ročníku:

- dosažené výsledky v Aj 1. a 4. ročníku a 1. pol. 2. a 5. ročníku
- rozřazovací písemný test znalostí Aj
- vyjádření učitelky Aj ve 2. a 5. ročníku

Sportovní zaměření

V rámci výuky jsou zařazeny sportovní a pohybové hry a všeobecná sportovní průprava, kde se žáky snažíme vést především ke zdravému sportovnímu stylu. V odpoledních hodinách na tyto aktivity navazují zájmové kroužky a činnost sportovních klubů, které dále rozvíjejí sportovní nadání žáků.

Žáci mají od 1. ročníku posílenou výuku tělesné výchovy o hodinu týdně v každém ročníku, na 2. stupni v celkové časové dotaci 6 hodin. Zároveň je rozšířena výuka informatiky v 7. – 9. ročníku o hodinu týdně.

Zaměření vede žáky ke zlepšování úrovně herních činností jednotlivce, herních kombinací a herních systémů. Podílí se na zvyšování fyzické zdatnosti a psychické odolnosti žáků a na posílení charakterových vlastností. Posiluje pocit odpovědnosti za své chování a svoji bezpečnost, rozvíjí schopnosti komunikace a ohleduplnosti k druhým.

Tvořivé zaměření

Žáci mají od 1. do 5. ročníku posílenou výuku jednou hodinou týdně o všeobecně zaměřené tvořivé činnosti, které rozvíjejí kreativitu, představivost, jemnou motoriku, manuální zručnost, fantazii a 3D vidění. Náplní hodin je kreslení, malování, modelování, práce s keramickou hlinou a různými materiály, práce s konstrukčními a jinými stavebnicemi.

Výuka je součástí pracovních činností, celková dotace činí 5 hodin.

Na 2. stupni činí časová dotace v 6. a 9. ročníku 1 hodinu týdně, v 7. a 8. ročníku 2 hodiny týdně v celkové dotaci 6 hodin.

Náplň hodin vychází z reálného života a přizpůsobuje se vývojovým trendům.

Matematicko-přírodovědné zaměření - 2. stupeň

Žáci mají od 6. do 9. ročníku posílenou výuku přírodovědných předmětů (matematiky, fyziky, chemie, informatiky) v celkové časové dotaci 7 hodin týdně. V každém ročníku je navýšena matematika o 1 hodinu týdně, v 7. ročníku dále hodina fyziky a v 8. ročníku hodina chemie. Zároveň je rozšířena výuka informatiky v 7. – 9. ročníku o hodinu týdně.

Zaměření je vhodné pro žáky, kteří se budou připravovat k přijímacímu řízení na SŠ a je vhodné též pro žáky ucházející se o studium na školách s technickým zaměřením. Žáci se širšími znalostmi přírodních věd (M, F, CH, ICT) mají daleko lepší uplatnění na trhu práce. Hlavním cílem je vést žáky k praktickému využití poznatků při dalším vzdělání i v praktickém životě.

Podoba ŠVP je výsledkem práce kolektivu pedagogů školy v souladu s dlouhodobou koncepcí vzdělávacích a výchovných cílů školy, včetně zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami i žáků mimořádně nadaných.

V neposlední řadě je pro nás důležité vytvářet pozitivní, klidné, spolupracující a tvořivé klima školy, jehož základem je partnerský vztah mezi žáky a učiteli, mezi učiteli a rodiči založený na vzájemném respektu.

Mezi priority školy patří také péče o volný čas žáků a jeho využití, zaměření na sportovní přípravu žáků a jejich zdravý životní styl, dlouhodobá protidrogová koncepce, postupné zkvalitňování prostředí školy, spolupráce s dalšími ZŠ a MŠ obvodu při pořádání různých sportovních soutěží a kulturních akcí, činnost školního parlamentu, zajištění dostatečné informovanosti rodičů o životě školy a jejich zapojení do spolupráce se školou.

V oblasti sportu spolupracujeme také s jinými organizacemi. Princip spolupráce je založen na tom, že škola poskytne sportovní areál, oddíly zajistí trenéry a rodičům odpadají starosti s převážením dětí, které mohou sportovat přímo ve škole, tj. většinou blízko bydliště. Stejným způsobem je zajištěna i činnost řady dalších kroužků, které navazují na výuku nebo probíhají v rámci školní družiny.

V celkovém programu školy je zařazena i řada dalších aktivit, které kromě zpestření výuky vedou k utváření postojů žáků k sobě i druhým a k získávání nových zkušeností a poznatků – školy v přírodě, lyžařské výcvikové kurzy, ekologické zájezdy, poznávací zájezdy do zahraničí, bruslení na ploše zimního stadionu, projekty, oslavy, vánoční a velikonoční dílny, sportovní soutěže apod.

Zvolenou profilací se chceme zaměřit i na žáky nadané a mimořádně nadané, vytvořit jim podmínky pro jejich rozvoj a tím omezit odchod na jiné školy a víceletá gymnázia. Nezapomínáme ani na děti zaostávající, nebo jinak postižené, které se snažíme začlenit mezi ostatní žáky rozumnou integrací. Naším cílem je poskytnout každému jedinci vzdělání, které rozvine jeho individuální schopnosti a dovednosti tak, aby se dokázal uplatnit v budoucím životě.

Chceme nadále rozvíjet silné stránky školy a eliminovat to, co považujeme za nedostatky.

Výchovné a vzdělávací strategie

K tomu, aby škola zajistila u žáků postupné rozvíjení klíčových kompetencí během celé školní docházky, uplatňují učitelé společné postupy, které vedou k naplňování cílů základního vzdělávání. V naší škole volíme zejména tyto postupy a příležitosti:

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- stanovujeme dílčí vzdělávací cíle, rozlišujeme základní učivo od rozšiřujícího (doplňujícího), uplatňujeme individuální přístup k žákům
- vytváříme podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- motivujeme žáky k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu
- učíme práci s chybou a její nápravě
- podporujeme samostatnost a tvořivost
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v praktickém životě
- pomáháme řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- učíme trpělivosti, povzbuzujeme
- uplatňujeme individuální přístup k žákům se speciálními poruchami, výsledky posuzujeme vzhledem k jeho diagnostice
- rozvíjíme dovednost správně naplánovat a organizovat svou činnost
- seznamujeme žáky s možnými metodami učení a učíme je vhodně použít

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- učíme žáky nevyhýbat se problémům, chápat je jako součást běžného života
- učíme samostatnosti – nebát se požádat o pomoc (učitele, rodiče, poradce)
- přiměřeně věku dětí dbáme na prevenci problémů
- rozvíjíme dovednost rozpoznat závažnost problému (etika x právo)
- učíme žáky umět prosadit své řešení, ale respektovat názory ostatních
- vedeme žáky k uvážlivému jednání, cílevědomosti a zachování klidu i v krizových situacích
- umožňujeme žákům na řešení problému spolupracovat (týmová spolupráce)
- učíme sebehodnocení – umět přiznat chybu i pochválit se
- podporujeme využívání vlastních i získaných zkušeností v praxi
- učíme odpovědnosti za řešení problémů

- učíme žáky využít odbornou pomoc při řešení krizových situací (výchovný poradce, preventista sociálně-patologických jevů)

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- vedeme žáky k ochotě komunikovat, k vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- rozvíjíme slovní zásobu v rodném jazyce, podporujeme její rozvoj i v rámci dalších cizích jazyků
- učíme žáky dbát o svůj hlas, sluch a zrak
- dbáme o slušnou grafickou podobu písma
- učíme žáky mluvit souvisle a srozumitelně, logicky formulovat myšlenky, mluvit uvážlivě a uvážlivě reagovat
- dbáme na slušné vyjadřování a vedeme žáky k rozlišování jazyka spisovného od obecné češtiny
- vedeme žáky ke kultivovanému projevu
- učíme žáky umět vyjádřit svůj názor a obhájit ho
- učíme pracovat s argumenty, ale nemanipulovat ostatními (umět rozpoznat manipulaci)
- rozvíjíme schopnost reprodukovat obsah sdělení a zapamatovat si podstatné
- využíváme možnosti naučit se komunikovat prostřednictvím výpočetní techniky
- učíme asertivním dovednostem
- využíváme možnosti uplatnění žáků při realizaci výstav, vystoupení a dalších akcí
- podporujeme komunikaci s dalšími subjekty (MŠ, ZŠ) a s rodiči (třídní schůzky dny otevřených dveří, konzultační hodiny, vystoupení žáků – akademie, vernisáže apod.)
- učíme naslouchat druhým, neskákat do řeči, udržovat vizuální kontakt, vyjadřovat se ústně i písemně

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- budujeme pozitivní školní a třídní klima
- umožňujeme žákům objevovat v sobě dobré stránky, hodnoty, příležitosti
- učíme žáky nestydět se vystoupit na veřejnosti, před skupinou lidí v rámci jednotlivých vzdělávacích oblastí
- vytváříme společně pravidla vzájemného soužití a vracíme se k jejich naplňování
- seznamujeme žáky a rodiče se školním řádem, zdokonalujeme jej z hlediska práv a povinností žáků, rodičů, učitelů
- učíme ocenit nápad druhého
- podle možností zadáváme úkoly pro skupiny žáků
- pomáháme žákům přijmout odlišného spolužáka (jiná barva pleti, národnost, tělesné postižení)
- podněcujeme žáky k práci na rozvoji své osobnosti
- učíme nebát se kritiky ze strany druhých, o názoru druhých diskutovat
- oceňujeme každou snahu žáka o jeho zlepšení
- povzbuzujeme žáky v nejrůznějších činnostech

- netolerujeme nevhodné chování

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- učíme žáky vzájemné toleranci, respektování názoru druhého, empatii
- pěstujeme úctu k dědictví českého národa a seznamujeme žáky s tradicí našeho kulturního vývoje (exkurze, poznávací zájezdy, návštěvy historických památek, společenských, kulturních a sportovních akcí, návštěvy filmových a divadelních představení)
- vytváříme vlastní kulturní tradice (školní akademie, kronika školy, dny otevřených dveří, reprezentace v soutěžích a olympiádách)
- vedeme žáky k aktivnímu zapojení do kulturního dění školy
- třídíme odpad ve třídách
- dbáme na plnění povinností, učíme odpovědnosti
- učíme žáky rozpoznat násilí a postavit se proti němu
- využíváme vhodná témata k tomu, abychom v žácích pěstovali návyky zdravého životního stylu a přiměřeně svému věku dbali o ochranu svého zdraví
- snažíme se zlepšovat estetickou úpravu tříd a chodeb

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- učíme žáky zodpovědnosti za výsledek své práce, k upřednostňování kvality
- směřujeme žáky k důslednosti a vytrvalosti ve všech započatých činnostech
- dbáme na zásady dodržování hygieny a ochrany zdraví při práci
- rozvíjíme u žáků zodpovědnost při rozhodování o své budoucnosti
- umožňujeme žákům, aby se podíleli na estetičnosti školního prostředí
- směřujeme žáky k vhodnému výběru pracovního postupu s ohledem na životní prostředí (i při výběru materiálů)
- učíme využívat různé techniky práce, upřednostňujeme adaptabilitu a flexibilitu
- dbáme na dodržování kázně při práci, aby žáci neohrožovali zdraví své ani jiných
- učíme základům poskytování první pomoci a zásadám bezpečnosti práce
- jdeme příkladem v ochotě neustále se sebevzdělávat
- oceňujeme logické myšlení, umění myšlenky zformulovat a realizovat své nápady v praxi
- vedeme žáky k péči o pracovní prostředí a okolí školy
- důsledně trváme na plnění svěřených úkolů

Školní preventivní strategie

Základním principem školní preventivní strategie (dále jen ŠPS) v resortu školství, mládeže a tělovýchovy je výchova dětí a mládeže ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a rozvoji osobnosti.

Do oblasti prevence podle metodického pokynu MŠMT patří oblasti:

- a) násilí a šikanování, nově též kyberšikany,
- b) záškoláctví,

- c) kriminality, delikvence, vandalismu aj. forem násilného chování,
- d) ohrožení mravnosti a ohrožování mravní výchovy mládeže,
- e) xenofobie, rasismu, intolerance a antisemitismu,
- f) užívání návykových látek (vč. opomíjeného alkoholu a kouření), anabolik, medikamentů a dalších látek,
- g) netolismu (virtuálních drog) a patologického hráčství (gambling),
- h) diváckého násilí,
- i) komerčního sexuálního zneužívání dětí,
- j) syndromu týraných a zneužívaných dětí,
- k) sekt a sociálně patologických náboženských hnutí.

Škola vytváří tento program jako základní nástroj prevence. Jde o komplexní systémový prvek v realizaci preventivních aktivit. Program je jednou ročně vyhodnocován. Sleduje se zejména průběh a efektivita jednotlivých aktivit.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola je otevřená žákům se speciálními vzdělávacími potřebami i žákům nadaným a žákům mimořádně nadaným.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně, žáků z odlišného kulturního prostředí a žáků vycházejících z jiných životních podmínek, které se promítají do vzdělávání, i žáků nadaných a mimořádně nadaných je zajišťováno formou individuální integrace do běžných tříd.

Poradenství žákům, zákonným zástupcům a metodickou podporu učitelům poskytují výchovné poradkyně, speciální pedagog a školní psycholog.

Naše škola dlouhodobě spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními. Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami vypracováváme na základě písemného informovaného souhlasu zákonných zástupců individuální vzdělávací plány, podle kterých ve spolupráci s nimi a se školským poradenským zařízením se žákem pracujeme.

Při hodnocení přihlížíme ke stupni a druhu specifické poruchy a hodnotíme s tolerancí. Na základě doporučení školského poradenského zařízení je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu v jiném postupném ročníku.

Pokud to situace vyžaduje, pracujeme společně se školským poradenským zařízením i s celými třídními kolektivy a hledáme možnou cestu nápravy.

U žáků s potřebou individuální asistence ve výuce usilujeme o zajištění asistenta pedagoga, který spolupracuje se speciálním pedagogem, třídním učitelem a případně s dalšími vyučujícími při naplňování individuálního vzdělávacího programu.

Minimální doporučené úrovně výstupů definované v RVP ZV budou do ŠVP přidány podle IVP konkrétního žáka dle platného RVP ZV.

Ve škole působí školní speciální pedagog, který vyhledává žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, věnuje se individualizaci výuky těchto žáků dle jejich aktuálních potřeb, a zařazuje je do speciálně-pedagogické péče.

Speciálně-pedagogická péče jako forma další péče o žáka ve škole, má za cíl zlepšit jeho aktuální obtíže (např. podpora při reedukaci specifických poruch učení, rozvoj grafomotoriky, čtenářských dovedností apod.). Realizuje se na základě doporučení školského poradenského zařízení nebo v konkrétních odůvodněných případech (např. žák s 1. stupněm PO a PLPP). V případě této speciálně-pedagogické péče mohou být žáci uvolňováni z odpovídajících vyučovacích hodin na základě jejich aktuálních potřeb.

V případě poskytování podpůrného opatření „Předmět speciálně pedagogické péče“ jako samostatného vyučovacího předmětu, na základě doporučení školského poradenského zařízení konkrétnímu žákovi, se bude do školního vzdělávacího programu zapracovávat až po zahájení jeho výuky.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP:

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce a speciálního pedagoga. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Na sestavení individuálně vzdělávacího plánu se podílí třídní učitel, vyučující příslušných předmětů, speciální pedagog, školská poradenská zařízení, zákonní zástupci, popřípadě další odborníci (odborný lékař, psycholog, logoped apod.). IVP vychází ze specifických potřeb žáků, upravují obsah, formy a podmínky jejich vzdělávání. Rozsah péče vychází z doporučení odborného pracoviště, z koncepce a podmínek školy. IVP má písemnou podobu. Struktura individuálně vzdělávacího plánu vychází z platné právní úpravy a je doplněna v případě potřeby dohodou o formě podílu žáka a spolupráce se zákonnými zástupci. V konečné podobě jej schvaluje ředitelka školy. IVP může být v průběhu školního roku doplňován a upravován. Vyhodnocení probíhá zpravidla jednou ročně.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Škola si klade za cíl rozvíjet talent a mimořádné nadání žáků. K tomuto cíli směřuje i koncepce školy svým pojetím ŠVP, ve které se zaměřuje zejména na rozvoj jazykového, sportovního a matematicko-přírodovědného nadání, dále pak na rozvoj zájmů, manuální zručnosti a moderních informačních technologií.

Při zjišťování mimořádného nadání žáků naše škola spolupracuje s poradenským pracovištěm a na základě závěrů odborného vyšetření sestavuje a realizuje individuální vzdělávací plán.

Výuka probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj potenciálu všech druhů nadání a aby se tato nadání u žáka ve škole projevila a pokud možno i dále rozvíjela.

Mimořádně nadaní žáci mohou být také na základě komisionální zkoušky přefazeni do vyššího ročníku.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP a IVP nadaného a mimořádně nadaného žáka:

Individuální vzdělávací plán i PLPP je založen na volbě vhodných metod a forem práce jednotlivých vyučujících tak, aby bylo umožněno plné rozvíjení schopností žáků s ohledem na jejich individuální možnosti, potřeby a odlišnosti (zrychlení tempa výuky, vynechávání studia materiálů, které už dítě zná, seznámení s novými poznatky dříve než

ostatní, omezení drilu, samostudium organizované samotným žákem, zadávání specifických úkolů, akcelerace v předmětu, paralelní studium, mimoškolní aktivity apod.).

Individuální vzdělávací plán i PLPP nadaného a mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem, speciálním pedagogem, se zákonnými zástupci a se školským poradenským zařízením. Struktura individuálně vzdělávacího plánu vychází z platné právní úpravy a je doplněna v případě potřeby dohodou o formě podílu žáka a spolupráce se zákonnými zástupci. V konečné písemné podobě jej schvaluje ředitelka školy. IVP může být v průběhu školního roku doplňován a upravován. Vyhodnocení probíhá zpravidla jednou ročně.

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název tematického okruhu	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Osobnostní rozvoj									
Rozvoj schopností poznávání	Čj, M, Tv, Pč, Pčtz, Tvsz	Čj, M, Tv, Pč, Pčtz, Tvsz	Čj, Ajj, Aj, M, Tv, Pč, Pčtz, Tvsz	Čj, Aj, M, Vv, Hv, Tv, Pč, Pčtz, Tvsz	Čj, M, Hv, Vv, Tv, Pč, Pčtz, Tvsz	Čj, Rjj, Njj, Z, Hv, Vv, Tv, Pčtz, Tvsz	Čj, Ajj, Rj, Nj, Vv, Tv, Pčtz, Tvsz	Čj, Aj, Vv, Tv, Pčtz, Tvsz	Čj, Rj, Nj, Vv, Vzdr, Tv, Pčtz, Tvsz
Sebepoznání a sebepojetí	Pčtz	Prv, Pčtz	Ajj, Pčtz	Aj, Přf, Vv, Pčtz, Tvsz	Vv, Pčtz, Tv, Tvsz	Ajj, Rjj, Njj, Vv, Vzdr, Tv, Pčtz, Tvsz	Čj, Aj, Njj, Rj, Nj, Vv, Tv, Pčtz, Tvsz	Ov, Př, Tv, Hv, Rjj, Pč, Pčtz, Tvsz	Čj, Rjj, Njj, Rj, Nj, Vv, Vzdr, Tv, Pčtz, Tvsz
Seberegulace a sebeorganizace	Prv Tv	Prv, Tv	M, Pč, Tv	M, Přf, Pč, Pčtz	Ajj, M, Pč, Pčtz	Aj, Hv, Tv, Pč, Pčtz, Tvsz	Rjj, Tv, Pč, Pčtz, Tvsz	Rj, Nj, Njj, Rjj, Ov, Tv, Pčtz, Tvsz	Tv, Pčtz, Vzdr, Tvsz
Psychohygienu	Prv	Prv	Čj	Čj, M, Hv	Čj, M, Přf, Hv	Hv, Vv, Vzdr	Vv	Ov, Př, Vv	Vv, Vzdr
Kreativita	Vv, Pč, Pčtz	Vv, Pč, Pčtz	Čj, Vv Pčtz	Čj, Pč, Pčtz, Hv, Vv, Tvsz	Čj, Pč, Pčtz, Hv, Vv, Tv, Tvsz	Z, Hv, Vv, Tv, Pčtz, Tvsz	Čj, Pč, Pčtz, Tv, Vv, Tvsz	Čj, Ov, Vv, Tv, Pčtz, Tvsz	Čj, Vv, Tv, Pčtz, Tvsz
Sociální rozvoj									
Poznávání lidí	Čj	Prv, Pč	Aj, Pč	Vla	Vla		Ov		
Mezilidské vztahy	Prv, Tv	Čj, Prv, Tv	Prv, Tv	Vla, Pč	Čj, Vla, Pč	D, Vzdr	Ov	D, Hv	Čj, D, Vzdr

Školní vzdělávací program

Komunikace	Čj, Prv, Pč, Tv	Čj, Ajj, Prv, Pč, Tv	Čj, Ajj, Aj, Prv, Pč, Tv	Čj, Ajj, Aj, Vv, Hv, Tvsz	Čj, Aj, Vv, Hv, Tv, Tvsz	Čj, Aj, Ajj, Njj, Rjj, D, Z, Hv, Vv, Vzdr, Tv, Tvsz	Čj, Ajj, Rjj, Njj, Rj, Nj, Ov, Hv, Vv, Tv, Pč, Tvsz	Aj, Rjj, Njj, Rj, Nj, Ov, Pč, Hv, Vv, Tv, Pč, Tvsz	Čj, Rjj, Njj, Rj, Nj, Ov, Hv, Vv, Tv, Vzdr, Tvsz
Kooperace a kompetice			Čj, Pč			Čj, Vv, Tv, Pč, Tvsz	Vv, Pč, Tvsz	Pč, Vv, Tv, Pč, Tvsz	Vv, Vzdr, Tv, Tvsz
Morální rozvoj									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M	Prv		Tvsz	Tv, Tvsz	Vzdr, Tv, Tvsz	Tv, Tvsz	Tv, Pč, Tvsz	-Vzdr, Tv, Tvsz
Hodnoty, postoje, praktická etika					Vla	Vzdr, Tv, Tvsz	Tv, Tvsz	Čj, Tv, Tvsz	Čj, Vzdr, Tv, Tvsz
Výchova demokratického občana									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název tematického okruhu	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola	Prv	Prv		Vla			Ov		
Občan, občanská společnost a stát			Prv			D		D, Ov	D
Formy participace občanů v politickém životě								D, Ov	D, Ov
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					Vla		Ov	D, Ov	Čj, D, Ov
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název tematického okruhu	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá	Vv	Hv, Vv	Hv, Vv, Hv	Ajj, Hv, Vv	Čj, Vla, Ajj, Aj, Inf, Hv, Vv	Aj, Rjj, Njj, D	Ajj, Rjj, Njj, Rj, Nj	Ajj, Aj, Rjj, Njj, Rj, Nj, Z, Hv	Ajj, Aj, Rjj, Njj, Rj, Nj, Z
Objevujeme Evropu a svět				Ajj	Vla, Ajj, Aj	Čj, Ajj, Aj, D	Aj, Rjj, Njj, D, Ov	Rjj, Njj, Rj, Nj, Z	Rjj, Njj, Rj, Nj, D, Z
Jsme Evropané				Vla, Vv	Vla, Vv	D, Vv	D, Vv	Čj, D, Ov, Z, Vv	D, Ov, Z, Vv
Multikulturní výchova									

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

	1. stupeň					2. stupeň			
Název tematického okruhu	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní diference		Hv	Hv, Ajj, Hv	Ajj, Aj, Hv, Vv	Vla, Aj, Hv, Vv	Ajj, Z, Vv	Aj, Rjj, Njj, D, Ov, Z, Vv	Rjj, Njj, Rj, Nj, Př, Z	Rjj, Njj, Rj, Nj, Z, Hv
Lidské vztahy	Hv	Hv, Hv	Hv, Prv, Hv	Vla, Hv, Vv	Hv, Vv	Čj, Z	Čj, Ov, Z, Hv	Ajj, Př, Hv	Ajj, Aj, Ov
Etnický původ						Z	Ov, Z	Př, Z, Pč	D, Z
Multikulturalita			Ajj, Aj	Ajj, Aj	Aj	Ajj, Rjj, Njj, D	Aj, Rjj, Njj, Rj, Nj, D, Hv	Rjj, Njj, Rj, Nj	Rjj, Njj, Rj, Nj, D
Princip sociálního smíru a solidarity					Čj				
Environmentální výchova									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název tematického okruhu	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy		Prv	Prv	Pč		D, Př, Z, Vv	D, Z, Vv	Z, Vv	Z, Vv
Základní podmínky života	Prv, Pč, Pčtz	Hv, Pč, Pčtz	Hv, Prv, Pč Pčtz, Hv	Přf, Pčtz	Přf, Pčtz	D, Př, Z, Vv, Vzdr, Pč, Pčtz	Ajj, Vv, Pčtz	Aj, D, Z, Ch, Vv, Pčtz	D, Ch, Př, Z, Vv, Pčtz
Lidské aktivity a problémy životního prostředí		Prv	Prv	Vla, Pč, Pčtz, Tvsz	Inf, Přf, Pč, Pčtz, Tv, Tvsz	Čj, Z, Tv, Pč, Pčtz	D, Ov, Z, Tv, Pčtz	D, Z, Vv, Tv, Pčtz, Tvsz	D, Ov, Ch, Př, Z, Vv, Vzdr, Pčtz
Vztah člověka k prostředí	Vv	Prv, Vv	Prv, Vv	Vla, Vv, Pčtz, Tvsz	Vv, Pč, Pčtz, Tv, Tvsz	D, Z, Vzdr, Tv, Pčtz	Ov, Z, Tv, Pč, Pčtz	D, Z, Tv, Pč, Pčtz, Tvsz	D, Ov, Př, Z, Vzdr, Pčtz
Mediální výchova									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název tematického okruhu	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Tematické okruhy receptivních činností									
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení					Čj, Inf	Vzdr	Čj, Ov	Čj, Z, Vv	Čj, Z
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality						Inf		Inf	

Školní vzdělávací program

Stavba mediálních sdělení					Inf	Inf		Inf	
Vnímání autora mediálních sdělení	Hv	Hv, Hv	Hv, Hv	Hv	Hv				Inf
Fungování a vliv médií ve společnosti			Prv		Ajj	Aj	Čj	Ov	D
Tematické okruhy produktivních činností									
Tvorba mediálních sdělení					Inf	Inf, Vv	Rjj, Inf, Vv	Rj, Inf	Inf
Práce v realizačním týmu				Vv	Inf, Vv	Inf		Inf	Inf

4. UČEBNÍ PLÁN

Tabulace učebního plánu

Jazykové zaměření - 1. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vyučovací předměty	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	minimum	disponibilní	součet
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	7+1	7+2	7+1	6+1	6+1	33	6	39
	Anglický jazyk	+1	+1	3+1	3+1	3+1	9	5	14
Matematika a její aplikace	Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4	20	4	24
Informační a komunikační technologie	Informatika					1	1		1
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2			12		13
	Přírodověda				1	2			
	Vlastivěda				2	1+1		1	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12		12
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2			
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10		10
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5		5
	Celkem	21	22	24	25	26	102	16	118
		18+3	18+4	21+3	22+3	23+3			

Jazykové zaměření - 2. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vyučovací předměty	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.	minimum	disponibilní	součet
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	4+1	4	3+1	4	15	2	17
	Anglický jazyk	3	3+1	3+1	3+1	12	3	15
	Další cizí jazyk	+1	2+1	2+1	2+1	6	4	10
Matematika a její aplikace	Matematika	4+1	4	3+1	4	15	2	17
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	+1	+1		1	2	3
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	11		8
	Občanská výchova		1	1	1+1		1	4
Člověk a příroda	Fyzika	2	2	1	1+1	21	1	7
	Chemie			2	2			4
	Přírodopis	1+1	2	2	1		1	7
	Zeměpis	1+1	1	2	1+1		2	7
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	10		10
	Výtvarná výchova	2	2	1	1			
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1			1	10		2
	Tělesná výchova	2	2	2	2			8
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1		3		3
	Celkem	30	30	31	31	104	18	122
		25+5	27+3	26+5	26+5			

Sportovní zaměření - 1. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vyučovací předměty	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	minimum	disponibilní	součet
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	7+1	7+2	7+1	6+1	6+1	33	6	39
	Anglický jazyk			3	3	3	9		9
Matematika a její aplikace	Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4	20	4	24
Informační a komunikační technologie	Informatika					1	1		1
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2			12		13
	Přírodověda				1	2			
	Vlastivěda				2	1+1		1	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12		12
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2			
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	10	5	15
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5		5
	Celkem	21	22	24	25	26	102	16	118
		18+3	18+4	21+3	22+3	23+3			

Sportovní zaměření - 2. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vyučovací předměty	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.	minimum	disponibilní	součet
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	4+1	4	3+1	4	15	2	17
	Anglický jazyk	3	3	3	3	12		12
	Další cizí jazyk		2	2	2	6		6
Matematika a její aplikace	Matematika	4+1	4	3+1	4	15	2	17
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	+1	+1	+1	1	3	4
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	11		8
	Občanská výchova		1	1	1+1		1	4
Člověk a příroda	Fyzika	2	2	1	1+1	21	1	7
	Chemie			2	2			4
	Přírodopis	1+1	2	2	1		1	7
	Zeměpis	1+1	1	2	1+1		2	7
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	10		10
	Výtvarná výchova	2	2	1	1			
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1			1	10		2
	Tělesná výchova	2+1	2+2	2+2	2+1		6	14
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1		3		3
	Celkem	30	30	31	31	104	18	122
		25+5	27+3	26+5	26+5			

Tvořivé zaměření - 1. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vyučovací předměty	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	minimum	disponibilní	součet
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	7+1	7+2	7+1	6+1	6+1	33	6	39
	Anglický jazyk			3	3	3	9		9
Matematika a její aplikace	Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4	20	4	24
Informační a komunikační technologie	Informatika					1	1		1
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2			12		13
	Přírodověda				1	2			
	Vlastivěda				2	1+1		1	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12		12
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2			
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10		10
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	5	5	10
	Celkem	21	22	24	25	26	102	16	118
		18+3	18+4	21+3	22+3	23+3			

Tvořivé zaměření - 2. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vyučovací předměty	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.	minimum	disponibilní	součet
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	4+1	4	3+1	4	15	2	17
	Anglický jazyk	3	3	3	3	12		12
	Další cizí jazyk		2	2	2	6		6
Matematika a její aplikace	Matematika	4+1	4	3+1	4	15	2	17
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	+1	+1	+1	1	3	4
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	11		8
	Občanská výchova		1	1	1+1		1	4
Člověk a příroda	Fyzika	2	2	1	1+1	21	1	7
	Chemie			2	2			4
	Přírodopis	1+1	2	2	1		1	7
	Zeměpis	1+1	1	2	1+1		2	7
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	10		10
	Výtvarná výchova	2	2	1	1			
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1			1	10		2
	Tělesná výchova	2	2	2	2			8
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1+1	1+2	1+2	+1	3	6	9
	Celkem	30	30	31	31	104	18	122
		25+5	27+3	26+5	26+5			

Matematicko-přírodovědné zaměření - 2. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vyučovací předměty	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.	minimum	disponibilní	součet
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	4+1	4	3+1	4	15	2	17
	Anglický jazyk	3	3	3	3	12		12
	Další cizí jazyk		2	2	2	6		6
Matematika a její aplikace	Matematika	4+2	4+1	3+2	4+1	15	6	21
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	+1	+1	+1	1	3	4
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	11		8
	Občanská výchova		1	1	1+1		1	4
Člověk a příroda	Fyzika	2	2+1	1	1+1	21	2	8
	Chemie			2+1	2		1	5
	Přírodopis	1+1	2	2	1		1	7
	Zeměpis	1+1	1	2	1+1		2	7
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	10		10
	Výtvarná výchova	2	2	1	1			
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1			1	10		2
	Tělesná výchova	2	2	2	2			8
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1		3		3
	Celkem	30	30	31	31	104	18	122
		25+5	27+3	26+5	26+5			

Poznámky k učebnímu plánu pro 1. stupeň

Vyučovací jednotkou na 1. stupni je vyučovací hodina v délce trvání 45 minut. V průběhu školního roku jsou zařazovány podle aktuální situace, podmínek a možností školy pobyty dětí v přírodě, vycházky, plavání, bruslení, hry na sněhu, projektové vyučování apod. V takových případech je možno hodiny slučovat do delších časových úseků při dodržování zásad hygieny školní práce (přestávky, relaxace atd.).

Nabídka volitelných předmětů je koncipována tak, aby odpovídala zaměření školy – tzn. nabízíme dětem realizaci v jazykovém, sportovním nebo tvořivém zaměření. Žáci si vybírají zaměření podle svého zájmu již od 1. třídy, výuka je soustředěna do bloků s odpovídajícím zaměřením. Při volitelných předmětech jsou žáci děleni do skupin podle zájmových oblastí, ostatní výuka probíhá v kmenových třídách.

Okruh základní nabídky volitelných předmětů není uzavřen, rozvrh hodin v týdnu není v ŠVP chápán jako dogma.

Poznámky k učebnímu plánu pro 2. stupeň

Výuka probíhá v kmenových třídách a odborných učebnách, v rámci jednotlivých zaměření jsou žáci děleni na skupiny. Výuka je realizována převážně formou klasických vyučovacích hodin v délce trvání 45 minut, některá témata naplňujeme formou projektů, exkurzí, výjezdů apod. Okruh základní nabídky volitelných předmětů není pevně uzavřen.

Český jazyk – vzdělávací obsah má komplexní charakter, pro přehlednost je členěn do specifických složek – mluvnice, literatura, sloh. O časové dotaci jednotlivých složek rozhoduje vyučující.

Anglický jazyk – výuka probíhá ve skupinách v odborných učebnách a v kmenových třídách.

Další cizí jazyk – škola nabízí tento výběr: německý a ruský jazyk. Vyučovat se bude ten jazyk, který si vybere většina žáků v 6. ročníku u jazykově zaměřených skupin a v 7. ročníku ve skupinách se sportovním a matematicko-přírodovědným zaměřením. V tomto jazyce bude výuka probíhat až do 9. ročníku.

Pracovní činnosti – rozdělení jednotlivých oborů do ročníků není pevně dané a může se měnit při zachování výuky tematického okruhu Svět práce v 8. ročníku v plném rozsahu.

Při nástupu žáka 2. stupně s jiným cizím jazykem (německý jazyk) bude zachován tento cizí jazyk jako hlavní.

5. UČEBNÍ OSNOVY

Český jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk vychází z obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura RVP ZV. Směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě, k osvojení a rozvíjení čtenářských dovedností, vede k využívání různých informačních zdrojů pro rozšiřování znalostí a dovedností – např. encyklopedie, slovníky. Výuka probíhá ve 45 minutových hodinách.

Vyučovací předmět Český jazyk úzce souvisí s ostatními vyučovacími předměty a má stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu a vyučuje se jako samostatný předmět ve všech ročnících: v 1. ročníku 8 hodin týdně

ve 2. ročníku 9 hodin týdně

ve 3. ročníku 8 hodin týdně

ve 4. a 5. ročníku 7 hodin týdně

v 6. ročníku 5 hodin týdně

v 7., 8. a 9. ročníku 4 hodiny týdně.

Výuka probíhá v kmenových třídách. Dalšími možnostmi výuky jsou: návštěva knihovny, divadelní a filmová představení, příležitostná práce v terénu.

V předmětu Český jazyk jsou naplňována průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Výchova demokratického člověka, Environmentální výchova, Mediální výchova a Multikulturní výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

- výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- rozvíjíme u žáků stálé zdokonalování čtení s porozuměním textu
- vytváříme podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- stanovujeme dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
- učíme žáky aplikovat naučená pravidla pravopisu a vzájemně je propojovat
- umožňujeme žákům pochopit souvislosti z různých vzdělávacích oblastí a propojovat je do širších celků
- seznamujeme žáky s mluvnickými a literárními termíny
- učíme žáky kritickému sebehodnocení a hodnocení výsledků svého učení
- motivujeme žáky k aktivnímu zapojení se do vyučovacího procesu

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- učíme žáky vzájemně si pomáhat a radit si, požádat o pomoc
- učíme žáky uvědomit si zodpovědnost za svá rozhodnutí a hodnotit své výsledky
- navozujeme nejrozumnější problémové situace vedoucí k promyšlení a naplánování způsobu vhodného k řešení problémů
- učíme žáky hledat chyby v textu a odůvodňovat správná řešení

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- učíme žáky kultivovanému ústnímu a písemnému projevu
- učíme žáky naslouchat druhým
- umožňujeme žákům sdílet čtenářské zážitky a rozvíjet pozitivní vztah k literatuře
- rozvíjíme u žáků schopnost vyjádřit své myšlenky a názory
- umožňujeme žákům používat informační a komunikační prostředky

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- organizujeme práci tak, aby žáci spolupracovali ve skupině, aby se podíleli na vytváření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, ohleduplnost, úcta)
- učíme žáky vzájemnému respektu
- učíme žáky vytvářet příjemnou pracovní atmosféru v týmu

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- využíváme literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- pro žáky se speciálními potřebami používáme vhodně přizpůsobené pracovní materiály
- seznamujeme žáky s tradicí našeho kulturního dědictví a vedeme je k zájmu poznávat i tradice jiných zemí
- žáky učíme vhodnou formou prosazovat své zájmy a učit se argumentovat

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- učíme žáky organizování a plánování učení
- vedeme žáky k šetrnému zacházení s knihami
- pěstujeme u žáků zodpovědnost za odvedenou práci
- učíme žáky pracovat se slovníky, s jazykovými příručkami, s encyklopediemi a vyhledávat informace

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Český jazyk

Ročník: 1.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - sestaví a rozloží slova podle sluchu - složí a rozloží všechny druhy slabik - plynule čte slova ve větách, rozlišuje je zrakem i sluchem - vhodně uspořádá slova ve větě, slabiky ve slově a hlásky ve slabice - čte s porozuměním jednoduché texty přiměřeného rozsahu a náročnosti vzhledem k úrovni žáka 1. ročníku - přiměřeně odpovídá na kontrolní otázky - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou výslovnost - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	<u>Čtení</u> Praktické čtení, technika čtení, nácvik čtení Rozvoj fonetického sluchu, sluchová analýza a syntéza Slabiky otevřené, zavřené Čtení otevřených slabik ve slovech Čtení zavřených slabik na konci slov Čtení slov se skupinou dvou hlásek Čtení slov se slabikotvorným r, l Čtení slov se slabikami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, mně Čtení slov se slabikami di – dy, ti – ty, ni – ny Uvědomělé čtení snadných slov a krátkých vět se zřetelnou výslovností Komunikační situace: pozdrav, oslovení, prosba, omluva, poděkování, blahopřání, vzkaz Rozvíjení znělého hlasu: hlasová, dechová, artikulační cvičení	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV <u>Sociální rozvoj</u> poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve třídě
- aplikuje základní hygienické návyky spojené se psaním - napíše správné tvary písmen a číslic ve větší velikosti a liniatuře, orientuje se v liniatuře - píše a spojuje písmena, slabiky a písmena, interpunkci, znaménka - rozlišuje písmo tiskací a psací - respektuje správné pořadí písmen a úplnost slova - píše slova a jednoduché věty podle diktátu - rozpozná (s pomocí učitele) začátek věty, vlastní jména osob a píše velká písmena - převede slovo a jednoduchou větu z podoby mluvené do podoby psané - dodržuje čitelnost a úhlednost psaného projevu	<u>Psaní</u> Příprava na psaní: psaní prvků písmen a číslic Základní hygienické návyky: správné sezení, držení pracovní náčiní, hygiena zraku, umístění sešitu (sklon) Psaní:písmena, slabiky, slova Písmo tiskací a psací Diktát: písmena, slabiky, slova, jednoduché věty Velká písmena: vlastní jména osob, první slovo věty	

Školní vzdělávací program

- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova - člení slova na hlásky, rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky	<u>Jazyková výchova</u> Zvuková stránka jazyka: sluchové rozlišení hlásek a souhlásek, souhláskových skupin, tempo a intonace řeči Poznávání písmen abecedy a jim odpovídajícím hláskám Interpunkční znaménka: tečka, čárka, dvojtečka, otazník, vykřičník, pomlčka, uvozovky Rozlišení: věta, slovo, slabika, hláska (písmeno) Uspořádání slov ve větě	
- čte hlasitě jednoduché věty se správnou intonací - přečte přiměřený text a přečtenému textu porozumí - naslouchá pohádkám, příběhům - vypráví podle obrázků, dramatizuje - přiměřeně věku a individuálním schopnostem recituje básničky, říkadla	<u>Literární výchova a čtení</u> Základní literární pojmy: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, nadpis, článek, řádek odstavec Zážitkové čtení a naslouchání Recitace básně Dramatizace básně, pohádky	OSV <u>Sociální rozvoj</u> komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov; dovednosti pro sděl. verbální a neverbální

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Český jazyk

Ročník: 2.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - vyjadřuje své myšlenky ústně a písemně - vytvoří krátký projev - rozlišuje větu oznamovací, tázací, rozkazovací, přací a použije správně interpunkční znaménka - řadí věty podle děje - sestaví větu ze slov - nalezne slova nadřazená, podřazená, souřadná, souznačná, protikladná - rozděluje hlásky na souhlásky a samohlásky - rozlišuje samohlásky krátké a dlouhé, rozezná dvojhlásky - rozpozná souhlásky tvrdé a měkké, aplikuje správné psaní i – í, y – ý po měkkých a tvrdých souhláskách - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova - dělí slova na konci řádku podle stavby - píše správně ú – ů na začátku, uprostřed a na konci slova - určí a správně píše znělé a neznělé souhlásky na konci slov - vyslovuje a správně píše slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - pozná některé slovní druhy v textu, podstatná jména, slovesa, předložky - rozlišuje obecná a vlastní jména - vyjmenuje řadu písmen jdoucích po sobě, řadí slova podle abecedy	<u>Jazyková výchova</u> Věta a souvětí Druhy vět Pořadí vět Slovní zásoba a tvoření slov: slova a pojmy, slova nadřazená, podřazená, souřadná, souznačná, protikladná Slovo, slabika, hláska, písmeno Rozdělení hlásek: samohlásky, souhlásky Samohlásky krátké a dlouhé, dvojhláska Souhlásky tvrdé a měkké, psaní i – í, y – ý po měkkých a tvrdých souhláskách Zvuková a grafická podoba slova. Slabikotvorné r, l Význam slabiky pro dělení slov Psaní ú – ů Znělé a neznělé souhlásky na konci slov: b – p, d – t, d' – t', z – s, ž – š, v – f, h – ch Písmeno ě ve slovech Tvarosloví: slovní druhy Vlastní jména osob a zvířat Procvičování pravopisu jmen místních Abeceda	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> rozvoj schopností poznávání – cvičení dovednosti zapamatování; cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění
- plynule čte jednoduchý text - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí přiměřené tempo řeči - užívá správný slovní přízvuk a přirozenou intonaci - čte s porozuměním nahlas i potichu - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností - recituje básně - seznamuje se se základními literárními pojmy - orientuje se v textu čítanky a jiném textu pro děti	<u>Literární výchova</u> Praktické čtení: čtení hlasité a tiché, čtení pozorné, plynulé Naslouchání: věcné naslouchání, pozorné a soustředěné Mluvený projev: správné dýchání, tvoření hlasu, výslovnost Tvořivé činnosti s literárním textem: vlastní výtvarný doprovod, dramatizace pohádky Báseň, verš, rým, rytmus Text a ilustrace Vyprávění, vypravěč, příběh Divadlo: jeviště, herec, divák,	OSV <u>Sociální rozvoj</u> mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy; respektování, podpora, pomoc

Školní vzdělávací program

- všimá si souvislosti textu s ilustrací - seznamuje se s knihami o věcech, přírodě	maňásek, loutka Ilustrace, ilustrátor Individuální četba	
- volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních a mimoškolních situacích - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - pojmenuje předměty a popíše jejich vlastnosti - dodržuje posloupnost děje na základě pozorování	<u>Komunikační a slohová výchova</u> Komunikační žánry: oslovení, pozdrav, poděkování, prosba Jednoduchý popis Vypravování	OSV <u>Sociální rozvoj</u> komunikace – cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem
- píše písmena a číslice podle normy psaní v přirozené velikosti a liniatuře - dodržuje sklon písma - spojuje správně písmena a slabiky - napíše jednoduchý text - opisuje a přepisuje slova, věty, jednoduchý text - správně použije velká písmena ve větě i ve slovech - dodrží hygienické a pracovní návyky při psaní - napíše svoji adresu, přání - vytvoří čitelný a úhledný písemný projev	<u>Psaní</u> Tvarové skupiny písmen a číslic Žánry písemného projevu: adresa, přání Spojování písmen a slabik Diakritická znaménka: správné umístění Nadpis, odstavec Opis, přepis	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Český jazyk

Ročník: 3.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky - třídí slova podle významu, vyhledává slova souznačná, slova opačného významu, slova protikladná, nadřazená, podřazená, slova významem souřadná - vyhledává v textu slova příbuzná - porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost - rozlišuje slabiky, hlásky, určuje počet slabik - rozezná slovní druhy v základním tvaru - užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen, sloves - vyslovuje slova se správným slovním přízvukem - spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy - určí počet vět v souvětí - rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky - odůvodňuje a správně píše: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech, dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě (mimo morfologický šev) - použije správně velká písmena na začátku věty, v typických případech vlastních jmen osob, zvířat, místních pojmenování - skloňuje podstatná jména, rozlišuje číslo jednotné a množné, rod mužský, ženský, střední - určí osobu, číslo, čas u sloves, časuje slovesa v čase přítomném, minulém a budoucím - orientuje se v abecedě	<u>Jazyková výchova</u> Zvuková stránka jazyka Modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) Nauka o slově: synonyma, antonyma, slova nadřazená, podřazená, souřadná Slova příbuzná Slovní druhy Hláskosloví Věta jednoduchá a souvětí Věta jednoduchá a její stavba Vyjmenovaná slova po b,l,m,p,s,v,z Vlastní jména osob, zvířat, místní pojmenování Podstatná jména Slovesa Abeceda	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> rozvoj schopností poznávání – cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů

Školní vzdělávací program

• plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • reaguje na písemné nebo mluvené pokyny přiměřené složitosti • dodržuje slovosled ve větách • respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru • pečlivě vyslovuje, opravuje nesprávnou výslovnost • aplikuje správné dýchání a vhodné tempo řeči • použije vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních a mimoškolních situacích • vybere nadpis a člení projev • souvisle se vyjadřuje, pojmenovává předměty a děje • formuluje otázky a odpovědi • vypravuje podle obrázků • popisuje ústně i písemně jednoduché předměty a činnosti • vytvoří (s pomocí učitele) jednoduchou osnovu a využívá osnovu při vypravování • na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev • seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	<u>Komunikační a slohová výchova</u> Praktické čtení, věcné čtení Naslouchání: praktické naslouchání (zdvořilé vyjádření kontaktu s partnerem) Komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, poděkování, přání Vyjadřování závislé na komunikační situaci Členění jazykového projevu Souvislé jazykové projevy Otázky a odpovědi Vypravování Popis Osnova: sestavování s pomocí učitele Pohlednice, dopis	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, schopnosti vidět věci jinak) OSV <u>Sociální rozvoj</u> • komunikace – cvičení komunikace v různých situacích (omluva, pozdrav, odmítání); cvičení dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); cvičení asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi
• píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky • kontroluje vlastní písemný projev • píše čitelně, úhledně, přiměřeně rychle • píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení • napíše krátký dopis, adresu • užívá základní hygienické návyky spojené s psaním	<u>Psaní</u> Tvarové skupiny písmen a číslic Technika psaní: úhledný, čitelný a přehledný písemný projev Žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, vzkaz, Jednoduché tiskopisy: podací lístek, poštovní poukázka	

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

• čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku • čte s porozuměním textu • využívá získané čtenářské dovednosti a návyky při četbě jednoduchých textů • vyjadřuje své pocity z přečteného textu • rozezná vyjadřování v próze a ve verších • recituje básně • rozliší pohádku od ostatního vypravování • pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností • orientuje se v textu čítanky a v textech pro děti • srovnává text s ilustrací • používá četbu jako zdroj informací	<u>Literární výchova</u> Zážitkové čtení a naslouchání Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu Základní literární pojmy: báseň s dějem, přirovnání, pověst, povídka, postava, děj, prostředí Poslech literárních textů Dramatizace Vlastní výtvarný doprovod Divadlo: divadelní představení, dějství, herec Četba jako zdroj poznatků o přírodě, současnosti a minulosti Beseda o knihách	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému OSV <u>Sociální rozvoj</u> • kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci v situaci nesouhlasu, odporu, dovednost odstoupit od vlastního názoru
--	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Český jazyk

Ročník: 4.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<u>Žák:</u> • porovnává významy slov, užívá různé podoby slova • rozpozná slova spisovná a nespisovná • rozliší slova citově zabarvená • objasní stavbu slova • rozlišuje předpony a předložky • píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách uvnitř slova u vyjmenovaných slov a slov příbuzných • určuje slovní druhy • orientuje se ve skloňování podstatných jmen a podstatná jména skloňuje • určuje osobu, číslo, čas a způsob u sloves, časuje slovesa v oznamovacím způsobu, rozlišuje způsob oznamovací, rozkazovací a podmiňovací • rozezná větu jednoduchou a souvětí • změní vhodně větu jednoduchou v souvětí • vyhledává ve větě základní skladební dvojici • určuje podmět a přísudek ve větě • píše správně i/y v příčestí minulém • napíše správně vlastní jména států, jména místních ulic, zeměpisné názvy (některé)	<u>Jazyková výchova</u> Slovní zásoba a tvoření slov: význam slov, slova jednoznačná, mnohoznačná Nauka o slově Hlásková podoba slova, význam slova, slova jednoznačná, mnohoznačná, slova spisovná a nespisovná, slova citově zabarvená Stavba slova: kořen slova, část příponová a část předponová, koncovka Vyjmenovaná slova po b, l, m, p, s, v, z a slova příbuzná Slovní druhy ohebné a neohebné, tvary slov Podstatná jména: vzory, skloňování Slovesa: určité slovesné tvary, infinitiv, časování sloves Skladba: věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice Stavba věty Podmět a přísudek Shoda podmětu s přísudkem Vlastní jména: zeměpisné názvy států, místních ulic, hor, řek, pohoří, měst, vesnic	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • rozvoj schopností poznávání – cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti učení
• čte s porozuměním přiměřeně náročné texty • reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si podstatná fakta • užívá náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči • rozliší spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užije podle komunikační situace • užívá vhodné jazykové prostředky • využívá správně jednoduché komunikační žánry • sestaví osnovu vyprávění, vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev a dodrží časovou posloupnost, nalezne nadpis	<u>Komunikační a slohová výchova</u> Praktické čtení (pozorné, plynulé) Věcné čtení (čtení jako zdroj informací) Mluvený projev: vyjadřování závislé na komunikační situaci -komunikační žánry: vzkaz, zpráva, vypravování - základní komunikační pravidla: zdvořilé vystupování, oslovení, zahájení a ukončení dialogu Práce s dechem, správné tvoření hlasu, správné držení těla při verbální komunikaci Popis	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • psychohygiena – sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích, dobrá organizace času

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

• popíše rostlinu, zvíře, věc • vede správně dialog, telefonický rozhovor		
• píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry • píše podle normy psaní v přirozené velikosti a liniatuře se správným sklonem písma a rozstupem • opíše a přepíše text, napíše diktát, kontroluje napsaný text	<u>Psaní</u> Písemný projev: základní hygienické návyky, technika psaní (přehledný písemný projev, formální úprava textu) Žánry písemného projevu: omluvenka, zpráva, oznámení, dopis, popis, vypravování Orientace v textu, členění na odstavce Zápisy do sešitů	
• čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • čte s náležitou intonací, přízvukem, volí vhodné pauzy a tempo při čtení • vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je • volně reprodukuje text podle svých schopností • rozliší bajku, pověst a pohádku	<u>Literární výchova</u> Praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné a plynulé) Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Tvořivé činnosti s literárním textem: přednes básně, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, vlastní výtvarný doprovod Základní literární pojmy – literární druhy a žánry: bajka, spisovatel, básník, kniha, pověst, povídka Lidová slovesnost Divadelní a filmová představení Beseda o knihách, ilustracích: dětské knihy, encyklopedie Výběr četby knihy podle osobního zájmu, využití školní knihovny Návštěva místní knihovny Čtenářský deník	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti) OSV <u>Sociální rozvoj</u> • komunikace – asertivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Český jazyk

Ročník: 5.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - používá jazyk k ústnímu i písemnému dorozumívání ve škole i v běžném životě - porovná významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová - určuje ve slově kořen, část předponovou, část příponovou, koncovku - rozliší slova spisovná a nespisovná - rozezná slovní druhy plnovýznamových slov a použije je v gramaticky správných tvarech v mluveném projevu - využívá znalost vyjmenovaných slov v praxi - píše správně vlastní jména států, jména národností, dětských časopisů, pohoří, hor, řek, měst, vesnic, místních pojmenování - určuje mluvnické kategorie podstatných jmen - rozpozná druhy přídavných jmen a určí správně i/y v měkkých a tvrdých přídavných jménech - určuje mluvnické kategorie sloves - vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty - použije základní příklady syntaktického pravopisu - píše správně i/y po obojetných souhláskách - rozlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí - aplikuje vhodné spojovací výrazy, podle potřeby je obměňuje	<u>Jazyková výchova</u> Mateřský jazyk, vztah k jazyku Slovní zásoba a tvoření slov: význam slov, slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma Stavba slova, odvozování slov předponami a příponami, slova příbuzná Dělení slov na konci řádku Tvarosloví: slovní druhy, tvary slov Předložky: používání s, z Užívání vyjmenovaných slov a slov příbuzných Vlastní jména Podstatná jména: určování pádu, čísla, rodu, vzoru. Skloňování Přídavná jména: druhy (tvrdá, měkká, přivlastňovací), vzory měkkých a tvrdých přídavných jmen, pravopis měkkých a tvrdých přídavných jmen Zájmena (druhy, zájmeno já) Slovesa: určování osoby, čísla, způsobu a času, časování sloves v oznamovacím způsobu, poznat rozkazovací a podmiňovací způsob Skladba: základní větné členy Podmět: vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný Přísudek: slovesný Shoda přísudku s holým podmětem Pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen měkkých a tvrdých) Skladba: věta jednoduchá a souvětí	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> rozvoj schopností poznávání – cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

• čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • odlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, zapíše podstatné informace • určuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení • reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si důležitá fakta • popíše předmět, děj, pracovní postup, vlastní osobu • sestaví osnovu vypravování a použije ji pro vytvoření krátkého mluveného nebo písemného projevu s dodržáním časové posloupnosti • vede správný dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku • rozlišuje manipulativní komunikaci v reklamě • aplikuje vhodnou intonaci, přízvuk, náležitě pauzy a přiměřené tempo podle svého komunikačního záměru • vyjadřuje se kultivovaně ve škole i mimo školu	<u>Komunikační a slohová výchova</u> Praktické čtení (znalost orientačních prvků v textu) Věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) Věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní, záznam slyšeného, reagovat otázkami) Vypravování Popis Sestavování osnovy vypravování Mluvený projev: základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače) Mimojazykové prostředky (mimika, gesta) Naslouchání: praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) Dialog na základě obrazového materiálu	MuV <u>Princip sociálního smíru a solidarity</u> • odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám MeV <u>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</u> • pěstování kritického přístupu k reklamě, rozlišování bulvárních prvků ve sdělení od informativních a společensky významných OSV <u>Sociální rozvoj</u> • komunikace – komunikace v různých situacích (omluva, pozdrav, prosba, řešení konfliktů, vysvětlování)
• čte plynule, s porozuměním, ve vhodném frázování a tempu přiměřeně náročné texty • vyjádří své pocity, dojmy z přečteného textu • recituje básně, vyhledává a vymýšlí rýmy • volně reprodukuje text podle svých schopností • vytvoří vlastní literární text na dané téma • rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů • při jednoduchém rozboru literárních textů aplikuje elementární literární pojmy • používá hry a pravidla hry, obměny hry • využívá různé výrazové prostředky při dramatizaci situace, příběhu	<u>Literární výchova</u> Zážitkové čtení a naslouchání: nalézání příčin věcí a porozumění jim Poslech literárních textů Tvořivé činnosti s literárním textem: přednes, volná reprodukce, předčítání textu, vlastní výtvarný doprovod, dramatizace textu Druhy a žánry dětské literatury Literatura umělecká a věcná Lidová slovesnost Literární pojmy... přirovnání, básnické výrazy, verš, rým, báseň, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, divák, režisér Herní dovednosti, vcítění se do role Dramatizace	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; dovednosti zvládání stresových situací (uvolnění, relaxace) • kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, citlivost) OSV <u>Sociální rozvoj</u> • mezilidské vztahy – empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc VMEGS <u>Evropa a svět nás zajímá</u> • rodinné příběhy, život dětí v jiných zemích, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

Školní vzdělávací program

• píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry • aplikuje svůj osobitý rukopis při dodržení úhlednosti, čitelnosti, přehlednosti písemného projevu	<u>Psaní</u> Písemný projev: základní hygienické návyky (upevňování), hygiena zraku, zacházení s grafickými a psacími materiály Technika psaní, formální úprava textu Žánry písemného projevu: zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, jednoduché tiskopisy – přihláška, dotazník	
• opíše a přepíše text, kontroluje napsaný text • využívá při aplikaci správné interpunkce • s pomocí učitele vyhledává v Pravidlech českého pravopisu	Zápisy do sešitů, poznámky Výpisy údajů ze slovníků, encyklopedií Práce s Pravidly českého pravopisu (s pomocí učitele)	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Český jazyk - mluvnice

Ročník: 6.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - vyjmenuje slovní druhy, rozdělí je na ohebné a neohebné - vyhledá podstatná jména a určí jejich mluvnické kategorie - uvede příklady podstatných jmen konkrétních, abstraktních, obecných, vlastních - seznámí se s příklady podstatných jmen pomnožných, hromadných a látkových - zduvodní správně koncovky podst. jmen, přiřazuje je ke vzorům, správnost si dokáže ověřit v Pravidlech čes. pravopisu /s pomocí učitele/ - vyhledá v textu přídavná jména, určí jejich mluvnické kategorie - rozpozná příd. jm. tvrdá, měkká a přivlastňovací - vyvede správně koncovky příd. jmen tvrdých a měkkých - vysvětlí, jak se příd. jména stupňují - vyjmenuje druhy zájmen, najde je v textu a zájmena v 1.pádě zařadí ke správnému druhu - skloňuje správně zájmeno já - rozliší druhy číslovek, rozpozná určité a neurčité, čte letopočty různým způsobem, zdůvodní, za kterými číslovkami se píše tečka - uvede charakteristické znaky sloves, zdůvodní jejich důležitost pro stavbu věty - ve správném pořadí /osoba, číslo, způsob, čas/ určuje mluvnické kategorie sloves - rozpozná v textu podmiňovací způsob - obohacuje svoji slovní zásobu o výstižná slovesa, tvoří synonyma - seznámí se s používáním Slovníku spisovné češtiny při vyhledávání obtížnějších tvarů a jazykových jevů	<u>Tvarosloví</u> Slovní druhy Podstatná jména Přídavná jména Zájmena Číslovky Slovesa Jazykové příručky	

Školní vzdělávací program

• prohlubuje a upevňuje učivo o psaní shody podmětu a přísudku • odůvodní psaní pravopisu hláskových skupin bje/bě, vje/vě, pě, mě, mně, vyjmenuje slova určená k zapamatování • zdůvodní pravopis vyjmenovaných slov a rozpozná jejich slova příbuzná • uvede, se kterými pády se pojí předložky s, z a správně je používá v textu • napíše správně jednoduché typy podstatných jmen vlastních - pojmenování osob, zvířat, svátků a zeměpisné názvy - měst, států, řek, pohoří, světadílů, ostrovů apod.	<u>Pravopis</u> Shoda Bě/bje,pě, Vje/vě Mě,mně Vyjm.slova Předložky s, z Velká písmena	
• ve větě vyhledá základní skladební dvojici, rozpozná větu s nevyjádřeným podmětem a příklady přísudku slovesného a jmenného se sponou • předmět, přívlastek a příslovečné určení rozpozná v jednoduché větě a zdůvodní, ke kterému slovnímu druhu se vztahují a jak se na ně ptáme • sestaví a graficky znázorní jednoduché dvojčlenné věty • rozliší jednoduchou větu a souvětí a užívá těchto poznatků při tvorbě stylistických cvičení	<u>Skladba</u> Základní sklad.dvoj. Větné členy Věta jednoduchá Souvětí	
• definuje pojem hláska, samohláska a souhláska • dbá na správnou výslovnost a důraz čteného i mluveného projevu, dodržuje tempo a pauzy • rozpozná větu oznamovací, tázací, rozkazovací • pozoruje, jak využívají zvukové stránky jazyka média, pokusí se tuto situaci zhodnotit • orientuje se v základním rozvrstvení národního jazyka - spisovný a nespisovný jazyk	<u>Zvuková stránka jazyka</u> Zvuková stránka slova a věty Spisovná a nespisovná čeština	OSV <u>Sociální rozvoj</u> • komunikace- řeč těla, zvuků a slov, sdělení verbální a neverbální

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Český jazyk - mluvnice

Ročník: 7.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - definuje věcný a mluvnický význam slova, sousloví a rčení, vyhledá a označí je v textu - vlastními slovy vysvětlí význam některých rčení - objasní, co je synonymum, antonymum, homonymum a slova citově zabarvená, uvede příklady a vhodně je používá při tvorbě vlastních textů - seznámí se s některými odbornými názvy, uvede příklady z oblasti fyziky, dějepisu, zeměpisu apod. - těžší výrazy se snaží vyhledat v příručkách např. ve Slovníku cizích slov - vysvětlí, jak se vyvíjí slovní zásoba, vyjmenuje způsoby obohacování slovní zásoby /odvozování, skládání, zkracování /	<u>Nauka o významu a tvoření slov</u> Nauka o významu slov Jazykové příručky, tisk aj. média Nauka o tvoření slov	
- upevňuje a prohlubuje učivo o slovních druzích, mluvnických kategoriích, podmiňovacím způsobu sloves - rozpozná v textu slovesný rod - vyjmenuje neohebné slovní druhy, rozliší předložky, spojky, částice, citoslovce, příslovce místa, času, způsobu, míry a příčiny - příslovce stupňuje a seznámí se s pravopisem příslovečných spřežek	<u>Tvarosloví</u> Slovní druhy Slovesný rod Neohebné slovní druhy Příslovečné spřežky	

Školní vzdělávací program

- rozliší v textu věty oznamovací, tázací a žádací - z textu vyvodí podstatu vět dvojčlenných a jednočlenných - pozná ve větě podmět holý, rozvitý, několikanásobný nebo nevyjádřený - prohlubuje a opakuje si učivo o přísudku slovesném, jmenném se sponou a ostatních rozvíjejících větných členech - vysvětlí podstatu přívlastku shodného a neshodného, u příslovečného určení vyjmenuje druhy a zeptá se na ně - seznámí se orientačně s doplňkem a v textu se snaží jej rozpoznat od přísudku jmenného se sponou - používá v textu pravidla pro psaní čárek ve větě jednoduché - graficky znázorní jednoduché souvětí a rozpozná věty hlavní a vedlejší - vytvoří souvětí podle daného grafu - ve Stručné mluvnici české vyhledá poučení a obtížnějších jazykových jevů	<u>Skladba</u> Věty podle postojů mluvčího Věty dvojčlenné a jednočlenné Větné členy Přívlastek shodný a neshodný Příslovečné určení Doplňk Čárka ve větě jednoduché Grafické znázornění souvětí Stručná mluvnice česká	MeV <u>Fungování a vliv médií ve společnosti</u> vliv médií na každodenní život
- upevňuje a prohlubuje pravopisné učivo 6. ročníku, prakticky tyto poznatky rozvíjí - píše správně koncovky přídavných jmen přívlastňovacích a tento pravopisný jev zdůvodní - seznámí se s pravopisem zdvojených hlásek na švu předpony a přípony / -nn, -n / - rozliší, kde se píše předpona s-, z-, vz- při významu z povrchu pryč, směru dohromady, shora dolů, vzhůru, apod. - aplikuje poznatky o pravopisu velkých písmen v názvech příslušníků rodů, národů, kmenů, ulic, náměstí, nábrežích, uměleckých děl, časopisů, novin, značek výrobků	<u>Pravopis</u> Opakování pravopisu ze 6. ročníku Přídavná jména přívlastňovací Zdvojené hlásky Předpony s-, z-, vz- Velká písmena	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Český jazyk - mluvnice

Ročník: 8.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - běžně užívaná cizí slova správně píše i vyslovuje, některá nahradí slovy domácími - pro něho neznámá slova najde ve Slovníku cizích slov - aplikuje základní pravopis slov přejatých	<u>Obohacování slovní zásoby</u> Slova přejatá Jazykové příručky, tisk aj.	
- upevňuje a prohlubuje učivo o slovních druzích - u ohebných určí jejich mluvnické kategorie - určuje slovesný vid a vytvoří vid opačný - správně časuje sloveso být	<u>Tvarosloví</u> Slovní druhy Slovesný vid Sloveso být	
- slovesné tvary převede do minulého času a správně píše koncovky času minulého i přítomného - aplikuje pravopis shody přísudku s několikanásobným podmětem - rozpozná příbuzná slova vyjmenovaných slov a píše je pravopisně správně - napíše správně velká písmena v názvech nebeských těles, významných dokumentů, cen a vyznamenání, orgánů státní správy, škol, mezinárodních organizací a v projevech společenské a náboženské úcty - upevňuje pravopis podstatných a přídavných jmen - převede přídavná jména do čísla množného a odvodí psaní hláskových skupin –ský/-ští, –cký/-čtí - méně známé pravopisné jevy vyhledá v jazykových příručkách, orientuje se podle obsahu, zjišťuje významy slov, rozšiřuje si slovní zásobu	<u>Pravopis</u> Slovesa – čas minulý a přítomný Shoda s několikanás. podmětem Vyjmenovaná slova a jejich slova příbuzná Velká písmena Podstatná a přídavná jména Hláskové změny při odvozování příd. jm. Práce s jazykovými příručkami	

Školní vzdělávací program

• graficky znázorní větu jednoduchou a souvětí • uvede příklady významových poměrů mezi větami hlavními • vyjmenuje některé typické spojovací výrazy pro daný typ souvětí a zdůvodní interpunkci • aplikuje poznatky o významových poměrech i na poměry mezi větnými členy a vedlejšími větami	<u>Skladba</u> Grafické znázornění souvětí a věty jednoduché. Významové poměry vět hlavních Interpunkce Významové poměry mezi větnými členy a vedlejšími větami	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • rozvoj schopností poznávání – dovednosti pro učení a studium
• vyjmenuje základní skupiny slovanských jazyků v návaznosti na dějepisné učivo • uvede příklady, kdy se používá spisovná a nespisovná čeština	<u>Obecné výklady o českém jazyce</u> Slovanské jazyky Spisovná a nespisovná čeština	MeV <u>Kritické čtení a vnímání med.sdělení</u> • hodnotící přístup k médiím

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Český jazyk - mluvnice

Ročník: 9.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazéměch	<u>Slovní zásoba</u> Věcný význam slov Rozvoj slovní zásoby Synonyma, homonyma Vztahy mezi slovy Odborné názvy, slova domácí, mezinárodní Odvozování, skládání, zkracování	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> rozvoj schopností poznávání – dovednosti pro učení a studium
- správně třídí slovní druhy - tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	<u>Tvarosloví</u> Všechny slovní druhy Mluvnické významy a tvary slov	
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	<u>Skladba</u> Stavba a tvoření věty a souvětí Pořádek slov ve větě Větné členy, zápor Řeč přímá a nepřímá	
v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	<u>Pravopis</u> Souhrnné opakování naučeného pravopisu z předchozích ročníků Velká písmena	
- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	<u>Zvuková stránka jazyka</u> Větný přízvuk a melodie Zásady správné výslovnosti, intonace, pauzy a frázování Jazyková kultura	
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	<u>Obecné poučení o jazyce</u> Čeština jako náš národní jazyk, jeho původ, vývoj a rozvrstvení Slovanské jazyky Práce se slovníky a jazykovými příručkami	OSV <u>Sociální rozvoj</u> komunikace - technika a výraz řeči, monolog a dialog

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Český jazyk - sloh

Ročník: 6.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - rozliší verbální a neverbální prostředky lidské komunikace - vymezí prostředky lidského dorozumívání - na příkladech uvede mimojazykové prostředky lidské komunikace - objasní základní rozdíly mezi projevem mluveným a psaným	<u>Projev mluvený a psaný. Prostředky komunikace</u> Mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace)	OSV <u>Sociální rozvoj</u> komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, dovednosti pro sdělování verbální a neverbální
- vyvodí účel běžných tiskopisů a dokáže je vyplnit - na příkladech uvede jednoduché komunikační žánry - zdokonaluje se v jednoduchých komunikačních žánrech - podle vzoru sestaví inzerát - vyplní předtištěný tiskopis objednávky - tvořivě přistupuje k psaní zprávy a oznámení	<u>Jednoduché komunikační žánry a tiskopisy</u> Písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu	
- uvede rozdíly mezi dopisem osobním a úředním - vymezí, jaké náležitosti musí mít úřední dopis - nastylizuje dopis soukromého i úředního charakteru (žádost)	<u>Dopis, žádost</u> Písemný projev – vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry, soukromý a úřední dopis, žádost) Čtení – kritické (analytické)	OSV <u>Sociální rozvoj</u> komunikace – komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, žádost)
- vymezí druhy popisu - užívá vhodné jazykové prostředky pro jednotlivé druhy popisu - podle obrázku popíše budovu nebo místnost - sestaví jednoduchý popis pracovního postupu	<u>Popis a jeho funkce</u> Písemný projev – na základě poznatků o základních slohových postupech a žánrech	
- vysvětlí rozdíl mezi výpisky a výtahem - sestaví heslovitou (větnou) osnovu - vypracuje výtah (výpisky) z jednoduchého textu	<u>Výpisky, výtah</u> Čtení – věcné (studijní čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické) Psaní – vlastní tvořivé psaní – výtah, výpisek	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění, dovednosti pro učení a studium

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

• vhodně užívá jazykové prostředky vypravování • sestaví heslovitou, větnou osnovu vypravování • v textu vypravování najde charakteristické jazykové prostředky a sám je aplikuje • upraví stylisticky chybný text vypravování • dovypraví příběh	<u>Vypravování</u> Písemný projev – na základě poznatků o základních slohových postupech a žánrech vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu	OSV <u>Sociální rozvoj</u> • kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky)
• dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • vedle spisovné češtiny užívá jazyk hovorový, vhodně zařazuje slova citově zabarvená, pracuje s termíny	<u>Mluvený projev</u> Naslouchání – věcné (soustředěné, aktivní), kritické – objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvího, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Český jazyk - sloh

Ročník: 7.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - na příkladech uvede rozdíly mezi popisem statickým a dynamickým - sestaví osnovu k popisu výrobku - podle osnovy a na základě obrázku popíše jednoduchý výrobek - vytvoří osnovu k popisu uměleckého díla - popíše obraz nebo uměleckou fotografii - při popisu pracovního postupu užívá vhodná slovesa a odborné názvy	<u>Popis a jeho funkce</u> Čtení – praktické (pozorné), věcné (vyhledávací) Písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu	
- v textu najde a rozliší charakteristiku přímou a nepřímou - podle vzoru sestaví osnovu charakteristiky - k charakteristice postavy užívá vhodná podstatná a přídavná jména a slova citově zabarvená - napiše stručnou charakteristiku svého kamaráda - vysvětlí rčení vztahující se k lidským vlastnostem - stručně ústně charakterizuje osobu na fotografii, obrázku	<u>Charakteristika</u> Čtení – kritické (analytické) Písemný projev – vlastní tvořivé psaní: charakteristika	OSV <u>Sociální rozvoj</u> - komunikace – řeč lidských skutků <u>Osobnostní rozvoj</u> - kreativita – tvořivost v mezilidských vztazích
- v umělecké literatuře vyhledá ukázky líčení a stručně vyjádří, jak text na žáka působí - vyhledá v subjektivně zabarveném popisu slova citově zabarvená, personifikaci, přirovnání a básnické přívlastky - doplní chybějící výrazy v úryvku citově zabarveného popisu - vytváří jazykové prostředky vhodné k líčení - sestaví osnovu a podle ní napíše líčení	<u>Líčení</u> Naslouchání – zážitkové Čtení – věcné (vyhledávací), prožitkové Písemný projev – vlastní tvořivé psaní: subjektivně zabarvený popis	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity
- vytvoří větnou nebo heslovitou osnovu odborného textu - na příkladech rozliší výpisky a výtah - podle vzoru vytvoří výtah z přečteného textu - ze zadaného článku pořídí výpisky ve větách - správně užívá bibliografické údaje	<u>Výtah, výpisky</u> Čtení – praktické (znalost orientačních prvků v textu), věcné (vyhledávací) Písemný projev – komunikační žánry: výpisek	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění, dovedností pro učení a studium

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

• na příkladech vymezí obsahovou a formální stránku žádosti • doplní chybějící údaje v žádosti • sestaví žádost o uvolnění z vyučování	<u>Žádost</u> Písemný projev – komunikační žánry: žádost	
• objasní funkci životopisu • na příkladech vysvětlí způsob zpracování a formální úpravu životopisu • na základě ukázky napíše svůj vlastní životopis • s pomocí údajů v dotazníku napíše životopis žadatele o zaměstnání	<u>Životopis</u> Písemný projev – vlastní tvořivé psaní: strukturovaný životopis	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě
• uvede postup při vypravování • vhodně používá jazykových a kompozičních prostředků vypravování • vyhledá v úryvku dějová slovesa, přirovnání, nespisovná slova, krátké věty • zhodnotí význam přímé řeči ve vypravování • po přečtení sestaví osnovu příběhu a následně jej převypráví	<u>Vypravování</u> Čtení – věcné (vyhledávací), kritické (hodnotící) Naslouchání – věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, zvukové prostředky souvislého projevu), zážitkové Mluvený projev – základní mluvené žánry podle komunikační situace	OSV <u>Sociální rozvoj</u> • komunikace – specifické komunikační dovednosti (monologické formy)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Český jazyk - sloh

Ročník: 8.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - vyhledá hlavní myšlenky v odborném textu a sestaví osnovu - rozezná v textu odborné názvy - sestaví osnovu výtahu z odborného textu - napiše výtah podle učebnicového textu - vhodně doplňuje výtah citátem	<u>Výtah</u> Čtení – věcné (vyhledávací) Naslouchání – věcné (soustředěné, aktivní) Písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu	
- na příkladech uvede charakteristiku literárního hrdiny - vyhledá v textu charakteristiku nepřímou a následně ji změní na přímou - charakterizuje postavy pomocí přirovnání a rčení	<u>Charakteristika literární postavy</u> Čtení – věcné (vyhledávací) Mluvený projev – zásady dorozumívání (základní mluvené žánry podle komunikační situace)	OSV <u>Morální rozvoj</u> hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí
- na základě ukázky vymezení členění, účel a výrazové prostředky výkladu - sestaví osnovu výkladu a vyvodí jeho kompozici - vhodně užívá odborné názvy a slova citově neutrální - orientuje se v encyklopediích - sestaví výklad z několika různých pramenů - napiše výklad podle zvoleného tématu ze svého oblíbeného předmětu	<u>Výklad</u> Naslouchání – věcné (soustředěné, aktivní) Čtení – věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací) Písemný projev – komunikační žánry: výklad	
- na konkrétních příkladech uvede jazykové prostředky líčení - najde v úryvku slova a slovní spojení, která vyvolávají citovou působivost textu - vysvětlí rozdíl mezi objektivním a subjektivním sdělením - vhodně užívá neobvyklá slovní spojení, metaforu, metonymii a dějová slovesa - neotřelými jazykovými prostředky vyjádří svůj vztah k líčené skutečnosti, předmětu	<u>Líčení</u> Čtení – věcné (vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové Naslouchání – kritické (objektivní a subjektivní sdělení), zážitkové Písemný projev – komunikační žánry: subjektivně zabarvený popis	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> kreativita – tvořivost v mezilidských vztazích

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

	Mluvený projev – zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu)	
• s pomocí ukázky vymezí hlavní znaky a principy úvahy • vysvětlí úlohu řečnické otázky v úvaze • objasní aforismus a přísloví • vyjádří obsah aforismů a citátů vlastními slovy • vybírá vhodné citáty jako téma úvahy • zaujímá stanovisko k úvahám jiných autorů	<u>Úvaha</u> Čtení – kritické (analytické), věcné (vyhledávací) Mluvený projev – zásady dorozumívání (základní mluvené žánry podle komunikační situace), komunikační žánry: diskuze	OSV <u>Morální rozvoj</u> • hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí
• vymezí specifické prostředky mluveného projevu • za pomoci ukázek určí slohové postupy a slohové útvary • zařadí text k funkčnímu stylu • porovná užití jazykových prostředků různých autorů v žánrově shodných slohových útvarech	<u>Souhrnné poučení o slohu</u> Čtení – věcné (vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící) Naslouchání – kritické (objektivní a subjektivní sdělení) Mluvený projev – zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální)	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Český jazyk - sloh

Ročník: 9.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení - ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji - uspořádá informace z textu s ohledem na jejich účel - při práci s texty využívá základy studijního čtení - stručně vyjádří hlavní myšlenku textu	<u>Interpretace textu</u> Čtení – věcné (vyhledávací). Kritické (analytické, hodnotící) Naslouchání – kritické (objektivní a subjektivní sdělení) Písemný projev – komunikační žánry: výpisek	
- při popisu pracovního postupu používá vhodné jazykové prostředky - s pomocí učitele ústně popíše umělecké dílo - používá jazykové prostředky vyvolávající citovou působivost textu - koherentním textem vyjádří svoje osobní pocity	<u>Popis</u> Písemný projev – na základě poznatků o základních slohových postupech a žánrech Mluvený projev – základní mluvené žánry podle komunikační situace	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> kreativita - schopnost vidět věci jinak, citlivost
- sestaví charakteristiku kamaráda - vypravuje přečtený úryvek nebo scénu z filmu	<u>Charakteristika, vypravování</u> Písemný projev – vlastní tvořivé psaní: charakteristika Mluvený projev – základní mluvené žánry podle komunikační situace	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> sebezpoznaní a sebepojetí – moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty)
vytvoří vlastní úvahu a vyjádří tak postoj ke sdělovanému obsahu	<u>Úvaha</u> Písemný projev – vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu	OSV <u>Morální rozvoj</u> hodnoty, postoje, praktická etika – analýza vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

• s pomocí učitele charakterizuje základní mluvené žánry podle komunikační situace • v mluveném projevu volí prostředky řeči vhodné pro danou komunikační situaci • v diskuzi využívá zásad dorozumívání a pravidel dialogu	<u>Řečnické útvary, diskuse</u> Mluvený projev – základní mluvené žánry podle komunikační situace, zásady kultivovaného projevu, komunikační žánry: připravený, nepřipravený projev na základě poznámek, diskuze Naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, manipulativní působení projevu)	OSV <u>Sociální rozvoj</u> • mezilidské vztahy – empatie a pohled na svět očima druhého • komunikace – dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů), otevřená a pozitivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci
• na základě ukázek charakterizuje fejeton • vymezi jednotlivé funkční styly • v denním tisku vyhledá různé slohové útvary a následně je zařadí k jednotlivým funkčním stylům • rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj • tvořivě pracuje s textem při přípravě vlastního referátu	<u>Fejeton, funkční styly</u> Čtení – věcné (vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící) Naslouchání – kritické (komunikační záměr mluvího, manipulativní působení projevu) Mluvení projev – komunikační žánry: referát	MeV <u>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</u> • pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě • identifikování základních orientačních prvků v textu
• gramatické a stylistické poznatky využívá při vlastním tvořivém psaní	<u>Slohové útvary dle výběru žáka</u> Pisemný projev – na základě poznatků o základních slohových postupech a žánrech, vlastní tvořivé psaní dle výběru žáka	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Český jazyk - literatura

Ročník: 6.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - na základě svých schopností a s pomocí učitele interpretuje literární text - rozšiřuje si slovní zásobu	<u>Tvořivé činnosti s literárním textem</u> Interpretace literárního textu Dramatizace Vlastní výtvarný doprovod	
- výrazně a s porozuměním čte - hlasitým čtením zdokonaluje výrazné čtení - dokáže reprodukovat přečtený text - naučí se přednášet z paměti vhodný básnický nebo prozaický text - reprodukuje text na základě individuální četby - připravuje si referáty o přečtených knihách	<u>Způsoby interpretace literárního díla</u> Čtení textu s porozuměním Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu Výrazné čtení textu Výrazný přednes básnického nebo prozaického textu	
- určí s pomocí učitele námět a hlavní myšlenku díla - sestaví osnovu příběhu - charakterizuje hlavní postavy - osvojí si základní básnické prostředky - při rozboru literárního díla používá základě získaných vědomostí základní literární pojmy - získá z různých zdrojů další informace k probíranému učivu	<u>Základy literární teorie</u> Kompozice literárního příběhu Charakteristika postavy Jazyk literárního díla a básnické prostředky (metafora, personifikace přiřazování, rým, rytmus, humor a nadsázka, symbol, dialog, monolog, refrén) Umělecká a odborná literatura, publicistický styl	
- rozlišuje základní literární druhy a žánry - porovnává uměleckou a odbornou literaturu - rozlišuje prózu a poezii - vyjmenuje charakteristické rysy pohádky - posoudí význam lidové tvořivosti	<u>Literární druhy a žánry</u> Poezie, próza, drama Povídka (historická, biografická) Román (historický, western, indiánka) Kronika, životopis, cestopis, fejeton Pověst, pohádka (klasická, moderní) Lidová poezie	VMEGS <u>Objevujeme Evropu a svět</u> - naše vlast a Evropa EV <u>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> - změny v krajině (krajina dříve a dnes) MuV <u>Lidské vztahy</u> - integrace jedince v rodinných a vrstevnických vztazích

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu**Předmět: Český jazyk - literatura****Ročník: 7.**

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - na základě svých schopností a osvojených dovedností interpretuje literární text - rozšiřuje si slovní zásobu a rozvíjí své čtenářské schopnosti - v rámci svých možností a podle svého zájmu se pokusí o vlastní literární výtvar nebo dramatizaci	Tvořivé činnosti s literárním textem Interpretace literárního textu Dramatizace Vlastní výtvarný doprovod k literárnímu textu	
- čte plynule a s porozuměním - čtením nahlas zdokonaluje výrazné čtení - naučí se výrazně přednést z paměti vhodný básnický nebo prozaický text - snaží se o kultivovaný mluvený projev - reprodukuje přečtený text - připraví si referát z individuální četby - zhodnotí přečtené dílo - shromažďuje informace o autorech - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní	<u>Způsoby interpretace literárního díla</u> Výrazné čtení textu Výrazný přednes vhodného básnického nebo prozaického textu Volná reprodukce přečteného nebo vyslechnutého textu	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> - rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování <u>Sociální rozvoj</u> - komunikace - dovednosti pro sdělení verbální i neverbální
- určí s pomocí učitele námět a hlavní myšlenku díla - charakterizuje hlavní postavy - sestaví osnovu příběhu - osvojí si základní básnické prostředky a vyhledává je v textu - při práci s textem používá na základě osvojených vědomostí základní literární pojmy - získává z různých zdrojů další informace a pracuje s nimi	<u>Základy literární teorie</u> Struktura literárního díla (námět a idea díla, literární hrdina, kompozice příběhu) Jazyk literárního díla, básnické prostředky (metonymie, metafora, personifikace, rým, absolutní rým, rytmus, volný verš, dialog, symbol, parafráze, apokryf, nonsens, alegorie, situační a jazyková komika, scénář, adaptace) Umělecká literatura, literatura faktu, literatura sci-fi	
- vyjmenuje charakteristické znaky pohádky - porovná pohádku s pověstí - rozliší různé druhy pohádek - uvede charakteristické znaky pověsti - na základě četby báji porovná představy starověkých kultur o světě se současností - vysvětlí pojem bajka a uvede známé autory bajek - pojmenuje charakteristické rysy bajky	<u>Literární druhy a žánry</u> Epické žánry: pohádka (lidová kouzelná, novelistická, moderní autorská) pověst (legendární, historická, místní) báje (čínská, židovská, řecká, římská, indiánská)	MuV <u>Lidské vztahy</u> - vztahy mezi kulturami - důležitost integrace v rodinných a vrstevnických vztazích MeV <u>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</u>

Školní vzdělávací program

• vyhledá v ději hlubší smysl (jinotaj) • prostřednictvím ukázek z kronik a legend porovná chování lidí ve středověku se současnou morálkou • charakterizuje znaky románu a porovná ho s povídkou • z textu vyvodí typické znaky povídky • vyjmenuje základní charakteristické rysy divadelní hry • uvede základní rozdíly mezi poezií, prózou a dramatem • rozliší lyriku a epiku • objasní pojmy sloka, verš a rým • na příkladech v textu rozliší druhy rýmů • vyhledá základní znaky cestopisu • uvede nejznámější autory fejetonů a cestopisů	kronika (prózou i veršem) legenda román (historický biografický, horor, sci-fi, deník) povídka (o zvířatech, s dívčí tematikou) Dramatické žánry: dramatická povídka sci-fi drama Lyrické žánry: vizuální poezie nonsensová poezie úvahová poezie Umělecká publicistika: fejeton a esej Literatura faktu: cestopis, memoáry a biografie	• hodnotící prvky ve sdělení
--	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Český jazyk - literatura

Ročník: 8.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - rozpozná základní literární žánry - vlastními slovy vysvětlí, co je bajka, epos, drama, komedie a tragédie - seznámí se s odkazem antické kultury a mravním posláním bible	<u>Nejstarší literatura:</u> Bible, Homér, Ezop, antická dramata a divadlo	VMEGS <u>Jsme Evropané</u> zdroje evropské civilizace
v návaznosti na dějepisné učivo popíše situaci na Velké Moravě, počátky našeho písemnictví a právo na kulturu ve srozumitelném jazyce	Konstantin a Metoděj, staroslověnština, hlaholice	
- zhodnotí vliv církve na středověkou kulturu a literaturu - definuje pojmy kronika, legenda, letopis, životopis, prvotisk - zdůvodní význam vynálezu knihtisku na rozvoj vzdělanosti	Staroslov. legendy, Kronika Kosmova a Dalimilova, doba Karla IV., Jan Hus, husitská doba, vynález knihtisku a první tištěná kniha u nás	
- uvědomuje si různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování /Shakesp./ - seznámí se s úsilím evropských humanistů o znovuoobnovení antických ideálů a víru v lidský rozum	<u>Evropská renesance:</u> Dante, Boccaccio, Cervantes, Shakespeare	
zhodnotí osobnost J.A.Komenského jako významného učence své doby a Učitele národů	<u>Pobělohorská literatura:</u> J.A. Komenský	
- diskutuje na téma mezilidské vztahy, peníze - vyhledává hlubší smysl uměleckého díla /bajky, Faust/	<u>Klasicismus a osvícenství</u> : Molière, Goethe, I.A.Krylov	

Školní vzdělávací program

• charakterizuje hlavního hrdinu a romantismus a realismus jako umělecký směr • sleduje výstavbu souvislého textu • přiřazuje ukázky k autorovi	<u>Světová literatura 19. stol.: romantismus – Byron, Poe, Hugo, Puškin, A. Dumas, román, povídka</u> <u>realismus – Balzac, Dickens, Tolstoj, Twain, London</u>	
• objasní hlavní cíle národního obrození • opakuje si liter. pojmy – báseň, sloka, verš, rým, rytmus, lidová poezie, epigram • posoudí umělecký jazyk některých autorů, rozpozná metafory, epiteta, personifikaci	<u>Národní obrození: jazykověda, divadlo, národní uvědomění, obnovení českého jazyka Čelakovský, Tyl, Mácha, Erben, Borovský, Němcová</u>	
• během školního roku reprodukuje 2 určené básně • snaží se o vlastní tvorbu /povídka, epigramy ze žákovského prostředí apod./ a její výtvarné ztvárnění • dle zadání učitele vyhledá literární směry a jejich významné představitele • upevňuje si čtenářské dovednosti a volně reprodukuje přečtený nebo slyšený text • nejméně jednou za školní rok přednese vhodný text /referát na dané téma/ o životě a díle některého významného spisovatele	<u>Průběžně po celý rok: volná reprodukce, vlastní tvořivá činnost.</u> <u>literární přehledy.</u> <u>reprodukce básně, vytvoření a přednesení referátu, mluvní cvičení</u>	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu**Předmět: Český jazyk - literatura****Ročník: 9.**

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - seznamuje se s prvky dramatu - vytvoří si základní přehled o autorech tohoto období - vyhledá v dílech prvky realismu, naturalismu a zájem autorů o venkov - odhadne vliv generace Národního divadla na tehdejší celospolečenský vývoj	Česká literatura 19.stol.: např. Neruda, Vrchlický, Rais, bratři Mrštíkové, vznik Národního divadla	OSV <u>Sociální rozvoj</u> komunikace - řeč předmětů a prostředí, řeč lidských skutků
- snaží se analyzovat hlavní myšlenky literárních děl - charakterizuje některé literární hrdiny - rozlišuje liter. druhy a žánry – sestavuje literární přehledy a průběžně s nimi pracuje	<u>Světová literatura 1.pol.20.stol.:</u> např. Apollinaire, Rolland, Remarque, Exupéry, Kafka, Hemingway, Steinbeck	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> rozvoj schopností poznávání - dovednosti pro učení a studium
- uceleně reprodukuje přečtený nebo slyšený text a přednese 2 básně - popíše strukturu literárního díla, jeho kompoziční stavbu - posoudí jazyk některých liter. děl – obrazná pojmenování, zvukové prostředky poezie – rým, rytmus - zhodnotí význam boje proti válce a fašismu v některých liter. dílech	Česká literatura 1.pol. 20.stol.: např. Bezruč, Wolker, Nezval, Seifert, Hašek, Čapek, Jirásek, Osvobozené divadlo V+W	VDO <u>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</u> – demokratické způsoby řešení konfliktů
- vyhledá informace v různých médiích o některých významných autorech tohoto období a seznámí se s jejich tvorbou - volně reprodukuje jedno dílo vybraného autora	<u>Světová literatura 2.pol. 20.stol.:</u> volný výběr autorů (např. Chlebnikov, Ferlinghetti) Prvky sci-fi : Orwell, Tolkien	
- snaží se rozlišovat literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie - k vlastnímu literárnímu textu vytvoří výtvarný doprovod /ilustraci, obálku knihy, filmový plakát apod./	Česká literatura 2.pol. 20.stol.: např. Pavel, Kundera, Otčenášek, Vyskočil, Hrabal, Viewegh, Kainar Vlastní tvorba, referáty, mluvní cvičení	
rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora	<u>Divadla malých forem:</u> Divadlo Jára Cimrmana, Semafor, texty písní	
dle možností navštíví divadelní představení, zúčastní se literární exkurze nebo besedy, případně se pokusí o dramatické ztvárnění některého liter. díla	Literární beseda, dramatizace, filmový scénář, divadlo	

Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk s jazykovým zaměřením

Vyučovací předmět Anglický jazyk vychází z obsahu vzdělávacího oboru Cizí jazyk RVP ZV. Vzdělávání předpokládá dosažení úrovně A2.

Obsahovou náplní výuky Anglického jazyka je nácvik řečových dovedností. K jejich rozvíjení je využívána slovní zásoba daných tematických okruhů a komunikačních situací, které odpovídají vyspělosti žáků a jejich zájmům.

Anglický jazyk vyučujeme v 1. až 9. ročníku. Výuka ve všech ročnících probíhá ve 45 minutových hodinách. V 1. a 2. ročníku s hodinovou dotací, ve 3. – 5. ročníku s dotací 4 hodin, v 6. ročníku s 3 hodinovou dotací a v 7. – 9. ročníku s dotací 4 hodin týdně. Při výuce anglického jazyka mohou být žáci početnějších tříd děleni do skupin. Výuka probíhá v klasických třídách. Minimálně jednou týdně výuka probíhá v učebně, která je vybavena audiovizuální technikou a dalšími pomůckami pro výuku anglického jazyka.

V předmětu Anglický jazyk jsou naplňována tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Anglický jazyk

Vyučovací předmět Anglický jazyk vychází z obsahu vzdělávacího oboru Cizí jazyk RVP ZV. Vzdělávání předpokládá dosažení úrovně A1.

Obsahovou náplní výuky Anglického jazyka je nácvik řečových dovedností. K jejich rozvíjení je využívána slovní zásoba daných tematických okruhů a komunikačních situací, které odpovídají vyspělosti žáků a jejich zájmům.

Anglický jazyk vyučujeme ve 3. – 9. ročníku s dotací 3 hodiny týdně. Výuka ve všech ročnících probíhá ve 45 minutových hodinách. Při výuce anglického jazyka mohou být žáci početnějších tříd děleni do skupin. Výuka probíhá v klasických třídách. Minimálně jednou týdně výuka probíhá v jazykové učebně, která je vybavena audiovizuální technikou a dalšími pomůckami pro výuku anglického jazyka.

V předmětu Anglický jazyk jsou naplňována tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

- výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- motivujeme žáky k učení anglického jazyka pomocí praktických příkladů
- bereme ohledy na žáky s poruchami učení
- jdeme příkladem, dále se vzděláváme a rozšiřujeme si pedagogický obzor
- nabízíme žákům možnosti dalšího rozšiřování vědomostí (knihovna, časopisy, PC)
- klademe důraz na souvislosti mezi anglickým jazykem a jinými předměty

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- zařazujeme do výuky cvičení, při kterých žáci hledají správná řešení
- učíme žáky k práci s chybou

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- umožňujeme žákům vzájemně komunikovat zadáváním rozhovorů na daná témata
- učíme žáky naslouchat názorům ostatních a také je respektovat
- organizujeme poznávací zájezdy dle zájmu žáků
- učíme žáky formulovat své myšlenky v mluvené i písemné podobě
- rozvíjíme schopnost reprodukovat jednoduché texty (řikanky, písničky)
- komunikujeme se žáky při organizaci výuky anglicky, aby žáci postupně porozuměli významu pokynů

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- zadáváme úkoly, při kterých žáci pracují ve dvojicích nebo ve skupinách a vzájemně si pomáhají
- posilujeme sebedůvěru žáků
- oceňujeme každou snahu žáka
- podněcujeme žáky k zájmu o život v anglicky mluvících zemích

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- učíme žáky vnímat odlišnosti různých ras, národů a jazyků
- vytváříme vlastní školní tradice
- simulujeme situace z každodenního života

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- zadáváme úkoly, při kterých žáci samostatně vytvářejí dílo (projekty)
- učíme žáky vyhledávat informace (práce se slovníkem, PC, doplňkové materiály)
- dbáme na soustavnou a vytrvalou přípravu na vyučování

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Anglický jazyk s jazykovým zaměřením

Ročník: 1.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: • osvojí si základy výslovnosti • reprodukuje vhodně vybrané písň, říkanky • pozdraví, představí se, poprosí, poděkuje • uvede sebe a členy své rodiny • odpoví na jednoduchou otázku týkající se věku • pojmenuje základní barvy • počítá od 1 do 10 • odpoví na otázku týkající se počtu • vyjmenuje části domu • pojmenuje základní školní potřeby a své pomůcky • nazve některé hračky • pojmenuje některá zvířata a vyjadřuje jejich polohu předložkami • vyjádří jednoduché přání k narozeninám • přiměřeně reaguje na základní pokyny při výuce • vyjadřuje souhlas, nesouhlas	Písničky, říkanky Pozdravy Představování se Rodina Základní barvy Číslovky od 1 do 10 Části domu Školní potřeby Hračky Oblečení Zvířata Předložky: v, pod, na Přání k narozeninám Jednoduché pokyny pro výuku	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Anglický jazyk s jazykovým zaměřením

Ročník: 2.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - osvojí si základy výslovnosti - rozumí jednoduchým pokynům a větám, přiměřeně na ně reaguje - počítá od 1 do 20 - pojmenuje základní části těla - označí velikost, délku předmětů - pojmenuje části domů a odpoví na jednoduchou otázku - pojmenuje základní potraviny - porozumí jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzaci dvou osob	Písničky, říkanky Pozdravy a rozloučení Představování se Uvedení členů své rodiny - představení Jednoduché pokyny a reakce na ně Vyjádření souhlasu a nesouhlasu Číslo 1 - 20 Části těla Dům: místnosti, zahrada Základní předložky místa Spojky: a, nebo Otázka: Kde je? Jídlo Rozkazovací věta Osobní zájmena Sloveso umět v přítomném čase Základní přídavná jména označující velikost	OSV <u>Sociální rozvoj</u> komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči); dialog (jeho pravidla); komunikace v různých situacích

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Anglický jazyk s jazykovým zaměřením

Ročník: 3.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: • určuje členy rodiny • jednoduše popíše zvíře • zapíše nákupní seznam • určí druhy dopravních prostředků • pojmenuje místa ve městě • říká názvy dnů v týdnu • určí volnočasové činnosti • zeptá se na oblíbenou činnost • vyjmenuje dny v týdnu a měsíce v roce • určí a pojmenuje běžné profese • tvoří krátké věty o počasí • reaguje na jednoduché příkazy a zákazy • formuluje jednoduché otázky a odpovídá na ně • rozliší fonetickou a psanou formu jazyka • prezentuje jednoduché básničky a písničky • reprodukuje krátké dialogy	Rodina Sloveso have got Jídlo Použití some/any Zvířata v ZOO Přídavná jména popisující zvířata Budovy ve městě Dopravní prostředky Předložky místní Vyjádření oblíbenosti aktivit Otázka s do a krátká odpověď Dny v týdnu Měsíce Povolání Počasí	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • sebezpoznání a sebepojetí - moje tělo • rozvoj schopnosti poznávání - cvičení dovedností zapamatování, cvičení smyslového vnímání <u>Sociální rozvoj</u> • komunikace - sdělování verbální i neverbální, vedení dialogu, komunikace v různých životních situacích MuV <u>Multikulturalita</u> • význam užívání Aj <u>Kulturní difference</u> • sociokulturní rozdíly mezi VB a ČR

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Anglický jazyk s jazykovým zaměřením

Ročník: 4.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: • napočítá do 100 • reaguje na pokyny ve třídě • reprodukuje a sestaví jednoduchý rozhovor • vyhledá v textu potřebnou informaci • používá tvary slovesa to be ve větě • vyjádří, co má a nemá • popíše svůj rozvrh hodin • určí čas • popíše svůj režim dne • popíše svůj pokoj • popíše umístění budov ve městě • popíše postavu • reprodukuje říkanky, písničky • vyjádří právě probíhající činnost • popíše, co má na sobě	Číslovky 1– 100 Nepravidelné množné číslo Přivlastňovací zájmena Antonyma Sloveso to be Sloveso have got Předměty ve škole, rozvrh hodin Určování času Přítomný čas prostý Režim dne, volný čas Předložky místa Dům, byt Naše město Vazba There is/ are Popis postavy Přítomný čas průběhový Oblečení	OSV <u>Sociální rozvoj</u> • komunikace-vedení dialogu VMEGS <u>Evropa a svět nás zajímá</u> • život dětí ve VB <u>Objevujeme Evropu a svět</u> • styl života v britských rodinách MuV <u>Multikulturalita</u> • význam užívání Aj • specifické rysy Aj <u>Kulturní difference</u> • sociokulturní rozdíly mezi VB a ČR

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Anglický jazyk s jazykovým zaměřením

Ročník: 5.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: • sestaví ústně i písemně jednoduchý rozhovor o svém životě • popíše oblíbené zvíře • vyhledá potřebné informace v textu • přečte foneticky správně krátký text • formuluje jednoduché otázky v přítomném i minulém čase a odpovídá na ně • vyplní jednoduchou tabulku na základě poslechu • objedná si jídlo v restauraci • zeptá se na množství • vyjmenuje druhy zábavy, druhy filmů • srovná základní oblasti života v Británii a u nás • zapíše datum • pojmenuje běžné geografické útvary a stručně porovná jejich velikost	Přítomný čas prostý Řadové číslovky Příslovce frekvence Zvířata Přítomný čas průběhový Minulý čas Jídlo a pití, vyjádření množství Počitatelnost podstatných jmen Britské ostrovy Stupňování přídavných jmen Počasí Zábava, volný čas Vazba going to Sloveso have to Tvoření příslovčí	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • seberegulace a sebeorganizace - člověk a zdraví, organizace volného času VMEGS <u>Evropa a svět nás zajímá</u> • život dětí ve VB <u>Objevujeme Evropu a svět</u> • styl života v britských rodinách MeV <u>Fungování a vliv médií ve společnosti</u> • role médií v životě dítěte

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Anglický jazyk s jazykovým zaměřením

Ročník: 6.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: • zeptá se na cestu a vysvětlí cestu pomocí mapy nebo plánu • klade a zodpovídá otázky o tom, co kdo dělá ve volném čase • sestaví jednoduché ústní i písemné sdělení týkající se událostí v jeho životě • vyjádří radu, povinnost a zákaz • aktivně se zapojí do jednoduché konverzace • stručně popíše své plány na další týden • jednoduše vyjádří své plány do budoucna a domluví si setkání • vhodně reaguje v nejběžnějších řečových situacích • odhaduje význam neznámých slov z kontextu • popíše svoji rodinu • popíše dům a místnosti • určí základní památky v Londýně • vyjádří, co dělal	Minulý čas prostý pravidelných a nepravidelných sloves Rodina Budoucí čas prostý Minulý čas průběhový Popis města, instrukce k určení směru Památky v Londýně Předpřítomný čas Zdraví a nemoci Modální slovesa Dům	OSV <u>Sociální rozvoj</u> • komunikace-vedení dialogu <u>Osobnostní rozvoj</u> • Sebepoznání a sebepojetí - já jako zdroj informací MuV <u>Multikulturalita</u> • význam užívání cizího jazyka <u>Kulturní diference</u> • základní problémy sociokulturních rozdílů VMEGS <u>Objevujeme Evropu a svět</u> • styl života v britských rodinách

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Anglický jazyk s jazykovým zaměřením

Ročník: 7.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - popíše, co má kdo na sobě - písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché texty v různých slovesných časech - vyjádří souhlas a nesouhlas - objedná si jídlo v restauraci - orientuje se v základních zeměpisných pojmech týkajících se Austrálie - jednoduchým způsobem popíše své zdravotní problémy - poradí kamarádovi se zdravým stravováním - tvoří věty v trpném rodě - odvodí přídavná jména z podstatných - vyjádří podmínku ve větě pomocí spojky if - podrobně popíše lidské tělo - používá dvojjazyčný slovník	Minulé časy Vazba used to Popis oblečení Předpřítomný čas s předložkami for a since Podstatná a přídavná jména Tázací dovětky Zdravotní problémy a části těla Vztažné věty Modální slovesa Souhlas, nesouhlas V restauraci Trpný rod Austrálie Podmínkové věty typu 1	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> - rozvoj schopností poznávání - cvičení dovedností zapamatování <u>Sociální rozvoj</u> - komunikace-komunikace v různých situacích EV <u>Základní podmínky života</u> - ochrana biologických druhů VMEGS <u>Evropa a svět nás zajímá</u> - život dětí v jiných zemích

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Anglický jazyk s jazykovým zaměřením

Ročník: 8.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: • vyplní jednoduchý dotazník nebo formulář • vyžádá si informaci v dopravě v modelové situaci • jednoduše popíše nebo charakterizuje lidi • čte nahlas a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu • písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché texty v různých slovesných časech • tvoří otázky v různých slovesných časech • vyhledá potřebnou informaci v inzerátu • jednoduše popíše problém a požádá o službu • vyjádří svůj názor • sjedná si schůzku po telefonu v modelové situaci • seznámí se s dílem Ch. Dickense a W. Shakespeara • porovná školy v USA a ČR • používá dvojjazyčný slovník	Minulé časy x Předpřítomný čas Vzhled a charakter člověka Problémy Budoucí časy Vedení telefonického hovoru Vzdělání v USA Podmiňovací způsob Podmínkové věty 1. a 2. typu Různé typy otázek Vyplnění dotazníku Inzeráty Trpný rod Nákup jízdenky Díla Ch. Dickense a W. Shakespeara	VMEGS <u>Evropa a svět nás zajímá</u> • zkušenosti z Evropy a světa • zvyky a tradice národů Evropy MuV <u>Lidské vztahy</u> • důležitost integrace jedince

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Anglický jazyk s jazykovým zaměřením

Ročník: 9.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - rozlišuje a tvoří otázky na podmět a předmět věty - postihne časový sled minulých události - sdělí, co stihl a nestihl udělat - navrhne řešení, jak zlepšit svůj životní styl - gram. správně formuluje svoje plány - zjistí si potřebné informace v cestovní kanceláři - podrobně popíše svůj vzhled a módní styl - vyjádří, že někdo někomu něco dovoluje, umožňuje nebo ho přiměje něco dělat - vyjádří omluvu a politování v neformální situaci - vyjádří svoje pocity - gramaticky správně formuluje nereálný jev minulosti - reprodukuje, co jiní řekli - položí nepřímou otázku	Otázka na podmět a předmět Předminulý čas Předpřítomný čas ve spojení s výrazy právě, ještě, již, ještě ne Zdravý životní styl Modální slovesa v min. čase Cestování Přítomné časy pro vyjádření budoucnosti Vzhled a styl Zvratná zájmena Použití sloves make a let Vyjádření lítosti nad současným a minulým dějem Pocity (přídavná jména a příslovce) Podmínkové věty 3. typu Morálka Nepřímá řeč a otázka	VMEGS <u>Evropa a svět nás zajímá</u> - zkušenosti z Evropy a světa - zvyky a tradice národů Evropy MuV <u>Lidské vztahy</u> - důležitost integrace jedince

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Anglický jazyk

Ročník: 3.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - vyjmenuje anglickou abecedu - hláskuje svoje jméno - pozdraví, představí se, zeptá se na jméno - reaguje na jednoduché pokyny ve třídě - vyjmenuje členy rodiny - uvědomuje si rozdíl mezi psanou a fonetickou formou jazyka - pojmenuje barvy - vyjmenuje nábytek a hračky ve svém pokoji - pojmenuje základní oblečení - přečte foneticky správně krátký dialog - reprodukuje velmi jednoduchou konverzaci a přiměřeně obtížný text - prezentuje jednoduché říkanky a písničky - napočítá do 20 - popíše své oblečení - vyjmenuje části těla - pojmenuje základní potraviny	Pozdravy, abeceda Hláskování Základní pokyny ve třídě Osobní a přivlastňovací zájmena Číslovky 1-20 Základní školní potřeby Hračky Jídlo Nábytek Předložky místa Pojmenování osob Základní přídavná jména Barvy Neurčitý člen Části těla Oblečení	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> - rozvoj schopností poznávání - cvičení dovedností zapamatování <u>Sociální rozvoj</u> - poznávání lidí - vzájemné poznávání se ve skupině - komunikace- cvičení aktivního naslouchání MuV <u>Multikulturalita</u> - význam užívání Aj - specifické rysy Aj

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Anglický jazyk

Ročník: 4.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - určuje členy rodiny - jednoduše popíše zvíře - zapiše nákupní seznam - určí druhy dopravních prostředků - pojmenuje místa ve městě - říká názvy dnů v týdnu - určí volnočasové činnosti - zeptá se na oblíbenou činnost - vyjmenuje dny v týdnu a měsíce v roce - určí a pojmenuje běžné profese - tvoří krátké věty o počasí - reaguje na jednoduché příkazy a zákazy - formuluje jednoduché otázky a odpovídá na ně - rozliší fonetickou a psanou formu jazyka - prezentuje jednoduché básničky a písničky - reprodukuje krátké dialogy	Rodina Sloveso have got Jídlo Použití some/any Zvířata v ZOO Přídavná jména popisující zvířata Budovy ve městě Dopravní prostředky Předložky místní Vyjádření oblíbenosti aktivit Otázka s do a krátká odpověď Dny v týdnu Měsíce Povolání Počasí	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> - sebepoznání a sebepojetí-moje tělo - rozvoj schopnosti poznávání - cvičení dovedností zapamatování, cvičení smyslového vnímání <u>Sociální rozvoj</u> - komunikace-sdělování verbální i neverbální, vedení dialogu, komunikace v různých životních situacích MuV <u>Multikulturalita</u> - význam užívání Aj <u>Kulturní difference</u> - sociokulturní rozdíly mezi VB a ČR

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Anglický jazyk

Ročník: 5.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: • napočítá do 100 • reaguje na pokyny ve třídě • reprodukuje a sestaví jednoduchý rozhovor • vyhledá v textu potřebnou informaci • používá tvary slovesa to be ve větě • vyjádří, co má a nemá • popíše svůj rozvrh hodin • určí čas • popíše svůj režim dne • popíše svůj pokoj • popíše umístění budov ve městě • popíše postavu • reprodukuje říkanky, písničky • vyjádří právě probíhající činnost • popíše, co má na sobě	Číslovky 1– 100 Nepravidelné množné číslo Přivlastňovací zájmena Antonyma Sloveso to be Sloveso have got Předměty ve škole, rozvrh hodin Určování času Přítomný čas prostý Režim dne, volný čas Předložky místa Dům, byt Naše město Vazba There is/ are Popis postavy Přítomný čas průběhový Oblečení	OSV <u>Sociální rozvoj</u> • komunikace-vedení dialogu VMEGS <u>Evropa a svět nás zajímá</u> • život dětí ve VB <u>Objevujeme Evropu a svět</u> • styl života v britských rodinách MuV <u>Multikulturalita</u> • význam užívání Aj • specifické rysy Aj <u>Kulturní difference</u> • sociokulturní rozdíly mezi VB a ČR

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Anglický jazyk

Ročník: 6.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: • sestaví ústně i písemně jednoduchý rozhovor o svém životě • popíše oblíbené zvíře • vyhledá potřebné informace v textu • přečte foneticky správně krátký text • formuluje jednoduché otázky v přítomném i minulém čase a odpovídá na ně • vyplní jednoduchou tabulku na základě poslechu • objedná si jídlo v restauraci • zeptá se na množství • vyjmenuje druhy zábavy, druhy filmů • srovná základní oblasti života v Británii a u nás • zapíše datum • pojmenuje běžné geografické útvary a stručně porovná jejich velikost	Přítomný čas prostý Řadové číslovky Příslovce frekvence Zvířata Přítomný čas průběhový Minulý čas Jídlo a pití, vyjádření množství Počitatelnost podstatných jmen Britské ostrovy Stupňování přídavných jmen Počasí Zábava, volný čas Vazba going to Sloveso have to Tvoření příslovčí	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • seberegulace a sebeorganizace - člověk a zdraví, organizace volného času VMEGS <u>Evropa a svět nás zajímá</u> • život dětí ve VB <u>Objevujeme Evropu a svět</u> • styl života v britských rodinách MeV <u>Fungování a vliv médií ve společnosti</u> • role médií v životě dítěte

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Anglický jazyk

Ročník: 7.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: • zeptá se na cestu a vysvětlí cestu pomocí mapy nebo plánu • klade a zodpovídá otázky o tom, co kdo dělá ve volném čase • sestaví jednoduché ústní i písemné sdělení týkající se událostí v jeho životě • vyjádří radu, povinnost a zákaz • aktivně se zapojí do jednoduché konverzace • stručně popíše své plány na další týden • jednoduše vyjádří své plány do budoucna a domluví si setkání • vhodně reaguje v nejběžnějších řečových situacích • odhaduje význam neznámých slov z kontextu • popíše svoji rodinu • popíše dům a místnosti • určí základní památky v Londýně • vyjádří, co dělal	Minulý čas prostý pravidelných a nepravidelných sloves Rodina Budoucí čas prostý Minulý čas průběhový Popis města, instrukce k určení směru Památky v Londýně Přítomný čas Zdraví a nemoci Modální slovesa Dům	OSV <u>Sociální rozvoj</u> • komunikace-vedení dialogu <u>Osobnostní rozvoj</u> • Sebepoznání a sebepojetí - já jako zdroj informací MuV <u>Multikulturalita</u> • význam užívání cizího jazyka <u>Kulturní difference</u> • základní problémy sociokulturních rozdílů VMEGS <u>Objevujeme Evropu a svět</u> • styl života v britských rodinách

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Anglický jazyk

Ročník: 8.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: • popíše, co má kdo na sobě • písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché texty v různých slovesných časech • vyjádří souhlas a nesouhlas • objedná si jídlo v restauraci • orientuje se v základních zeměpisných pojmech týkajících se Austrálie • jednoduchým způsobem popíše své zdravotní problémy • poradí kamarádovi se zdravým stravováním • tvoří věty v trpném rodě • odvodí přídavná jména z podstatných • vyjádří podmínku ve větě pomocí spojky if • podrobně popíše lidské tělo • používá dvojjazyčný slovník	Minulé časy Vazba used to Popis oblečení Předpřítomný čas s předložkami for a since Podstatná a přídavná jména Tázací dovětky Zdravotní problémy a části těla Vztažné věty Modální slovesa Souhlas, nesouhlas V restauraci Trpný rod Austrálie Podmínkové věty typu 1	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • rozvoj schopností poznávání - cvičení dovedností zapamatování <u>Sociální rozvoj</u> • komunikace-komunikace v různých situacích EV <u>Základní podmínky života</u> • ochrana biologických druhů VMEGS <u>Evropa a svět nás zajímá</u> • život dětí v jiných zemích

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Anglický jazyk

Ročník: 9.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: • vyplní jednoduchý dotazník nebo formulář • vyžádá si informaci v dopravě v modelové situaci • jednoduše popíše nebo charakterizuje lidi • čte nahlas a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu • písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché texty v různých slovesných časech • tvoří otázky v různých slovesných časech • vyhledá potřebnou informaci v inzerátu • jednoduše popíše problém a požádá o službu • vyjádří svůj názor • sjedná si schůzku po telefonu v modelové situaci • seznámí se s dílem Ch. Dickense a W. Shakespeara • porovná školy v USA a ČR • používá dvojjazyčný slovník	Minulé časy x Předpřítomný čas Vzhled a charakter člověka Problémy Budoucí časy Vedení telefonického hovoru Vzdělání v USA Podmiňovací způsob Podmínkové věty 1. a 2. Typu Různé typy otázek Vyplnění dotazníku Inzeráty Trpný rod Nákup jízdenky Díla Ch. Dickense a W. Shakespeara	VMEGS <u>Evropa a svět nás zajímá</u> • zkušenosti z Evropy a světa • zvyky a tradice národů Evropy MuV <u>Lidské vztahy</u> • důležitost integrace jedince

Další cizí jazyk (Německý jazyk, Ruský jazyk)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Německý jazyk a Ruský jazyk vychází z obsahu vzdělávacího oboru Další cizí jazyk RVP ZV. Vzdělávání předpokládá dosažení úrovně A1.

Obsahovou náplní výuky Německého jazyka a Ruského jazyka je nácvik řečových dovedností. K jejich rozvíjení je využívána slovní zásoba daných tematických okruhů a komunikačních situací, které odpovídají vyspělosti žáků a jejich zájmům.

Německý jazyk a Ruský jazyk vyučujeme v 6. až 9. ročníku. Výuka probíhá ve 45 minutových hodinách. Výuka německého a ruského jazyka ve skupinách s jazykovým zaměřením probíhá v 6.- 9. ročníku s dotací 1 hodina týdně v 6. ročníku a s dotací 3 hodiny týdně v 7.-9. ročníku, v ostatních skupinách v 7.- 9. ročníku s dotací 2 hodiny týdně. Při výuce německého a ruského jazyka mohou být žáci početnějších tříd děleni do skupin. Výuka probíhá v klasických třídách. Minimálně jednou týdně se vyučuje v jazykové učebně, která je vybavena audiovizuální technikou a dalšími pomůckami pro výuku cizích jazyků.

V předmětu Německý jazyk a Ruský jazyk jsou naplňována tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

- výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- motivujeme žáky k učení německého (ruského) jazyka pomocí praktických příkladů
- bereme ohledy na žáky s poruchami učení
- jdeme příkladem, dále se vzděláváme a rozšiřujeme si pedagogický obzor
- nabízíme žákům možnosti dalšího rozšiřování vědomostí (knihovna, časopisy, PC)
- klademe důraz na souvislosti mezi německým (ruským) jazykem a jinými předměty

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- zařazujeme do výuky cvičení, při kterých žáci hledají správná řešení
- učíme žáky k práci s chybou

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- umožňujeme žákům vzájemně komunikovat zadáváním rozhovorů na daná témata
- učíme žáky naslouchat názorům ostatních a také je respektovat
- organizujeme poznávací zájezdy dle zájmu žáků
- učíme žáky formulovat své myšlenky v mluvené i písemné podobě
- rozvíjíme schopnost reprodukovat jednoduché texty (říkanky, písničky)
- komunikujeme se žáky při organizaci výuky německy (rusky), aby žáci postupně porozuměli významu pokynů

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- zadáváme úkoly, při kterých žáci pracují ve dvojicích nebo ve skupinách a vzájemně si pomáhají
- posilujeme sebedůvěru žáků
- oceňujeme každou snahu žáka
- podněcujeme žáky k zájmu o život v německy (rusky) mluvících zemích

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- učíme žáky vnímat odlišnosti různých ras, národů a jazyků
- vytváříme vlastní školní tradice
- simulujeme situace z každodenního života

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- zadáváme úkoly, při kterých žáci samostatně vytvářejí dílo (projekty)
- učíme žáky vyhledávat informace (práce se slovníkem, PC, doplňkové materiály)
- dbáme na soustavnou a vytrvalou přípravu na vyučování

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Německý jazyk s jazykovým zaměřením

Ročník: 6.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám • pozdraví a představí se • vyjmenuje dny v týdnu a základní barvy, školní potřeby • napočítá do 100 • poděkuje, omluví se • pozve kamaráda na návštěvu • zapojí se do jednoduchého rozhovoru • čte a píše slova podle pravidel výslovnosti, která si osvojil • časuje vybraná slovesa • vyplní základní údaje o sobě • představí členy rodiny • rozlišuje tykání a vykání • porozumí jednoduchým textům • pracuje se slovníkem	Pokyny ve třídě Abeceda Pravidla výslovnosti, přízvuk, intonace Pozdravy, představování Číslovky 1 – 100 Dny v týdnu Barvy Německy mluvící země Poděkování, pozvání, omluva Rodina Školní potřeby Osobní a přivlastňovací zájmena Časování vybraných sloves	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • sebezpoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě • rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění <u>Sociální rozvoj</u> komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální MuV <u>Multikulturalita</u> • význam užívání cizího jazyka VMEGS <u>Evropa a svět nás zajímá</u> • život v německy mluvících zemích

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Německý jazyk s jazykovým zaměřením

Ročník: 7.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: • zapojí se do jednoduchého rozhovoru • vyjmenuje některé zájmy a volnočasové aktivity • pojmenuje zvířata • časuje vybraná slovesa • seznámí se se základními informacemi o Vídni • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení • porozumí jednoduchému textu • určí čas • vyjmenuje měsíce a roční období • vyjádří cíl cesty, koupí jízdenku • popíše svůj pokoj, dům • vyžádá si důležitou informaci • seznámí se základními informacemi o Berlíně, Salzburgu, W. A. Mozartovi • pracuje se slovníkem	Opakování učiva 6. ročníku Volný čas, zájmy Telefonování Dopis, e-mail Vídeň Zvířata Časování vybraných sloves Určování času Roční období, měsíce Cestování Bydlení, nábytek Předložky Skloňování osobních a přivlastňovací zájmena Salzburg, W. A. Mozart	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě <u>Sociální rozvoj</u> • komunikace – komunikace v různých situacích, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální VMEGS <u>Evropa a svět nás zajímá</u> • rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa <u>Objevujeme Evropu a svět</u> • život Evropanů a styl života v evropských rodinách MuV <u>Multikulturalita</u> • význam užívání cizího jazyka <u>Kulturní difference</u> • základní problémy sociokulturních rozdílů

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Německý jazyk s jazykovým zaměřením

Ročník: 8.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: • popíše svůj běžný den • vyjmenuje základní oblečení a jídlo • domluví se v obchodě • sestaví jednoduchý rozhovor na téma škola • vyjmenuje části těla • vyjádří zdravotní problém • orientuje se podle jednoduchého plánu města • zeptá se na cestu • vyjmenuje dopravní prostředky • zapojí se do hovoru o počasí • pojmenuje a popíše oblečení • vypráví o průběhu dne v minulém čase • porozumí jednoduchému textu • tvoří věty s použitím mluvnických kategorií, které si osvojil • používá slovník	Opakování učiva 7. ročníku Režim dne Skloňování podstatných jmen Jídlo a pití Nákupy Číslovky větší než 100 Škola a vyučovací předměty, rozvrh hodin Cestování – Berlín Lidské tělo, zdraví Orientace ve městě Dopravní prostředky Pocasí Oblečení Minulý čas vybraných sloves Svátky a zvyky německy mluvících zemí Řadové číslovky	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času <u>Sociální rozvoj</u> • komunikace - sdělování verbální i neverbální, vedení dialogu VMEGS <u>Evropa a svět nás zajímá</u> • rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy <u>Objevujeme Evropu a svět</u> • život Evropanů a styl života v evropských rodinách MuV <u>Multikulturalita</u> • význam užívání cizího jazyka <u>Kulturní difference</u> • základní problémy sociokulturních rozdílů

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Německý jazyk s jazykovým zaměřením

Ročník: 9.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - popíše, co dělal o prázdninách - vyjmenuje povolání - zdůvodní své rozhodnutí - pojmenuje a porovná vlastnosti - vyjmenuje elektronická média - popíše svoji školu - vyjádří své pocity - řekne, co se mu líbí/nelíbí - jednoduše konverzuje při nákupu oblečení - porozumí jednoduchému životopisu - tvoří věty s použitím mluvnických kategorií, které si osvojil - používá slovník	Opakování učiva 8. ročníku Minulý čas vybraných sloves Prázdniny Základní druhy vedlejších vět Vybraná modální slovesa v Modální slovesa Vybraná modální slovesa v minulém čase Povolání Lidské vlastnosti Elektronická média Škola Zvratná zájmena Móda a design Nákup oblečení Významné osobnosti německy mluvících zemí	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> - sebepoznání a sebepojetí – moje psychika (temperament, hodnoty, postoje) <u>Sociální rozvoj</u> - komunikace- sdělování verbální i neverbální, vedení dialogu, komunikace v různých životních situacích VMEGS <u>Evropa a svět nás zajímá</u> - rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy <u>Objevujeme Evropu a svět</u> - život Evropanů a styl života v evropských rodinách MuV <u>Multikulturalita</u> - význam užívání cizího jazyka <u>Kulturní difference</u> - základní problémy sociokulturních rozdílů

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Ruský jazyk s jazykovým zaměřením

Ročník: 6.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: • rozumí jednoduchým pokynům a reaguje na ně • pozdraví a představí se • postupně čte a píše všechna písmena azbuky • napočítá do 20 • vyjmenuje dny v týdnu • poděkuje a omluví se • pozve kamaráda na návštěvu • zapojí se do jednoduchého rozhovoru • časuje vybraná slovesa • orientuje se v obsahu jednoduchého textu • vyhledá potřebnou informaci • používá slovník	Pokyny ve třídě Představování Pozdravy Přízvučné a nepřízvučné slabiky Azbuka Intonace oznamovacích a tázacích vět Oficiální a neoficiální oslovení Číslovky 1-20 Časování vybraných sloves v přítomném čase Pozvání, poděkování, omluva Dny v týdnu	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • sebezpoznání a sebezpojetí – já jako zdroj informací o sobě • rozvoj schopností poznávání – cvičení dovedností zapamatování <u>Sociální rozvoj</u> • komunikace - dovednosti pro sdělování verbální i neverbální MuV <u>Multikulturalita</u> • význam užívání cizího jazyka VMEGS <u>Evropa a svět nás zajímá</u> • život v rusky mluvících zemích

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Ruský jazyk s jazykovým zaměřením

Ročník: 7.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: • napočítá do 900 • určí čas • zapojí se do jednoduchého rozhovoru • časuje vybraná slovesa • vyplní základní údaje o sobě • představí členy rodiny • rozlišuje tykání a vykání • porozumí jednoduchým textům • pojmenuje běžná povolání • pohovoří o svých zájmech • seznámí se s některými významnými představiteli ruské kultury • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení • pracuje se slovníkem	Opakování učiva 6. ročníku Pohyblivý přízvuk Číslovky 20- 900 Určování času Časování vybraných sloves Telefonování Rodina Osobní a přivlastňovací zájmena. Názvy povolání Volný čas, zájmy. Někteří významní představitelé ruské kultury Dopis, inzerát. Skloňování osobních a tázacích zájmen	OSV <u>Sociální rozvoj</u> • komunikace – dovednosti ro verbální i neverbální sdělování <u>Osobnostní rozvoj</u> • seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času, plánování učení a studia VMEGS <u>Evropa a svět nás zajímá</u> • život v rusky mluvících zemích <u>Objevujeme Evropu a svět</u> • život Evropanů a styl života v evropských rodinách MuV <u>Multikulturalita</u> • význam užívání cizího jazyka <u>Kulturní difference</u> • základní problémy sociokulturních rozdílů MeV <u>Tvorba mediálního sdělení</u> • uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Ruský jazyk s jazykovým zaměřením

Ročník: 8.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: • sestaví jednoduchý rozhovor na téma ve škole • pojmenuje vyučovací předměty • vyžádá si důležitou informaci • pozná život a dílo A. S. Puškina • vyjmenuje měsíce v roce • orientuje se podle jednoduchého plánu města • popíše cestu • určí druhy dopravních prostředků • domluví se v obchodě, zeptá se na cenu • vyjmenuje základní jídlo • seznámí se se základními informacemi o Moskvě a Petrohradu • informuje zahraniční hosty o našem hlavním městě a o Plzni • pojmenuje zvířata • porozumí jednoduchému textu • tvoří věty s použitím mluvnických pravidel, která si osvojil • používá slovník	Opakování učiva 7. ročníku Škola, vyučovací předměty, rozvrh hodin Řadové číslovky Minulý čas Měsíce v roce Skloňování podstatných jmen A. S. Puškin Orientace ve městě Dopravní prostředky Časování dalších sloves Nákupy Jídlo Cestování – Moskva, Petrohrad Nesklonná podstatná jména Předložky Praha, Plzeň Skloňování podstatných jmen v množném čísle Zvířata	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času • sebezpoznání a sebezpojetí – moje učení <u>Sociální rozvoj</u> • komunikace- sdělování verbální i neverbální, vedení dialogu VMEGS <u>Evropa a svět nás zajímá</u> • život v ruský mluvících zemích <u>Objevujeme Evropu a svět</u> • život Evropanů a styl života v evropských rodinách MuV <u>Multikulturalita</u> • význam užívání cizího jazyka <u>Kulturní difference</u> • základní problémy sociokulturních rozdílů

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Ruský jazyk s jazykovým zaměřením

Ročník: 9.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - vyjmenuje části těla - vyjádří zdravotní problém - popíše vzhled člověka - seznámí se s některými ruskými malíři - vyjádří datum a letopočet - popíše, co má kdo na sobě - vyjádří možnost, nutnost, potřebnost - popíše charakter člověka - vyjmenuje roční období - tvoří věty s použitím mluvnických pravidel, která si osvojil - používá slovník - zapojí se do rozhovoru o počasí	Opakování učiva 8. ročníku Časování dalších sloves Lidské tělo, zdraví Vzhled člověka, vyjádření podobnosti Významní ruští malíři Skloňování přídavných jmen Skloňování řadových číslovek Vyjádření data Oblečení, móda Použití spojek protože, proto Vyjádření možnosti, nutnosti, potřebnosti Charakter člověka Pocasí, roční období Vyjádření letopočtu	OSV <u>Sociální rozvoj</u> - komunikace - sdělování verbální i neverbální, vedení dialogu, komunikace v různých životních situacích <u>Osobnostní rozvoj</u> - sebepoznání a sebepojetí – moje tělo VMEGS <u>Evropa a svět nás zajímá</u> - život v rusky mluvících zemích <u>Objevujeme Evropu a svět</u> - život Evropanů a styl života v evropských rodinách MuV <u>Multikulturalita</u> - význam užívání cizího jazyka <u>Kulturní difference</u> - základní problémy sociokulturních rozdílů

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Německý jazyk

Ročník: 7.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám • pozdraví a představí se • vyjmenuje dny v týdnu a základní barvy • napočítá do 100 • poděkuje, omluví se • pozve kamaráda na návštěvu • zapojí se do jednoduchého rozhovoru • čte a píše slova podle pravidel výslovnosti, která si osvojil • časuje vybraná slovesa • vyplní základní údaje o sobě • představí členy rodiny • porozumí jednoduchým textům • pracuje se slovníkem • vyjmenuje některé zájmy a volnočasové aktivity	Pokyny ve třídě Abeceda Pravidla výslovnosti, přízvuk, intonace Pozdravy, představování Číslovky 1 – 100 Dny v týdnu Barvy Německy mluvící země Poděkování, pozvání, omluva Rodina Školní potřeby Časování vybraných sloves Telefonování Zájmy, volný čas	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě • rozvoj schopností poznávání - cvičení dovedností zapamatování, cvičení smyslového vnímání <u>Sociální rozvoj</u> • komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální; komunikace v různých situacích MuV <u>Multikulturalita</u> • význam užívání cizího jazyka VMEGS <u>Evropa a svět nás zajímá</u> • život dětí v německy mluvících zemích

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Německý jazyk

Ročník: 8.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - pojmenuje zvířata - seznámí se se základními informacemi o Vídni - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení - porozumí jednoduchému textu - určí čas - vyjmenuje měsíce a roční období - vyjádří cíl cesty, koupí jízdenku - popíše svůj pokoj, dům - orientuje se podle jednoduchého plánu města - vyžádá si důležitou informaci - vyjmenuje základní jídlo - domluví se v obchodě, zeptá se na cenu - popíše svůj denní režim - pracuje se slovníkem	Opakování učiva 7. ročníku Zvířata Vídeň Dopis, e-mail Pozvánka Určování času Měsíce, roční období Cestování Bydlení, nábytek Předložky Orientace ve městě Skloňování přídavných jmen Režim dne Jídlo, pití Nákupy Číslovky větší než 100	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> - seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času <u>Sociální rozvoj</u> - komunikace – specifické komunikační dovednosti (monolog) VMEGS <u>Evropa a svět nás zajímá</u> - rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa <u>Objevujeme Evropu a svět</u> - život Evropanů a styl života v evropských rodinách MuV <u>Multikulturalita</u> - význam užívání cizího jazyka <u>Kulturní difference</u> - základní problémy sociokulturních rozdílů

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Německý jazyk

Ročník: 9.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - vypráví o povinnostech a zákazech ve škole - orientuje se podle jednoduchého plánu města - vede rozhovor o oblíbenosti dopravních prostředků - vypráví o průběhu dne v minulém čase - vyjmenuje základní oblečení - sestaví jednoduchý rozhovor na téma škola - vyjmenuje části těla - vyjádří zdravotní problém - zapojí se do hovoru o počasí - porozumí jednoduchému textu - tvoří věty s použitím mluvnických kategorií, které si osvojil	Opakování učiva 8. ročníku Škola a vyučovací předměty, rozvrh hodin Cestování – Berlín Lidské tělo, zdraví Dopravní prostředky Orientace ve městě Počasí Oblečení Prání Svátky a zvyky v německy mluvících zemích Minulý čas vybraných sloves	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> - sebecpznání a sebezpojetí – moje tělo - rozvoj schopností poznávání - cvičení dovedností zapamatování, cvičení smyslového vnímání <u>Sociální rozvoj</u> - komunikace - dialog VMESGS <u>Evropa a svět nás zajímá</u> - rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa <u>Objevujeme Evropu a svět</u> - život Evropanů a styl života v evropských rodinách MuV <u>Multikulturalita</u> - význam užívání cizího jazyka <u>Kulturní difference</u> - základní problémy sociokulturních rozdílů

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Ruský jazyk

Ročník: 7.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám • pozdraví a představí se • napočítá do 900 • vyjmenuje dny v týdnu • určí čas • poděkuje a omluví se • pozve kamaráda na návštěvu • zapojí se do jednoduchého rozhovoru • čte a píše písmena azbuky • časuje vybraná slovesa • vyplní základní údaje o sobě • představí členy rodiny • porozumí jednoduchým textům • pracuje se slovníkem	Pokyny ve třídě Azбуka Přízvuk a intonace Pozdravy, představování Číslovky 1- 900 Dny v týdnu Určování času Časování vybraných sloves Poděkování, pozvání, omluva Telefonování Rodina Osobní a přivlastňovací zájmena	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • sebepoznání a sebepojetí - já jako zdroj informací o sobě • rozvoj schopností poznávání cvičení dovedností zapamatování, cvičení smyslového vnímání <u>Sociální rozvoj</u> • komunikace - dovednosti pro sdělování verbální i neverbální VMEGS <u>Evropa a svět nás zajímá</u> • život dětí v rusky mluvících zemí MuV <u>Multikulturalita</u> • význam užívání cizího jazyka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Ruský jazyk

Ročník: 8.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - pojmenuje běžná povolání - pohovoří o svých zájmech - seznámí se s některými významnými představiteli ruské kultury - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení - rozumí jednoduchým textům - sestaví jednoduchý rozhovor na téma ve škole - pojmenuje vyučovací předměty - vyžádá si důležitou informaci - používá věty v minulém čase - pozná život a dílo A. S. Puškina - vyjmenuje měsíce v roce - pracuje se slovníkem	Opakování učiva 7. ročníku Názvy povolání Volný čas, zájmy Někteří významní představitelé ruské kultury Dopis, inzerát Skloňování osobních a tázacích zájmen Škola, vyučovací předměty, rozvrh hodin Řadové číslovky Minulý čas Měsíce v roce Skloňování podstatných jmen A. S. Puškin	OSV <u>Sociální rozvoj</u> - komunikace - dovednosti pro sdělování verbální i neverbální; komunikace v různých situacích <u>Osobnostní rozvoj</u> - seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času VMEGS <u>Evropa a svět nás zajímá</u> - život dětí v rusky mluvících zemích <u>Objevujeme Evropu a svět</u> - život Evropanů a styl života v evropských rodinách MuV <u>Multikulturalita</u> - význam užívání cizího jazyka <u>Kulturní difference</u> - základní problémy sociokulturních rozdílů MeV <u>Tvorba mediálních sdělení</u> - uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Ruský jazyk

Ročník: 9.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - orientuje se podle jednoduchého plánu města - popíše cestu - určí druhy dopravních prostředků - domluví se v obchodě, zeptá se na cestu - vyjmenuje základní oblečení a jídlo - seznámí se se základními informacemi o Moskvě a Petrohradu - informuje zahraniční hosty o našem hlavním městě a o Plzni - pojmenuje zvířata - vyjmenuje části těla - vyjádří zdravotní problém - konverzuje o počasí - porozumí jednoduchému textu - tvoří věty s použitím mluvnických pravidel, která si osvojil - používá slovník	Opakování učiva 8. ročníku Orientace ve městě Dopravní prostředky Časování dalších sloves Nákupy Oblečení Jídlo Cestování – Moskva, Petrohrad Nesklonná podstatná jména Předložky Praha, Plzeň Skloňování podstatných jmen v množném čísle Zvířata Lidské tělo, zdraví Příroda, počasí, roční období	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> - sebezpoznání a sebezpojetí – moje tělo - rozvoj schopností poznávání - cvičení dovednosti zapamatování, cvičení smyslového vnímání <u>Sociální rozvoj</u> - komunikace - dialog VMEGS <u>Evropa a svět nás zajímá</u> - život dětí v rusky mluvících zemích <u>Objevujeme Evropu a svět</u> - život Evropanů a styl života v evropských rodinách MuV <u>Multikulturalita</u> - význam užívání Rj <u>Kulturní diference</u> - sociokulturní rozdíly mezi rusky mluvícími zeměmi a ČR

Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Matematika vychází z obsahu vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace RVP ZV. Výuka probíhá ve 45 minutových hodinách v kmenových třídách nebo v učebnách s interaktivní tabulí.

Matematika prostřednictvím postupného a návazného poznávání a osvojování matematických pojmů a operací vytváří předpoklady pro komunikaci žáků s číselnými a prostorovými vztahy v poznávacích i praktických situacích. Výrazně ovlivňuje rozvoj abstraktního a exaktního myšlení žáků. Učí je logicky usuzovat, přesně se vyjadřovat, argumentovat, vytvářet matematické modely a interpretovat výsledky matematického řešení v reálných situacích.

Výuka matematiky v základním vzdělávání je založena především na soustavném řešení úloh a problémů. Činnostní charakter výuky je její podstatou. Liší se tak od systému matematiky jako vědy, která je založena především na axiómech, definicích, větách a jejich důkazech.

Důležitou úlohu v osvojování si matematiky má aritmetika, ve které se žáci učí chápat pojem čísla, provádět operace s čísly, řešit základní úlohy z praxe, provádět odhady výsledků a kontrolu výpočtů, užívat získané poznatky v běžných úlohách z každodenního života.

Geometrie, která je další součástí matematického vzdělávání, učí žáky přesnosti v měření a rýsování, výpočtům obvodů, obsahů a objemů rovinných a prostorových útvarů. Rozvíjí jejich prostorovou představivost.

V algebře se žáci seznamují s pojmem proměnná a s její úlohou při matematizaci reálných situací. Řeší aplikační úlohy pomocí lineárních rovnic, osvojují si poznatky o funkcích, jichž mohou využít jak v přírodovědných oborech, tak i při řešení jednoduchých technických a ekonomických problémů z praxe.

Matematika vede žáky k pochopení běžně uváděných statistických údajů, k porozumění různým grafům a učí je provádět konstrukce grafů na základě dat zjištěných v praxi. Klade i základy finanční matematiky. Žáci poznávají běžně užívané pojmy jako jsou úrok, jistina, úrokovací doba apod., pracují s nimi a využívají je.

Matematika rozvíjí žákovy schopnosti orientovat se v ostatních vzdělávacích oblastech, vnímat souvislosti mezi nimi, používat prostředky výpočetní techniky, především kalkulátory.

Zvlášť úzký kontakt má vyučování matematice s výukou fyziky (užití jednotek, vyjádření neznámé veličiny ze vzorce, řešení rovnic), zeměpisu (měření úhlů, měřítko plánů a map) a chemie (chemické výpočty - procenta, hmotnostní zlomky, úměra apod.).

Předmět Matematika je na 1. stupni vyučován v rámci tří zaměření - jazykového, sportovního a tvořivého, na 2. stupni pak jazykového, sportovního a matematicko-přírodovědného.

Jazykové, tvořivé a sportovní zaměření

V jazykovém, sportovním a tvořivém zaměření je předmět na 1. stupni v 1. – 4. ročníku vyučován s časovou dotací 5 hodin týdně, v 5. ročníku pak 4 hodiny týdně. Na 2. stupni v 6. ročníku činí časová dotace 5 hodin, v 7. – 9. ročníku 4 hodiny týdně.

Matematicko-přírodovědné zaměření – 2. stupeň

V matematicko-přírodovědném zaměření na 2. stupni činí časová dotace předmětu Matematika v 6. ročníku 6 hodin, v 7. – 9. ročníku 5 hodin týdně.

V navýšených hodinách matematiky bude dle dispozice skupiny procvičováno nebo prohlubováno učivo daného ročníku, případně zařazena nadstandardní témata.

6.ročník – Množinová symbolika

7.ročník – Posunutí, otáčení

8.ročník – Rovnice s neznámou ve jmenovateli

9.ročník – Lomený výraz

V předmětu Matematika jsou naplňována průřezová témata Osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

- výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- učíme žáky osvojování si obecně užívaných termínů, symbolů a znaků
- pomáháme jim při vyhledávání relevantních údajů v zadání slovních a logických úloh
- prostřednictvím vhodně volených zadání je vedeme k vyhledávání smyslu osvojovaných postupů v běžném životě
- vytváříme se žáky komplexní pohled na matematiku a s ní související přírodní vědy
- dáváme žákům možnost v týmu i samostatně experimentovat a porovnávat dosažené výsledky

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- objasňujeme žákům význam kontroly dosažených výsledků
- učíme je pochopit důležitost zjištění, že úloha má i více, nebo žádné řešení
- necháváme žákům prostor pro hledání vlastního postupu při řešení problémů
- podněcujeme je ke zjišťování informací, které jsou potřebné k dosažení cíle
- učíme žáky vhodným způsobem vyjadřovat závěry na základě ověřených výsledků a umění je obhajovat

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- rozebíráme se žáky různé typy grafů a některé se snažíme sestavit

- učíme je sestavovat znění vypočítaných výsledků ve srozumitelné formě a logickém sledu
- dáváme žákům možnost spolupracovat při řešení složitějších matematických zadání ve dvojici, menší skupině
- při společné práci s nimi komunikujeme způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a tak i dosažení společného cíle

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů u žáků dosahujeme pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- pomáháme jim při vytváření pravidel pro práci skupiny i samostatnou práci a jejich dodržování

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- učíme žáky uvědomování si svých školních povinností a souvislosti se zodpovědností za svou domácí přípravu
- učíme je vzájemné toleranci, respektování názorů druhých, empatii a asertivitu

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- dbáme na bezpečné používání rýsovacích a dalších potřeb a jejich udržování v pořádku, tak aby byla zajištěna jejich funkčnost
- učíme žáky kritickému postoji k výsledkům, kterých dosáhli, umožňujeme jim stanovovat si kritéria hodnocení vlastní práce
- učíme žáky kázni, adaptabilitě, flexibilitě a komunikaci
- dohlížíme na dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Matematika

Ročník: 1.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<u>Žák:</u> • zapíše čísla 0-20 • doplní chybějící čísla v řadě • rozhodne o vztahu více, méně • porovná přirozená čísla, používá symboly $>$, $<$, $=$ • spočítá a vytvoří skupinu s daným počtem prvků do 20 • sčítá a odčítá v oboru 0-10, 10-20, pracuje se znaménky $+$, • rozkládá čísla • řeší jednoduché slovní úlohy • vyhledá a vyznačí číslo na číselné ose	<u>Čísla 0-20</u> Čtení a psaní čísel Číselná osa Vztahy uspořádání Porovnávání čísel, vztahy větší, menší, rovno Znaménka $>$, $<$, $=$, $+$, $-$ Počítání předmětů v daném souboru Sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu přes desítku Řešení a tvoření jednoduchých slovních úloh	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • rozvoj schopností poznávání – řešení problémů <u>Morální rozvoj</u> • řešení problému a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení a rozhodování (zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu)
• orientuje se v prostoru, rozlišuje pojmy vpravo, vlevo, nahoře, dole, před, za • porovnává předměty podle velikosti • rozezná geometrické tvary - trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh • rozliší krychli, kvádr, kouli, válec	<u>Geometrie</u> Základní geometrické pojmy Rovinné obrazce: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh Tělesa: krychle, kvádr, koule, válec Používání stavebnic	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • rozvoj schopností poznávání - smyslové vnímání <u>Morální rozvoj</u> • řešení problému a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení a rozhodování (zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Matematika

Ročník: 2.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - sčítá a odčítá do 20 s přechodem přes desítku - spočítá prvky souboru do 100, zapisuje a čte čísla do 100 - vytvoří konkrétní soubory s daným počtem prvků do 100 - porovná čísla do 100 - zaokrouhlí dané číslo na desítky - orientuje se na číselné ose - sčítá a odčítá dvojciferné a jednociferné číslo v oboru do 100 s přechodem přes desítku - řeší jednoduché i složené slovní úlohy v oboru do 100 - používá symboly pro násobení a dělení - násobí a dělí v oboru 1-5 malé násobilky - seznámí se s pojmy: celek, polovina, třetina, čtvrtina, pětina s využitím názoru	<u>Číselný obor 0-100</u> Čísla 0-100, orientace na číselné ose, čtení a zápis čísel, počítání po jedné, po desítkách do 100 Řešení a vytváření slovních úloh Zaokrouhlování čísel na desítky Počítání s použitím závorek Sčítání a odčítání s přechodem přes desítku v oboru do 100 Sčítání a odčítání násobků deseti Malá násobilka 1-5	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> rozvoj schopností poznávání – řešení problémů
- rozezná časové jednotky hodina, minuta, sekunda - čte časové údaje na různých typech hodin	<u>Orientace v čase</u> Jednoduché převody jednotek času	
- kreslí křivé a rovné čáry - změří délku úsečky - určí délku lomené čáry - porovnává úsečky - rozezná geometrická tělesa v praxi - modeluje krychli, kouli, válec, kvádr	<u>Geometrie</u> Práce s pravítkem Úsečka, lomená čára, křivá čára Kreslení rovných a křivých čar Rýsování úseček, porovnávání úseček Měření délky úsečky Jednotky centimetr, decimetr, metr Označení bodu a úseček Tělesa	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> rozvoj schopností poznávání - smyslové vnímání

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Matematika

Ročník: 3.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - čte a píše trojciferná čísla - vytvoří soubor s daným počtem prvků do 1000 - vyznačí číslo na číselné ose - porovnává čísla do 1000, třídí vzestupně a sestupně - zaokrouhluje na desítky a stovky - sčítá a odčítá z paměti i písemně čísla do 1000 - řeší jednoduché a složené slovní úlohy na sčítání a odčítání v daném oboru - používá symboly pro násobení a dělení - násobí a dělí v oboru malé násobilky - násobí a dělí číslem 10 a 100 - seznámí se s pojmy: šestina, sedmina, osmina, devítina, desetina, setina pomocí názoru - dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobilky, určí neúplný podíl a zbytek - řeší jednoduché a složené slovní úlohy na násobení a dělení v oboru přirozených čísel	<u>Číselný obor 0-1000</u> Číselná řada, zápis čísel, číselná Osa, počítání po stovkách, desítkách a jednotkách Čtení a zápis trojciferných čísel Porovnávání čísel Zaokrouhlování čísel na stovky a desítky Rozklad čísla v desítkové soustavě Pamětné sčítání a odčítání písemné algoritmy sčítání a odčítání Malá násobilka, automatizace všech spojů násobení a dělení Násobení 10 a 100 Dělení se zbytkem Součin, podíl, neúplný podíl, zbytek Užití závorek Řešení a vytváření slovních úloh se dvěma různými početními výkony	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> - rozvoj schopností poznávání - řešení problémů, cvičení dovedností zapamatování - seberegulace a sebeorganizace - sebekontrola
- označí bod, krajní body úsečky, průsečík dvou přímek - změří délku úsečky s přesností na milimetry - sestrojí úsečku s přesností na milimetry - narýsuje čtverec a obdélník ve čtvercové síti - vypočítá obvod trojúhelníku a mnohoúhelníku součtem délek jeho stran - převádí jednotky délky - pozná jehlan a kužel	<u>Geometrie</u> Přímka, polopřímka Strana rovinného obrazce, obvod Rýsování přímek, označení průsečíku různoběžek Kreslení a rýsování rovinných obrazců ve čtvercové síti Milimetr Měření délek stran rovinných obrazců Výpočet obvodu rovinného obrazce sečtením délek jeho stran Stavby z krychlí	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Matematika

Ročník: 4.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících a tisících - porovnává čísla do 1 000 000 - zaokrouhlí čísla na statisíce, desetitisíce a tisíce - čte celá záporná čísla na modelu teploměru - porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose - rozkládá čísla v desítkové soustavě - pamětně sčítá a odečítá čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly - písemně sčítá a odčítá v oboru do 1 000 000 - násobí z paměti dvojciferné číslo jednociferným v jednoduchých případech (16×4, 2×17) - násobí jedno a dvojciferné čísla (s více desítkami - 45×2) - dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobílek - využívá komutativní zákon pro násobení - písemně násobí jedno, dvoj a trojciferným činitelem - písemně dělí jednociferným dělitelem, provádí odhad a kontrolu svého výpočtu - řeší slovní úlohy na dva až tři početní výkony - zapiše pomocí římských číslic 1, 5, 10, 50, 100, 500, 1000 - modeluje a určí část celku - zapisuje a čte zlomky, používá pojmy čítec, jmenovatel, zlomková čára - vypočítá zlomek z daného čísla a určí číslo z daného zlomku - porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel - řeší a vytváří slovní úlohy s využitím zlomku	Číselný obor 0-1 000 000 Čtení a zápis čísel, číselná osa Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění, počítání po statisících, desetitisících, tisících Záporná čísla Porovnávání čísel do 1 000 000 Zaokrouhlování čísel do milionu Sčítání a odčítání čísel, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly Vztahy mezi sčítáním a odčítáním, násobením a dělením Písemné násobení jedno, dvoj a trojciferným činitelem Písemné dělení jednociferným dělitelem, kontrola násobením Pořadí početních výkonů Slovní úlohy Užívání závorek Římské číslice Zlomky	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> - rozvoj schopností poznávání - řešení problémů - seberegulace a sebeorganizace – sebekontrola; organizace vlastního času - psychohygiena - pomoc při potížích

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

• určí vzájemnou polohu dvou přímek • sestrojí rovnoběžku s danou přímkou • sestrojí trojúhelník z daných stran, používá trojúhelník s ryskou ke konstrukci kolmice • zkonstruuje osu úsečky • narýsuje pravoúhlý trojúhelník • narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem • pracuje s kružítkem • graficky sčítá a odčítá úsečky • vypočítá obvod čtverce a obdélníku • určí obsah čtverce a obdélníku pomocí čtvercové sítě i vzorce • nakreslí síť kváдру a krychle • určí souřadnice bodu ve čtvercové síti • rozpozná a znázorní ve čtvercové síti osově souměrné útvary • určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	<u>Geometrie</u> Vzájemná poloha přímek v rovině, Rovnoběžky, různoběžky Kolmice, rýsování kolmic pomocí trojúhelníku s ryskou Kilometr Kružnice, kruh, střed a poloměr kružnice, rýsování kružnice s daným středem a poloměrem Grafický součet a rozdíl úseček Rovnoramenný a rovnostanný trojúhelník Trojúhelníková nerovnost Síť kváдру a krychle, modelování kváдру a krychle ze sítě Souřadnice čtvercové sítě Jednotky obsahu Osová souměrnost	
--	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Matematika

Ročník: 5.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: • porovnává přirozená čísla do miliardy a zobrazí je na číselné ose • zaokrouhluje přirozená čísla na miliony • sčítá a odčítá z paměti příklady typu: $6\,300 + 7\,500\,000$, • používá asociativní a komutativní zákon pro sčítání a násobení • postupuje ve správném pořadí výpočtů • písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla • písemně násobí až čtyřciferným činitelem • písemně dělí dvojčiferným dělitelem, provádí kontrolu násobením • řeší jednoduché a složené slovní úlohy pomocí jedné nebo dvou početních operací • odhadne výsledek, posoudí jeho reálnost • přepíše a přečte větší čísla zapsaná římskými číslicemi a naopak • doplní a vytvoří jednoduchou tabulku • čte a sestaví sloupkový diagram • sestrojí a čte jednoduché grafy v soustavě souřadnic • zapisuje, čte, znázorňuje desetinné zlomky • zapisuje zlomky pomocí smíšených čísel • píše a čte desetinná čísla, používá desetinnou čárku a vyznačí desetinné číslo dané hodnoty na číselné ose • znázorňuje a porovnává desetinná čísla řádu desetin a setin na číselné ose, zapíše zlomek desetinným číslem • sčítá i odčítá z paměti a písemně desetinná čísla řádu desetin, setin, tisícín • zaokrouhluje na jednotky, desetiny, setiny	<u>Číselný obor do 1 000 000 000</u> Posloupnost přirozených čísel Zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě Čtení a zápis čísel do miliardy, zobrazování na číselné ose Porovnávání přirozených čísel Zaokrouhlování na miliony Pamětné sčítání, odčítání, násobení a dělení přirozených čísel Písemné sčítání a odčítání přirozených čísel Písemné násobení až čtyřciferným činitelem Písemné dělení dvojčiferným dělitelem Řešení slovních úloh na jeden až dva početní výkony Užití vlastností početních výkonů (komutativnost, asociativnost, distributivnost) Římské číslice - větší čísla <u>Tabulky, grafy, diagramy.</u> <u>Zlomky</u> <u>Desetinné zlomky</u> <u>Smíšené číslo</u> <u>Desetinná čísla</u> <u>Porovnávání desetinných čísel</u> <u>Sčítání a odčítání desetinných čísel se stejným i různým počtem desetinných míst</u>	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • rozvoj schopností poznávání - řešení problémů • seberegulace a sebeorganizace - sebekontrola; organizace vlastního času • psychohygiena - pomoc při potížích

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

• násobí a dělí desetinné číslo 10, 100, 1000 • násobí a dělí desetinné číslo přirozeným číslem menším než 10 z paměti i písemně • vytváří a řeší slovní úlohy vedoucí k užití desetinných čísel při výpočtu aritmetického průměru	<u>Zaokrouhlování desetinných čísel</u> <u>Násobení a dělení desetinných čísel 10, 100, 1000</u> <u>Násobení a dělení desetinných čísel přirozenými čísly menšími než 10</u> <u>Aritmetický průměr</u>	
• rýsuje rovnoběžky a kolmice daným bodem • rozpozná různé druhy čar • určí vzájemnou polohu přímek v prostoru • vypočítá obvod mnohoúhelníku • narýsuje pravidelný šestiúhelník • používá a převádí základní jednotky obsahu • vypočítá povrch kvádra a krychle sečtením obsahů jejich podstav a stěn • řeší úlohy z praxe na výpočty obsahu obdélníku, čtverce, povrchu kvádra a krychle • modeluje hranol, válec, jehlan a jiné mnohostěny • používá základní jednotky objemu	<u>Geometrie</u> Rýsování rovnoběžek a kolmic daným bodem Druhy čar Mimoběžky Mnohoúhelníky Pravidelný šestiúhelník Převody jednotek obsahu Výpočet povrchu krychle a kvádra sečtením obsahů jejich podstav a stěn Základní jednotky objemu	
• doplní číselnou a obrázkovou řadu a určí krok, který řadu doplňuje • doplní početní tabulky, čtverce a hvězdice • rozdělí daný geometrický útvar na jiné, jejichž vlastnosti jsou dány • řeší slovní úlohy úsudkem a logikou	<u>Nestandardní aplikované úlohy a problémy</u> Slovní úlohy Číselné a obrázkové řady Magické čtverce Prostorová představivost	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu**Předmět: Matematika****Ročník: 6.**

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - vysvětlí pojem desetinné číslo, uvede příklady - přečte a запиše dané desetinné číslo - znázorní desetinné číslo na ose - porovná desetinná čísla pomocí znamének nerovnosti - zaokrouhlí desetinné číslo s danou přesností - sečte, odečte, vynásobí desetinná čísla - dělí desetinné číslo číslem přirozeným a číslem desetinným (až dvojciferným) - matematizuje jednoduché slovní úlohy z praxe a řeší je - převede jednotky délky a hmotnosti v oboru desetinných čísel	<u>Desetinná čísla</u> Čtení a zápis desetinného čísla Porovnání a zaokrouhlování desetinných čísel Sčítání a odčítání desetinných čísel Násobení a dělení desetinného čísla 10, 100, 1000 Převody jednotek délky a hmotnosti Násobení desetinných čísel Dělení desetinného čísla číslem přirozeným a desetinným Slovní úlohy	
- narýsuje plnou, čárkovanou a čerchovanou čáru a určí, ve kterých případech ji použije - v praxi používá rýsování, klade důraz na přesnost a čistotu projevu - sestrojí dvě rovnoběžky - sestrojí kolmici z bodu k přímce - sestrojí pomocí kružítka střed úsečky, osu úsečky - matematicky správně a přesně popíše základní geometrické útvary - načrtne rovinné útvary, krychli a kvádr	<u>Základní pravidla rýsování</u> Druhy a užití čar Rýsování úseček, přímek, polopřímek Rýsování kolmic, rovnoběžek Vzdálenost bodu od přímky Střed úsečky, osa úsečky	
- popíše úhel, určí jeho vrchol a ramena - vysvětlí, co je velikost úhlu, jednotka stupeň a minuta - rozliší druhy úhlů - vyznačí a narýsuje úhel pravý, přímý, libovolný ostrý a tupý - sestrojí úhel dané velikosti (do 360°) - přenesení úhlu - porovná úhly graficky - změří velikost daného úhlu ve stupních - vyjádří velikost úhlu ve stupních a minutách a запиše ho - sestrojí osu úhlu - rozliší dvojice vedlejších a vrcholových úhlů, určí jejich vlastnosti a jejich velikosti - sečte a odečte dvojici úhlů početně i	<u>Úhel a jeho velikost</u> Úhel a jeho přenášení Druhy úhlů Jednotka velikosti úhlů (stupně a minuty); úhloměr Měření velikosti úhlů Rýsování úhlů Osa úhlu – konstrukce kružítkem Úhly vedlejší a vrcholové Sčítání a odčítání úhlů Násobení a dělení úhlu dvěma	

- graficky • násobí a dělí úhly dané velikosti dvěma početně i graficky		
• rozliší druhy trojúhelníků podle velikosti úhlů (ostroúhlý, pravoúhlý, tupouhlý) a podle délek stran (rovnoramenný, rovnoramenný, obecný) • vymezí pojmy vnitřní a vnější úhel trojúhelníku • určí součet vnitřních úhlů v trojúhelníku • určí velikost vnitřního úhlu trojúhelníku, jsou-li dány velikosti zbývajících dvou vnitřních úhlů • sestrojí trojúhelník ze tří stran, ze dvou stran a úhlu jimi sevřeném, ze strany a dvou úhlů k ní přilehlých – bez znalosti příslušných vět • určí užítím trojúhelníkové nerovnosti, zda lze trojúhelník sestrojit • sestrojí výšky a těžnice trojúhelníka, těžisko trojúhelníka a popíše jejich vlastnosti • sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku • sestrojí pravidelný šestiúhelník, osmiúhelník • popíše vlastnosti pravidelného šestiúhelníku a osmiúhelníku	<u>Trojúhelníky a mnohoúhelníky</u> Trojúhelníky – součet úhlů v trojúhelníku Vnitřní a vnější úhel trojúhelníku Druhy trojúhelníků Rýsování trojúhelníků ze tří stran, dvou stran a úhlu jimi sevřeném, ze strany a úhlů k ní přilehlých Trojúhelníková nerovnost Těžnice a výšky v trojúhelníku Kružnice vepsaná a opsaná trojúhelníku Pravidelný šestiúhelník – vlastnosti, obvod, konstrukce Pravidelný osmiúhelník – vlastnosti, obvod, konstrukce	
• objasní pojem shodné rovinné obrazce • pozná jednoduché osové souměrné obrazce, určí osu souměrnosti • vysvětlí pojem vzor, obraz a samodružný bod • sestrojí obraz bodu v osové souměrnosti • sestrojí obraz rovinného obrazce v osové souměrnosti • pozná jednoduché středové souměrné obrazce, určí střed souměrnosti • sestrojí obraz bodu ve středové souměrnosti • sestrojí obraz rovinného obrazce ve středové souměrnosti	<u>Osová a středová souměrnost</u> Shodnost rovinných obrazců Osové souměrné obrazce, osa souměrnosti Středové souměrné obrazce, střed souměrnosti Samodružný bod, vzor a obraz Konstrukce obrazu bodu v osové a středové souměrnosti Konstrukce rovinných obrazců v osové a středové souměrnosti	
• určí jednotky obsahu, tyto jednotky převede • uvede konkrétní příklady užití výpočtu obsahu obrazce a povrchu tělesa v praxi • vypočítá obsah čtverce, obdélníka a rovinných útvarů z nich složených • rozliší a popíše kvádr a krychle a načrtne je • vypočítá povrch krychle a kvádrů pomocí matematických vzorců • zapíše řešení úloh s důrazem na přesnost, přehlednost a dodržování matematické symboliky • vyřeší jednoduché slovní úlohy vedoucí k výpočtům rovinných útvarů a povrchů těles	<u>Obsah obrazce a povrch tělesa</u> Jednotky obsahu, převody Obsah čtverce a obdélníka Povrch kvádrů a krychle Slovní úlohy na výpočet obsahu a povrchu	

Školní vzdělávací program

• určí jednotky objemu • vzájemně převádí jednotky objemu • určí objem krychle a kvádrů výpočtem pomocí matematických vzorců • řeší jednoduché slovní úlohy vedoucí k výpočtu objemu krychle a kvádrů • používá kalkulátor pro základní početní operace	<u>Objem krychle a kvádrů</u> Jednotky objemu, převody jednotek Objem krychle a kvádrů Slovní úlohy z praxe	
• objasní pojmy: násobek, dělitel, prvočíslo, číslo složené • určí podle znaků dělitelnosti, čím je dané číslo dělitelné • použije znaky dělitelnosti k řešení praktických úloh • rozloží číslo na součin prvočísel • určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel dvou čísel • řeší jednoduché slovní úlohy vedoucí k výpočtu nejmenšího společného násobku nebo největšího společného dělitele	<u>Dělitelnost přirozených čísel</u> Násobek a dělitel Znaky dělitelnosti (2, 3, 4, 5, 6, 9 10, 25) Prvočísla a čísla složená Rozklad na prvočinitele Čísla soudělná a nesoudělná Nejmenší společný násobek Největší společný dělitel	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Matematika

Ročník: 7.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - vysvětlí pojem celé číslo, číslo kladné a záporné, uvede příklady - znázorní celé číslo na číselné ose - porovná celá čísla pomocí znamének nerovnosti - určí a zapíše absolutní hodnotu celého čísla, uvede její praktický význam - určí číslo opačné - sečte, odečte, vynásobí a vydělí celá čísla - řeší jednoduché slovní úlohy vedoucí k početním operacím s celými čísly	<u>Celá čísla</u> Čísla celá – kladná, záporná, nula Číselná osa Absolutní hodnota celého čísla Čísla navzájem opačná Porovnávání a uspořádání celých čísel Sčítání, odčítání, násobení a dělení celých čísel	
- vysvětlí pojem zlomek, uvede příklady - vysvětlí vztah mezi zlomkem a desetinným číslem - objasní pojem desetinný zlomek, převede jej na desetinné číslo a naopak - znázorní zlomek na číselné ose - vyjádří celek pomocí zlomku - převede nepravé zlomky na smíšená čísla a naopak - rozšíří a zkrátí zlomek - zapiše řešení s důrazem na přesnost, přehlednost a dodržování matematické symboliky - porovná zlomky podle velikosti, znázorní je na číselné ose - vysvětlí pojem racionální číslo - provádí základní početní operace s racionálními čísly – sčítání, odčítání, násobení, dělení - upraví složený zlomek - řeší jednoduché slovní úlohy z praxe	<u>Zlomky a racionální čísla</u> Pojem zlomku, zápis desetinného zlomku Celek, část Vyjádření části celku pomocí zlomku Převádění zlomku na desetinné číslo a naopak Základní tvar zlomku Nepravý zlomek, smíšené číslo Převádění nepravých zlomků na smíšené číslo a naopak Rozšiřování a krácení zlomků Uspořádání zlomků na číselné ose Pojem racionální číslo Sčítání a odčítání zlomků a smíšených čísel Násobení zlomků celým číslem Násobení zlomků Dělení zlomků Složený zlomek Záporné desetinné číslo Sčítání, odčítání, násobení a dělení racionálních čísel Slovní úlohy	

Školní vzdělávací program

- objasní pojmy poměr a postupný poměr - zapiše poměr velikostí dvou veličin - provádí jednoduché úpravy poměru pomocí krácení a rozšiřování - vypočítá jednotlivé díly celku určené daným poměrem - pozná přímou a nepřímou úměrnost ve vztahu dvou veličin a rozhodnutí zdůvodní úvahou - vysvětlí pojem měřítko plánu a mapy - řeší jednoduché slovní úlohy s využitím přepočtu měřítek - sestrojí graf přímé a nepřímé úměrnosti - řeší slovní úlohy vedoucí k využití přímé a nepřímé úměrnosti - řeší slovní úlohy z praxe pomocí poměru a trojčlenky	<u>Poměr, přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka</u> Poměr, postupný poměr Měřítka plánu, mapy Přímá úměrnost Nepřímá úměrnost Úměra Trojčlenka Slovní úlohy	
- vysvětlí pojem shodnosti rovinných útvarů - matematicky vyjádří a správně zapiše shodnost trojúhelníků - uvede věty o shodnosti trojúhelníků - využije osvojených vět o shodnosti trojúhelníků v konstrukčních úlohách - sestrojí trojúhelník podle vět sss, sus, usu - rozpozná trojúhelník rovnoramenný a rovnostranný a popíše jeho vlastnosti - dodržuje zásady správného rýsování	<u>Shodnost trojúhelníků</u> Shodné útvary v rovině Shodnost trojúhelníků – věty sss, sus, usu Konstrukce trojúhelníků	
- vysvětlí pojmy procento, základ, procentová část, počet procent - vypočítá jedno procento z daného základu - použije algoritmus výpočtu procentové části (i pro případ, že je větší než celek), základu, počtu procent a vypočítá je - aplikuje základy jednoduchého úrokování na příkladech - použije získané znalosti při řešení jednoduchých úloh z praxe	<u>Procenta</u> Procento – základ, počet procent, procentová část Výpočet procentové části Výpočet počtu procent Výpočet základu Jednoduché úrokování Slovní úlohy	
- načrtne a rozliší jednotlivé druhy čtyřúhelníků, rovnoběžníků a lichoběžníků; popíše jejich vlastnosti - vypočítá obvod a obsah těchto útvarů pomocí vzorce - vypočítá obvod a obsah trojúhelníka pomocí vzorce - přesně a pečlivě narýsuje čtyřúhelník - řeší jednoduché slovní úlohy vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu čtyřúhelníka	<u>Čtyřúhelníky</u> Třídění čtyřúhelníků Rovnoběžníky a jejich vlastnosti Lichoběžník a jeho vlastnosti Rýsování čtyřúhelníků Obvod a obsah trojúhelníka a čtyřúhelníka Slovní úlohy	
- pozná a popíše tělesa – krychle, kvádr, hranol - aplikuje znalosti z výpočtů obsahů trojúhelníků a čtyřúhelníků při výpočtu povrchu hranolu - určí povrch a objem kolmého hranolu pomocí matematických vzorců - řeší jednoduché slovní úlohy vedoucí k výpočtu povrchu a objemu hranolu - využívá kalkulátor při složitějších výpočtech	<u>Objem a povrch hranolu</u> Objem a povrch hranolu Slovní úlohy	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu**Předmět: Matematika****Ročník: 8.**

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: • uvede příklady praktického užití druhé mocniny a odmocniny • určí bez použití tabulek či kalkulatoru druhou mocninu racionálních čísel (mocniny čísel od 1 do 10, jejich desetinásobky, zlomky s těmito čísly v čitateli i jmenovateli) • určí druhou mocninu a odmocninu pomocí kalkulatoru • určí hodnotu číselného výrazu s druhou mocninou a odmocninou	<u>Druhá mocnina a odmocnina</u> Druhá mocnina racionálního čísla Určování druhé mocniny pomocí kalkulatoru Druhá odmocnina Určování druhé odmocniny pomocí kalkulatoru Reálná čísla	
• uvede praktické využití Pythagorovy věty • uvede matematické vyjádření Pythagorovy věty • vypočítá třetí stranu pravoúhlého trojúhelníka pomocí Pythagorovy věty (ve výpočtech užívá druhou mocninu a odmocninu) • při základních výpočtech používá tabulky a kalkulator • řeší praktické úlohy vedoucí k výpočtu pomocí Pythagorovy věty (zakreslí náčrtek, řešení zapíše pomocí matematické symboliky) • u praktických úloh s využitím Pythagorovy věty odhadne výsledek a ověří jeho reálnost)	<u>Pythagorova věta</u> Pythagorova věta Výpočet přepony Výpočet odvěsny Praktické úlohy	
• vypočítá mocniny s přirozeným exponentem, těžší pomocí kalkulatoru • používá pravidla a algoritmy pro počítání s mocninami • provádí základní početní operace s mocninami (sčítání, odčítání, násobení, dělení) • umocní součin, podíl, mocninu • zapíše dané číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti ve tvaru $a \cdot 10^n$, kde $1 \leq n < 10$ • určí mocninu s exponentem nula	<u>Mocniny s přirozeným mocnitelem</u> n-tá mocnina čísla Sčítání a odčítání mocnin s přirozeným exponentem Násobení a dělení mocnin s přirozeným exponentem Mocnina součinu, podílu Umocňování mocnin Zápis čísla ve tvaru $a \cdot 10^n$	
• vysvětlí pojmy výraz číselný, s proměnnou, jednočlen, mnohočlen, rovnost dvou výrazů a uvede příklady • určí hodnotu daného číselného výrazu • zapíše jednoduchý slovní text pomocí výrazu s proměnnými • provádí sčítání a odčítání mnohočlenů • provádí násobení mnohočlenu jednočlenem a dvojčlenem • provádí dělení mnohočlenů	<u>Výrazy</u> Číselné obory Číselné výrazy, jejich hodnota Výrazy s proměnnou, jejich hodnota Jednočlen, mnohočlen Sčítání a odčítání mnohočlenů Násobení mnohočlenu	

Školní vzdělávací program

- používá vytýkání při rozkladu výrazu na součin - použije součtové vzorce- druhou mocninu součtu a rozdílu, rozdíl druhých mocnin - použije součtové vzorce při rozkladu výrazu na součin - provádí jednoduché úpravy výrazu	jednočlenem a dvojčlenem Druhá mocnina dvojčlenu Dělení mnohočlenu jednočlenem Užití vzorců $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$ Vytýkání, rozklad vytýkáním	
- objasní pojem rovnosti dvou výrazů, proměnná, neznámá, řešení rovnice - řeší jednoduché lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav - matematicky správně a účelně zapíše postup řešení, používá algoritmus řešení rovnic - provede zkoušku řešení dosazením do rovnice - vyřeší slovní úlohy vedoucí k řešení pomocí lineární rovnice (provede rozbor, zápis, najde řešení, provede zkoušku) - vyjádří danou neznámou ze vzorce (v jednoduchých případech)	<u>Lineární rovnice</u> Rovnost, vlastnosti rovnosti Lineární rovnice s jednou neznámou Kořen (řešení) lineární rovnice Ekvivalentní úpravy lineární rovnice Zkouška Řešení jednoduchých lineárních rovnic pomocí ekvivalentních úprav Zkouška správnosti řešení Řešení jednoduchých slovních úloh vedoucích k řešení lineární rovnice Výpočet neznámé ze vzorce	
- uvede rozdíl mezi kruhem a kružnicí - uvede vzájemný vztah mezi průměrem a poloměrem - použije vzorce pro výpočet obvodu a obsahu kruhu a pro délku kružnice - určí vzájemnou polohu kružnice a přímky a vzájemnou polohu dvou kružnic - určí a sestrojí tečnu, sečnu a tětivu - narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem - načrtne válec - používá vzorec pro výpočet povrchu a objemu válce - řeší jednoduché slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtům obvodu a obsahu kruhu, délky kružnice, objemu a povrchu válce (při řešení používá náčrtek) - při výpočtech využívá tabulek a kalkulačtoru	<u>Kruh, kružnice, válec</u> Vzájemná poloha přímky a kružnice, sečna, tečna, tětiva Vzájemná poloha dvou kružnic Délka kružnice Obvod a obsah kruhu Válec, jeho síť Objem a povrch válce Jednoduché slovní úlohy z praxe	
- sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané několika prvky - objasní pojem Thaletova kružnice - využije Thaletovu kružnici v konstrukčních úlohách - sestrojí tečnu ke kružnici z daného bodu vně kružnice - používá pravidla správného rýsování, dbá na přesnost a čistotu projevu - využívá množin bodů dané vlastnosti k řešení konstrukčních úloh - zakreslí náčrtek daného úkolu, správně zapíše	<u>Konstrukční úlohy</u> Množiny bodů dané vlastnosti Thaletova kružnice Konstrukce trojúhelníků Konstrukce čtyřúhelníků Konstrukce kružnice s požadovanými vlastnostmi Konstrukce tečen ke kružnici	

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

konstrukční postup s použitím matematické symboliky		
- vysvětlí základní pojmy statistiky: statistický soubor, statistické šetření, jednotka, znak, četnost, aritmetický průměr, medián, modus - vypočítá aritmetický průměr - určí z dané tabulky medián a modus - provede jednoduché statistické šetření, zpracuje jeho výsledky do tabulky - čte tabulky a grafy a interpretuje je v praxi - čte bodové, sloupcové, spojnicové a kruhové grafy - uvede příklady využití statistiky v praxi	<u>Statistika</u> Statistický soubor, statistické šetření Jednotka, znak, četnost Aritmetický průměr Modus, medián Grafy, diagramy Statistika v praxi	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Matematika

Ročník: 9.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - vyřeší pomocí ekvivalentních úprav rovnici se zlomky a závorkami - vyřeší rovnici s neznámou ve jmenovateli - matematicky správně a přehledně zapíše postup řešení - vyřeší vhodnou metodou soustavu dvou lineárních rovnic o dvou neznámých - vyřeší slovní úlohy z praxe vedoucí k řešení pomocí soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých (včetně rozboru, řešení a zkoušky)	<u>Rovnice a soustavy rovnic o dvou neznámých</u> - lineární rovnice se zlomky - lineární rovnice se závorkami - lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli - řešení soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých metodou sčítací, dosazovací a kombinovanou - slovní úlohy z praxe	
- vysvětlí pojmy podobnost rovinných útvarů, podobnost trojúhelníků, podobnost vyjádří matematicky - rozpozná podobné rovinné útvary, správně podobnost zapíše pomocí matematické symboliky - určí poměr podobnosti - na základě poměru podobnosti určí velikosti podobných útvarů - použije poměr podobnosti při práci s plány a mapami v praxi - sestrojí útvar podobný danému	<u>Podobnost a její užití v praxi</u> Podobnost útvarů, zvětšení, zmenšení Poměr podobnosti Věty o podobnosti Podobnost v praxi	
- rozezná funkční vztah - vysvětlí pojem lineární funkce - vyjádří danou lineární funkci rovnicí, tabulkou a grafem - sestrojí graf lineární funkce - řeší jednoduché slovní úlohy z praxe	<u>Funkce</u> Definice funkce Lineární funkce a její vlastnosti Graf lineární funkce Jednoduché úlohy z praxe	
- uvede základní vlastnosti jehlanu, kužele, koule a tato tělesa načrtne - vypočítá povrch a objem jehlanu, kužele a koule pomocí vzorce - řeší jednoduché slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtu objemu a povrchu jehlanu, kužele a koule - při výpočtech používá kalkulátor	<u>Objem a povrch jehlanu, kužele a koule</u> Jehlan Kůžel Koule Slovní úlohy z praxe	

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

• doplní číselnou, logickou či obrázkovou řadu a určí krok, který řadu doplňuje • doplní početní tabulky, čtverce a hvězdice • rozdělí daný geometrický útvar na jiné, jejichž vlastnosti jsou dány • řeší slovní úlohy úsudkem a logikou, vysvětlí způsob řešení	<u>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</u> Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie Logické a netradiční geometrické úlohy	
--	---	--

Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Informatika vychází z obsahu vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie RVP ZV. Hlavním cílem předmětu je vést žáky k získání základní úrovně informační gramotnosti, získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využít je při dalším vzdělání i v praktickém životě. Předmět se zaměřuje na získání praktických dovedností a návyků a jejich uplatnění na trhu práce a v zájmové oblasti. Předmět Informatika je na 2. stupni vyučován v rámci tří zaměření – jazykového, sportovního a matematicko-přírodovědného.

Jazykové zaměření

V jazykovém zaměření je předmět vyučován na 1. stupni ZŠ v 5. ročníku a na 2. stupni ZŠ v 6., 7., a 8. ročníku. Jeho týdenní dotace na 1. stupni činí 1 hodinu týdně a zahrnuje 3 tematické okruhy: Základy práce s počítačem, Vyhledávání informací a komunikace, Zpracování a využití informací. Týdenní dotace na 2. stupni činí 1 hodinu týdně a zahrnuje 2 tematické okruhy: Vyhledávání informací a komunikace, Zpracování a využití informací.

Tvořivé zaměření – 1. stupeň, sportovní, tvořivé a matematicko-přírodovědné zaměření – 2. stupeň

V tvořivém zaměření je předmět vyučován na 1. stupni ZŠ v 5. ročníku a na 2. stupni ZŠ v matematicko-přírodovědném zaměření od 6. ročníku do 9. ročníku. Jeho týdenní dotace na 1. stupni činí 1 hodinu týdně a zahrnuje 3 tematické okruhy: Základy práce s počítačem, Vyhledávání informací a komunikace, Zpracování a využití informací. Týdenní dotace na 2. stupni činí 1 hodinu týdně a zahrnuje 2 tematické okruhy: Vyhledávání informací a komunikace, Zpracování a využití informací.

Výuka probíhá v počítačové učebně ve 45 minutových výukových blocích. Součástí odborné učebny jsou řady závazné pro každého uživatele. S dodržováním pravidel řádů a se zásadami bezpečnosti jsou žáci seznámeni na počátku školního roku.

V předmětu Informační a komunikační technologie se realizují průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Environmentální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie

- výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- motivujeme žáky k aktivnímu zapojování do vyučovacího procesu
- vytváříme podmínky k poznání smyslu a cíle učení informatiky pro uplatnění na trhu práce

- učíme žáky vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení je využívat v praktickém životě

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- snažíme se o rozvíjení tvořivosti, vedeme žáky k uplatnění vlastních nápadů
- učíme žáky vyhledávat informace vhodné k řešení problémů a osvojené poznatky prakticky používat na trhu práce
- motivujeme žáky k samostatnému řešení problémů a učíme je uvědomění si své zodpovědnosti za svěřené úkoly
- učíme žáky samostatně promýšlet pracovní postupy při plnění zadaných úkolů

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- rozšiřujeme slovní zásobu u žáků v oblasti informačních a komunikačních technologií a počítačové grafiky
- rozvíjíme u žáků schopnost komunikovat s ostatními prostřednictvím využití informačních a komunikačních technologií
- seznamujeme žáky s významem odborných termínů v oblasti informačních a komunikačních technologií a počítačové grafiky

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- oceňujeme každou snahu žáka
- učíme spolupracovat ve dvojici či ve skupině
- motivujeme žáky k ohleduplnému přístupu ke spolupráci
- podporujeme žákovu sebedůvěru

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch
- učíme žáky chápání základních principů zákonů vztahujících se k informačním a komunikačním technologiím - např. zákon o duševním vlastnictví
- dáváme žákům prostor k hodnocení vlivu komunikačních a informačních technologií na postoje a chování člověka

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- učíme žáky dodržovat pravidla bezpečnosti
- zohledňujeme rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby jim pomáháme
- vysvětlujeme, jak lze získané vědomosti využít na trhu práce a v zájmových oblastech
- pěstujeme u žáků odpovědnost za odvedenou práci

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Informatika

Ročník: 5.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie - respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software - postupuje poučeně v případě závady hardwaru nebo softwaru - chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	<u>Základy práce s počítačem</u> Základní pojmy informatiky Struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení Operační systémy a jejich základní funkce Bezpečnost práce, rizika a jejich prevence Péče o počítač, závady a poruchy Práce s klávesnicí, funkce kláves, práce s myší Základní pojmy a prvky (ikony, okna, složky, soubory-doc., gif., hlavní nabídka, plocha, hlavní panel) a operace s nimi	
- při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty - vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích - komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení - zpracovává a využívá informace - napiše a odešle e-mail s přílohou	<u>Vyhledávání informací a komunikace</u> Způsoby komunikace (e-mail, chat...) Metody a nástroje vyhledávání informací Formulace vyhledávacích dotazů Stavba a uspořádání zpráv Společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce)	VMEGS <u>Evropa a svět nás zajímá</u> - naši sousedé v Evropě - místa, události a artefakty v Evropě a ve světě EV <u>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> - prostředí a zdraví MeV <u>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</u> - identifikování základních orientačních prvků v textu - rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných <u>Stavba mediálních sdělení</u> - příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)
- pracuje s textem a obrázkem v textovém editoru - pracuje s textem a obrázkem v grafickém editoru	<u>Zpracování a využití informací</u> Založení nového dokumentu, otevření, uložení, tisk dokumentu Techniky pro výběr textu Přesun a kopírování textu	MeV <u>Tvorba mediálního sdělení</u> - tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium <u>Práce v realizačním týmu</u> - redakce školního časopisu, rozhlasu,

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

• zpracovává a využívá informace • spolupracuje v týmu	Formátování textu (velikost, barva, písmo, ...) Vkládání obrázku Práce s grafickým editorem Školní (třídní) časopis – utváření týmu, komunikace spolupráce	televize či internetového média • faktory ovlivňující práci v týmu • komunikace a spolupráce v týmu
---	--	---

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Informatika

Ročník: 6.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - využívá základní standardní funkce v textovém editoru - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem - používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji - pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví - zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	<u>Práce s textovým editorem</u> Formátování odstavců Odrážky a číslované seznamy Vkládání nastavování pozice a obtékání obrázků Použití klipartů a wordartů Nastavení vzhledu stránky Ukládání v různých formátech Odeslání textu jako přílohy přímo z textového editoru Převod textu na tabulku Tvorba tabulek Formát tabulek Záhlaví, zápatí Copyright, ochrana práv k duševnímu vlastnictví, informační etika	MeV <u>Tvorba mediálního sdělení</u> uplatnění a výběr jazykových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení
- uplatňuje základní informace a funkce v tabulkovém editoru - pracuje s oblastmi a buňkami - používá výpočty a grafy - ovládá práci s tabulkovým editorem a využívá vhodné aplikace	<u>Práce s tabulkovým kalkulátorem</u> Základní pojmy v tabulkovém editoru (buňka, sešit, adresa) Vkládání a úprava dat Pohyb po tabulce a základní nastavení Označení a manipulace s oblastmi Vkládání a odstraňování oblastí Formátování buněk a textu Formátování čísla, data a času Formátování pomocí galerie stylů Výpočty pomocí tlačítka součet, průměr a kopírování vzorců Vytvoření vlastních vzorců Vytvoření grafu Formátování grafů	MeV <u>Tvorba mediálního sdělení</u> technologické možnosti a jejich omezení
- zpracovává a využívá informace - spolupracuje v týmu - ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich	Zprávičky (záznam na video, následná prezentace) Internet Hodnota a relevance informací a informačních	<u>Stavba mediálních sdělení</u> příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení <u>Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</u>

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

závažnost a vzájemnou návaznost	zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	- různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce, rozdíl mezi reklamou a zprávou, mezi faktickým a fiktivním obsahem; opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě) <u>Práce v realizačním týmu</u> - redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média - faktory ovlivňující práci v týmu - komunikace a spolupráce v týmu
posoudí výhody psaní na klávesnici správnou technikou	Desetiprstová hmatová technika	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Informatika

Ročník: 7.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrázkem • pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví • zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	<u>Práce s textovým editorem</u> Kontrola pravopisu, synonyma, vyhledávání, nahrazování Základy typografie Styly Šablony Tvorba grafů Řízení toku textu Sloupcová sazba Grafika v dokumentu Automatický obsah	MeV <u>Tvorba mediálního sdělení</u> • uplatnění a výběr jazykových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení
• zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě • používá šablon, podmíněného formátování a funkcí	<u>Práce s tabulkovým kalkulátorem</u> Pokročilejší formátování buněk Podmíněné formátování a vlastní formát Šablony Sešit a práce s listy Funkce KDYŽ, MIN a POČET Funkce pro práci s textem Funkce pro práci s údaji typu datum a čas	MeV <u>Tvorba mediálního sdělení</u> • technologické možnosti a jejich omezení
• pracuje uživatelským způsobem v grafických editorech	<u>Základy grafiky</u> Grafické formáty (bmp, jpeg, gif, png, xcf) Základní nástroje grafických editorů	
• posoudí výhody psaní na klávesnici správnou technikou	Desetiprstová hmatová technika	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Informatika

Ročník: 8.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - posoudí výhody psaní na klávesnici správnou technikou - provede základní úpravu písemností - porovná úpravu úředních a osobních dopisů	<u>Základy administrativy</u> Desetiprstová hmatová technika Úprava písemností Úprava úředních a osobních dopisů	
- zpracovává a využívá informace - vyhledává informace a komunikace - ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje závažnost a vzájemnou návaznost - spolupracuje v týmu	Stavba a uspořádání zpráv Zprávy (záznam na video, následná prezentace Vývojové trendy informačních technologií	MeV <u>Stavba mediálních sdělení</u> - příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající) <u>Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</u> - různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce, rozdíl mezi reklamou a zprávou, mezi faktickým a fiktivním obsahem <u>Práce v realizačním týmu</u> - redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média - faktory ovlivňující práci v týmu - komunikace a spolupráce v týmu
- zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě - vytváří filtr dle zadaných kritérií - nastaví ověření dat tak, aby vyhovovala požadavkům - importuje a slučuje data - ovládá práci s tabulkovým kalkulátorem a využívá vhodných aplikací například při tvorbě referátů, projektů, samostatných prací, ...	<u>Pokročilé využití Tabulkového kalkulátoru</u> Ověřování dat a řazení Příkazy Přejít na, Najít a Nahradit Filtry Rozklad textu do sloupců Podmíněné výpočty Importování dat Sloučení dat	MeV <u>Tvorba mediálního sdělení</u> technologické možnosti a jejich omezení

Školní vzdělávací program

• zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě • orientuje se v okně PowerPoint • pracuje s textovými poli a textem v nich • vkládá a upravuje obrázky a obrazce • orientuje se v práci se snímky a objekty • volí a využívá různé typy přechodů mezi snímky i s načasováním	<u>Tvorba prezentace v programu Microsoft PowerPoint nebo OpenOffice Impress</u> Základní orientace v okně programu Tvorba nové prezentace a práce s textovými poli Formát textu Obrazce Obrázky Úprava obrázků Přesuny a kopírování snímků Snímek s grafem Formátování grafu Videoklipy a animované obrázky Přechod mezi snímky Časování	
• zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrázkem • pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	<u>Práce s textovým editorem</u> Vytvoření obsahu Tvorba rejstříku Seznam obrázků a tabulek Obálky a štítky Ochrana dokumentu	MeV <u>Tvorba mediálního sdělení</u> • uplatnění a výběr jazykových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Informatika – sportovní, tvořivé a matematicko-přírodovědné zaměření

Ročník: 9.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: • uvede rozdíly, výhody a nevýhody vektorové a bitmapové grafiky a oblasti využití • pracuje v bitmapovém grafickém editoru (Gimp) • používá výběry, vrstvy, pokročilé nástroje, tvary, cesty • pracuje ve vektorovém grafickém editoru (Zoner Calisto)	<u>Základy grafiky</u> Vektorová a bitmapová grafika Použití bitmapového grafického editoru (Gimp) Základní nástroje Používání výběrů Vrstvy Pokročilé nástroje Použití vektorového grafického editoru (Zoner Calisto) Použití tvarů Cesty	MeV <u>Práce v realizačním týmu</u> • komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti <u>Vnímání autora mediálních sdělení</u> • výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; výběr a kombinace slov
• zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě • nastavuje objektům vlastnosti • volí a využívá různé typy přechodů mezi snímky i s načasováním	<u>Tvorba prezentace v programu Microsoft PowerPoint nebo OpenOffice Impress</u> Snímky (vkládání, formát, ...) Animační efekty Nastavení prezentace Příprava vlastní šablony prezentace Tisk Uložení prezentace v různých formátech Import	
• popíše funkci internetu • ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost • pomocí wisiwyg editoru vytváří jednoduché webové stránky • vkládá multimediální obsah do webových stránek • umísťuje stránky na webový server	<u>Tvorba webové prezentace (webových stránek)</u> Struktura internetu (DNS, FTP, WWW) Wisiwyg editor Vytváření webových stránek	MeV <u>Tvorba mediálního sdělení</u> • tvorba mediálního sdělení pro internetové médium

Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Prvouka vychází z obsahu vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět RVP ZV. Vymezuje vzdělávací obsah od 1. do 3. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně. Výuka probíhá ve 45 minutových hodinách.

Vzdělávací obsah se týká člověka, rodiny, společnosti, přírody, kultury, techniky, dopravy, zdraví a dalších témat. Je začleněno i téma chování v mimořádných situacích. Rozvíjí poznatky, dovednosti a zkušenosti žáků získané v rodině a MŠ. Učíme žáky pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje a jejich vzájemné vztahy. Vedeme žáky k praktickému využití získaných poznatků. Žáci si utváří prvotní ucelený obraz světa. K občasným metodám a formám patří i princip činnostního učení - vycházky. Na Prvouku ve 4. ročníku navazuje Vlastivěda a Přírodověda, na 2. stupni od 6. ročníku Zeměpis, Přírodopis, Dějepis, Fyzika a od 8. ročníku Chemie.

V předmětu Prvouka jsou realizována tato průřezová témata: Výchova demokratického občana, Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

- výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- vytváříme podmínky k rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech (např. roční období, příbuzenské vztahy, časové údaje)
- učíme žáky pojmenovat pozorované skutečnosti (např. názvy některých rostlin, zvířat, části těla)

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- upozorňujeme žáky na nejruznější problémové situace ve škole i mimo ni a hledáme společné řešení (lze reagovat na aktuální záležitosti)
- učíme žáky orientovat se ve světě informací a časovému a místnímu propojování informací (např. co se děje s rostlinami v jednotlivých časových obdobích)

Strategie směřující ke kompetenci komunitivní

- pomáháme žákům poznat a chápat rozdíly mezi lidmi (např. tolerance k barvě pleti, k odlišné kultuře)
- podporujeme žáky v tolerantním a kulturním jednání na základě obecně uplatňovaných pravidel soužití (např. modelové situace ve třídě, ve školní jídelně, v dopravním prostředku, v kině)
- zapojujeme žáky do plnění povinností a úkolů
- klademe důraz na přirozené vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i k ostatním

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- vytváříme podmínky pro samostatné a sebevědomé vystupování a jednání žáků
- hledáme efektivní, bezproblémovou a bezkonfliktní komunikaci
- usilujeme o poznání své jedinečnosti a limitů u každého žáka

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- zapojujeme žáky do ohleduplného vztahu k přírodě a kulturním výtvorům
- dohlížíme na hledání možností aktivního uplatnění při ochraně přírody (třídění plastů ve třídách)
- umožňujeme žákům objevování a pozorování všeho, co je zajímá, co se jim líbí a v čem by mohli uspět
- umožňujeme žákům poznat podstatu zdraví a příčiny nemocí, upevňovat preventivní chování, učíme účelně jednat v různých situacích ohrožující zdraví

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- prohlubujeme pracovní návyky v samostatné i týmové činnosti
- zdokonalujeme manuální činnosti žáků (např. modelování zvířat)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Prvouka

Ročník: 1.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - rozezná a používá bezpečnou cestu do školy - určí možná nebezpečí v nejbližším okolí, situaci modeluje - rozezná svoji školu a spolužáky - charakterizuje svoje pracovní místo - sestaví svoji adresu	<u>Místo, kde žijeme:</u> Domov- prostředí domova, orientace v místě bydliště Škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy	VDO <u>Občanská společnost a škola</u> škola jako model demokratického společenství
- rozlišuje členy své rodiny a popíše jejich roli - charakterizuje dobré a špatné vlastnosti lidí - uvede příklady blízkých příbuzenských vztahů v rodině - popíše své chování ve třídě, ve školní jídelně, v dopravním prostředku, v divadle apod. - toleruje přirozené odlišnosti spolužáků - chápe konkrétní nebezpečí spojená s riziky běžného života, s ohněm, s mimořádnou událostí - přivolá pomoc - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	<u>Lidé kolem nás:</u> Rodina – postavení jedince v rodině, role členů, příbuzenské vztahy, mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce duševní a fyzická, zaměstnání Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování Sebeochrana, pomoc Požáry Důležitá telefonní čísla	OSV <u>Sociální rozvoj</u> - mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc - komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, dialog, komunikace v různých situacích
- zařadí zážitky ze svého života k minulosti, současnosti a budoucnosti - sestaví svůj denní režim s časovými údaji - charakterizuje roční doby z hlediska života v rodině, zvyků a činností členů rodiny	<u>Lidé a čas:</u> Orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, letopočet, generace, kalendář, denní režim, roční období	
- roztřídí některé přírodniny podle určitých znaků - uvede příklady ze života živočichů a rostlin v jednotlivých ročních obdobích - uvede příklady dětských her v jednotlivých ročních obdobích, objasní význam hry pro děti	Rozmanitost přírody Rostliny, houby, živočichové – stavba těla, znaky živočichů, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, význam Život některých rostlin a živočichů v jednotlivých ročních obdobích Vesmír a Země – den a noc, roční období Životní podmínky – počasí, rozmanitost životních podmínek	EV <u>Základní podmínky života</u> voda, ovzduší, živiny, ochrana některých druhů zvířat a rostlin

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

	na Zemi	
• uvede základní stavbu lidského těla • popíše základní zásady osobní hygieny, správné výživy a zdravého způsobu života • objasní pojmy: zdraví, nemoc, úraz • uvede, jak lze preventivně předcházet nemocem, úrazům • uvede způsoby léčby běžných onemocnění • vysvětlí důležitost sportu při prevenci zdraví • v běžných činnostech školy uplatňuje pravidla chůze po chodníku a po silnici • bezpečně překoná silnici • rozlišuje bezpečná a nebezpečná místa pro hru • v modelových situacích prokáže znalost správného cestování autem	<u>Člověk a jeho zdraví:</u> Lidské tělo – základní stavba, vývoj jedince Péče o zdraví, pitný a pohybový režim, zdravá strava, nemoc, osobní hygiena Osobní bezpečí – důležitá telefonní čísla, ochrana proti zneužívání Partnerství – rodičovství Návykové látky a zdraví Doprava - účastník silničního provozu, pojmy: chodník, silnice, místo pro hru, přecházení	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle • psychohygiena-dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Prvouka

Ročník: 2.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<u>Žák:</u> • uvede adresu domů, do školy • vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy	<u>Místo, kde žijeme</u> Domov - orientace v místě bydliště a okolí školy, cesta na určené místo	VDO <u>Občanská společnost a škola</u> • demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole
• charakterizuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi • vyjmenuje některá povolání a charakterizuje je • uvede datum svého narození • objasní základy slušného chování ve společnosti a v rodině • projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků • uvede povolání rodičů • objasní termíny: kamarádství, ohleduplnost	Lidé kolem nás Soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, obchod, zájmové spolky, právo a spravedlnost, zaměstnání, mezilidské vztahy Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, principy demokracie, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní	OSV <u>Sociální rozvoj</u> • mezilidské vztahy – lidská práva jako regulativ vztahů, vztahy a naše třída • komunikace – řeč lidských skutků • poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech
• orientuje se v kalendářním a školním roce • určí dny v týdnu, hodiny • charakterizuje svůj denní režim, určí v něm čas pro práci a odpočinek • uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině, o lidské společnosti, o soužití, zvycích a práci lidí v čase • na příkladech porovná současnost a minulost	Lidé a čas Současnost a minulost v našem životě - významné dny, proměny způsobu života, předměty denní potřeby, dějiny jako časový sled událostí, státní svátky a významné dny	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času, plánování učiva
• porovná viditelné proměny v přírodě • popíše ohleduplné chování k přírodě • uvede domácí zvířata a jejich mláďata • rozčlení ovoce a zeleninu • vyjmenuje některá zvířata volně žijící a charakterizuje je • navrhne způsob pomoci živočichům za nepříznivých situací	Rozmanitost přírody Roční období a změny v přírodě – den a noc, měsíce v ročním období Ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů Rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy Životní podmínky – význam vzduchu, vody, půdy	EV <u>Ekosystémy</u> • les, pole, vodní zdroj, lidské sídlo-město, vesnice, vztah člověka k prostředí • naše obec, náš životní styl <u>Vztah člověka k prostředí</u> • náš životní styl <u>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</u>

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

		• životní prostředí, ochrana přírody
• charakterizuje prevenci nemocí a úrazů • předvede ošetření drobného poranění • určí příklady správného chování chodce, uplatňuje základní pravidla bezpečnosti silničního provozu • uvede, jak se chovat v situaci ohrožení • vytvoří příklady správného způsobu života • uplatňuje základní hygienické a režimové preventivní návyky • dodržuje zásady bezpečného chování, aby neohrožoval zdraví své a zdraví ostatních • chová se obezřetně při setkání s cizími lidmi, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná • reaguje adekvátně na chování dospělých při mimořádných událostech • správně používá pravidla chování na stezkách pro chodce (při akcích školy) • rozeznává vybrané značky pro chodce • bezpečně překoná silnici se světelnými signály • rozlišuje a používá bezpečná místa pro hru • v modelových situacích a při akcích školy uplatňuje pravidla správného cestování dopravními prostředky • rozezná a používá bezpečnou cestu do školy, zvládá modelové situace "sám domů"	Člověk a jeho zdraví Lidské tělo – životní potřeby a projevy, smysly Partnerství, rodičovství – biologické změny ve vývoji Péče o zdraví, zdravá výživa – denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava, nemoc, úraz, první pomoc, stres Osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu, krizové situace (šikana) Návykové látky a zdraví – odmítání návykových látek, automaty, počítače Situace hromadného ohrožení – spolupráce s hasiči, policií, zdravotníky Doprava – stezka pro chodce, vybrané dopravní značky, ochranné prostředky /chrániče, přilba/, přecházení vozovky, pravidla bezpečné jízdy dopravními prostředky	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • seberegulace a sebeorganizace – stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení • psychohygiena – sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích, dobrá organizace času • sebepoznání a sebepojetí – moje tělo, moje psychika <u>Morální rozvoj</u> • řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Prvouka

Ročník: 3.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - nalezne svoji obec na mapě ČR - začlení svoji obec do příslušného kraje - vyznačí na jednoduchém plánu místo svého bydliště, školy a cestu na určené místo - má povědomí o historických událostech v obci - interpretuje některé místní pověsti - rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby jejich estetické hodnoty a rozmanitosti - určí světové strany v přírodě a orientuje se podle nich	<u>Místo, kde žijeme</u> Orientace na mapě ČR Orientace v místě bydliště a okolní krajině Obec Minulost a současnost obce Význačné budovy, dopravní síť Typy krajiny	EV <u>Vztah člověka k prostředí</u> - naše obec - ochrana životního prostředí
- rozlišuje příbuzenské vztahy a role v rodině - odvodí význam různých povolání a pracovních činností - rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci - spolupracuje ve skupině - projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků - dodržuje pravidla chování ve škole, rodině i obci - rozpozná chování, které porušuje základní lidská práva	<u>Lidé kolem nás</u> Rodina – postavení jedince v rodině, role v rodině, příbuzenské vztahy, funkce rodiny, zaměstnání Soužití lidí – mezilidské vztahy Chování lidí – pravidla slušného chování, základní lidská práva a práva dítěte	OSV <u>Sociální rozvoj</u> - mezilidské vztahy – respektování, vztahy ve skupině VDO <u>Občan a stát</u> - listina základních práv a svobod MuV <u>Lidské vztahy</u> - spolupráce mezi lidmi - uplatňování principu slušného chování
- využívá časové údaje v denním životě - rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - uplatňuje poznatky o sobě, rodině a společnosti a srovnává s minulostí	<u>Lidé a čas</u> Orientace v čase – určování času, čas jako fyzikální veličina Současnost a minulost v životě – změny způsobu života	
- roztřídí některé přírodniny podle určujících znaků - vysvětlí pojem živá a neživá příroda, lidský výtvar - uvede základní vlastnosti látek - změří některé vlastnosti látek – délku, hmotnost, objem, čas, teplotu - na příkladech objasní některé změny	<u>Rozmanitost přírody</u> Přírodniny a lidské výtvary Látky a jejich vlastnosti Střídání ročních období Rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi. Mimořádné události způsobené přírodními vlivy a	EV <u>Základní podmínky života</u> - voda, ovzduší, půda <u>Ekosystém</u> - les, pole

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

látek • provádí jednoduché pokusy, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti • popíše viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit • vysvětlí význam vody a vzduchu pro život člověka • rozpozná nejznámější horniny a nerosty, vysvětlí význam pro člověka • zhodnotí význam třídění odpadů, uvede základní způsoby jejich likvidace • uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě • charakterizuje znaky života rostlin • popíše části rostlinného těla • zhodnotí význam rostlin v přírodě a pro člověka • popíše části těla hub • rozpozná naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby • charakterizuje znaky života živočichů • popíše stavbu těl živočichů • vysvětlí pojem ekosystém a potravní řetězec	ochrana před nimi. Podmínky pro život na Zemi – voda, vzduch Hospodářsky významné horniny a nerosty Půda – význam a složení Uhlí, ropa a zemní plyn – význam pro člověka, výskyt v přírodě Ohleduplné chování k přírodě, její ochrana Rostliny – stavba rostlinného těla Houby – stavba těla hub Živočichové – stavba těl živočichů (obratlovci, bezobratlí)	<u>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> • průmysl a životní prostředí, ochrana přírody, změny v krajině
• rozlišuje jednotlivé etapy lidského života • pojmenuje části lidského těla • vysvětlí rozdíl mezi mužem a ženou a základy lidské reprodukce • vysvětlí činnost vnitřních orgánů zajišťující základní životní funkce • vyjmenuje 5 smyslových orgánů • uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné preventivní návyky • sestaví svůj denní režim • dodržuje zásady bezpečného chování, aby neohrožoval zdraví své a ostatních • na konkrétních příkladech rozpozná mimořádnou událost • uvede čísla tísňového volání, na modelové situaci popíše poskytnutí I. pomoci • při setkání s neznámými lidmi odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná • adekvátně reaguje na pokyny dospělých při mimořádných událostech • uvede zásady správného chování v situacích modelující ohrožení zdraví a život • rozpozná rozdíl mezi signály (varovný signál, požární poplach, zkouška sirén)	<u>Člověk a jeho zdraví</u> Lidské tělo – vývoj jedince, životní potřeby Stavba lidského těla – kostra, svaly Vnitřní ústrojí – stavba, funkce Smyslové orgány – stavba, funkce Denní, pitný a pohybový režim Zdravá výživa Nejčastější mimořádné události (povodně, vichřice, požáry, laviny) I. pomoc – drobné úrazy a poranění Bezpečné chování – v rizikovém prostředí Situace hromadného ohrožení Varování před nebezpečím, konkretizace různých způsobů varování. Dopravní výchova – nebezpečí a nebezpečné chování mezi účastníky silničního provozu, vidět a být viděn, pravidla chování v dopravních prostředcích	OSV <u>Sociální rozvoj</u> • komunikace v různých situacích MeV <u>Fungování a vliv médií ve společnosti</u> • vliv médií na uspořádání dne

Školní vzdělávací program

• ovládá pravidla jízdy na bruslích a koloběžce a využívá je • v modelových situacích a při akcích školy uplatňuje bezpečné chování v dopravních prostředcích a na zastávkách • používá reflexní doplňky a zná jejich dopad		
---	--	--

Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodověda vychází z obsahu vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět RVP ZV. Vymezuje vzdělávací obsah od 4. do 5. ročníku v časové dotaci 1 hodina týdně ve čtvrtém ročníku a 2 hodiny týdně v ročníku pátém. Výuka probíhá ve 45 minutových hodinách.

Vzdělávací obsah rozvíjí poznatky, dovednosti a zkušenosti žáků získané v 1.- 3. ročníku v Prvouce. Žáci se učí všimnout si podstatných věcí přírodních jevů a přemýšlet o nich. Na základě poznání se žáci snaží porozumět životu člověka, živočichů rostlin a neživé přírodě. Zároveň využívají své poznatky z přírody, pro své potřeby v mimořádných událostech. Pracují s obecně platnými termíny, které znají z Prvouky, a dále si terminologii rozšiřují. Na Přírodovědu navazuje v 6. ročníku Přírodopis a Fyzika, od 8. ročníku Chemie. V předmětu Přírodověda jsou realizována tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova a Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

- výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- učíme žáky pracovat s obecně užívanými termíny
- učíme žáky uvádět věci do souvislostí
- pomáháme žákům třídit informace podle zadaných kritérií
- vytváříme podmínky k samostatnému pozorování a k vytvoření uceleného pohledu na různé přírodní jevy

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- motivujeme žáky k vyhledávání informací z různých zdrojů
- učíme samostatnosti – nebát se požádat o pomoc (učitele, rodiče)
- přiměřeně věku dbáme na prevenci zdraví
- podporujeme využívání vlastních i získaných zkušeností v praxi

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- učíme žáky mluvit souvisle a srozumitelně při referátech o problematice týkající se probíraného učiva
- rozvíjíme schopnost reprodukovat obsah sdělení a zapamatovat si podstatné z probraného učiva Přírodovědy
- rozvíjíme terminologii a slovní zásobu žáků

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- učíme žáky nestydět se vystoupit před třídou v rámci předání informací přírodovědného učiva
- učíme zodpovědnosti za vykonanou práci a obhájení své práce
- seznamujeme žáky s prevencí úrazů a vysvětlujeme bezpečné a slušné chování ke spolužákům

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- třídíme plasty ve třídách
- využíváme vhodná témata k tomu, abychom v žácích pěstovali návyky zdravého životního stylu
- pěstujeme úctu k přírodě

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- vytváříme podmínky k tomu, aby se žáci podíleli na estetičnosti třídního prostředí (péče o pokojové rostliny)
- učíme žáky základy poskytování 1. pomoci a zásady bezpečného chování

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu**Předmět: Přírodověda****Ročník: 4.**

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - rozeznává výrobky a přírodniny - třídí rostliny do známých skupin - pojmenuje nejznámější lesní stromy - popíše stavbu těla vybraných rostlin a hub - seřadí jednotky hmotnosti, objemu, času a teploty - vysvětlí vlastnosti vzduchu a vody - rozeznává některé horniny a nerosty - vysvětlí vznik půdy - popíše stavbu těla známých živočichů a vysvětlí jejich význam pro člověka - definuje ekosystém - rozeznává přírodní společenstva - vysvětlí rovnováhu v přírodě - vztahy mezi organizmy - chová se ohleduplně v přírodě a vysvětlí pojem ekologie - založí jednoduchý pokus, navrhne a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů	<u>Rozmanitost přírody</u> Byliny plané a kulturní Rostliny, dřeviny Stavba těla rostlin Stromy jehličnaté a listnaté Průběh a způsob života a výživa rostlin i živočichů Použití jednotek hmotnosti, objemu, času a teploty Změny skupenství, koloběh vody, význam ovzduší a vodstva Žula, pískovec, vápenec, sůl kamenná Ochrana přírody, chování se v přírodě, likvidace odpadů, ekologické katastrofy Rozmanitost přírody Vycházky do okolí školy a pozorování přírody	EV <u>Základní podmínky života</u> - voda - ovzduší - půda
- ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc - plánuje svůj čas pro učení, zábavu i odpočinek - zachová se správně v situacích modelujících hromadné ohrožení - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou - přivolá pomoc dospělého k záchraně tonoucího - bezpečně se pohybuje v budově	<u>Člověk a jeho zdraví</u> Péče o zdraví, Nemoc, úraz, první pomoc Úrazová zábrana Zdravý životní styl Denní režim, pohybový režim, správná výživa, výběr a způsoby uchování potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim. Reklamní vlivy, stres a jeho rizika, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií Rizika u vody, přecenění sil, nebezpečí jezů, skok do neznámé vody, vodní víry, záchrana tonoucího, pohyb na zamrzlých	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> - sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě - seberegulace a sebeorganizace - organizace vlastního času

Školní vzdělávací program

i mimo budovu v případě rizikových situací (nouzové východy, označené únikové cesty) • v modelové situaci uplatní správný postup při zásahu jiného člověka elektrickým proudem • popíše výbavu cyklisty a jízdního kola k bezpečné jízdě • zná způsob a pravidla bezpečné jízdy na jízdním kole, prokáže bezpečný pohyb na kole • vybere bezpečné místo pro pohyb na kole • jako cyklista správně používá reflexní i ostatní doplňky a výbavu kola • naplánuje jednoduchý cyklistický výlet, včetně cesty dopravními prostředky; posoudí rizika cesty • v modelových situacích prokáže znalost chování v krizové situaci	vodních plochách Nález neznámého předmětu, látky, munice; sloupy a stožáry elektrického vedení, spadlé dráty elektrického vedení, transformátory; železniční vagony. Označování nebezpečných látek. Dopravní výchova – výbava jízdního kola a cyklisty, způsob jízdy na jízdním kole, bezpečná cesta, cyklista na silnici, na křižovatce, cyklistický výlet, chování v krizové situaci	
---	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu**Předmět: Přírodověda****Ročník: 5.**

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - třídí organizmy na skupiny a používá atlasy a encyklopedie - vysvětlí význam Slunce a popíše postavení Země ve vesmíru - ukáže pohyb Země na globusu - vysvětlí střídání dne a noci, ročních období - rozliší podnebí a počasí - na příkladech ukáže rozmanitost života na Zemi - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka poškozovat nebo ho podporovat	<u>Rozmanitost přírody</u> Rostliny, živočichové, houby a bakterie Obratlovci, bezobratlí Rostliny výtrusné a semenné Sluneční soustava, den a noc, roční období, planety, zemská přitažlivost Globus Proudění vzduchu Příroda v ročních obdobích Moře a oceány, tropické deštné pralesy, pouště, polopouště, savany, polární oblasti ZOO Tříděný odpad, skládky, chráněná území, národní parky	EV <u>Základní podmínky života</u> - voda - ovzduší – čistota ovzduší u nás <u>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> - odpady a hospodaření s odpady - vztah člověka k prostředí (ekologický problém, prostředí a zdraví)
- popíše funkce jednotlivých orgánových soustav - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození - uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví - orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování v daném věku - předvede způsoby odmítání návykových látek v modelových situacích - charakterizuje základní složky, funkce a činnosti integrovaného záchranného systému - rozpozná život ohrožující zranění - bezpečně ovládá pravidla chodce i cyklisty - rozeznává další dopravní značky - poznává vztahy účastníků silničního provozu - odhadne dopravní situaci, její nebezpečí a vyvodí správné řešení - zná ohleduplné chování a osvojuje si ho - snaží se předcházet nebezpečí	<u>Člověk a jeho zdraví</u> Stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka. Funkce jednotlivých orgánů. Vývoj jedince Kůže, kostra, svaly, smysly a nervy Pohlavní rozdíly, základy lidské reprodukce Rodičovství, manželství, partnerství, sexuální výchova Nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), prevence nemocí a úrazů. Hrací automaty, počítače Odmítání návykových látek Šikana, týrání atd. Integrovaný záchranný systém. Dopravní výchova – shrnutí pravidel bezpečného a ohleduplného chování účastníka silničního provozu.	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> psychohygiena – dovednosti zvládání stresových situací

Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Vlastivěda vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, která je realizována ve všech ročnících 1. stupně základního vzdělávání.

Hlavním cílem předmětu Vlastivěda je naučit žáka orientovat se ve světě lidí, časovém a místním propojování historických, zeměpisných a kulturních informací, ve světě financí. Orientovat se v dopravních situacích. Předmět se zaměřuje také na rozšíření slovní zásoby v osvojovaných tématech, poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání podle obecně platných pravidel lidského soužití, plnění povinností a společenských úkolů. Vlastivěda pomáhá v utváření pracovních návyků a schopnosti týmové a skupinové činnosti. Předmět vede k objevování všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět.

Předmět Vlastivěda je vyučován ve 4. a 5. ročníku a jeho týdenní dotace činí 2 hodiny týdně, a to ve 4. a v 5. ročníku. Jedna vyučovací hodina trvá 45 minut. Výuka probíhá ve třídách, využíváme také výstav a exkurzí.

Ve Vlastivědě se realizují tři okruhy: „Místo, kde žijeme“, „Lidé kolem nás“ a „Lidé a čas“.

Předmětem Vlastivěda prolínají průřezová témata Environmentální výchova, Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie

- výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- učíme žáky vyznačit v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, cestu na určené místo
- učíme žáky začlenit obec (město) do příslušného kraje, užívat správnou terminologii a symboliku
- srozumitelně vysvětlujeme, co se mají žáci naučit

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- učíme žáky rozlišit přírodní a umělé prvky v okolní krajině
- umožňujeme žákům, aby v hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi apod.
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch
- vytváříme žákům podmínky k ověření si výsledků

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- učíme žáky vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny
- učíme žáky využívat časové údaje při řešení různých situací, rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

- podněcujeme žáky k argumentaci

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- učíme žáky rozlišovat vztahy mezi lidmi, národy
- klademe důraz na význam a potřebu všech povolání
- vytváříme příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů
- vytváříme heterogenní pracovní skupiny

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- vytváříme podmínky k tomu, aby žáci uměli pojmenovat některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události v oblastech ČR (případně ve státech Evropy)
- učíme žáky projevovat toleranci přirozeným odlišnostem lidské společnosti
- umožňujeme žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- učíme žáky hodnocení vlastních výsledků

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- učíme žáky uplatňovat elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí, a umět na příkladech porovnávat minulost a současnost
- zajímáme se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- učíme žáky plánování úkolů a postupů
- zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Vlastivěda

Ročník: 4.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu - určí světové strany v přírodě i podle mapy - orientuje se podle světových stran - řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - orientuje se podle map - řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map - vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách na mapách naší republiky - vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury - posoudí regionální zvláštnosti z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického - rozlišuje hlavní orgány státní moci a uvede hlavní politické představitele - vyjmenuje symboly našeho státu a popíše jejich význam	<u>Místo, kde žijeme</u> Prostředí domova, orientace v místě bydliště Prostředí školy, okolí školy Plzeň – částí města, poloha v krajině, minulost a současnost Orientační body a linie v krajině, světové strany Praha a vybrané oblasti ČR Surovinové zdroje, výroba, služby a obchod Národ, základy státního zřízení a politického systému ČR Státní správa a samospráva, státní symboly Armáda – význam pro bezpečnost státu Mapy – vysvětlivky	EV <u>Vztah člověka k prostředí</u> - naše obec <u>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> - zemědělství a životní prostředí - průmysl a životní prostředí
- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi - vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, ve městě - rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci - obhájí při konkrétních činnostech své názory - rozpozná ve svém okolí špatné jednání a chování - uznává toleranci, základní lidská práva a principy	<u>Lidé kolem nás</u> Mezilidské vztahy, komunikace Vlastnosti lidí, pravidla slušného chování Principy demokracie Základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce Soukromé, veřejné, osobní, společné vlastnictví Peníze a jejich používání Rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti. Hotovostní a bezhotovostní	OSV <u>Sociální rozvoj</u> - poznávání lidí – vzájemné poznávání ve skupině/třídě - mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy, empatie, respektování, podpora, pomoc VDO <u>Občanská společnost a škola</u> - demokratická atmosféra a vztahy ve škole MuV <u>Lidské vztahy</u>

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

demokracie • orientuje se v základních formách vlastnictví • používá peníze v běžných situacích • odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze • na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů • navrhne možnosti zlepšení životního prostředí města	forma peněz, způsoby placení (modelové situace) Nárok na reklamaci	• právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci
• pracuje s časovými údaji • využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy • využívá archivů, knihoven pro pochopení minulosti • zdůvodní význam movitých i nemovitých kulturních památek a chráněných částí přírody • rozeznává současné a minulé a orientuje se v minulosti a současnosti naší vlasti	<u>Lidé a čas</u> Určování času, dějiny jako časový sled událostí Kalendáře, letopočet Režim dne, roční období Péče o památky Minulost kraje a předků Domov, vlast, rodný kraj	VMEGS <u>Jsme Evropané</u> • klíčové mezníky evropské historie

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Vlastivěda

Ročník: 5.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map - vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách na mapě ČR a Evropy - vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody a osídlení, hospodářství a kultury - posoudí regionální zvláštnosti z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického - zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest - porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	<u>Místo, kde žijeme</u> Zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině Vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí Kontinenty Evropské státy, Evropská unie Cestování Mapy – obsah a grafika	VMEGS <u>Evropa a svět nás zajímá</u> - naši sousedé v Evropě <u>Objevujeme Evropu a svět</u> - naše vlast a Evropa - Evropa a svět <u>Jsme Evropané</u> - Evropská integrace MuV <u>Kulturní difference</u> - základní problémy sociokulturních rozdílů v ČR a Evropě
- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi - vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, ve městě - rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci - obhájí při konkrétních činnostech své názory - připustí svůj omyl - dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky - poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy - navrhne možnosti zlepšení životního prostředí města - vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	<u>Lidé kolem nás</u> Postavení jedince v rodině, role členů rodiny Příbuzenské a mezigenerační vztahy Život a funkce rodiny Práce fyzická, duševní, zaměstnání Obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany Ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionalita. Rizikové situace Rizikové chování, předcházení konfliktům Globální problémy přírodního prostředí Banka jako správce peněz, úspory, půjčky	OSV <u>Sociální rozvoj</u> - poznávání lidí – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem - mezilidské vztahy – lidská práva jako regulativ vztahů; empatie, respektování, podpora, pomoc <u>Morální rozvoj</u> - hodnoty, postoje, praktická etika – analýza vlastních postojů a hodnot; odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování
- rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce	<u>Lidé a čas</u> Proměny způsobu života, bydlení Průběh lidského života Péče o památky Státní svátky, významné dny	VMEGS <u>Jsme Evropané</u> klíčové mezníky evropské historie

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

předků na našem území v minulosti a současnosti • objasní historické důvody stáních svátků a významných dnů		VDO <u>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</u> • demokracie jako protiváha diktatury a anarchie • principy demokracie • základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka)
--	--	---

Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Dějepis vychází z obsahu vzdělávacího oboru Dějepis RVP ZV. Hlavním cílem předmětu je seznamovat žáky s historickým rozměrem současnosti, vytvářet, předávat, zachovávat a kultivovat tak historické vědomí. Neméně důležitým cílem, ke kterému směřuje obsah předmětu Dějepis, je osobnostní a sociální začleňování žáků do multikulturní a globalizované společnosti 21. století.

Vyučovací předmět Dějepis se vyučuje v 6., 7., 8. a 9. ročníku s časovou dotací vždy po 2 hodinách týdně. Výuka předmětu se realizuje především v klasických třídách ve 45 minutových časových jednotkách a je případně doplňována výukou mimo školu (galerie, exkurze, památky, tematické výstavy atd.). Nedílnou součástí výuky je individuální zapojení žáků do krátkodobých i dlouhodobých projektů s historickou tematikou a individuální zapojení žáků do Dějepisné olympiády.

Ve vyučovacím předmětu Dějepis jsou realizována průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

- výchovné a vzdělávací strategie směřující k utváření klíčových kompetencí

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- rozvíjíme u žáků dovednost vyhledávat, shromažďovat a třídit informace vztahující se k dějepisné tematice
- učíme žáky pracovat s verbálním, obrazovým a kombinovaným textem
- napomáháme žákům k osvojení si faktografie předmětu ve smyslu informačním a argumentačním

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- vytváříme podmínky k pochopení vazeb a vztahů mezi historickými fakty
- pěstujeme u žáků kritické myšlení při práci s prameny
- napomáháme žákům analyzovat problémy historického vývoje společnosti
- učíme žáky rozpoznávat příčiny, důsledky a následky historických skutečností
- učíme žáky alternativnímu řešení historických skutečností

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- dáváme žákům možnost formulovat a vyjadřovat své názory na historii a společenské dění
- podporujeme u žáků poznávání multikulturní společnosti
- učíme žáky vnímat a číst obrazové (ikonické) texty

- pomáháme žákům porozumět symbolům lidské kultury
- rozvíjíme u žáků schopnost naslouchat druhým a vhodně na jejich projev reagovat

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- učíme žáky projevovat solidaritu a rozvíjet empatii
- rozvíjíme u žáků toleranci k odlišným kulturám
- směřujeme žáky k rozpoznání projevů rasové nesnášenlivosti

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- pomáháme žákům orientovat se v pluralitní společnosti
- pěstujeme u žáků úctu k zákonům, tradicím a morálce
- učíme žáky uvažovat o problémech v širších souvislostech a kriticky myslet
- zdůrazňujeme žákům význam občanské angažovanosti pro fungování demokratické společnosti
- učíme žáky vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu
- přibližujeme žákům poznání demokratických principů společnosti v kontrastu s poznáním znaků totalitních systémů

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- učíme žáky využívat dovednosti v praktickém životě (práce s mapou, historickým textem)
- podporujeme rozvoj alternativních způsobů a postupů při vytváření historického vědomí

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Dějepis

Ročník: 6.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: • uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků • objasní důležitost historického poznání pro život společnosti	Význam zkoumání dějin	VMEGS <u>Evropa a svět nás zajímá</u> • místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu
• uvede příklady zdrojů informací o minulosti • popíše, čím se zabývá archeolog a archeologie • vymezí písemné a hmotné prameny • vysvětlí hlavní úkoly a poslání archivů, muzeí, knihoven, galerií • shrne, odkud pocházejí informace o historii	Získávání informací o dějinách Historické prameny	VMEGS <u>Objevujeme Evropu a svět</u> • naše vlast a Evropa
• s pomocí učitele sestaví časovou přímku a orientuje se na ní • vysvětlí pojem před naším letopočtem a našeho letopočtu • řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	Historický čas a prostor	
• charakterizuje způsob soužití a obživy pravěkých sběračů a lovců • popíše výrobu a funkci kamenných nástrojů • najde rozdíly a shody mezi pravěkými lidmi a dnešním člověkem • vysvětlí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství a dobytkařství • objasní podmínky a důsledky vzniku řemesel a zpracování kovů pro lidskou společnost • objasní vznik a funkci umění a náboženství • popíše, jak ovlivnilo podnebí život našich předků • uvede příklady archeologických kultur na našem území	Člověk a lidská společnost v pravěku	OSV <u>Sociální rozvoj</u> • komunikace – řeč předmět a prostředí vytvářeného člověkem EV <u>Ekosystémy</u> • kulturní krajina

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

• objasní vliv přírodních poměrů na vznik prvních velkých zemědělských civilizací • uvede obecné znaky staroorientálních despotií • vyjmenuje nejvýznamnější památky • objasní přínos nejstarších civilizací pro rozvoj světové kultury • najde na mapě důležité řeky a místa vzniku starověkých států • zdůvodní vliv písma a používání čísel na rozvoj společnosti • vysvětlí vznik prvních zákonů	Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz	EV <u>Základní podmínky života</u> • voda • půda <u>Vztah člověka k prostředí</u> • nerovnoměrnost života na Zemi
• popíše vliv přírodních poměrů na rozvoj řecké a římské společnosti • uvede příklady památek starověkého Řecka • vyhledá příklady památek starověké římské kultury • charakterizuje přínos řecké a helénistické kultury pro rozvoj evropské civilizace • objasní vliv římské kultury na evropskou civilizaci • vysvětlí vznik a význam křesťanství a souvislost s judaismem • porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech • vysvětlí podstatu antické demokracie • vyjmenuje významné osobnosti antiky a vysvětlí jejich význam • popíše s pomocí mapy územní rozsah starověkého Řecka a Říma	Antické Řecko a Řím	OSV <u>Sociální rozvoj</u> • mezilidské vztahy - lidská práva jako regulativ vztahů VMEGS <u>Jsme Evropané</u> • kořeny a zdroje evropské civilizace VDO <u>Občan, občanská společnost a stát</u> • práva a povinnosti občana
• uvede okolnosti rozpadu římské říše • porovná barbarské civilizace se světem antiky	Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím	MuV <u>Multikulturalita</u> • multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování
• vymezí a uspořádá hlavní historické epochy • uvede různé druhy map • používá časovou přímku • prokáže orientaci v historické mapě	Historický čas a prostor	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Dějepis

Ročník: 7.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - s pomocí mapy popíše osídlení Evropy novými etniky po rozpadu Západořímské říše - objasní úlohu náboženství a víry ve středověku - popíše formování prvních státních útvarů v Evropě - vymezí uspořádání společnosti raně feudálních států - vysvětlí státotvornou úlohu panovnických dynastií - na příkladech popíše rozdíly křesťanského náboženství a islámu - charakterizuje první státní útvary na našem území - vymezí postavení Velkomoravské říše a českého státu v evropském kontextu - popíše konflikty mezi světskou a církevní mocí - vysvětlí vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám - popíše strukturu středověké společnosti a funkci jednotlivých vrstev - charakterizuje románskou a gotickou kulturu - uvede příklady románské a gotické kultury - uvede významné osobnosti českých a evropských dějin období středověku - charakterizuje vládu Karla IV. - popíše význam zakládání univerzit	Nový etnický obraz Evropy Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj Islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev Kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost	VMEGS <u>Objevujeme Evropu a svět</u> - naše vlast a Evropa <u>Jsme Evropané</u> - klíčové mezníky evropské historie EV <u>Ekosystémy</u> - lidské sídlo – město – vesnice - kulturní krajina <u>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> - ochrana přírody a kulturních památek MuV <u>Kulturní difference</u> - poznávání vlastního kulturního zakotvení
- vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky - objasní podstatu humanismu - porovná způsob života středověkého a renesančního člověka - charakterizuje renesanční kulturu - uvede příklady renesanční kultury - uvede nejvýznamnější představitele renesanční kultury - vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	Renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou Zámořské objevy a počátky dobývání světa Český stát v 15. – 18. století	MuV <u>Multikulturalita</u> multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

• zhodnotí význam Husovy osobnosti • za pomoci mapy uvede nejvýznamnější místa husitských bojů a jejich následky • vymezí příčiny a důsledky zámořských objevů • ukáže na mapě průběh objevných cest • zhodnotí vznik manufaktur • objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie • vysvětlí příčiny třicetileté války, popíše důsledky třicetileté války pro české země		
• vymezí a uspořádá hlavní historické epochy • uvede různé druhy map • používá časovou přímku • prokáže orientaci v historické mapě	Historický čas a prostor	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Dějepis

Ročník: 8.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: na příkladech evropských dějin charakterizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus	Velmoci v 15. – 18. století Anglická buržoazní revoluce	VDO <u>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</u> - principy demokracie VMEGS <u>Jsme Evropané</u> - klíčové mezníky evropské historie
- charakterizuje barokní kulturu a uvede příklady barokní kultury a její nejvýznamnější představitele - vymezí osvícenství a vyjmenuje jeho představitele - objasní úlohu osvícenského absolutismu Marie Terezie a Josefa II.	Barokní kultura, osvícenství Osvícenský absolutismus Marie Terezie a Josefa II.	
- popíše výsadní pozici Anglie jako hospodářské velmoci na přelomu 18. a 19. století - posoudí vliv osvícenských myšlenek na společenské změny - vyjmenuje výrobní odvětví, ve kterých došlo během modernizace k zásadním změnám - uvede nově vzniklá průmyslová odvětví - porovná vzhled evropských velkoměst před vznikem továren a po něm - charakterizuje vývoj jednotlivých sociálních vrstev v souvislosti se vznikem průmyslu - uvede nejdůležitější kulturní změny - vysvětlí příčiny vzniku Velké francouzské revoluce - popíše průběh Velké francouzské revoluce a její důsledky pro Evropu a svět - vyjádří vlastními slovy základní myšlenky Deklarace práv člověka a občana - uvede hlavní události období Napoleonovy vlády - vysvětlí vliv napoleonských válek na politické změny v Evropě	Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA Industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka	OSV <u>Sociální rozvoj</u> - mezilidské vztahy - lidská práva jako regulativ vztahů VDO <u>Občan, občanská společnost a stát</u> - práva a povinnosti občana <u>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</u> - principy demokracie <u>Formy participace občanů v politickém životě</u> - volební systémy a demokratické volby EV <u>Základní podmínky života</u> - energie, přírodní zdroje <u>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> - průmyslová revoluce a demografický vývoj

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

• popíše změny ve výrobě v období osvícenského absolutismu • uvede etapy emancipace českého národa na pozadí změn v habsburské monarchii • vyjmenuje významné představitele českého národního obrození • objasní postoje buržoazie a dělnictva v evropských emancipačních hnutích • vysvětlí cíle revolucí r. 1848 v konkrétních státech • porovná tyto cíle s postoji a požadavky českého hnutí v roce 1848	Národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů	VDO <u>Formy participace občanů v politickém životě</u> • společenské organizace a hnutí
• s pomocí slovníků se pokusí stručně charakterizovat pojmy – například: konservatismus, liberalismus, anarchismus, nacionalismus atd. • demonstruje na příkladech posílení nacionalistických tendencí v Evropě ve druhé polovině 19. století	Politické proudy (konservatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva	VDO <u>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</u> • demokracie jako protiváha diktatury a anarchie
• popíše politický vývoj USA ve druhé polovině 19. století • objasní rychlost průmyslového růstu v USA a ve vyspělých zemích Evropy a Japonska a nerovnoměrnost vývoje jednotlivých částí Evropy • vysvětlí vliv nových vynálezů na hospodářský rozvoj • popíše příčiny rostoucího napětí na Balkáně • vymezí rozdělení kolonií mezi mocnosti na konci 19. století a vyhledá je v dějepisné mapě • na příkladech charakterizuje kulturní rozrůzněnost doby	Kulturní rozrůzněnost doby Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus	EV <u>Vztah člověka k prostředí</u> • nerovnoměrnost života na Zemi <u>Základní podmínky života</u> • přírodní zdroje VMEGS <u>Jsme Evropané</u> • co Evropu spojuje a co ji rozděluje
• popíše příčiny, průběh a důsledky 1. světové války • charakterizuje jednotlivé válečné fronty • na příkladech demonstruje zneužití techniky ve válce a situace obyvatel ve válkou zasažených zemí • popíše průběh 1. světové války u nás a vznik samostatného Československa • zhodnotí úlohu T. G. Masaryka jako významné osobnosti Československa	První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky	
• vymezí a uspořádá hlavní historické epochy • uvede různé druhy map • používá časovou přímku • prokáže orientaci v historické mapě	Historický čas a prostor	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Dějepis

Ročník: 9.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - zhodnotí výsledky pařížské mírové konference a její vliv na další poválečný vývoj - objasní dynamický rozvoj průmyslových odvětví v souvislosti s průběhem válečného konfliktu - vymezi významné historické mezníky meziválečného období - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů - popíše příčiny a důsledky hospodářských a politických krizí ve vybraných demokratických státech - uvede základní znaky dobových uměleckých stylů	Versaillský mírový systém – nové politické uspořádání světa Úloha USA v poválečném světě Mezinárodní politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech	OSV <u>Sociální rozvoj</u> - mezilidské vztahy - lidská práva jako regulativ vztahů VMEGS <u>Jsme Evropané</u> - klíčové mezníky evropské historie EV <u>Základní podmínky života</u> - energie
- na konkrétních příkladech vysvětlí rozdílné postavení občana ve vybraných demokratických a totalitních státech - uvede příčiny nastolení totalitních systémů po 1. světové válce - vyjmenuje konkrétní státy - objasní společné a rozdílné znaky vybraných meziválečných totalitních systémů - zhodnotí nebezpečí rasistických a antisemitských projevů pro pozitivní vývoj společnosti celý svět - ve slovníku vyhledá a objasní dějepisné pojmy, např.: totalita, demokracie, fašismus, antisemitismus, nacionalismus, rasismus... - rozpozná destruktivní sílu totalitních systémů a vypjatého nacionalismu	Rusko, Německo – totalitní systémy a důsledky pro ČSR a svět	MuV <u>Etnický původ</u> - postavení národnostních menšin - projevy rasové nesnášenlivosti MeV <u>Fungování a vliv médií ve společnosti</u> - vliv médií na každodenní život - organizace a postavení médií ve společnosti

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

• uveďte významné historické mezníky vývoje Československa v letech 1918 – 1945 • popíše politický systém Československa • s pomocí mapy uveďte významné průmyslové oblasti První republiky • stručně objasní vnitřní sociální prostředí • na příkladech uveďte hospodářské a politické vazby Československa na evropské státy • objasní vývoj československo – německých vztahů • vysvětlí vliv významných osobností z oblasti kultury na vývoj Československa do roku 1945 • popíše situaci v našich zemích v době 2. světové války • zhodnotí domácí a zahraniční odboj	Československo mezi válkami – 1. republika, hospodářsko – politický vývoj, sociální a národnostní problémy Československo v době 2. světové války Domácí a zahraniční odboj	VDO <u>Formy participace občanů v politickém životě</u> • volební systémy a demokratické volby <u>Občan, občanská společnost a stát</u> • soužití s minoritami <u>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</u> • demokracie jako protíváha diktatury a anarchie, principy demokracie
• objasní vypuknutí a příčiny 2. světové války • popíše průběh války a válečná tažení ukáže na mapě • charakterizuje život lidí v době 2. světové války • vysvětlí jednotlivé osvobozovací akce a podíl SSSR a spojenců na porážce fašismu	2. světová válka, holocaust, mocenské a ekonomické důsledky války	
• vysvětlí příčiny vzniku studené války a uveďte příklady střetávání supervelmocí • popíše příčiny a důsledky začlenění Československa do sovětského bloku • popíše únorový převrat v roce 1948 • na příkladech uveďte represe komunistického režimu • objasní příčiny krizových projevů v zemích východního bloku • uveďte základní znaky dobových uměleckých stylů • vymezi příčiny vedoucí v roce 1989 ke zhroucení totalitních systémů v zemích východního	Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření Vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) Československo od únorového převratu do r. 1989, vznik České republiky	VMEGS <u>Jsme Evropané</u> • evropská integrace • klíčové mezníky evropské historie <u>Objevujeme svět a Evropu</u> • naše vlast a Evropa • mezinárodní setkávání VDO <u>Formy participace občanů v politickém životě</u> • společenské organizace a hnutí MeV

Školní vzdělávací program

bloku • uvede příklady důležitých mezníků v procesu evropské integrace		<u>Fungování a vliv médií ve společnosti</u> • postavení médií ve společnosti
• s pomocí mapy vysvětlí průběh dekolonizace • na příkladech vysvětlí ekonomické, politické a sociální problémy zemí třetího světa v 2. polovině 20. století	Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět	EV <u>Vztah člověka k prostředí</u> • nerovnoměrnost života na Zemi
• vysvětlí příčiny a cíle světového terorismu • popíše vliv globalizace na svět ve vybraných oblastech světa • objasní význam začlenění České republiky do integračního procesu	Problémy současnosti Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava	VMEGS <u>Objevujeme Evropu a svět</u> • naše vlast a Evropa • mezinárodní setkávání VDO <u>Formy participace občanů v politickém životě</u> • společenské organizace a hnutí MuV <u>Multikulturalita</u> • multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování MeV <u>Fungování a vliv médií ve společnosti</u> • vliv médií na kulturu EV <u>Vztah člověka k prostředí</u> • náš životní styl <u>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> • ochrana přírody a kulturních památek
• vymezí a uspořádá hlavní historické epochy • uvede různé druhy map • používá časovou přímku • prokáže orientaci v historické mapě	Historický čas a prostor	

Občanská výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Občanská výchova vychází z obsahu vzdělávacího oboru Výchova k občanství RVP ZV.

Občanská výchova navazuje na poznatky získané ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět na 1. stupni, které dále rozvíjí, rozšiřuje a prohlubuje. Napomáhá orientaci v rozmanitých oblastech lidského života. Vede žáky k aktivnímu začlenění do života společnosti. Učí je orientovat se ve spleti společenských vztahů a pružně reagovat na společenské změny.

Občanská výchova přispívá k utváření vztahů k ostatním lidem. Pomáhá žákům odhalovat a usměrňovat jejich představy o mezilidských vztazích, podílet se na životě společenství, ve kterých prožívají svůj život.

Podporuje osobnostní rozvoj jedince, akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí. Pomáhá při utváření vlastních osobních postojů a názorů i respektování práva, názorů a pocitů druhých. Učí žáky pravidla společenského soužití a odpovědnosti za vlastní názory, chování a jednání i důsledky za jejich nedodržování. Napomáhá porozumět základním lidským právům, vede žáky k jejich toleranci a respektování.

Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků i vědomí sounáležitosti s evropským společenstvím. Seznamuje žáky s hospodářským životem, s fungováním základních ekonomických vztahů a jejich dopadem na život každého z nás.

Důležitou úlohou je propojení předmětu se současným životem žáků, jejich zážitky a zkušenosti i aplikace získaných poznatků do každodenního života.

Občanská výchova je vyučována na 2. stupni v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně v 7. a 8. ročníku, dvě hodiny týdně v ročníku 9. Vyučovací jednotka trvá 45 minut. Výuka probíhá ve třídách i dalších prostorách školy, jako je například učebna PC a malá tělocvična, ale i mimo školní budovu, např. na školním hřišti i v blízkém okolí školy.

Občanská výchova v sobě zahrnuje všechna průřezová témata, jako jsou Výchova demokratického občana, Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

- výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- vytváříme podmínky k ochotě prezentovat svoji práci a posoudit její úroveň
- učíme žáky vyhledávat a třídit informace dle zadaných kritérií
- podporujeme u žáků zájem o nové poznatky
- rozvíjíme schopnost získané poznatky propojovat do širších celků, nalézat souvislosti

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- pomáháme žákům orientovat se ve svém životě, rozpoznat rizika a nebezpečí, která nás obklopují
- podněcujeme u žáků vnímání nejrůznějších společenských problémů, posuzování svých řešení z nejrůznějších společenských aspektů

- učíme žáky vybírat možnosti řešení problému, činit uvážlivá rozhodnutí a obhájit je
- učíme žáky požádat o pomoc, umět ji přijmout a nabídnout

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- vyzvedáváme schopnost komunikace na odpovídající úrovni, ochotu k diskusi
- objasňujeme potřebu aktivně naslouchat a správně reagovat na podněty
- rozvíjíme schopnost účinně se zapojovat do diskuse, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat, i když náš názor není právě převažující
- pomáháme žákům chápat potřebu vyslechnout si odlišný názor a zabývat se jím
- upozorňujeme na efektivní a tvořivé využívání informačních a komunikačních prostředků
- učíme žáky souvislému a výstižnému formulování svých názorů na společenské dění

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- učíme žáky respektovat jedinečnost jedince, uvědomovat si význam poznávání sebe sama i druhých
- rozvíjíme u žáka schopnost posoudit a zhodnotit své chování
- ujasňujeme žákům význam týmové práce, přijímání role ve skupině
- hodnotíme u žáků ochotu spolupracovat se spolužáky, poskytnout pomoc
- umožňujeme žákům pochopit význam ocenění práce druhého, umět pochválit a vcítit se do situací druhého (empatii) při různých životních situacích, především v rámci třídy
- pomáháme uvědomovat si svou pozici v kolektivu ostatních žáků, budovat a obhajovat si své postavení

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- učíme žáky pochopit základní společenské normy, respektovat práva a dodržovat povinnosti
- učíme žáky zodpovědnosti za své chování, pochopení potřeby vzájemného respektu a tolerance
- rozvíjíme u žáků znalosti a dovednosti potřebné pro aktivnímu zapojení do života demokratické společnosti
- poskytujeme žákům prostor aktivně se podílet na životě třídy a školy, posoudit význam žákovské samosprávy
- vychováváme žáky k respektu přesvědčení druhých lidí, k potřebě vážit si jejich vnitřních hodnot

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- učíme žáky spolurozhodovat v týmu, přijímat role ve skupině, uvědomovat si zodpovědnost za svěřené úkoly
- podněcujeme u žáků využívání poznatků získaných ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj
- upozorňujeme na potřebu analyzovat zdroje informací, porozumět jim a používat je při vlastním nezávislém hodnocení života

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Občanská výchova

Ročník: 7.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
- posoudí význam vzdělání pro svůj život - vysvětlí, jak se může podílet na životě školy a jak může ovlivnit chod školy prostřednictvím školního parlamentu - na konkrétních příkladech vysvětlí význam stanovení pravidel chování a význam jejich dodržování - spolupracuje ve skupině a přebírá odpovědnost za společné úkoly, činnosti či práce	<u>Naše škola</u> Vklad vzdělání pro život Život ve škole Žakovská samospráva Společná pravidla a normy Lidská činnost, spolupráce lidí	VDO <u>Občanská společnost a škola</u> - demokratické vztahy ve škole - žakovská samospráva OSV <u>Sociální rozvoj</u> - poznávání lidí - vzájemné poznávání ve třídě <u>MuV</u> <u>Lidské vztahy</u> - uplatňování principu slušného chování
- vysvětlí pojem domova z hlediska své příslušnosti k rodině, obci, k regionu, vlasti - na konkrétních příkladech vysvětlí, proč je vhodné vzájemně spolupracovat - seznámí se s pojmy obecní samospráva a státní správa a s orgány obce	<u>Naše obec</u> Domov Obec Obecní zřízení Životní prostředí kolem nás	EV <u>Vztah člověka k prostředí</u> ochrana životního prostředí v obci
- uvede příklady typických zvyklostí a tradic - upevní si znalost státních symbolů a uvede příklady příležitostí, při kterých se používají - seznámí se s pojmy moc zákonodárná, výkonná a soudní	<u>Naše vlast</u> Památná místa a významné osobnosti regionu a ČR Státní symboly Demokracie, státní moc	

Školní vzdělávací program

• upevni si práva i povinnosti dítěte – doma, ve škole, ve společnosti • uvede příklady příčin a situací, v nichž mohou mezi lidmi vznikat vzájemné neshody a konflikty • uplatňuje vhodné způsoby řešení neshod • posoudí vliv masmédií na utváření masové kultury, na veřejné mínění a chování lidí • vyjádří svůj postoj k působení reklamy • rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	<u>Vztahy mezi lidmi</u> Lidská práva Konflikty v mezilidských vztazích Osobní a neosobní vztahy Vztahy a pravidla soužití Komunikace Média a masmédia	MuV <u>Etnický původ</u> • rovnost všech etnických skupin a kultur • odlišnost lidí, ale i vzájemná rovnost OSV <u>Sociální rozvoj</u> • mezilidské vztahy - péče o dobré vztahy • komunikace - řeč těla, řeč zvuků a slov, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální MeV <u>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</u> • pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě
• shromáždí informace o kulturních institucích ve městě, cíleně vybírá akce, které ho zajímají • v modelových příkladech prokáže ovládání základních společenských pravidel chování • respektuje odlišné projevy kultury a kulturní zvláštnosti • uvede nejvýznamnější ekologické problémy a možné cesty, jak je řešit na lokální úrovni	<u>Kulturní život</u> Kultura Kulturní instituce Náboženství Pravidla slušného chování Ochrana přírodního a kulturního bohatství	EV <u>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> • ochrana přírody a kulturních památek <u>Vztah člověka k prostředí</u> • aktuální (lokální) ekologický problém
• sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní a vedlejší příjmy a výdaje • rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje • zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti • vysvětlí princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti • popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým či svěřeným majetkem, uvede, které konkrétní zásady hospodárnosti dodržuje • rozlišuje různé formy vlastnictví a různé druhy majetku, včetně duševního a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	<u>Majetek a bohatství</u> Potřeby Majetek a vlastnictví Rozpočet domácnosti Hospodaření s penězi	

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

• respektuje cizí majetek, dobře využívá a chrání majetek vlastní • zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování k veřejnému majetku a vysvětlí, jak lze proti němu aktivně vystupovat		
• uvede hlavní znaky státu • na příkladech známých států rozliší republiku a monarchii (demokracii a diktaturu) • vysvětlí, jaké výhody má demokratický způsob řízení státu pro každodenní život • objasní smysl voleb v demokratických státech a vysvětlí, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat život občanů	<u>Právní základy státu</u> Stát Demokracie Státní moci Volby Veřejný život	VDO <u>Principy demokracie jako forma vlády a způsobu rozhodování</u> • princip demokracie
• charakterizuje EU • respektuje odlišné názory či zájmy lidí i odlišné způsoby jejich chování i myšlení, je tolerantní k menšinám • vysvětlí, co je rasismus, anarchismus, terorismus, xenofobie • objasní potřebu tolerance ve společnosti • vysvětlí, proč je důležitá vzájemná solidarita mezi lidmi nejen v situacích ohrožení • navrhuje způsoby pomoci lidem v nouzi a v případě potřeby jim dokáže přiměřeně pomáhat • posoudí potřebu pomoci v situacích ohrožení a obrany státu • seznámí se s nejdůležitějšími dokumenty o lidských právech	<u>Svět kolem nás</u> EU Tolerance k národnostním menšinám Nadnárodní společenství Ochrana obyvatel za mimořádných událostí Třídění raněných Lidská práva Rovnost a nerovnost	VMEGS <u>Objevuje Evropu a svět</u> • naše vlast a Evropa • život Evropanů MuV <u>Kulturní difference</u> • respektování zvláštností různých etnik <u>Lidské vztahy</u> • tolerantní vztahy <u>Etnický původ</u> • postavení národnostních menšin

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Občanská výchova

Ročník: 8.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - popíše, jak rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů - objasní význam vůle pro vlastní život a při překonávání překážek - stanoví si cíle sebevýchovy vzhledem ke svému temperamentu - rozpozná projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí - kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - posoudí význam sebepoznání - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	<u>Člověk jako jedinec</u> Sebepojetí Vůle a volní vlastnosti Temperament a charakter Zájmy Vlohy, schopnosti a dovednosti Poznávání a vnímání Myšlení Pamatování a soustředění Učení Emoce Asertivita Náročné životní situace	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> <u>sebecpznání a sebepojetí</u> - já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika; vztah k sobě samému <u>seberegulace a sebeorganizace</u> - sebeovládání – regulace vlastního jednání a prožívání, vůle; osobní cíle, kroky k jejich dosažení <u>psychohygiena</u> - pozitivní naladění mysli; zvládání stresových situací <u>kreativita</u> – nápady, schopnost vidět věci jinak <u>Sociální rozvoj</u> <u>komunikace</u> – asertivní komunikace, řešení konfliktů
- rozliší a porovná úlohu výroby, obchodu a služeb a uvede příklady jejich součinnosti - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu - objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny - přiměřeně uplatňuje práva spotřebitele - rozliší funkce peněz a na příkladech vysvětlí různé formy placení - posoudí, jak vhodně nakládat s penězi a vyhýbat se rizikům při hospodaření s nimi	<u>Hospodaření</u> Lidské potřeby statky a služby Tržní hospodářství Peníze a způsoby placení Výroba, obchod, služby	

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

• posoudí chování z hlediska morálních a právních norem • vysvětlí, proč je každý občan povinen dodržovat právní řád, respektuje základní právní normy našeho státu • vysvětlí podstatu Ústavy ČR jako základu demokracie • objasní hlavní úkoly složek státní moci • charakterizuje hlavní formy voleb do zastupitelstev ČR • uvede, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů • kriticky přistupuje k mediálním informacím • vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí • uvede příklady základních práv a svobod každého člověka a dokumentů upravujících lidská práva • posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, v případě potřeby dokáže přiměřeně uplatňovat svá práva • respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí • rozpozná netolerantní projevy v chování lidí • zaujímá aktivní postoj proti intoleranci	<u>Právní minimum</u> Morálka Právo Ústava Státní moc Práva a svobody Politika Právo v Evropě Lidská práva - dokumenty Právní řád ČR	VDO <u>Občan, občanská společnost a stát</u> • občan jako odpovědný člen společnosti • Listina základních práv a svobod <u>Formy participace občanů v politickém životě</u> • volební systémy a demokratické volby a politika <u>Principy demokracie jako formy vlády a způsobů rozhodování</u> • demokracie • Ústava jako základní zákon země VMEGS <u>Jsme Evropané</u> • instituce EU MeV <u>Fungování a vliv médií ve společnosti</u> • vliv médií na každodenní život, společnost, politický život - role médií v politickém životě (předvolební kampaň)
--	--	---

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Občanská výchova

Ročník: 9.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: • uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu • přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod • popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů • uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování • vyhledá požadované informace k EU	<u>Občan obce</u> Orgány a instituce samosprávy, jejich úkoly Styk s úřady <u>Občan státu</u> Státní občanství ČR Orgány a instituce státní správy, jejich úkoly <u>Občan Evropské unie</u> Evropská integrace - podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR	VDO <u>Formy participace občanů v politickém životě</u> • obec jako základní jednotka samosprávy státu VMEGS <u>Jsme Evropané</u> • čtyři svobody a jejich dopad na život jedince
• vysvětlí význam právního řádu v každodenním životě lidí • uvede příklady činnosti důležitých orgánů právní ochrany občanů (policie, státní zastupitelství, soudy, advokáti, notáři) • seznámí se s významnými dokumenty, v nichž se publikují právní předpisy • dodržuje právní řád a respektuje normy, které se ho týkají • posoudí význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství • provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci • dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování • posoudí protiprávní jednání a rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady • diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání • orientuje se v základních právních vztazích vyplývajících z pracovního poměru • na příkladech objasní význam právní úpravy důležitých vztahů mezi	<u>Občan a právo</u> Právní řád ČR Právní vztahy a závazky z nich vyplývající (vlastnictví, majetek, autorská práva, smlouvy apod.) Základní práva spotřebitele Odpovědnost za škodu - <u>právní ochrana</u> Orgány právní ochrany Protiprávní jednání - druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce Trestní postižitelnost - <u>pracovní právo</u> Volba profesní orientace Brigáda, zaměstnání Rodinné právo	VDO <u>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</u> • základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka) OSV <u>Sociální rozvoj</u> • komunikace - komunikace v různých situacích

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

manželi, rodiči a dětmi		
- rozliší typy rozpočtu (deficitní, přebytkový, vyrovnaný) - navrhne strategii hospodaření, plánuje nutná opatření, dodržuje zásady hospodárnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu - na příkladu ukáže tvorbu ceny, popíše vliv inflace na hodnotu peněz - rozliší, ze kterých zdrojů pochází příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje - objasní význam daní - uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu dostávají občané - vysvětlí, kterým sociálně potřebným občanům je určena sociální záchranná síť - zdůvodní, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí - vyhledá finanční produkty - uvede nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky, způsoby krytí deficitu - rozliší druhy pojištění, navrhne, kdy je využít - vysvětlí význam úroku - uvede vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení - vysvětlí rozdíl mezi debetní a kreditní kartou - posoudí výhody bezhotovostních plateb, vysvětlí jejich omezení	<u>Hospodaření</u> Státní rozpočet Sociální politika státu Principy tržního hospodářství Peníze a peněžní ústavy Domácnost – rozpočet, ekonomickém zajištění, životní úroveň, zodpovědné zajištění rizik apod.	MuV <u>Lidské vztahy</u> - tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého - lidská solidarita
- vybere některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, v regionu - uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory - vyjmenuje příklady organizací, které se u nás (ve světě) zabývají ochranou přírody, vyhledá na internetu kontakt na tyto organizace - popíše, případně vyhledá v denním tisku příklady mezinárodního terorismu	<u>Globální svět</u> Významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti řešení Obrana státu Globalizace Mezinárodní spolupráce a významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.)	EV <u>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> - doprava, průmysl a životní prostředí - hospodaření s odpady <u>Vztah člověka k prostředí</u> - nerovnoměrnost života na zemi

Školní vzdělávací program

a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání • objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru • pojmenuje některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a vysvětlí výhody spolupráce mezi státy • posoudí význam zajišťování obrany státu a účasti na zahraničních misích		
---	--	--

Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět má časovou dotaci:

	6.roč.	7.roč.	8.roč	9.roč.
Fyzika	2	2	1	2

Žáci, kteří si zvolí matematicko-přírodovědné zaměření, mají v 7. ročníku 3 hodiny týdně.

Vyučovací předmět Fyzika vychází z obsahu vzdělávacího oboru Fyzika RVP ZV, který zahrnuje široký okruh otázek spojených se zkoumáním přírody. Výuka probíhá ve 45 minutových hodinách v kmenových učebnách nebo v učebně fyziky.

Hlavním cílem předmětu je seznámit žáky s obecnými fyzikálními jevy, se kterými se setkávají v běžné praxi, a chápat ho ne jako vědu, ale jako součást každodenního života.

Přestože je odborná učebna fyziky kmenovou třídou, probíhá výuka většiny tříd v této učebně. Výuka předmětu probíhá na dvou úrovních - teoretické, ve které se žáci seznamují s významem různých značek, jednotek a vzorců a jejich použitím - a praktické, kde se přesvědčují pomocí pokusů o platnosti jednotlivých fyzikálních zákonů.

Důraz klademe především na praktickou část, snažíme se u žáků vzbudit zvědavost a používat logické myšlení, potřebu klást si různé otázky, správně je formulovat a zároveň na ně hledat adekvátní odpovědi.

Podle aktuální nabídky a zájmu žáků probíhají různé exkurze a návštěvy výstav.

Matematicko-přírodovědné zaměření

V matematicko-přírodovědném zaměření je časová dotace předmětu Fyzika v 7. ročníku navýšena o 1 hodinu týdně.

V navýšených hodinách fyziky bude dle dispozice skupiny procvičováno nebo prohlubováno učivo daného ročníku a zařazeno větší množství praktického ověřování učiva.

Vzhledem ke specifikce předmětu nebyla zařazena žádná průřezová témata.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Fyzika

Ročník: 6.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - rozliší těleso a látku, určí, zda daná látka (těleso) patří mezi látky (tělesa) plynné, kapalné či pevné a porovná jejich vlastnosti - doloží na příkladech, že působení dvou těles je vždy vzájemné - objasní pojmy gravitační pole Země, gravitační síla a určí její směr - rozliší částice látky (atomy, molekuly), určí, z čeho se skládá atom a molekula - objasní pojem: neustálý pohyb částic, uvede příklady (např. difúzi) - porovná částicovou stavbu pevných, kapalných a plynných látek, popíše hlavní rozdíly v částicovém složení plynů, kapalin a pevných látek	<u>Stavba látek</u> Tělesa a látky Vzájemná působení těles Síla Gravitační síla Gravitační pole Složení látek - atomy a molekuly Neustálý neuspořádaný pohyb částic látky Částicové složení pevných, kapalných a plynných látek Vlastnosti kapalin a plynů	
- nakreslí a popíše atom - určí druh elektrického náboje protonu, elektronu a neutronu - určí (na základě znalostí druhu náboje), zda se dvě tělesa budou přitahovat, odpuzovat, či zda na sebe nebudou elektricky působit - vysvětlí pojem: elektrování těles - ověří existenci elektrického pole, charakterizuje ho pomocí siločar	<u>Elektrické vlastnosti látek</u> Atomy různých chemických prvků Elektrování těles při vzájemném dotyku Elektrické pole Model atomu Ionty	
- vysvětlí rozdíl mezi magnety přírodními a umělými - popíše póly magnetu a stanoví, jaké póly magnetu se vzájemně přitahují a jaké se odpuzují - charakterizuje magnetické pole a popíše, jak se projevuje - objasní pojem: magnetizace látky - vysvětlí pojem: indukční čáry - určí severní a jižní magnetický pól Země	<u>Magnetické vlastnosti látek</u> Magnety přírodní a umělé Póly magnetu Magnetické pole Magnetizace látky Indukční čáry magnetického pole Magnetické pole Země	
- uvede hlavní jednotku délky, její díly a násobky - změří délku délkovým měřidlem - vypočítá aritmetický průměr z naměřených hodnot - převádí jednotky délky	<u>Měření délky pevného tělesa</u> Porovnání a měření Jednotky délky Délková měřidla Měření délky Opakované měření délky	
- uvede hlavní jednotku objemu, její díly a násobky - změří objem odměrným válcem - převádí jednotky objemu	<u>Měření objemu pevného a kapalného tělesa</u> Porovnání a měření Jednotky objemu Měření objemu pevného a kapalného tělesa	

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

• uveďte hlavní jednotku hmotnosti, její díly a násobky • určete hmotnost pevného a kapalného tělesa • převádí jednotky hmotnosti	<u>Měření hmotnosti</u> <u>pevného a kapalného tělesa</u> Porovnání a měření Jednotky hmotnosti Měřidla hmotnosti Měření hmotnosti	
• uveďte jednotku hustoty a jednotky hustoty převádí • experimentálně určete hustotu látky ze změřené hmotnosti a objemu (použije vztah: $\rho = m / V$) • vyhledá hustotu v tabulkách • počítá příklady z praxe (používá vztah: $\rho = m / V$ a jeho úpravy)	<u>Hustota</u> Hustota látky Výpočet hustoty látky Výpočet hmotnosti látky Výpočet objemu látky	
• uveďte hlavní jednotku času, její díly a násobky • změřte čas • vypočítá aritmetický průměr z naměřených hodnot dané veličiny • převádí jednotky času	<u>Měření času</u> Jednotky času Měření času	
• určete, zda se objem tělesa při dané změně teploty zvětší či zmenší • charakterizuje princip teploměru, vyjmenuje některé typy teploměrů • uveďte jednotky teploty • změřte teplotu i rozdíl teplot teploměrem	<u>Měření teploty tělesa</u> Změna objemu kapalin a plynů Změna délky pevného tělesa Teploměr a jednotky teploty Měření teploty tělesa	
• podle schématu sestaví elektrický obvod • uveďte hlavní jednotku elektrického proudu • uveďte hlavní jednotku napětí • rozliší izolant a vodič • rozpozná rozvětvený a nerozvětvený elektrický obvod	<u>Elektrický proud v kovech</u> Elektrický obvod Elektrický proud a elektrické napětí Vodiče a izolanty	
• uveďte, že při průchodu elektrického proudu se vodič zahřívá a určete, zda se zahřívá více nebo méně při průchodu většího proudu • vyjmenuje příklady tepelných spotřebičů • prokáže znalost zásad správného použití elektrického spotřebiče	<u>Tepelné elektrické spotřebiče</u> Zahřívání el. vodiče při průchodu el. proudu Tepelné elektrické spotřebiče Zásady správného použití elektrického spotřebiče	
• uveďte, že kolem elektrického vodiče je magnetické pole • nakreslí průběh magnetického pole v okolí cívky indukčními čarami • označí severní a jižní pól cívky • objasní princip galvanometru, uveďte schematickou značku galvanometru • vysvětlí princip elektrického zvonku	<u>Magnetické pole elektrického proudu</u> Cívka s proudem Galvanometr Elektromagnet Elektrický zvoněk	
• charakterizuje vedení elektrického proudu ve vodném roztoku a v plynu • vyjmenuje příklady elektrického proudu ve vzduchu a vysvětlí jejich vznik • rozlišuje pojmy: blesk, hrom	<u>Proud v kapalinách a plynech</u> Vedení elektrického proudu ve vodném roztoku a v plynu Blesk a ochrana před ním	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Fyzika

Ročník: 7.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - definuje klid a pohyb tělesa - rozpozná, zda je těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu - objasní pojem: trajektorie - uvede značku dráhy a její jednotky - rozpozná, zda jde o pohyb přímočarý či křivočarý - rozezná pohyb posuvný a otáčivý, pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný - k výpočtům používá vztah: $v = s / t$ (a jeho úpravy) - převádí jednotky rychlosti - vyjádří grafem závislost dráhy na čase při rovnoměrném pohybu a vyčte z něj hodnoty času a rychlosti	<u>Pohyb tělesa</u> Klid a pohyb tělesa Trajektorie a dráha Druhy pohybu Rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb Rychlost rovnoměrného pohybu Dráha při rovnoměrném pohybu tělesa Průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu	
- znázorní orientovanou úsečkou sílu o známé velikosti, směru, působišti - používá vztah: $F_g = m \cdot g$ - používá veličinu g a její jednotku N / kg - změří danou sílu siloměrem - určí výslednici dvou sil stejného, opačného směru - popíše, kdy dochází k rovnováze sil - charakterizuje těžiště tělesa - při řešení praktických úloh využívá poznatek, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese	<u>Síla a její měření</u> Síla a její znázornění Jednotky síly Gravitační síla a hmotnost tělesa Měření síly, siloměr Skládání dvou sil stejného směru, opačného směru Rovnováha sil Těžiště tělesa	
- vysvětlí podstatu prvního pohybového zákona - vysvětlí podstatu druhého pohybového zákona - vysvětlí podstatu třetího pohybového zákona - využívá znalostí pohybových zákonů při objasňování běžných situací	<u>Pohybové zákony</u> První Newtonův zákon Druhý Newtonův zákon Třetí Newtonův zákon	
- určí rameno síly, je-li dáno působíště síly a osa otáčení - k výpočtům používá vztah pro moment síly: $M = F \cdot a$ - objasní funkci páky, kladky v praxi - porovná kladku (pevnou, volnou) a kladkostroj	<u>Otáčivý účinek síly</u> Účinek síly na těleso otáčivé kolem pevné osy Páka Kladky, kladkostroj	
- charakterizuje tlakovou sílu, pro výpočet tlaku používá vztah: $p = F / S$ (a jeho úpravy) - na praktických příkladech uvede, jak lze zvětšit (zmenšit) tlak - uvede hlavní jednotku tlaku její díly a násobky	<u>Deformační účinky síly</u> Tlaková síla Tlak Tlak v praxi	

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

- používá poznatek, že třecí síla je přímo úměrná tlakové síle, souvisí s materiálem a drsností stykových ploch - na konkrétních příkladech doloží, jak můžeme třecí sílu zvětšit (zmenšit)	<u>Tření</u> Třecí síla Tření v praxi	
- vysvětlí podstatu Pascalova zákona - definuje hydrostatický tlak - popíše využití Pascalova zákona v hydraulickém zařízení - popíše účinky gravitační síly na kapalinu - objasní vznik vztlakové síly při ponoření tělesa do kapaliny - definuje Archimédův zákon - rozhodne, zda se těleso potopí, bude vznášet, bude plovat	<u>Mechanické vlastnosti kapalin</u> Pascalův zákon Hydraulické zařízení Účinky grav. síly Země na kapalinu Hydrostatický tlak Vztlaková síla Archimédův zákon Potápění, plování a vznášení tělesa v kapalině	
- definuje atmosférický tlak - rozliší, zda bude v nádobě přetlak či podtlak - popíše princip rtuťového tlakoměru, aneroidu - vysvětlí, jak se mění atmosférický tlak s nadmořskou výškou, určí normální tlak - objasní pojem: vztlaková síla v atmosféře; uvede příklady praktického využití vztlakové síly	<u>Mechanické vlastnosti plynů</u> Atmosféra Země Atmosférický tlak Měření a změny atm. tlaku Vztlaková síla Tlak plynu v uzavřené nádobě	
- definuje zdroj světla - rozliší zdroj světla od tělesa, které světlo odráží - rozliší bodový a plošný zdroj světla - na konkrétních příkladech rozliší různá optická prostředí - vysvětlí vznik stínů za tělesem - definuje vznik zatmění Slunce a Měsíce - uvede vlastnosti rychlosti světla	<u>Přímočaré šíření světla</u> Světelné zdroje Šíření světla Měsíční fáze Stín Rychlost světla	
- vysvětlí zákon odrazu světla, tento zákon využívá při objasňování principu zobrazení předmětu rovinným zrcadlem - rozpozná duté a kulové zrcadlo, objasní pojmy: ohnisko, ohnisková vzdálenost (duté a kulového zrcadla)	<u>Odraz světla na rozhraní dvou prostředí</u> Odraz světla na rovinném rozhraní dvou optických prostředí Zákon odrazu světla Zobrazení předmětu rovinným zrcadlem Kulová zrcadla	
- určí, zda nastává lom od kolmice či ke kolmici - rozliší spojku a rozptylku, objasní pojmy: ohnisko, ohnisková vzdálenost (spojky a rozptylky) - objasní lom světla na optickém hranolu a rozklad bílého světla optickým hranolem	<u>Lom světla na rozhraní dvou optických prostředí</u> Lom světla na rovinném rozhraní dvou optických prostředí Úplný odraz světla Čočky Rozklad světla optickým hranolem	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Fyzika

Ročník: 8.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: • uvede hlavní jednotky práce a výkonu, uvede některé jejich díly a násobky • k výpočtům používá vztahy: $W = F \cdot S$, $P = W / t$ (a jejich úpravy) • při řešení problémů a úloh užívá vztah pro výpočet polohové energie tělesa: $E_p = m \cdot g \cdot h$ • v konkrétních příkladech určí, kdy dojde k poklesu (vzrůstu) polohové (pohybové) energie tělesa	<u>Práce, energie</u> Práce, výkon Pohybová energie tělesa Polohová energie tělesa Přeměna pohybové a polohové energie tělesa	
• charakterizuje vnitřní energii tělesa • v konkrétních úlohách určí, jak se mění vnitřní energie tělesa při konání práce a při tepelné výměně • rozpozná v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, tepelným zářením) • určí množství přijatého či odevzdaného tepla tělesem, používá pro výpočet vztah: $Q = m \cdot c \cdot (t - t_0)$ • vyhledá v tabulkách měrné tepelné kapacity vybraných látek	<u>Vnitřní energie. Teplo</u> Vnitřní energie tělesa Změna vnitřní energie tělesa při konání práce Změna vnitřní energie při tepelné výměně Teplo Měrná tepelná kapacita látky Tepelná výměna prouděním Tepelné záření	
• charakterizuje základní skupenské poměry (tání, tuhnutí, zkapalnění, vypařování, sublimace, desublimace, var) • určí skupenské teplo tání tělesa • vymezi hlavní faktory, na nichž závisí rychlost vypařování kapaliny a teplota varu kapaliny a využívá tyto poznatky k řešení problémů a úloh • vymezi podmínky, za nichž nastává zkapalnění vodní páry ve vzduchu a využívá tyto poznatky k řešení problémů a úloh	<u>Změna skupenství látek</u> Tání a tuhnutí Vypařování Zkapalnění Var Sublimace a desublimace	
• vyjmenuje zdroje zvuku a určí podmínky pro šíření zvuku • vysvětlí odraz zvuku a vznik ozvěny • v konkrétních problémových úlohách využije poznatek, že rychlost zvuku závisí na prostředí, v němž se zvuk šíří • charakterizuje pojmy: frekvence, perioda • rozliší tón a hluk • uvede některé možnosti zmenšování škodlivých vlivů nadměrně hlasitého zvuku na člověka	<u>Zvukové jevy</u> Zvukový rozruch Šíření zvuku v různých prostředích Tón, výška tónu Odraz zvuku Ochrana před nadměrným hlukem	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu**Předmět: Fyzika****Ročník: 9.**

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: • uvede hlavní jednotku elektrického náboje, některé její díly • určí, kdy se jedná o kladný, záporný iont a kdy o elektroneutrální atom • rozliší vodič a izolant • charakterizuje elektrostatickou indukci a polarizaci izolantu • popíše elektrické pole pomocí siločar • definuje stejnosměrné elektrické pole • uvede hlavní jednotku napětí, některé její díly a násobky • změří stejnosměrné napětí elektrického obvodu	<u>Elektrostatický náboj</u> <u>elektrického pole</u> Elementární el. náboj El. pole ze le. tělesa Elektroskop Vodiče a izolanty Elektrostatická indukce, polarizace izolantu Siločáry el. pole Elektrické napětí	
• stanoví nezbytné podmínky vzniku elektrického proudu v obvodu • uvede hlavní jednotku elektrického proudu, některé její díly a násobky • změří elektrický proud ampérmetrem a určí směr elektrického proudu v elektrické obvodu • vysvětlí Ohmův zákon • uvede hlavní jednotku elektrického odporu, některé její násobky • při řešení konkrétních úloh použije vztah: $R = U / I$ (a jeho úpravy) • při řešení konkrétních úloh využívá znalosti o závislosti el. odporu na vlastnostech vodiče • vypočítá celkový odpor při paralelním, sériovém zapojení odporů • objasní princip rezistoru s proměnným odporem • při řešení konkrétních úloh použije vztahy pro elektrickou práci a výkon: $P = U \cdot I$, $W = U \cdot I \cdot t$ (a jejich úpravy)	<u>Elektrický proud</u> Směr el. proudu v obvodu Měření el. proudu, ampérmetr Měření el. napětí, voltmetr Zdroje elektrického napětí Ohmův zákon, el. odpor Závislost el. odporu na vlastnostech vodiče Výsledný odpor rezistorů spojených v el. obvodu za sebou, vedle sebe Reostat, dělič napětí El. práce, el. energie Elektrický příkon	
• určí, zda je v okolí cívky magnetické pole a znázorní indukční čáry • objasní, jak se mění magnetické pole prochází-li obvodem větší proud • vysvětlí princip magnetoelektrických přístrojů • popíše princip elektromotoru • objasní pojmy: elektromagnetická indukce, indukovaný proud, indukované napětí	<u>Elektromagnetické jevy</u> Magnetické pole Magnetické pole cívky s proudem Působení magnetického pole na cívku s proudem Elektromotor Elektromagnetická indukce	
• popíše princip vzniku střídavého proudu (napětí) • objasní střídavé napětí pomocí periody a kmitočtu • vypočítá periodu střídavého proudu (napětí) z jeho kmitočtu a naopak • charakterizuje činnost transformátoru a dokáže použít transformační vztah • charakterizuje polovodiče, uvede příklady	<u>Střídavý proud</u> Vznik střídavého proudu Měření střídavého proudu a střídavého napětí Transformátor Rozvodná elektrická síť Polovodiče	

Školní vzdělávací program

• zapojí správně polovodičovou diodu v závěrném či propustném směru a ověří její usměrňovací účinek	Dioda	
• rozpozná v jednoduchých případech vzájemnou přeměnu jedné formy energie na jinou a využívá těchto znalostí při objasňování procesů v přírodě a v praktickém životě • vysvětlí pojmy: jaderná síla, jaderná energie • uvede příklady přirozených radionuklidů a umělých radionuklidů • objasní pojem: řetězová reakce • vysvětlí princip jaderného reaktoru • objasní princip ochrany před radioaktivním zářením	<u>Energie a její přeměny</u> Druhy energií Jaderná energie Jaderná síla Štěpení jader uranu Jaderný reaktor Jaderná elektrárna Ochrana před radioaktivním zářením	
• charakterizuje sluneční soustavu • objasní střídání dne a noci a střídání ročních období • objasní pohyb planet kolem Slunce a měsíců kolem planet • uvede základní rozdíly mezi hvězdou a planetou	<u>Vesmír</u> Sluneční soustava Slunce, Země, Měsíc Hvězdy	

Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Chemie vychází z obsahu vzdělávacího oboru Chemie RVP ZV. Výuka probíhá v osmém a devátém ročníku ve 45 minutových hodinách dvakrát týdně. Žáci, kteří si zvolí matematicko-přírodovědné zaměření, mají v 8. ročníku 3 hodiny týdně. Tento předmět se vyučuje ve specializované pracovní chemii.

Mezi hlavní cíle patří poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodních rovnováh, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě, rozvíjení dovednosti objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Žáci se učí rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popřípadě ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů. Ve vzdělávacím předmětu Chemie směřujeme výuku ještě specificky k:

- podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích
- vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat chemické jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- získávání a upevňování dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami

Matematicko-přírodovědné zaměření

V matematicko-přírodovědném zaměření je časová dotace předmětu Chemie v 8. ročníku navýšena o 1 hodinu týdně.

V navýšených hodinách chemie bude dle dispozice skupiny procvičováno nebo prohlubováno učivo daného ročníku a získané vědomosti využívány a ověřovány při laboratorních pracích.

Učivo bude obsahovat jednoduché chemické výpočty (koncentrace, látkové množství v chemických rovnicích).

Ve vyučovaném předmětu Chemie je realizováno průřezové téma Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

- výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- učíme žáky poznávat přírodní objekty, procesy, vlastnosti a jevy
- napomáháme žákům vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je využívat při laboratorních pracích a pokusech, ale i v praktickém životě

- učíme je odhadovat výsledky experimentu, pracovat s chybným předpokladem a korigovat své hypotézy
- učíme žáky používat obecně platnou terminologii při svých činnostech i v praktickém životě

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- pomáháme žákům přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů
- na základě získaných poznatků vytváříme podmínky k nacházení různých variant řešení daného problému v praktickém životě
- rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení (žáci dokáží předpokládat, prakticky ověřovat, vyvozovat závěry na základě osvojených znalostí a dovedností, hledají vhodná řešení problémových úloh)

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- učíme žáky přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování a argumentaci (stručně, přehledně i objektivně sdělovat postup a výsledky pozorování a experimentů jak ústně, tak i písemně)
- vyžadujeme od žáků respektování názorů druhých, schopnost vést diskuzi, vzájemnou toleranci, asertivní chování

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- učíme osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů
- zdokonalujeme schopnost žáků objektivně hodnotit vlastní práci v kolektivu, umět požádat v případě potřeby o pomoc nebo ji poskytnout druhým
- prohlubujeme pocit sebedůvěry a sebeuspokojení při samostatném řešení úkolů

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- poskytujeme znalosti, dovednosti a pěstujeme návyky nezbytné při situacích ohrožující zdraví a život v rámci možností
- rozvíjíme u žáků objektivní pohled na životní prostředí, ekologické problémy
- předkládáme žákům možnosti rozvoje (zdravotnictví, průmysl,...) i zneužití (chemické zbraně, ekologické havárie,...) chemie a učíme je odpovědnosti za zachování životního prostředí

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- dohlížíme nad plánováním správného postupu pozorování, měření a experimentu a nad dovedností získaná data zpracovávat a vyhodnocovat (např. protokol)
- seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti, ochrany zdraví při práci a poskytnutí první pomoci

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Chemie

Ročník: 8.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: • charakterizuje předmět Chemie • vysvětlí na příkladech význam chemie pro život • uvede zásady bezpečné práce v laboratoři i v běžném životě, poskytne a přivolá první pomoc při úrazech • rozliší pojmy látka a těleso • rozliší, které z dějů probíhajících v přírodě jsou děje chemické • popíše společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek • rozpozná a pojmenuje základní chemické nádobí a pomůcky • vyhledá hodnoty fyzikálních veličin v tabulkách • sestaví protokol jednodušších pokusů • pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými nesmí pracovat (zatím)	Úvod do chemie Chemie jako věda, postavení chemie v přírodních vědách Historie chemie Bezpečnost práce Nebezpečné látky a přípravky (H- a P- věty, piktogramy a jejich význam) Vlastnosti (hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost) látek a těles, pozorování Chemické nádobí, pomůcky Měření – teplota varu a tání, hustota Plamen Pokus, protokol	
• používá správně pojmy chemická látka a směs • rozlišuje různé druhy směsí • vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení • navrhne postup a oddělí složky běžných směsí, uvede příklady oddělování složek v praxi • vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek	<u>Chemické látky a směsi kolem nás</u> Látka, směs Rozdělení směsí (stejnorodé x různorodé) Druhy různorodých směsí Koncentrace roztoku Roztok nasycený x nenasycený, koncentrovaný, zředěný Hmotnostní zlomek Oddělování složek směsí (usazování, filtrace, krystalizace, destilace, sublimace)	
• používá názvy a značky základních chemických prvků • používá pojmy atom, molekula, sloučenina, chemický prvek a chemický vzorec ve správných souvislostech • vyjmenuje částice atomu • definuje chemickou vazbu a ionty • orientuje se v periodické soustavě chemických prvků	<u>Částicové složení látek a chemické prvky</u> Chemický prvek – charakteristika, název a značka Atom – model, jádro, obal, proton, neutron, elektron, valenční elektron, protonové číslo Molekula, sloučenina Chemický vzorec Chemická vazba	

Školní vzdělávací program

	Ionty – kationy, aniony Periodická soustava chemických prvků – skupiny, periody	
- rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí - zapiše jednodušší chemickou reakci chemickou rovnicí a doplní stechiometrické koeficienty - vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu - aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi - provede klasifikaci chemických reakcí a navrhne jejich využití v praxi	<u>Chemické reakce</u> Chemická reakce a rovnice Zákon zachování hmotnosti Klasifikace chemických reakcí – slučování, rozklad Látkové množství Molární hmotnost Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí	
- vyjmenuje výskyt, vlastnosti a použití daných prvků - orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	<u>Přehled významných prvků</u> Kovy, nekovy, polokovy Vodík Kyslík Uhlík Síra Dusík Fosfor Halogeny Kovy a slitiny	
- rozezná a pojmenuje různá skupenství vody v přírodě - na příkladech uvede význam vody pro existenci života - vyjmenuje vlastnosti vody a její využití v praxi - rozliší vodu destilovanou, pitnou, užitkovou, odpadní, měkkou, tvrdou a uvede jejich výskyt a využití - prokáže znalost složení vzduchu - označí kyslík jako nezbytnou složku pro hoření látek ve vzduchu - uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění - vysvětlí princip hašení, uvede číslo hasičů - aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe - popíše poskytnutí první pomoci při popáleninách, uvede telefonní číslo rychlé zdravotnické pomoci - vysvětlí pojem skleníkový efekt, uvede jeho příčinu a důsledky	<u>Voda, vzduch a hoření</u> Druhy vod Výroba pitné vody Čistota vody Složení a čistota vzduchu Ozonová vrstva Hoření x hašení	EV <u>Základní podmínky života</u> - voda - ovzduší
- sestaví vzorec i název dvouprvkové sloučeniny (halogenid, oxid a sulfid) - uvede výskyt, vlastnosti a použití daných sloučenin (NaCl, HCl, CO, CO₂, SO₂, NO, NO₂, CaO, H₂S) - posoudí vliv těchto látek na životní prostředí	<u>Dvouprvkové sloučeniny</u> Halogenidy, oxidy, sulfidy: - charakteristika, názvosloví (oxidační číslo) a vlastnosti	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu**Předmět: Chemie****Ročník: 9.**

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - rozliší kyselé, zásadité a neutrální roztoky za pomoci indikátorů - orientuje se na stupnici pH a změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem	<u>Měření kyselosti a zásaditosti roztoků, pH</u>	
- definuje pojem kyselina - bezpečně ředí kyseliny - poskytne první pomoc při zasažení kyselinou - zapiše z názvů vzorce kyselin a naopak - popíše vlastnosti a použití daných kyselin - vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a jak jim předcházet	<u>Kyseliny</u> Charakteristika kyselin Rozdělení kyselin pH kyselin, zbarvení indikátorů Názvosloví kyselin Vlastnosti a použití HCl, H ₂ SO ₄ , HNO ₃ , H ₃ PO ₄	
- definuje pojem hydroxid - bezpečně rozpouští hydroxidy - na modelové situaci popíše první pomoc při zasažení hydroxidem - zapiše z názvů vzorce hydroxidů a naopak - popíše vlastnosti a použití daných hydroxidů	<u>Hydroxidy</u> Charakteristika hydroxidů pH hydroxidů, zbarvení indikátorů Názvosloví hydroxidů Vlastnosti a použití KOH, NaOH, Ca(OH) ₂ , NH ₄ OH	
- bezpečně provede neutralizaci zředěných roztoků kyselin a hydroxidů - zapiše neutralizaci chemickou rovnicí - uvede uplatnění neutralizace v praxi - rozliší látky, které patří mezi soli - zapiše z názvů vzorce známých solí a naopak - připraví soli jednoduchými reakcemi - uvede praktický význam průmyslových hnojiv - popíše složení, vlastnosti a použití stavebních pojiv (cement, vápenná malta, sádra, beton) - vysvětlí pojem keramika a uvede příklady využití	<u>Neutralizace, soli</u> Charakteristika neutralizace, solí Názvosloví solí Vlastnosti, použití a příprava nejdůležitějších solí Průmyslová hnojiva Stavební pojiva Keramika	
- vysvětlí pojmy: oxidace, redukce - vyjmenuje reakce, při kterých dochází k oxidaci a redukcí - popíše výrobu surového železa a oceli - definuje pojem koroze, uvede příklady činitelů ovlivňujících rychlost koroze,	<u>Redoxní reakce</u> Oxidace, redukce Výroba surového železa a oceli Koroze Elektrolýza	

Školní vzdělávací program

• uvede příklady, jak korozi zabránit • popíše podstatu elektrolýzy a uvede praktické využití • objasní podstatu galvanického článku a uvede jeho praktické využití	Galvanický článek	
• rozliší, které ze známých reakcí jsou exotermické a které endotermické • uvede příklady fosilních a průmyslově vyrobených paliv, popíše jejich vlastnosti a využití v praxi • uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu • zhodnotí vliv spalování paliv na životní prostředí	<u>Zdroje energie</u> Exotermická a endotermická reakce Paliva, uhlí, ropa, zemní plyn Jaderná energie, radioaktivita Chemie a elektřina	EV <u>Základní podmínky života</u> • energie • přírodní zdroje
• rozezná anorganickou látku od organické látky	<u>Organická chemie</u> Charakteristika Rozdělení organických látek	
• rozpozná nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	<u>Uhlovodíky</u> Acyklické uhlovodíky (alkany, alkeny, alkiny) Cyklické uhlovodíky (areny)	
• na příkladech vzorců známých derivátů uhlovodíků rozliší uhlovodíkový zbytek a funkční (charakteristickou) skupinu • uvede zdroje, vlastnosti a použití těchto látek	<u>Deriváty uhlovodíků</u> Halogenderiváty Kyslíkaté deriváty – alkoholy Karboxylové kyseliny	
• rozpozná plasty od dalších látek • uvede příklady přírodních a syntetických látek, uvede jejich vlastnosti a použití • zhodnotí vliv používání plastů na životní prostředí (výhody, nevýhody)	<u>Plasty a syntetické látky</u> Vlastnosti, použití a likvidace	
• rozliší bílkoviny, lipidy, sacharidy a vitamíny • uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka a posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy • popíše děj fotosyntézy (výchozí látky, produkty, podmínky)	<u>Přírodní látky</u> Sacharidy Lipidy Bílkoviny Fotosyntéza	
• na konkrétních příkladech doloží, jak dochází ke znečišťování životního prostředí a jak tomu předcházet • vyjmenuje nejznámější chemické podniky ve svém okolí, uvede příklady jejich výroby a posoudí možná nebezpečí při vzniku havárií • orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vliv na životní prostředí a zdraví člověka • objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	<u>Člověk a chemie</u> Léčiva, vitamíny a návykové látky Detergenty, insekticidy, pesticidy Chemický průmysl v ČR Mimořádné události – havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek	EV <u>Lidské aktivity s problémy životního prostředí</u> • životní prostředí • chemický průmysl a životní prostředí

Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodopis vychází z obsahu vzdělávacího oboru Přírodopis RVP ZV.

V předmětu směřujeme žáky k orientaci v prostředí, ve kterém žijí. Vedeme je k poznávání složitosti světa, učíme je chápat souvislosti mezi přírodou a lidskými činnostmi. Vlastním zkoumáním a aplikací praktických metod poznávání přírody se snažíme žákům přiblížit reálný svět. Cílem předmětu je žákům podhalit tajemství života nejjednodušších i složitě strukturovaných organismů. Vedeme je k pochopení složitosti vlastního těla, těla ostatních živočichů (obratlovců, bezobratlých i nejprimitivnějších živočišných struktur) a samozřejmě též rostlin (zástupců nižších i vyšších).

V návaznosti na základní učivo o Zemi žákům otevřeme obzory v oblasti geologie. Z hlediska přibývání otázek ohledně životního prostředí a globálních problémů je nutné žákům přiblížit několik poznatků z oblasti ekologie.

Vyučovací předmět Přírodopis je předmětem povinným a žáci ho absolvují v průběhu 2. stupně ZŠ. Týdenní časová dotace činí v 6., 7. a 8. ročníku 2 hodiny, na 9. ročníku připadá 1 hodina týdně. Výuka probíhá ve 45 minutových hodinách.

V předmětu Přírodopis jsou realizována průřezová témata Enviromentální výchova, Multikulturní výchova, Osobnostní a sociální výchova a Výchova demokratického občana.

Výchovné a vzdělávací strategie

- výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- vytváříme žákům celistvý pohled na přírodní vědy
- učíme je osvojit si obecně užívané termíny
- podporujeme u žáků schopnost vyhledávat informace z různých dostupných zdrojů a efektivně jich užívat i v praktickém životě
- uplatňujeme propojení poznatků předmětu s dalšími vzdělávacími oblastmi a vytvoření si komplexnějšího pohledu na nejrůznější přírodní i společenské jevy
- zavádíme samostatné i skupinové pozorování a experimentování

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- učíme žáky vlastním úsudkem zvažovat způsob řešení některých problémů
- vytváříme podmínky k nacházení různých variant řešení, uvědomění si, že úloha nemusí mít žádné řešení
- rozvíjíme schopnost prakticky ověřit správnost řešení úlohy, aplikovat výsledky v nových situacích, obhájit své závěry

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- podporujeme u žáků kultivovaný projev, umění výstižně formulovat průběh nejrůznějších přírodních dějů
- rozvíjíme schopnost diskutovat o svých názorech, zapojovat se do rozhovorů s ostatními žáky i s učitelem
- učíme žáky porozumět různým obrazovým materiálům, schémátům
- rozvíjíme u žáků komunikaci při práci v týmech s ostatními členy a tím dosahujeme zvýšení kvality spolupráce, která vede k dosažení společného cíle

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- zapojujeme žáky do spolupráce v týmu, učíme je přijímat svou přiřazenou roli
- pomáháme jim stanovovat a zároveň dodržovat pravidla pro samostatnou i skupinovou práci
- prohlubujeme u žáků pocit sebeuspokojení a sebeúcty samostatným řešením úkolů
- oceňujeme i nejmenší snahu žáka

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- učíme žáky mít zodpovědnost za svou domácí přípravu
- jdeme příkladem k zodpovědnému chování v situacích ohrožujících život a zdraví, v rámci svých možností žáky učíme poskytnout pomoc
- učíme žáky pochopit účinnost pravidel dodržování zdravého životního stylu
- pomáháme žákům vytvořit si komplexní přehled o ekologických souvislostech a globálních problémech a respektovat nároky společnosti na kvalitní životní prostředí

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- učíme žáky adaptovat se na nové pracovní podmínky, bezpečně používat nejrůznější materiály, nástroje
- učíme žáky promyšleně a účelně využít své pracovní výsledky z hlediska kvality, hospodárnosti, ochrany zdraví, ochrany životního prostředí
- rozvíjíme schopnost získané znalosti využít pro budoucí profesní zaměření

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Přírodopis

Ročník: 6.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: uvede příklady biologických věd a předmět jejich zkoumání	<u>Rozmanitost přírody</u> Názory na vznik života	EV <u>Základní podmínky života</u> - atmosféra –ovzduší (význam pro život) - hydrosféra –voda - energie
vymezí základní projevy života	<u>Projevy života</u> Dýchání, výživa, růst, rozmnožování	zdroje výživy
- třídí organismy do říší, orientuje se v existenci nižších taxonomických jednotek - rozliší dělení organismů z hlediska buněčnosti	<u>Třídění organismů</u>	
- pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý preparát - při praktickém poznávání přírody dodržuje pravidla bezpečnosti a chování	<u>Mikroskop, preparáty</u>	
- popíše stavbu rostlinné buňky, vysvětlí funkci organel - objasní odlišnost rostlinné buňky od buňky živočišné - uvádí příklady virových a bakteriálních onemocnění a doplňuje jejich projevy a možnost nákazy - popíše stavbu bakteriální buňky	<u>Rostlinná buňka</u> <u>Bakterie a viry</u> <u>Nakažlivé nemoci</u>	
objasní vliv sinic na kvalitu vody	<u>Sinice</u>	
uvede nejdůležitější zástupce jednobuněčných rostlin	<u>Jednobuněčné rostliny</u>	
vyvodí význam kvasinek	<u>Jednobuněčné houby</u> Kvasinky	
- popíše jednotlivé části hub - uvede vybrané zástupce jedlých a jedovatých hub - určí rozdíl mezi parazitizmem a symbiózou	<u>Mnohobuněčné organismy</u> <u>Houby</u>	

Školní vzdělávací program

objasní význam řas	<u>Řasy</u>	
- na příkladu lišejníku vysvětlí symbiózu - vysvětlí spojitost lišejníků s biologickým zvětráváním a bioindikací kvality ovzduší	<u>Lišejníky</u>	
- uvede příklady výtrusných rostlin - vybrané zástupce rozlišuje na mechorosty a kaprad'orosty - zdůvodní význam mechorostů v krajině	<u>Rostliny výtrusné</u> <u>Mechorosty</u> <u>Kaprad'orosty</u>	
rozliší vybrané zástupce nahosemenných rostlin v obrazovém materiálu i v praxi	<u>Rostliny semenné</u> <u>Nahosemenné rostliny</u>	
- popíše jednotlivé části rostlinného těla a jejich funkci - vysvětlí princip fotosyntézy, rozmnožování a pohybů rostlin	<u>Stavba rostlinného těla</u> <u>Rostlinná pletiva</u> <u>Fyziologické procesy rostlin</u>	
- uvede rozdíl mezi krytosemennými a nahosemennými rostlinami a uvede příklady - podle charakteristických znaků dělí rostliny na jednoděložné a dvouděložné - rozpoznává vybrané zástupce jednotlivých čeledí v obrazovém materiálu i v praxi, jmenuje jejich význam - pracuje s atlasy a zjednodušenými klíči rostlin při praktickém poznávání a určování rostlin - odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí - založí herbář	<u>Krytosemenné rostliny</u>	
- objasní význam lesa - jmenuje příklady lesních živočichů a rostlin	<u>Ekosystém les</u>	EV <u>Ekosystémy</u> les
- zdůvodní význam vodního prostředí - uvádí příklady vodních ekosystémů a jejich vznik	<u>Ekosystém voda</u>	vodní zdroje
- vysvětlí význam lučních porostů, jmenuje zástupce lučního společenstva - uvede příklady a využití kulturních plodin - určí příklady synantropních živočichů a rudérálních rostlin	<u>Ekosystém louka,</u> <u>pole</u> <u>Ekosystém město</u>	- louky a pole - kulturní krajina - zemědělství
- rozlišuje živé a neživé složky životního prostředí - orientuje se v základních ekologických pojmech (jedinec, populace, společenstvo, ekosystém)	<u>Ekologie</u> Potravní řetězce	

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

• rozlišuje základní vztahy mezi populacemi • uvádí příklady potravních řetězců • určí konkrétní příklady predace, parazitismu a symbiózy		
---	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Přírodopis

Ročník: 7.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: popíše živočišnou buňku, vysvětlí funkci organel	<u>Živočišná buňka</u> <u>Tkáně</u>	
- určí nejdůležitější zástupce jednobuněčných živočichů s důrazem na původce nemocí - vysvětlí parazitický způsob života - pozná některé vybrané zástupce v mikroskopickém preparátu	<u>Jednobuněční živočichové</u> Prvoci	
- popíše stavbu těla živočichů - rozlišuje pohlavní a nepohlavní rozmnožování	<u>Mnohobuněční živočichové (bezobratlí)</u> Žahavci	
- definuje pojmy hostitel a meziparazit - rozlišuje endo- a ektoparazity - uvede významné zástupce - u parazitických druhů objasní možnost nákazy	Ploštěnci Hlísti	
- podle charakteristických znaků rozlišuje plže, mlže, hlavonožce - rozezná vybrané zástupce	Měkkýši	
- popíše stavbu těla žízály - vysvětlí význam žízály v přírodě - jmenuje další významné zástupce	Kroužkovci	
- sestaví základní systematické členění kmene - popíše stavbu těla členovců - rozlišuje jednotlivé třídy kmene podle charakteristických znaků - poznává vybrané zástupce jednotlivých tříd - určí rozdíl mezi proměnou dokonalou a nedokonalou - jmenuje zástupce užitečného hmyzu i škůdců	Členovci	
jmenuje nejznámější zástupce ostnokožců	Ostnokožci	
popíše obecné znaky strunatců	<u>Strunatci</u>	

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

• rozdělí zástupce do tříd • objasní obecné znaky • rozliší nejvýznamnější zástupce	<u>Obratlovci</u> Kruhoústí Paryby	
• popíše stavbu těla ryb • vysvětlí přizpůsobení ryb životu ve vodě • rozpozná vybrané zástupce • uvede význam ryb v potravě člověka	Ryby	
• porovná stavbu těla ocasatých a bezocasých obojživelníků • rozpozná významné zástupce obojživelníků • uvádí příklady živočichů a rostlin typických pro tekoucí a stojaté vody	Obojživelníci	
• popíše stavbu těla • rozpozná vybrané zástupce plazů	Plazi	
• vysvětlí na stavbě těla ptáků jejich přizpůsobení k letu • přiřadí vybrané zástupce a přiřadí je k nejznámějším řádům • jmenuje hlavní zástupce tažných a přezimujících ptáků	Ptáci	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Přírodopis

Ročník: 8.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - popíše stavbu těla savců - rozliší vybrané řády savců a na základě jejich charakteristických znaků přiřadí významné zástupce k řádům - rozpozná vybrané zástupce - vysvětlí význam živočichů v přírodě a pro člověka	Savci	
- rozlišuje vrozené a získané chování živočichů - uvádí příklady komunikace a ochranného chování živočichů - objasní zásady bezpečného chování člověka ve styku se živočichy	<u>Základy etologie</u>	
- zařadí člověka do systému živočišné říše - charakterizuje změny související s procesem hominizace - jmenuje významné předchůdce člověka - rozlišuje lidské rasy a jejich charakteristické znaky	<u>Vývoj člověka</u>	MuV <u>Kulturní difference</u> - respektování etnik <u>Etnický původ</u> - rovnocennost etnických skupin - projevy rasové nesnášenlivosti <u>Lidské vztahy</u> - vztahy mezi kulturami - diskriminace - mezilidské vztahy OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> - sebepoznání a sebepojetí - moje tělo; moje psychika - psychohygiena - předcházení stresům; hledání pomoci při potížích <u>Sociální rozvoj</u> - komunikace - řeč těla; dialog - kooperace a kompetice-organizování práce
objasní pojmy: buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus	<u>Buňky, tkáně, orgány, orgánové soustavy</u>	
- vysvětlí význam kostry - popíše stavbu kosti - pojmenuje základní kosti na modelu či obrazovém materiálu - objasní příčiny nemocí, prevenci a zásady první pomoci	<u>Soustava opěrná</u>	
- vysvětlí rozdíl mezi jednotlivými typy svaloviny - rozpozná základní kosterní svaly	<u>Soustava pohybová</u>	

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

		skupiny; rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci
• jmenuje tělní tekutiny • uvede funkci a složení krve • popíše stavbu srdce • jmenuje druhy cév • vysvětlí činnost srdce a celé oběhové soustavy • uvede příčiny nemocí, prevenci a zásady první pomoci	<u>Soustava oběhová</u> Tělní tekutiny Stavba srdce	
• pojmenuje a popíše části dýchací soustavy • uvede příčiny nemocí, prevenci a zásady první pomoci	<u>Soustava dýchací</u>	
• pojmenuje a popíše části trávicí soustavy • charakterizuje funkci jednotlivých částí • určí příčiny nemocí, prevenci a zásady první pomoci	<u>Soustava trávicí</u>	
• objasní princip získu energie pro organismus	<u>Metabolismus</u>	
• popíše stavbu a funkci vylučovací soustavy • uvede příčiny nemocí, prevenci a zásady první pomoci	<u>Soustava vylučovací</u>	
• určí stavbu a význam kůže • objasní příčiny nemocí, prevenci a zásady první pomoci	<u>Kůže</u>	
• popíše stavbu nervové soustavy a její činnost • uvede části mozku a jejich funkci • uvede příčiny nemocí, prevenci a zásady první pomoci	<u>Soustava nervová</u>	
• jmenuje jednotlivé smysly a smyslové orgány • popíše stavbu a funkci zrakového, sluchového a rovnovážného ústrojí • uvede příčiny nemocí, prevenci a zásady první pomoci	<u>Smysly</u>	

Školní vzdělávací program

• jmenuje nejdůležitější hormony lidského těla a přiřazuje k nim jejich vliv na řízení lidského organismu	<u>Žlázy s vnitřní sekrecí</u>	
• porovná stavbu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy • vysvětlí princip oplození • uvede pohlavní choroby, možnosti nákazy a prevenci	<u>Soustava pohlavní</u>	
• charakterizuje jednotlivé etapy života	<u>Vývoj jedince</u>	
• uvádí příklady dědičnosti z praktického života • objasní vliv prostředí na utváření organismu, uvádí příklady • vysvětlí využití genetiky v praxi	<u>Základy genetiky</u> Gen, křížení	
• objasní význam zdravého způsobu života	<u>Člověk a zdraví</u> Epidemie Životní styl	
• jmenuje návykové látky a objasní jejich vliv na organismus • vysvětlí zásady prevence a léčby	<u>Návykové látky</u>	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Přírodopis

Ročník: 9.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - vysvětlí teorii vzniku sluneční soustavy - vyjmenuje základní tělesa tvořící sluneční soustavu	<u>Sluneční soustava</u>	EV <u>Základní podmínky života</u> - voda - ovzduší - půda - biodiverzita - přírodní zdroje
- objasní teorii vzniku Země - popíše stavbu zemského tělesa - stručně charakterizuje jednotlivé sféry Země	<u>Země</u>	
- objasní rozdíl mezi nerostem a horninou - jmenuje prvky souměrnosti krystalu - orientuje se ve stupnici tvrdosti - rozpozná vybrané nerosty ve sbírkách (či nasbírané v přírodě) - uvede příklady využití vybraných nerostů	<u>Mineralogie</u>	
- rozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné - stručně popíše způsob jejich vzniku - rozpozná vybrané horniny a uvede jejich využití	<u>Petrologie</u>	
- rozlišuje vnitřní a vnější geologické děje a uvádí příklady - objasní možné katastrofální následky těchto dějů	<u>Vnitřní a vnější geologické děje</u>	
- uvádí půdotvorné činitele, charakterizuje jejich význam pro vznik půdy - rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy	<u>Pedologie</u>	
- vysvětlí princip vzniku minerální vody - objasní princip vzniku pramenů	<u>Hydrologie</u> Podzemní voda a prameny	
popíše teorii vzniku a vývoje života na Zemi	<u>Vznik a vývoj života</u>	
- stručně charakterizuje jednotlivé éry vývoje Země - vysvětlí význam vlivu klimatických změn na rozvoj a udržení života na Zemi - jmenuje významné organismy jednotlivých geologických období - popíše geologický vývoj ČR v jednotlivých érách	<u>Éry vývoje Země</u> <u>Geologický vývoj a stavba ČR</u> Český masív Karpaty	

Školní vzdělávací program

• objasní vliv lidské společnosti na stav životního prostředí (pozitivní i negativní) a jmenuje příklady • uvádí důsledky těchto vlivů • orientuje se v globálních problémech biosféry • uvede význam vody a teploty prostředí pro život, objasní ochranu a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka • seznamuje se s pravidly chování k živé a neživé přírodě • uvede mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	<u>Vliv člověka na životní prostředí</u> <u>Mimořádné události</u>	EV <u>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> • životní prostředí • doprava • odpady • globální problémy • ochrana přírody • ekologické programy <u>Vztah člověka k prostředí</u> • způsoby ochrany prostředí a zdraví ekologické problémy
• jmenuje národní parky ČR • uvádí příklady chráněných krajinných oblastí • objasní podmínky dodržování pravidel chování ve státem chráněných území • uvede příklady některých významných chráněných organismů	<u>Ochrana přírody v ČR</u> Národní parky Chráněné krajinné oblasti Přírodní památky a rezervace	

Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Zeměpis vychází z obsahu vzdělávacího oboru Zeměpis RVP ZV.

Zeměpis je vyučovací předmět, který se snaží charakterizovat různá území, rozmístění lidí, jevů a událostí v prostředí. Studuje vztahy mezi člověkem a prostředím, uvádí žáky do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a seznamuje je se životem lidí v jednotlivých světadílech, v Evropě, na území ČR, v místní oblasti a v blízkém území místní krajiny.

Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, umožňuje také si uvědomovat civilizační rizika a spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi, vztah lidí k přírodnímu i společenskému prostředí.

Předmět Zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6. až 9. třídě. Jeho týdenní časová dotace je 2 hod. týdně v 6. ročníku, 1 hod. týdně v 7. ročníku, 2 hod. týdně v 8. a 9. ročníku (časová jednotka = 45 minut). Výuka probíhá ve třídách. Terénní výuka se uskutečňuje v podobě zeměpisných vycházek v bezprostředním okolí školy, komplexní zeměpisné exkurze ve vybraných vzdálenějších lokalitách (provozovnách) – dle nabídky a zájmu žáků.

V předmětu Zeměpis jsou naplňována průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

- výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- v hodinách zařazujeme vyhledávání, třídění a propojování informací (zadávané referáty apod.)
- učíme žáky správnému používání odborné terminologie
- pokládáme žákům otázky vztažené ke způsobu a příčinám různých přírodních procesů a společně hledáme řešení otázek a odpovědi
- učíme žáky samostatnému pozorování a porovnání získaných informací, nalézání souvislostí
- učíme žáky sebehodnocení a kritickému myšlení

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- podněcujeme žáky k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- zařazujeme metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení a docházejí k závěrům
- učíme práci s chybou

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- učíme žáky vzájemné komunikaci i komunikaci s učitelem
- vyžadujeme dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- učíme k respektování a naslouchání názorů druhých
- zařazujeme činnosti k formulování myšlenek žáků v písemné i mluvené podobě
- vytváříme podmínky k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě
- učíme žáky kritickému hodnocení práce vlastní i práce ostatních, vhodné argumentaci a přijímání kritiky

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- umožňujeme žákům spolupráci při řešení problémů - posilujeme sebedůvěru žáků
- snažíme se navodit situace, při nichž má možnost každý žák pocítit úspěch
- učíme žáky utvářet si pocit zodpovědnosti za svá jednání, ochotě pomoci druhým a schopnosti o pomoc vhodně požádat

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- vysvětlujeme a zdůvodňujeme žákům nutnost ochrany přírodního a životního prostředí
- dbáme na dodržování pravidel slušného chování, pochopení ochrany svého zdraví i zdraví ostatních
- prezentujeme fakta a argumenty pro utváření postojů a hodnot, které respektují rovnoprávnost všech lidí, vyjadřují demokratické přístupy v řešení společenských problémů

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- informujeme žáky o existenci a šíření moderních komunikačních, dopravních a výrobních technologií, které úzce souvisí s pohybem a pobytem v terénu, s cestováním, s rozmístěním výrobních a jiných aktivit v prostředí apod.
- dbáme na dodržování bezpečnostních pravidel při vyučování, zeměpisných vycházkách a exkurzích
- učíme žáky pracovat efektivně, vyhledávat a využívat různé zdroje informací

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět : Zeměpis

Ročník : 6.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů. - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře, jejich pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině - vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu	Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie <u>Komunikační a kartografický jazyk</u> Vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy: základní topografické útvary (plošné útvary a jejich kombinace – sítě, plochy, uzly, důležité body). Hlavní kartografické produkty: plán, mapa, symboly, smluvené značky, vysvětlivky. Statistická data, tabulky. Základní informační geografická média a zdroje dat. <u>Geografická kartografie a topografie</u> Globus, měřítko globu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy. Měřítko a obsah plánů a map, jejich orientace vzhledem ke světovým stranám, praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné a elektronické podobě.	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> - rozvoj schopností poznávání - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů - kreativita-schopnost vidět věci jinak, pružnosti nápadů <u>Sociální rozvoj</u> - komunikace-komunikace v různých situacích (informování)

Školní vzdělávací program

• zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy • prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů • rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu • porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a lidskou společnost • rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa • lokalizuje na mapách světadílů, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Přírodní obraz Země <u>Země jako vesmírné těleso</u> Tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas <u>Krajinná sféra</u> Přírodní sféra: litosféra, atmosféra, hydrosféra, pedosféra, biosféra. Společenská a hospodářská sféra <u>Systém přírodní sféry na planetární úrovni</u> Geografická (šířková) pásma, výškové stupně <u>Systém přírodní sféry na regionální úrovni</u> Přírodní oblasti Regiony světa <u>Světadíly, oceány, makroregiony světa</u> Určující a porovnávací kritéria: přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) Atlantský oceán Tichý oceán Indický oceán Severní ledový oceán Austrálie a Oceánie polární oblasti (Arktida,, Antarktida)	EV <u>Základní podmínky života</u> • voda • ovzduší • půdy • funkce ekosystémů <u>Ekosystémy</u> • les • moře • kulturní krajina <u>Vztah člověka k prostředí</u> • rozdílné podmínky prostředí • rozdílný společenský vývoj na Zemi <u>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> • průmysl a ŽP • zemědělství a ŽP • doprava a ŽP • odpady • změny v krajině MuV <u>Kulturní difference</u> • respektování zvláštností různých etnik <u>Lidské vztahy</u> • vztahy mezi kulturami • rozvoj spolupráce • příčiny konfliktů na Zemi <u>Etnický původ</u> • různé způsoby života • rovnocennost všech etnických skupin a kultur • odlišnosti lidí a jejich vzájemná rovnost
--	--	---

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět : Zeměpis

Ročník : 7.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci regionů světa - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Regiony světa <u>Světadíly, makroregiony světa</u> Určující a porovnávací kritéria: přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) Afrika Amerika Asie <u>Modelové regiony světa</u> Přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	EV <u>Vztah člověka k prostředí</u> - rozdílné podmínky prostředí a společenský vývoj na Zemi <u>Ekosystémy</u> - kulturní krajina (ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace) <u>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> - ochrana přírody - vliv lidských aktivit MuV <u>Kulturní difference</u> - respektování zvláštností různých etnik <u>Lidské vztahy</u> - vztahy mezi kulturami - rozvoj spolupráce - příčiny konfliktů na Zemi <u>Etnický původ</u> - různé způsoby života - rovnocennost všech etnických skupin a kultur - odlišnosti lidí a jejich vzájemná rovnost

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět : Zeměpis

Ročník : 8.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: • lokalizuje na mapách Evropu podle zvolených kritérií • rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých států • zvažuje jaké změny ve vybraných regionech Evropy nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich • posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa • posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel • zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje • porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit • porovnává státy světa a zájmové integrace států na základě podobných a odlišných znaků • lokalizuje na mapách jednotl. světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	Evropa Poloha, rozloha, členitost Povrch Podnebí Vodstvo Biota Obyvatelstvo Oblasti a státy Modelové regiony Společenské a hospodářské prostředí <u>Obyvatelstvo</u> Geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky <u>Společenské, politické a hospodářské procesy</u> Sídelní systémy, urbanizace <u>Světové hospodářství</u> zemědělství, průmysl, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně <u>Regionální společenské, politické a hospodářské útvary</u> porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace, hlavní a periferní hospodářské oblasti světa, integrace států, hlavní světová konfliktní ohniska	VMEGS <u>Evropa a svět nás zajímá</u> • zážitky a zkušenosti z Evropy • naši sousedé • zvyky a tradice národů Evropy <u>Objevujeme Evropu a svět</u> • evropské krajiny • Evropa a svět <u>Jsme Evropané</u> • evropské integrace • mezinárodní organizace EV <u>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> • změny v krajině <u>Základní podmínky života</u> • voda, ovzduší, půda • ochrana biologických druhů, biodiverzita • energie, přírodní zdroje <u>Vztah člověka k prostředí</u> • životní styl • ekologické problémy • nerovnoměrnost života na Zemi <u>Ekosystémy</u> • les, pole, voda, sídla • kulturní krajina MeV <u>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</u> • chápání podstaty mediálního sdělení MuV <u>Kulturní difference</u> • respektování zvláštností různých etnik

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

		<u>Etnický původ</u> • různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa
--	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět : Zeměpis

Ročník : 9.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: • hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu • lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit • vymezi a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy • hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům • uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integrací států • porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny • uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) • uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	Česká republika Poloha a rozloha Přírodní poměry a zdroje Obyvatelstvo (základní geografické, demografické charakteristiky, sídelní poměry) Rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství, zapojení do mezinárodní spolupráce a obchodu <u>Regiony ČR</u> územní celky, krajské členění, euroregiony <u>Místní region</u> poloha, kritéria pro vymezení, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky, specifika regionu Životní prostředí <u>Krajina</u> přírodní a společenské prostředí, typy krajiny <u>Vztah příroda a společnost</u> principy a zásady ochrany přírody a ŽP, chráněná území, globální ekologické a environmentální problémy lidstva Terénní geografická výuka, praxe a aplikace <u>Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze</u> praktické dovednosti a návyky pohybu v terénu (orientační body, jevy, stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů) <u>Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života</u> živelné pohromy, chování při nebezpečí v modelových situacích	VMEGS <u>Evropa a svět nás zajímá</u> • naši sousedé <u>Objevujeme Evropu a svět</u> • naše vlast a Evropa <u>Jsme Evropané</u> • evropské integrace (EU, NATO) EV <u>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> • vliv hospodářské činnosti na ŽP <u>Základní podmínky života</u> • přírodní zdroje, možnosti šetření a získávání nových zdrojů • udržitelný rozvoj <u>Vztah člověka k prostředí</u> • naše obec (přírodní zdroje, příroda a kultura, odpadové hospodářství, ochrana ŽP) <u>Ekosystémy</u> • les, pole, vodní zdroje, kulturní krajina MuV <u>Kulturní diference</u> • respektování zvláštností různých etnik <u>Etnický původ</u> • postavení národnostních menšin MeV <u>Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení</u> • chápání podstaty mediálního sdělení

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

• ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu • aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny • uplatňuje zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech v modelových situacích a při pobytu v krajině		
---	--	--

Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova vychází z obsahu vzdělávacího oboru Hudební výchova RVP ZV. Je vyučován na 1. i 2. stupni povinně ve 45 minutových hodinách jednou týdně. Na 2. stupni probíhá výuka v učebně hudební výchovy, kde je k dispozici klavír. K doplnění výuky využíváme nabídky divadelních představení, koncertů a různých kulturních pořadů.

Hlavním cílem předmětu je prostřednictvím hudebních činností vést žáka k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby, k chápání národních tradic, k osobnímu objevování krásy, k vytváření osobních postojů a ke kritickému přístupu ke skutečnosti. Tyto činnosti pomáhají rozvíjet celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebních schopností, které se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi hlasovými, instrumentálními či pohybovými. Směřují k chápání umění jako specifického způsobu poznání, uvědomování si sebe samého, k obohacování emocionálního života a k užívání jazyka umění jako zvláštního způsobu komunikace.

V předmětu Hudební výchova se realizují průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Mediální výchova a Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

- výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- učíme žáky rozlišovat kvalitní umělecké dílo od líbivého povrchního vyjádření
- učíme samostatnému vnímání díla a toleranci při hodnocení různých způsobů vyjadřování
- učíme žáky užívání správné terminologie
- uplatňujeme individuální přístup k žákům talentovaným i méně schopným

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- dáváme žákům prostor ke spolupráci na řešení problému
- umožňujeme pozorovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- podporujeme samostatnost a tvořivost při hudebních činnostech

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- rozvíjíme schopnost vnímat hudební dílo
- učíme žáka pracovat s hlasem
- podle věku a schopností žáků pracujeme tvořivě s hudebním materiálem
- rozvíjíme schopnost reprodukovat jednoduché skladby
- dáváme žákům podle jejich schopností prostor k pohybovému vyjádření hudby
- pracujeme se znaky a symboly

- poskytujeme možnost vyhledávat informace a pracovat s nimi
- využíváme možnosti uplatnění žáků při realizaci veřejných vystoupení podle jejich zájmu a schopností
- využíváme audiovizuální techniku

Strategie směřující ke kompetenci a personální

- učíme vzájemnému naslouchání a ohleduplnosti
- rozvíjíme schopnost žáků hodnotit práci svou i druhých
- učíme umění ocenit práci druhého
- vytváříme podmínky k budování sebedůvěry a k seberealizaci
- oceňujeme každou snahu žáka

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- pěstujeme úctu ke kulturnímu dědictví národa
- využíváme návštěvy divadel a koncertů podle nabídky a zájmu žáků
- umožňujeme žákům aktivně se zapojit do kulturního dění školy

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- učíme žáky využívat svých dovedností v praxi
- učíme žáky dodržovat pravidla hlasové hygieny

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Hudební výchova

Ročník: 1. – 3.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: • zazpívá píseň dle svých možností • provádí hlasová a dechová cvičení • dbá na správné dýchání a držení těla • osvojuje si dětská říkadla, popěvky, rozpočítadla • rozlišuje hlasy, zvuky, tóny kolem sebe • zpívá slabě a silně, pomalu a rychle, rukou naznačí melodii klesavou a stoupavou • dokončí melodii • používá termín notová osnova, houslový klíč • napíše notu celou, půlovou, čtvrt'ovou, podle zápisu not pozná stoupavou a klesavou melodii	<u>Vokální činnosti</u> Pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) Kánon a jednoduchý dvojhlas Písňe durové i mollové Hudební rytmus (realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu)	VMEGS <u>Evropa a svět nás zajímá</u> • poznávání evropské hudby MuV <u>Kulturní difference</u> • poznávání vlastního kulturního zakotvení <u>Lidské vztahy</u> • vztahy mezi kulturami • mezilidské vztahy v lidové písni
• používá dětské hudební nástroje k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu	<u>Instrumentální činnosti</u> Hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře) Zvýraznění těžké doby Rytmizace, hudební hry (ozvěna)	EV <u>Základní podmínky života</u> • výchova k životnímu prostředí – hudba, rámus MeV <u>Vnímání autora mediálních sdělení</u> • výběr kvalitní hudby
• vytleská rytmus • píseň doprovodí pohybem • napodobuje rytmus hrou na tělo	<u>Hudebně pohybové činnosti</u> Taktování (2/4 a 3/4 takt), pohybový doprovod znějící hudby Pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace)	
• rukou naznačí stoupavou a klesavou melodii • rozezná píseň s doprovodem a bez doprovodu • rozliší tóny hluboké a vysoké • poslechem rozezná hudební nástroje (např. klavír, kytaru, flétnu, triangel, bubínek) • seznámí se s vybranými skladbami klasiků • rozezná hudbu vážnou, populární, lidovou	<u>Poslechové činnosti</u> Kvalita tónů Lidský hlas, hudební nástroj Hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...) Melodie stoupavá a klesavá Hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb melodie, rytmus) -Hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...)	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu**Předmět: Hudební výchova****Ročník: 4. – 5.**

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - zpívá lidové i umělé písně v durových a mollových tóninách a capella i s doprovodem hudebního nástroje - udrží se v kánonu - dbá na správné dýchání, artikulaci - orientuje se v jednoduchém notovém zápisu (pojmy houslový klíč, takt, taktová čára, repetice ,melodie) - zpívá státní hymnu - napíše houslový klíč - rozlišuje a píše hodnoty not (celou, půlovou, čtvrtovou, osminovou) - pozná dynamická znaménka p, mf, f a používá je při zpěvu - pojmenuje a zapíše noty v rozsahu c1 – c2 - rozpozná jednoduchou hudební formu lidové písně (a-b, a-b-a)	<u>Vokální činnosti</u> Pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) Hudební rytmus (realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu) Intonace a vokální improvizace (durové a mollové tóniny) Kányony a jednoduché dvojhlasy Zápis not a jejich hodnot (v C dur)	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> - rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění - psychohygiena – pozitivní naladění mysli, uvolnění - relaxace - kreativita – rozvoj originality, citlivosti <u>Sociální rozvoj</u> - komunikace – řeč těla, zvuků a slov MuV <u>Lidské vztahy</u> - odlišnost kulturního prostředí - tolerance <u>Kulturní difference</u> - poznávání vlastního kulturního zakotvení VMEGS <u>Evropa a svět nás zajímá</u> - poznávání evropské hudby MeV <u>Vnímání autora mediálních sdělení</u> - výběr kvalitní hudby
- doprovodí písně na rytmické hudební nástroje - rytmizuje jednoduché písně - dotváří krátký hudební úryvek (tvoří přede hry, mezihry, dohry) doprovází písně na rytmických nástrojích	<u>Instrumentální činnosti</u> Hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře) Rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu, hudební hry)	
- tančí v rytmu - pohybem reaguje na změny tempa a rytmu - ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků - vytváří pohybové improvizace - poznává lidové tance - taktuje dvoučtvrteční a tříčtvrteční takt	<u>Hudebně pohybové činnosti</u> Taktování, pohybový doprovod znějící hudby (3/4 a 4/4 takt, valčík, menuet) Pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace) Orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů)	

Školní vzdělávací program

• poslouchá vybrané skladby • seznámí se s životem a dílem B. Smetany, A. Dvořáka, W.A.Mozarta • poslechem pozná vybrané smyčcové a dechové nástroje • poslechem rozezná vážnou, populární, slavnostní hudbu, jazz, rock, pop, country • pozná varhanní hudbu, vánoční hudbu • z poslechu poznává složitější hudební formy, rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, klávesové, drnkací, bicí • rozlišuje písně ve dvoučtvrtečním a tříčtvrtečním taktu • pozná opakující se téma v poslouchané skladbě	<u>Poslechové činnosti</u> Kvality tónů Hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...) Interpretace hudby (slovní vyjádření) Vztahy mezi tóny (souzvuk, akord) Variace, rondo, malá a velká písňová forma	
---	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Hudební výchova

Ročník: 6.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - využívá své individuální schopnosti a dovednosti při hudebních činnostech - na základě svých dispozic reprodukuje jednoduchý rytmický celek - zpívá s oporou melodického nástroje a s pomocí vyučujícího intonačně čistě a rytmicky správně - orientuje se na základě získaných informací v notovém zápisu - zazpívá v rámci svých možností ve skupině žáků s oporou nástroje jednoduchý lidový dvojhlas	<u>Vokální činnosti</u> Hlasová hygiena, pěvecké návyky, dýchání, rozšiřování hlasového rozsahu Rytmické a melodické zákonitosti notový zápis Dur a moll tónina Jednohlasý a vícehlasý zpěv lidových písní	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> - rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění - seberegulace a sebeorganizace – regulace vlastního jednání prožívání - psychohygiena – pozitivní naladění mysli, uvolnění - relaxace - kreativita – rozvoj originality, citlivosti <u>Sociální rozvoj</u> - komunikace – řeč těla, zvuků a slov
realizuje podle svých individuálních schopností a ve spolupráci s vyučujícím jednoduchý rytmický a pohybový doprovod	<u>Instrumentální činnosti</u> Jednoduchý rytmický doprovod (hra na tělo, Orffův instrumentář) <u>Hudebně pohybové činnosti</u> Jednoduchý pohybový doprovod (taktování, taneční kroky)	
- vnímá hudební skladbu a v ní užité hudebně výrazové prostředky a vysvětlí jejich význam v proudu hudby - rozpozná podle obrázků i podle zvuku jednotlivé nástroje - vysvětlí jednoduché hudební formy - charakterizuje na základě získaných vědomostí a poslechu jevištní formy	<u>Poslechové činnosti</u> Práce skladatele s hudebními výrazovými prostředky Funkce nástrojů v lidové kapele a symfonickém orchestru, partitura Stavba hudebního díla (variace, písňová	
- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění - vypráví o známých skladatelích a jmenuje některá jejich díla	forma, opera, opereta, muzikál, balet, melodram, scénická hudba) Medailonky hudebních skladatelů	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Hudební výchova

Ročník: 7.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<u>Žák:</u> - využívá své individuální schopnosti a dovednosti při hudebních činnostech - na základě svých dispozic s oporou melodického nástroje a s pomocí vyučujícího zpívá ve skupině žáků intonačně čistě a rytmicky správně v jednohlasu i vícehlasu - orientuje se na základě získaných vědomostí v notovém zápisu	<u>Vokální činnosti</u> Hlasová hygiena, správné pěvecké návyky, dechová a hlasová technika Druhy lidových písní, písňe domácí i jiných národů Jednohlasý a dvojhlasý zpěv, vokální polyfonie (kánon) Dur a moll tónina Lidské hlasy Lidové tradice	MuV <u>Lidské vztahy</u> - tolerance <u>Multikulturalita</u> - multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování
v rámci svých schopností a s pomocí vyučujícího realizuje jednoduchý rytmický doprovod	<u>Instrumentální činnosti</u> Ztvárnění písní prostřednictvím zpěvu s doprovodem na jednoduché Orffovy nástroje	<u>Sociální rozvoj</u> komunikace – řeč těla, zvuků a slov
rozpozná některé z tanců různých období, zvolí vhodný typ pohybových prvků ke znějící hudbě a na základě své pohybové vyspělosti předvede jednoduchý pohybový doprovod	<u>Hudebně pohybové činnosti</u> Pohybové ztvárnění hudby tancem Taktování	
- při poslechu vnímá hudebně výrazové prostředky hudebního díla - vysvětlí některé složitější hudební formy a uvede k nim skladatele a skladbu jako příklad - na základě získaných informací vypráví o skladatelích a vyjmenuje některé jejich skladby - spolu s vyučujícím zhodnotí dílo po stránce estetické - pracuje s moderní záznamovou technikou	<u>Poslechové činnosti</u> Skladatelské techniky, skladatel a interpret Seznámení s dalšími hudebními formami (kánon a fuga, koncert a sonáta, symfonie, symfonická báseň, kantáta a oratorium, programní hudba) Setkání s hudebními skladateli Hudba a lidské nešvary (alkohol, drogy, hudba jako kulisa) Hudební přehrávače a nosiče	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Hudební výchova

Ročník: 8.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - využívá své individuální dovednosti a hudební schopnosti při hudebních činnostech, do kterých se aktivně zapojuje - uplatňuje získané vědomosti, dovednosti a návyky z nižších ročníků - zpívá na základě svých dispozic ve skupině žáků (s oporou i bez ní) intonačně čistě a rytmicky správně v jednohlasu i vícehlasu - orientuje se na základě získaných vědomostí v notovém zápisu - ocení kvalitní pěvecký projev druhého	<u>Vokální činnosti</u> Hlasová a dechová cvičení Orientace v dur a moll tónině Orientace v notovém zápisu (rozbor písně po stránce melodické, dynamické a rytmické) Interpretace písní v jednohlasu či dvojhlasu, kánon Stupnice, tónina, akordy	
realizuje podle svých schopností písně různých stylů, používá k jejich doprovodu v rámci svých dovedností některé nástroje nebo pohybové prvky	<u>Instrumentální činnosti</u> Zpěv s doprovodem hudebního nástroje (Orffův instrumentář, využít žáky navštěvující ZUŠ) <u>Hudebně pohybové činnosti</u> Písně tanečního charakteru s pohybovým doprovodem (základní taneční kroky - využít žáky ZUŠ)	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> - sebezpoznání a sebepojetí – moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty, zdravé a vyrovnané sebepojetí) <u>Sociální rozvoj</u> - mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy, pohled na svět očima druhého - komunikace – řeč těla, zvuků a slov

Školní vzdělávací program

• orientuje se v proudu vážné a populární hudby • na základě individuálních schopností a získaných vědomostí zařadí slyšenou hudbu do slohového období a porovná ji z hlediska její stylové příslušnosti s dalšími skladbami • uvede skladatele či představitele příslušného období a jejich díla • ve spolupráci s vyučujícím hodnotí estetickou stránku díla • na základě získaných vědomostí charakterizuje druhy hudebních skladeb a hudební formy	<u>Poslechové činnosti</u> Vývoj vážné a populární hudby evropské a světové Původ hudby a vážná hudba a její představitelé (od pravěku až po 20.stol.) Populární hudba, její styly a představitelé (od jazzu až k rocku) Moderní hudební nástroje, počítačová hudba Hudební skladby a formy (sonátová for., symfonie, koncert, opera)	VMEGS <u>Evropa a svět nás zajímá</u> • naši sousedé v Evropě MuV <u>Lidské vztahy</u> • vztahy mezi kulturami
--	---	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Hudební výchova

Ročník: 9.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - využívá své individuální schopnosti a hudební dovednosti a aktivně se zapojuje do hudebních činností - uplatňuje získané vědomosti, dovednosti a návyky z nižších ročníků - na základě svých dispozic (s oporou nástroje i bez) zpívá intonačně čistě a rytmicky správně v jednohlasu i vícehlasu - ocení kvalitní pěvecký projev druhého a hledá nedostatky ve svém projevu - orientuje se v notovém zápisu	<u>Vokální činnosti</u> Hlasová a dechová cvičení Notový zápis (rozběr písní po stránce melodické, rytmické a dynamické) Opakování znalostí z nižších ročníků (teorie, pěvecké návyky) Interpretace písní v jednohlasu nebo dvojhlasu	
realizuje podle svých individuálních schopností písně a skladby různých stylů a používá k jejich doprovodu v rámci svých dovedností některé nástroje nebo taneční prvky	<u>Instrumentální činnosti</u> Problematika kytarových značek a akordů Zpěv s doprovodem hudebního nástroje (aktivní spolupráce žáků ZUŠ) <u>Hudebně pohybové činnosti</u> Písně tanečního charakteru s pohybovým doprovodem (aktivní spolupráce žáků ZUŠ)	OSV <u>Sociální rozvoj</u> komunikace – řeč těla, zvuků a slov
- orientuje se ve vývojových etapách vážné i populární hudby - na základě svých poslechových schopností a získaných vědomostí zařadí vyslechnutou skladbu do příslušného slohového období a porovná ji s dalšími skladbami - uvede představitele určitého období a jejich díla - zhodnotí dílo po stránce hudebně výrazové i estetické a svůj postoj zhodnotí - vyhledá souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	<u>Poslechové činnosti</u> Vývojové etapy české vážné a populární hudby Hudební styly a žánry Využívání znalostí z nižších ročníků (hudební formy, autor a jeho dílo) Nahrávací technika	MuV <u>Kulturní diference</u> poznávání vlastního kulturního zakotvení

Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova vychází z obsahu vzdělávacího oboru Výtvarná výchova RVP ZV. Cílem předmětu je prostřednictvím výtvarných aktivit umožnit žákům poznávání okolního i svého vnitřního světa, vést k porozumění výtvarnému umění, jeho jazyku a významům. Naučit žáky vážit si svého duchovního života a bohatství společnosti, chápat význam kulturního dědictví. Předmět Výtvarná výchova podchycuje a rozvíjí zájem o výtvarné umění obecně. Učí výtvarným dovednostem a technikám, které pomáhají osvojit si potřebu vlastního výtvarného vyjádření, rozvíjet fantazii, tvořivost, myšlení, cítění. Vede k pochopení podstaty tvůrčího procesu jako specifického prostředku komunikace. Předmět Výtvarná výchova podporuje individualitu a originalitu v procesu tvorby, ale také schopnost kooperace a ochotu ocenit tvorbu jiných. Pomáhá vytvořit si ucelený postoj nejen k estetice a kultuře, ale i k životnímu prostředí v tom nejširším slova smyslu.

Vzdělávací obsah předmětu Výtvarná výchova má komplexní charakter, ale je úzce spjat s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí. Vyučovací předmět se vyučuje v 1. - 3. ročníku prvního stupně 1 hodinu týdně, ve 4., 5., 6. a 7. ročníku 2 hodiny a v 8. a 9. ročníku je opět časová dotace 1 hodina týdně.

Výuka Výtvarné výchovy se realizuje v 45 minutových časových jednotkách (je možné slučovat je do delších celků), a to v klasických učebnách (podle možností školy v učebnách odborných, vybavených speciálními lavicemi nebo stojany a s dobrými hygienickými podmínkami), využívá se i audiovizuální a počítačová technika. Za příznivého počasí kreslí a malují žáci v plenéru. Navštěvují výstavy a účastní se sami se svými pracemi výstav. Výchovné a vzdělávací strategie předmětu jsou různorodé. Výtvarná výchova je postavena na tvůrčích činnostech - vnímání, tvorba a interpretaci. Učitel ale dosahuje vytčených cílů různými postupy - projektovým vyučováním, skupinovými pracemi, návštěvami výstavních síní, poznáváním kulturních památek.

Předmětem Výtvarná výchova prolínají průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie

- výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- rozvíjíme u žáků kultivovaný projev
- učíme rozlišovat kvalitní umělecké dílo od libivého a podbíživého
- podporujeme samostatnost, tvořivost, experimentování ve výtvarné práci
- umožňujeme žákům porovnávat a hodnotit výsledky své práce
- učíme toleranci, pochopení důležitosti různých forem výtvarného vyjádření
- uplatňujeme individuální přístup k žákům talentovaným a méně výtvarně schopným

- prohlubujeme schopnost získané poznatky a dovednosti uplatnit ve svém životě

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- žákům umožňujeme hledat a využívat nová – netradiční řešení (nové techniky, netradiční postupy, ekologické materiály...)
- učíme používat vhodné prostředky k využití svého výtvarného záměru

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- vytváříme podmínky k potřebě komunikovat prostřednictvím výtvarného vyjádření
- učíme ochotě vyhledávat informace a využívat je ve své vlastní tvorbě nebo v posuzování uměleckých a architektonických děl
- učíme pracovat se znaky a symboly a rozumět sdělné funkci různých výtvarných prostředků
- učíme žáky odbornému názvosloví a jeho využívání v praxi
- zdůrazňujeme význam tolerance v umění
- využíváme možností realizovat výstavy, jezdit na poznávací zájezdy, navštěvovat výstavní síně a kulturní památky

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- učíme žáky tvořivému přístupu k okolnímu světu, k překonávání stereotypů
- učíme hodnotit práci svou i druhých, schopnost oceňovat
- vytváříme podmínky k využití svých dovedností ve skupinových činnostech i v náročnějších projektech, kde si žáci navzájem pomáhají a učí se respektovat druhého

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- učíme úctě ke kulturnímu dědictví národa a k jeho ochraně
- učíme ochotě vnímat odlišnou kulturu, ctít umělecké projevy druhých
- motivujeme žáky k aktivitám, které vedou ke zlepšování estetické úrovně školních prostor a k péči o pracovní prostředí obecně
- učíme potřebě vytvářet vlastní školní tradice – soutěže, výstavy

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- učíme zákonitostem tvůrčího procesu od nápadu do uměleckého vyjádření
- podporujeme využívání různých technik a práci s různými nástroji a pomůckami
- učíme nutnosti dodržovat bezpečnost a hygienické zásady při práci
- učíme zodpovědnosti za výsledek své práce
- učíme využívat znalosti, zkušenosti a dovednosti z jednotlivých výtvarných aktivit v zájmu vlastního rozvoje

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 1. – 3.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - maluje vodovými a temperovými barvami, voskovkami, suchým pastelem - míchá a překrývá barvy - rozlišuje barvy teplé, studené, světlé, tmavé - experimentuje s barvami - používá různé druhy štětců - využívá kombinované a jiné techniky	<u>Malba</u> - rozvíjení smyslové citlivosti, vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností <u>Teorie barvy</u> - barvy základní, doplňkové, teplé a studené, jejich výrazové vlastnosti, kombinace barev Zapouštění, rozpíjení, rozfoukávání a shlukování barevných skvrn, kontrasty Monotyp Přírodní a krajinné motivy	VMEGS <u>Evropa a svět nás zajímá</u> • poznávání evropských kultur EV <u>Vztah člověka k prostředí</u> • výchova k životnímu prostředí OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • kreativita - pružnost nápadů, originalita, tvořivost
- kreslí měkkým materiálem, dřívkem, špejlí, perkem, tužkou - rozpozná různé druhy linií a využívá jejich vlastnosti	<u>Kresba</u> - výrazové vlastnosti, druhy linií, kombinace v ploše, vnímání velikosti, uspořádání objektu do celků Linie kreslené, ryté, otisknuté do plastických materiálů – náměty z přírody, kachle, frotáž, fantazijní kresby, ...	
- rozvíjí cit pro prostor, pozná základní prostorové útvary - modeluje podle skutečnosti i fantazie	<u>Modelování</u> - vlastnosti plastických materiálů, tvary, objemy Věci denní potřeby, krajinný reliéf, lidská a zvířecí postava, ovoce, zelenina, prostorové objekty, pohádkové a fantazijní motivy, ...	
tvaruje papír	<u>Práce s papírem</u> - vlastnosti, způsoby zpracování (vytrhávání, stříhání, muchlání, krčení, skládání) Koláže, mozaiky, origami Figurální motivy, zvířata, rostliny, věci, ...	

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

- rytmicky řadí prvky, uplatňuje smysl pro rytmus - na základě vlastních zkušeností samostatně vytvoří koláž, frotáž	<u>Dekorativní práce</u> - řazení prvků ve světlých a tmavých barvách a jejich kombinace, textury, podobnost, kontrast, rytmus Dekorativní pásy a plochy – papír, textil, keramika, dekor na kraslicích, příležitostná blahopřání, ...	
výtvarně zpracovává přírodní materiál podle smyslového vnímání a fantazie	<u>Přírodní materiál</u> - nalepování, dotváření, tisk, otisk Koláže z přírodnin, otisky listů, malba na kámen, prostorové práce v přírodě	
- rozpozná obrázky dětských ilustrátorů - citlivě vnímá výtvarná díla - rozlišuje pojmy – hračka, loutka, maňásek	<u>Ilustrace textů, ilustrátoři, hračky</u> Besedy, výstavy knih, hraček Ilustrace knih, říkadel, ...	
- zobrazuje děje, výjevy a situace, které sám zažil - prostřednictvím vizuálně obrazných vyjádření vyjadřuje své poznatky a představy o světě, přírodě a lidské společnosti - zobrazuje příběhy z vyprávění, četby, filmů, divadel, televize a rozhlasu - zvládne použití výtvarných technik na základě vlastní životní zkušenosti, citového prožitku, vnímání okolního světa pomocí sluchových, hmatových a zrakových vjemů, které jsou prvotním krokem k vyjádření a realizaci jeho výtvarných představ	<u>Tematické práce</u> - představivost, tvořivost, fantazie, výtvarné vyprávění Zážitky ze života dětí, dospělých a společnosti, svět pohádek, rodina, škola, příroda, hry, sport, vesmír, výlety, Vánoce, Velikonoce, ...	
komunikuje na základě vlastní zkušenosti a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	<u>Komunikace</u> - utváření si osobního postoje v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků apod., vysvětlování výsledku a záměru tvorby	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 4. – 5.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - prohloubí si a zdokonalí techniky kresby - užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku, v plošném vyjádření linie a barevné plochy - porovnává a hodnotí svá výtvarná vyjádření	<u>Základy kresby</u> – smysl pro symetrii, rytmus, kombinaci a kompozici Způsoby kresebného vyjádření Nástroje: uhel, tužka, pero, štětec, dřívko atd. Postava, portrét Přírodní a krajinné motivy Zátiší	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> - rozvoj schopností poznávání – smyslové vnímání, pozornost a soustředění - kreativita – nápady, originalita
- zdokonaluje si techniku malby - užívá doporučené pomůcky, rozliší způsob použití - vyjadřuje své pocity a nálady - pojmenovává a porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy	Malba – uplatnění barev a linií – hra s barvou: tempera, akvarel, pastel, voskové pastely Paleta – nauka o barvách (teplé, studené, neutrální) Míchání barev Způsob stínování Kontrast – světelný, barevný Příroda a její proměny (roční období, přírodní útvary, ...) Pocitové a fantazijní kompozice Tematické práce	<u>Sociální rozvoj</u> komunikace – řeč prostřední
- rozeznává grafické techniky - poznává další výtvarné techniky založené na fantazii a smyslovém vnímání	<u>Grafika</u> – tisk z koláže (papírové, látkové apod.) Monotyp (např. nitě) Protisk Volná kompozice – geometrická tělesa, motivy z rostlinné a živočišné říše, ...	MuV <u>Kulturní diference</u> - individuálnost člověka <u>Lidské vztahy</u> - tolerance, empatie
- rozvíjí vztah k materiálu a k jeho zpracování - výtvarně zpracovává přírodní materiály - spolupracuje při skupinové práci - pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky - osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě	<u>Vytváření z materiálů</u>: koláže, mozaiky, skládání z papíru - origami <u>Textilní techniky</u> – batika, malba na textil <u>Kombinované techniky</u> – netradiční využití materiálů a technik Koláž, mozaika, batika, origami Experimentování	EV <u>Vztah člověka k prostředí</u> - využívání přírodních zdrojů - naš životní styl - příroda a její ochrana
- rozvíjí své prostorové vidění - získává cit pro prostorové ztvárnění na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly - užívá a kombinuje prvky	<u>Modelování</u> – materiály: plastelína, sádra, vosk, modurit Další způsoby modelování: sestavování volných kompozic z odpadových materiálů, drátů, plastů, dřeva apod.	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> sebezpoznaní a sebepojetí – temperament, postoje, hodnoty; vztahy k druhým lidem

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

v objemovém vyjádření modelování i prostorovém vyjádření uspořádání prvků	Reliéfní plochy, plastiky Volná kompozice	
• porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace • k zobrazení využívá své vzpomínky, zážitky a představy • komunikuje o svých obrazných vyjádřeních	<u>Dekoratивní činnost</u> – návrhy látek, obalů, vzorů na užitou keramiku atd. Využití tematických výstav, divadelních představení apod. <u>Práce na projektech</u> – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama Ověřování komunikačních účinků děl výtvarného umění i vlastních vizuálně obrazných vyjádření Skupinová práce Dekoratивní předměty, přání Dekoratивní písemné kompozice	MeV <u>Práce v realizačním týmu</u> • komunikace a spolupráce v týmu
• demonstruje své estetické citění • poznává umělecké hodnoty v širších sociálních a kulturních souvislostech	<u>Teorie (základy dějin umění)</u> Základní seznámení s uměleckými slohy ve výtvarném umění Poznávání známých ilustrátorů a poznání dalších Ilustrace pohádky, filmového příběhu, ...	VMEGS <u>Jsme Evropané</u> • zdroje evropské civilizace <u>Evropa a svět nás zajímá</u> • zvyky a tradice národů Evropy a světa

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 6.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - pojmenovává základní škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a nachází vztahy mezi nimi - kombinuje vizuálně obrazná vyjádření navzájem za účelem získání osobitých výsledků - porovnává a hodnotí účinky svých výtvarných vyjádření s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření - rozvíjí vnímání odlišností uměleckého vyjadřování skutečnosti od reálné vnější podoby okolního světa	Plocha, linie, tvar, objem – jejich rozvržení, vztahy, podobnost, kontrast, detail, celek Kontrast (barevný, světelný) Rytmus, řazení prvků na ploše, Proporční vztahy Základní principy kompozice	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> - rozvoj schopností poznávání – rozvoj smyslového vnímání - kreativita – citlivost, tvořivost <u>Sociální rozvoj</u> - kommunikace – řeč předmětů a prostředí MuV <u>Kulturní diference</u> - individuálnost člověka
- rozvíjí dovednost kresby a malby - užívá doporučené pomůcky a rozliší jejich vlastnosti a způsob použití	Kresba, malba, elementární dělení barev, působení barev, míchání, sytost, transparentnost, pastozita Subjektivní barevná škála	
- poznává další výtvarné postupy v technice kresby, malby a v kombinovaných technikách - rozvíjí vztah k materiálu a k jeho zpracování, užívá různé nástroje	Výtvarné postupy: kresba, malba, kolorovaná kresba, lavírovaná kresba a jiné kombinace kresby a malby, akvarel, kvaš, tempera, pastel koláže, roláže, mozaiky, práce s papírem...	
- odlišuje vizuálně obrazná vyjádření plošná od prací prostorových - rozvíjí prostorové vidění - zdokonaluje dovednost práce s papírem a jinými materiály (stříhání, lepení, muchlání, vrypy...),	Prostorová tvorba, světlo a stín, struktura Modelování, konstruování Architektonická témata, reliéfní plochy	
- pojmenovává různé způsoby uměleckého vyjádření - zdokonaluje dovednost vyjádřit různé formy uměleckého vyjádření	Figura, portrét, krajina, zátiší	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> - sebepoznání a sebepojetí – co vím o sobě a o svém těle EV <u>Ekosystémy</u> - krajina - kulturní krajina <u>Základní podmínky života</u> - estetika v životě člověka MeV <u>Tvorba mediálních sdělení</u> - výběr výrazových prostředků
- užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vypořizovaných zkušeností - porovnává proporcionální a prostorové vztahy	Dekoratívni i tematické práce, fantazijní, expresivní i racionálně konstruktivní Motivy zvířat, postava člověka	

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

• užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání smyslových zkušeností • rozvíjí smyslovou citlivost na mimovizuální podněty • transformuje zvukovou, dramatickou, haptickou zkušenost do vizuálně obrazného vyjádření	Reflexe ostatních druhů umění (hudebního, dramatického) Práce s filmovými, tištěnými i vyprávěnými i zpívanými příběhy Výtvarná úprava knih, ilustrace	
• užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích • uspořádá objekty na ploše, v prostoru a v časovém průběhu • vyjádří proměny a vztahy uvnitř i mezi objekty	Proměny ročních období Motivy z přírody	
• rozpozná působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového a subjektivního účinku • rozpoznává prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ	Pocitové kompozice Práce s portrétem a postavou	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • psychohygiena – naladění mysli
• rozliší elementární prvky v antickém, románském a gotickém umění • porovnává umělecká, vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází přitom ze svých znalostí historie i z osobních zkušeností a prožitků • porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření	Antika, románské umění, gotika Mozaika, vitráž, reliéf... Návrhy na volnou i užitou tvorbu do interiérů současných i historických	VMEGS <u>Jsme Evropané</u> • zdroje evropské civilizace
• dekorativními postupy demonstruje estetické citění • využívá písmo jako estetický prvek	Práce nefigurativní s využitím písma a jiných grafických symbolů Konstruované písmo a písmo z volné ruky Tvorba vlastní abecedy Dekorativní písmenné kompozice	MeV <u>Tvorba mediálních sdělení</u> • výběr výrazových prostředků
• výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím a svátkům, reaguje na potřeby školy při slavnostech a výročích • prezentuje své práce při výzdobě školy	Dekorativní a tematické práce k různým svátkům Dekorativní předměty, přání, PF...	OSV <u>Sociální rozvoj</u> • kooperace – práce ve skupině

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 7.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů • vybírá a kombinuje vizuálně obrazná vyjádření navzájem za účelem získání osobitých výsledků • uplatňuje osobitý přístup k realitě • rozvíjí schopnost experimentovat	Plocha, linie, tvar, objem – jejich rozvržení, vztahy, podobnost, kontrast, detail, celek Analýza celistvě vnímaného tvaru na skladebné prvky	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • rozvoj schopností poznávání – rozvoj smyslového vnímání • kreativita – citlivost, tvořivost <u>Sociální rozvoj</u> • komunikace-řeč předmětů a prostředí
• orientuje se v kompozičních postupech • experimentuje v řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, množování, vrstvení tvarů a linií v ploše i prostoru	Jednoduché plošné kompozice vycházející z geometrických tvarů Efektivní využití formátu	MuV <u>Kulturní diference</u> • individuálnost člověka
• zdokonaluje dovednosti v technice kresby, malby a v kombinovaných technikách • zdokonaluje se v práci s různými materiály, užívá různé nástroje • vyvodí rozdíly mezi možnostmi grafiky a možnostmi jiných výtvarných postupů	Využívání všech žákům dostupných výtvarných postupů, práce s různým materiálem a s různými nástroji Aplikovaná grafika	
• experimentuje v pracích prostorových • rozvíjí prostorové vidění	Práce s papírem a jiným materiálem, modelování, konstruování Architektonické motivy	
• užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vypořádaných zkušeností • zdokonaluje dovednost zaznamenat proporcionální a prostorové vztahy • vyvodí elementární principy perspektivy	Dekorativní i tematické práce, fantazijní, expresivní i racionálně konstruktivní Motivy z přírody, postava člověka, portrét, zátiší, studijní kresby různých předmětů	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • sebepoznání a sebepojetí – co vím o sobě a o svém těle
• užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání smyslových zkušeností • zdokonaluje dovednost vyjádřit ve své tvorbě mimovizuální zkušenost	Reflexe ostatních druhů umění (hudebního a dramatického) a různých smyslových podnětů ve výtvarné tvorbě Práce s hudebními a filmovými motivy Návrhy na obálky CD, DVD Záznam autentických smyslových zážitků a myšlenek	EV <u>Ekosystémy</u> • krajina • kulturní krajina <u>Základní podmínky života</u> • estetika v životě člověka
• užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách, vývoji a	Motivy z přírody i ze života člověka Člověk od pravěku po současnost	MeV <u>Tvorba mediálních sdělení</u> • výběr výrazových prostředků

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

vztazích • uspořádá objekty na ploše, v prostoru a v časovém průběhu • rozliší vnímání proporcí ženské postavy v různých histor. etapách		
• rozpoznává a uplatňuje prostředky pro vyjádření emocí a nálad • orientuje se ve sdělnosti čáry, barevné plochy, struktury	Kategorizace emocí, představ, prožitků Pocitové kompozice	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • psychohygiena – naladění mysli
• zdokonaluje se v dovednosti využívat dekorativní postupy • vysvětlí význam hmotné kultury • rozliší estetickou a užitnou hodnotu výrobku denní potřeby • rozpoznává estetickou hodnotu písma • ověřuje komunikační účinky vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích	Plošné i lineární dekorativní kompozice v užité grafice, vazba na tvar (kruh, čtverec, trojúhelník...) Písmo – řazení písma na ploše, písmenné kompozice Návrhy na různé komerční obaly Knížní obálka	MeV <u>Tvorba mediálních sdělení</u> • výběr výrazových prostředků
• užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání fantazijních představ • stále více uplatňuje subjektivitu ve výtvarné tvorbě	Velkoplošné fantazijní práce na motivy fantasy světů	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • kreativita – rozvoj fantazie
• porovnává umělecká, vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti • v poznávání historie umění uplatňuje své znalosti, zkušenosti a prožitky • na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vyvodí kulturní a společenskou podmíněnost	Práce s uměleckým dílem Experimenty s reprodukcemi um. děl Umění jiné kultury Barevná nadsázka, stylizace do geometrických tvarů, koláže muchláže, roláže, deformace...	VMEGS <u>Jsme Evropané</u> • zdroje evropské civilizace
• výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím a svátkům, reaguje na potřeby školy při slavnostech a výročích • prezentuje své práce při výzdobě školy	Výtvarné práce k různým svátkům Dekoratивní předměty, přání, PF Práce na výzdobě školy	OSV <u>Sociální rozvoj</u> • kooperace – práce ve skupině

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 8.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů - porovnává a hodnotí účinky vlastního osobitého vyjádření s účinky již existujících a běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření - rozvíjí dovednost experimentovat	Plocha, linie, tvar, objem – jejich rozvržení, vztahy, podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura, detail, celek Kresebné a malířské etudy	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> - rozvoj schopností poznávání – rozvoj smyslového vnímání - kreativita – citlivost, originalita <u>Sociální rozvoj</u> - komunikace - řeč předmětů a prostředí EV <u>Ekosystémy</u> - krajina <u>Základní podmínky života</u> - estetika v životě člověka
- při tvorbě si ověřuje účinky různých kompozičních principů - dovedně experimentuje v řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, množování, vrstvení tvarů a linií v ploše i prostoru	Kompozice, symetrie, asymetrie	
- zdokonaluje dovednosti v technice kresby, malby a v kombinovaných technikách, rozvíjí akční kresbu a malbu - zdokonaluje se v práci s různými materiály, užívá různé nástroje - objasní zákonitosti grafiky	Využívání všech žákům dostupných výtvarných postupů, práce s různým materiálem a s různými nástroji Aplikovaná grafika	
- užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vypořádaných zkušeností - zdokonaluje dovednost vyjádřit proporcionální a prostorové vztahy - vyvede elementární principy perspektivy - rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině subjektivního účinku	Dekorativní i tematické práce, fantazijní, expresivní i racionálně konstruktivní Motivy z přírody Figura, portrét, zátiší Studijní kresby různých předmětů (židle) x tvarová a barevná nadsázka	
zdokonaluje se v zaznamenávání smyslových (mimovizuálních) zkušeností	Záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek	
- zdokonaluje se v užívání prostředků k zachycení jevů a procesů v proměnách, vývoji a vztazích - k tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií (počítačová grafika, digitální fotografie...)	Motivy z přírody i ze života člověka Technika minulosti a budoucnosti Práce na PC	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> - psychohygiena – naladění mysli EV <u>Lidské aktivity</u> - průmyslová revoluce

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

• zdokonaluje se v dovednosti využívat dekorativní postupy • vysvětlí význam užitého umění • rozliší estetickou a užitnou hodnotu výrobku denní potřeby • vyvodí, jak ovlivňuje obytné prostředí estetické vnímání člověka • ověřuje komunikační účinky vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích • pojmenuje výtvarné prostředky v reklamě	Dekoratívni kompozice v užité grafice Motiv námětu a písma Návrh na poštovní známku, bankovku Bytový textil Reklama – výtvarná stylizace a nadsázka Práce s tiskovinami aj. médii	MeV <u>Kritické vnímání mediálních sdělení</u> • rozlišování libivých prvků
• porovnává a interpretuje umělecká, vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází ze svých znalostí, zkušeností a prožitků • na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vyvodí kulturní a společenskou podmíněnost jejich existence • na architektonických památkách svého města určí elementární znaky uměleckého slohu	Práce s uměleckým dílem Experimenty s reprodukcemi uměleckých děl Renesance, baroko Umělecké a historické památky Plzně	VMEGS <u>Jsme Evropané</u> • zdroje evropské civilizace
• výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím a svátkům, reaguje na potřeby školy při slavnostech a výročích • prezentuje své práce při výzdobě školy	Výtvarné práce k různým svátkům Dekoratívni předměty, přání, PF Práce na výzdobě školy	OSV <u>Sociální rozvoj</u> • kooperace – práce ve skupině

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 9.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, a to ve statickém i dynamickém vyjádření • variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • nalézá vhodnou formu pro prezentaci vizuálně obrazných vyjádření • obhazuje výsledky své tvorby • dovedně experimentuje s již existujícím vizuálně obrazným vyjádřením za účelem vytvoření nové estetické kvality, porovnává jeho účinek před změnou a po ní	Lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh Kresebné, malířské a prostorové etudy (proměny již existujících výtvarných prací a prostorových objektů - deformace, muchláže, chiasmáže...)	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • rozvoj schopností poznávání – rozvoj smyslového vnímání • kreativita – citlivost, originalita • sebepoznání a sebepojetí – já a moje tvorba <u>Sociální rozvoj</u> • komunikace - řeč předmětů a prostředí EV <u>Ekosystémy</u> • kulturní krajina <u>Základní podmínky života</u> • estetika v životě člověka
• při tvorbě si ověřuje účinky různých kompozičních principů • uspořádá objekty do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu	Symetrie, asymetrie, horizontála, vertikála, diagonála, dominanta, zlatý řez	
• zdokonaluje dovednosti v technice kresby, malby a v kombinovaných technikách • zdokonaluje se v práci s různými materiály, užívá různé nástroje • experimentuje s netradičními materiály, používá ekologický materiál	Využívání všech žákům dostupných výtvarných postupů, práce s různým materiálem a s různými nástroji	
• užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vypořádaných zkušeností • zdokonaluje dovednost vyjádřit proporcionální a prostorové vztahy • využívá perspektivu	Dekoratивní i tematické práce, fantazijní, expresivní i racionálně konstruktivní Motivy z přírody, portréty, zátiší Kostel sv. Jiří, sv. Bartoloměj...	
• užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách, vývoji a vztazích • k tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií (počítačová grafika, digitální fotografie...)	Motivy z přírody i ze života člověka Práce na PC	
• dovedně vybírá a uplatňuje prostředky pro vyjádření emocí a nálad • rozpozná akčnost a lyričnost ve výtvarném vyjádření	Akčnost a lyričnost, uspořádání prostoru, manipulace s objekty, pohyb Pocitové etudy	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • psychohygienu – naladění mysli

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

• zařadí graffiti k alternativním způsobům vizuálně obrazných vyjádření • posuzuje komunikační účinky alternativního výtvarného umění • vyvodí, jak ovlivňuje životní prostředí estetické vnímání člověka	Estetické aspekty ŽP Návrh na graffiti Protiklad zdravého a znečištěného ŽP Tvorba plakátu	EV <u>Problémy ŽP</u> • ochrana ŽP • průmysl a ŽP
• porovnává a interpretuje umělecká, vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, respektuje záměr autora • vysvětluje své postoje k výtvarnému umění minulosti s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • při práci s uměleckým dílem porovnává výtvarná vyjádření popisná a realistická od stylizovaných, abstraktních, obsahově alegorických atp. • uvádí historické, sociální a kulturní souvislosti vzniku uměleckých a architektonických děl • na architektonických památkách svého města určí elementární znaky uměleckého slohu • vyjmenuje architektonické památky Plzeňska	Práce s uměleckým dílem Experimenty s reprodukcemi uměleckých děl Umělecké směry 20. století Návrh na secesní mříž Pokus o kubistický obraz Parafráze soudobého uměleckého díla Návrh na sgrafitem zdobenou architekturu Exkurze po památkách, výstavní síně	VMEGS <u>Jsme Evropané</u> • zdroje evropské civilizace
• výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím a svátkům, reaguje na potřeby školy při slavnostech a výročích • prezentuje své práce při výzdobě školy	Výtvarné práce k různým svátkům Dekoratívni předměty, přání, PF Práce na výzdobě školy	OSV <u>Sociální rozvoj</u> • kooperace – práce ve skupině

Pozn.: Náměty prací jsou pouze orientační, vyučující si je může upravit dle svých představ a aktuálních podnětů

Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví vychází z obsahu vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví RVP ZV. Vzdělávací obsah předmětu má komplexní charakter, ale prolíná i do ostatních vzdělávacích oblastí. Vyučovací předmět přináší základní poznatky o člověku a ochraně jeho zdraví. Vysvětluje nutnost chránit lidské zdraví ve všech jeho podobách. Definiuje podstatu zdravého životního stylu a rozvíjí dovednost rozpoznávat situace ohrožující člověka v každodenních činnostech, ve škole, při sportu, v dopravě i za mimořádných situací. Prostřednictvím různých technik pak učí takovému ohrožení čelit. Seznamuje s riziky přenosných i nepřenosných chorob a s jejich prevencí. Vysvětluje důležitost komunikace, seberegulace, sebepoznání. Různými cvičeními učí posilovat duševní odolnost a učí dovednosti odmítání návykových látek, dovednosti obrany proti manipulaci. Výchova ke zdraví rozvíjí poznatky o rodině, učí pochopit důležitost pozitivních vztahů mezi lidmi. Učí respektovat druhého, pomáhat druhému a odmítat násilí v jakékoliv podobě. Seznamuje dále žáky s tělesnými a duševními změnami v období dospívání a se zákonitostmi reprodukce člověka. Vysvětluje význam zdravé sexuality.

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví se vyučuje po 1 hodině v 6. a 9. ročníku. Hodina trvá 45 minut.

Výuka Výchovy ke zdraví se realizuje v klasických třídách, ale využívají se i učebny s audiovizuální a počítačovou technikou. Žáci 9. ročníků chodí na exkurze. Výchovné a vzdělávací strategie předmětu jsou různorodé. Učitel uplatňuje formu diskuze, práce s audiovizuální technikou, projektové vyučování, práce v malých či větších skupinách, modelové situace, hry, besedy s odborníkem, exkurze.

Předmětem Výchova ke zdraví prolínají průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

- výchovné a vzdělávací strategie směřují k utváření klíčových kompetencí

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- učíme žáky využívání teoretických znalostí v praxi
- učíme je sebehodnocení, samostatnému pozorování a k dovednosti vytvoření uceleného pohledu na člověka, na jeho zdraví a na začlenění jedince do společnosti

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- učíme žáky nevyhýbat se problémům, ale chápat problém jako součást běžného života
- hledáme spolu se žáky způsoby řešení problému
- rozvíjíme schopnost asertivně jednat jako prostředku „vyříkat si“ problém
- učíme žáky samostatnosti a odpovědnosti při řešení problémů, a to v zájmu svého psychického, fyzického a sociálního zdraví

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- klademe důraz na dovednost uvážlivě mluvit a uvážlivě reagovat
- učíme žáky vytvářet vlastní názory na problematiku zdraví
- rozvíjíme u žáků schopnost ochotně vyslechnout druhého
- učíme asertivním dovednostem a dovednostem verbální i neverbální komunikace
- dbáme na uplatňování zásad slušného chování
- učíme rozpoznávat manipulaci a agresi

Strategie směřující ke kompetenci personální a sociální

- vytváříme se žáky pravidla vzájemného soužití
- učíme spolupráci a oceňování nápadu a názoru druhého
- učíme žáky nestydět se požádat o pomoc a kde požádat o pomoc
- podporujeme schopnost pracovat na rozvoji své osobnosti a posilujeme sebevědomí žáků z nefunkčních, ekonomicky slabých nebo jinak znevýhodněných rodin
- učíme vztahům mezi pohlavími

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- učíme žáky vzájemné toleranci, respektování druhého, empatii
- rozvíjíme schopnost vnímat odlišnosti různých ras, národů a jazyků
- klademe důraz na schopnost žáků rozpoznat násilí a postavit se proti němu
- seznamujeme žáky prostřednictvím různých akcí s institucemi sociálními, zdravotními, zajišťujícími bezpečnost atp.
- rozvíjíme dovednost pomoci druhému a dovednost poskytnout první pomoc
- učíme žáky aktivně předcházet rizikovým situacím a chránit osobní bezpečí svoje i členů sociální skupiny

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- ukazujeme na praktických cvičeních možnosti ochrany lidského zdraví
- rozvíjíme adaptabilitu a flexibilitu s ohledem na budoucí pracovní zařazení
- učíme zodpovědnosti za rozhodnutí o své budoucnosti

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Výchova ke zdraví

Ročník: 6.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - objasní význam komunikace mezi lidmi - vyvodí význam pozitivní komunikace pro utváření kvalitních mezilidských vztahů - přijímá názor druhého, vyvodí důležitost respektovat druhého - rozvíjí dovednost empatie	<u>Osobnostní a sociální rozvoj</u> Sebepoznání a sebepojetí - utváření vlastní identity Komunikace a kooperace Komunikační dovednosti Mezilidské vztahy Respekt, empatie, dialog	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> - sebepoznání a sebepojetí – já a ti druhí - psychohygiena – pozitivní myšlení <u>Sociální rozvoj</u> - mezilidské vztahy – respektování druhého - komunikace – naslouchání, dialog
- respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, skupiny) - uvádí příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu	<u>Vztahy mezi lidmi a formy soužití</u> Rodina, škola, vrstevníci Kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy Pravidla soužití	

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

• vyvodí souvislost mezi výživou a zdravím • uplatňuje zdravé stravovací návyky • vyjmenuje vlivy vnějšího prostředí na zdraví člověka • uplatňuje základní hygienic. návyky z důvodů zdravotních i sociálních • rozliší úlohu různých denních aktivit pro zdraví člověka • vyjmenuje způsoby přenosu infekčních chorob a vyvodí možnosti prevence • svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc • v kruhu vrstevníků i v rodině dokáže argumentovat ve prospěch svého zdraví • uplatňuje takové způsoby rozhodování, aby předcházet úrazům • projevuje odpovědnost v rizikových situacích silniční a železniční dopravy • v případě potřeby poskytne první pomoc	<u>Zdravý způsob života a péče o zdraví</u> Výživa a zdraví - zdravé stravování - pitný režim - poruchy příjmu potravy Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví (kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota) Tělesná a duševní hygiena - denní režim - osobní, intimní a duševní hygiena - pohyb, pohybový režim - vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit Ochrana před přenosnými chorobami Choroby respirační Choroby přenosné potravou Choroby získané v přírodě od hmyzu a zvířat Úrazy a jejich prevence - v domácnost - při sportu - na pracovišti, ve škole - v dopravě Základy první pomoci	EV <u>Základní podmínky života</u> • člověk a prostředí <u>Vztah člověka k prostředí</u> • prostředí a zdraví • životní styl MeV <u>Kritické vnímání mediálních sdělení</u> • vliv reklam – kult hubenosti OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • psychohygiena – kladný vztah k sobě samému <u>Sociální rozvoj</u> • komunikace – prosociální chování <u>Morální rozvoj</u> • hodnoty, postoje – projevy hodnot v chování, odpovědnost ke svému zdraví OSV <u>Morální rozvoj</u> • řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zvládání zátěžové situace, rozhodování v zájmu zdraví
• vysvětlí souvislost mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím • vyvodí vztah mezi uspokojováním potřeb a hodnotou zdraví • učí se odpovědnosti za své zdraví • usiluje o aktivní podporu svého zdraví a zdraví druhých • dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví ve škole	<u>Hodnota a podpora zdraví</u> Složky zdraví a jejich interakce Základní lidské potřeby Podpora zdraví - prevence a intervence - působení na kvalitu prostředí - odpovědnost jedince za zdraví - programy podpory zdraví	

Školní vzdělávací program

• posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska ochrany zdraví • vyjmenuje rizika kouření a alkoholu na zdravotní stav člověka • vysvětlí vliv alkoholu na bezpečnost v dopravě • posoudí nevhodnost reklam na cigarety a alkohol • demonstruje možnosti odmítání nabízených návykových látek • v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým • rozliší šikanování a jiné projevy násilí • rozpozná nevhodné chování se sexuálním podtextem • zaujímá negativní postoj k násilí • rozliší manipulaci • vyhodnotí rizika v dopravě • uplatňuje adekvátní způsoby chování v modelových situacích ohrožení • uvede, kde hledat v případě ohrožení pomoc • vyhledá čísla na Linky důvěry	<u>Rizika ohrožující zdraví</u> Rizikové chování - alkoholismus - kouření aktivní i pasivní - nebezpečný internet - šikana a jiné násilí - sexuální zneužívání dětí Komunikace s neznámými lidmi Bezpečné chování a komunikace v různých prostředích (i na internetu) Dopravní výchova - rizika dopravy - vztahy mezi účastníky silničního provozu - bezpečné chování v dopravě - postup v případě dopravní nehody Klasifikace mimořádných událostí Způsoby varování Chování v situacích ohrožení Sebeochrana a vzájemná pomoc v situacích ohrožení Komunikace se službami odborné pomoci	
• vyvodí tělesné a duševní změny člověka v období dospívání a vhodně na ně reaguje • respektuje význam sexuality • vysvětlí význam reprodukce • kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	<u>Změny v životě člověka a jejich reflexe</u> Dětství, puberta, dospívání - tělesné, duševní a společenské změny Reprodukce	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • sebepoznání a sebepojetí – já a moje tělo

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Výchova ke zdraví

Ročník: 9.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: • uplatňuje způsoby ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí • charakterizuje mimořádné události • projevuje odpovědnost v situacích ohrožení zdraví a osobního bezpečí a při mimořádných událostech • vyjmenuje složky IZS a důležitá telefonní čísla • vyvodí, jak on sám může pomoci při mimořádných událostech • rozvíjí dovednost prosociálního chování • prokáže dovednost poskytnout první pomoc • vyhodnotí na základě svých znalostí a dovedností manipulativní vliv reklamy a sekt • uplatňuje dovednosti komunikační obrany proti jakékoli manipulaci • uplatňuje žádoucí modely chování při kontaktu s rizikovými jevy v jakémkoli prostředí • v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě i druhým • samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky k regeneraci organismu	<u>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</u> Mimořádné situace Základní úkoly ochrany obyvatelstva Varovný signál, evakuace Složky IZS Prevence vzniku mimořádných událostí Manipulativní reklama a informace - vliv reklamy - působení sekt Skryté formy násilí - zneužívání - sexuální kriminalita Psychická onemocnění Auto destruktivní závislosti - násilné chování - násilí proti sobě samému - rizikové chování (alkohol, kouření, zbraně a jiné nebezpečné předměty) - těžké životní situace a jejich zvládání - trestná činnost, kriminalita mládeže - dopink ve sportu Stres a techniky jeho překonávání Posilování duševní odolnosti	OSV <u>Sociální rozvoj</u> • mezilidské vztahy – řeč lidských skutků • kooperace a kompetice – řešení v zájmu celku <u>Morální rozvoj</u> • hodnoty, postoje – prosociální chování EV <u>Lidské aktivity a problémy ŽP</u> • živelní pohromy • ekologické havárie <u>Vztah člověka k prostředí</u> • životní styl OSV <u>Morální rozvoj</u> • řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zvládání zátěžové situace, rozhodování v zájmu zdraví
• zdokonaluje se v dovednostech komunikace s cílem přispívat k dobrým mezilidským vztahům a ubránit se manipulaci • dává do souvislosti agresivitu, pasivitu nebo manipulaci s nezdravým sociálním klimatem • využívá sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a k předcházení stresovým situacím	<u>Osobní a sociální rozvoj</u> Seberegulace a sebeorganizace činností a chování - sebekontrola - zvládání problémových situací - hodnotové postoje - rozhodovací dovednosti - dovednosti řešit problémy - prosociální chování Respektování druhých Naslouchání Asertivní komunikace	OSV <u>Sociální rozvoj</u> • mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy • komunikace – verbální a neverbální, asertivita <u>Osobnostní rozvoj</u> • psychohygiena – pozitivní myšlení

Školní vzdělávací program

• přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů • vyvodí vliv rodiny na osobnost mladého člověka • odmítá domácí násilí	<u>Vztahy mezi lidmi a formy soužití</u> Partnerské vztahy Manželství a rodičovství	
• vysvětlí pojmy z oblasti sexuality • projevuje odpovědný vztah k sobě samému a k vlastnímu dospívání • kultivovaně se chová k opačnému pohlaví • tolerantně přistupuje k lidem s menšinovou sexuální orientací • respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou a pozitivními životními cíli • popíše vývoj těhotenství • vyvodí rizika kouření, alkoholu a jiných návykových látek na těhotenství • rozpozná rizikové sexuální chování • odmítá projevy násilí v sexuálním chování	<u>Změny v životě člověka a jejich reflexe</u> Zdraví reprodukční soustavy Sexualita Sexuální zdrženlivost Předčasná sexuální zkušenost Rodičovství mladistvých Problémy v těhotenství Poruchy pohlavní identity Sexualita a zákon Promiskuita	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • sebezpoznání a sebepojetí – moje tělo • seberegulace - sebeovládání <u>Sociální rozvoj</u> • mezilidské vztahy – partnerství, láska <u>Morální rozvoj</u> • řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zodpovědnost, zdrženlivost
• vyvodí zásady prevence před chorobami přenosnými krví a sexuálním stykem • projevuje odpovědnost k pravidlům zdravého životního stylu • dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí • usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví • vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm • v případě potřeby poskytne první pomoc	<u>Zdravý způsob života a péče o zdraví</u> Choroby přenosné krví a sexuálním kontaktem Chronické nepřenosné choroby a jejich předcházení Prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění Odpovědné chování v situacích ohrožujících život Léčebná péče Odpovědnost za své zdraví Základy první pomoci	EV <u>Vztah člověka k prostředí</u> • životní styl OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • rozvoj schopností poznávání – rozvoj dovednosti studovat

Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází z obsahu vzdělávacího oboru Tělesná výchova RVP ZV.

Tělesná výchova působí na všestranný rozvoj jedince, podílí se nejen na zvyšování jeho fyzické zdatnosti a psychické odolnosti, ale také na posílení charakterových vlastností a rozvoji sociálních vztahů. Posiluje pocit odpovědnosti za své chování a svoji bezpečnost, rozvíjí schopnosti komunikace a ohleduplnosti k druhým.

Vede žáky k pochopení významu tělesného pohybu jako součásti zdravého životního stylu, umožňuje jim poznání vlastních pohybových schopností a dovedností, podněcuje jejich rozvoj. Pomáhá utvářet kladný vztah k fyzickým aktivitám a sportu a jejich využití v rámci regenerace a kompenzace pracovní zátěže.

Výuka probíhá ve dvou hodinách rovnoměrně rozložených do týdenního rozvrhu. Tělesná výchova je vyučována v 1. až 9. ročníku, vyučovací jednotka trvá 45 minut. Lze vytvářet i dvouhodinové bloky 1x za 14 dní. Tělesná výchova na 1. stupni je smíšená, na 2. stupni jsou žáci rozděleni dle pohlaví. Tělesná výchova je členěna v celcích: Pohyb a zdraví, Atletika, Pohybové hry, Sportovní hry, Gymnastika a úpoly.

Tělesná výchova se sportovním zaměřením

Tělesná výchova se sportovním zaměřením je orientována na podporu všestranné fyzické zdatnosti a sportovního talentu, vede žáky ke snaze o zlepšení svých sportovních výkonů. Jsou posíleny netradiční pohybové a sportovní hry, kondiční, dechová a kompenzační cvičení. Na obou stupních je navýšena disponibilními hodinami - a to na 1. stupni o jednu hodinu týdně, na 2. stupni v 6. a 9. ročníku o hodinu týdně, v 7. a 8. ročníku o dvě hodiny týdně. Vyučovací jednotka trvá 45 minut, lze vytvářet i dvouhodinové bloky 1x za 14 dní.

Základní výuka plavání se realizuje na 1. stupni v celkovém rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin.

Lyžařského a snowboardového kurzu se účastní vybraní zájemci ze sedmých, případně osmých ročníků.

Výuka probíhá v tělocvičně, zrcadlovém sále, venkovních hřištích nebo přírodním prostředí. Součástí sportovišť jsou řady závazné pro každého uživatele. S dodržováním pravidel řádů a se zásadami bezpečnosti jsou žáci seznamováni na počátku školního roku. S bezpečností také před každým tematickým celkem.

Tělesná výchova zahrnuje průřezová témata Osobnostní a sociální výchova a Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

- výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- umožňujeme žákům poznávat smysl a cíl svých aktivit
- vytváříme podmínky k osvojování si nových pohybových dovedností
- oceňujeme u žáků vůli zdokonalovat se v osvojených pohybových aktivitách
- směřujeme žáky k hodnocení vlastní fyzické zdatnosti
- zapojujeme žáky do organizace a rozhodování soutěží a her

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- učíme žáky vnímat nejruznější problémové situace a řešit je
- umožňujeme žákům činit uvážlivá rozhodnutí a obhájit je
- směřujeme žáky k hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- vyzvedáváme schopnost komunikace na odpovídající úrovni, ochotu k diskuzi
- učíme žáky vyslechnout a přijmout pokyny vedoucího družstva
- učíme žáky používat jasného a stručného vyjadřování, zvláště v herních situacích
- dbáme na vhodnou komunikaci se spolužáky i s rozhodčím na hřišti
- upozorňujeme na využití komunikačních prostředků k získávání informací z oblasti sportu

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- vyzvedáváme schopnost spolupracovat v týmu, podílet se na vytváření pravidel činností
- hodnotíme u žáků ochotu poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- učíme žáky utvářet si představu o sobě samém, která podporuje jejich sebedůvěru a sebevědomí
- vysvětlujeme žákům nutnost ovládat své emoce zvláště ve vypjatých situacích
- učíme žáky ocenit výkon druhého, pochválit ho za snahu
- stavíme žáky do zodpovědných rolí - kapitána, rozhodčího, organizátora apod.

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- oceňujeme u žáka aktivní zapojení do sportovních aktivit
- podporujeme žáky při získávání pohybových dovedností a rozvíjení pohybových schopností i ve volném čase
- rozvíjíme dovednost poskytnout 1. pomoc při úrazu, zachovat se zodpovědně při mimořádné události
- dbáme na dodržování hygieny při tělesných aktivitách
- učíme žáky chápat význam pohybu a jeho vlivu na náš organismus a naše zdraví
- informujeme žáky o negativním účinku různých forem dopingů

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- rozvíjíme u žáků vědomí nutnosti dodržovat pravidla ve sportu, ale i v celém životě
- učíme žáky minimalizovat možná rizika při pohybových činnostech
- upozorňujeme žáky na nutnost bezpečného používání nářadí a náčiní
- vyžadujeme od žáků podílet se na přípravě i úklidu sportoviště

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Tělesná výchova

Ročník: 1. - 3.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: • pod vedením učitele rozvíjí svou pohybovou činnost upevňující zdraví • provádí základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou • s pomocí učitele provádí kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení vycházející ze zásad správného držení těla • uplatňuje hlavní zásady bezpečnosti a hygieny při pohybových činnostech • reaguje na základní pokyny a povely • s pomocí učitele používá při hře sportovní náčiní odpovídající velikosti a hmotnosti • zapojuje se do jednoduchých týmových činností a soutěží • vnímá rytmus a tempo hudebního doprovodu • osvojí si základy atletických disciplín • reaguje při organizaci cvičebního prostoru • rozumí základním pravidlům her a soutěží	Činnosti ovlivňující zdraví Význam pohybu pro zdraví Přípravná a protahovací cvičení Zdravotně zaměřená cvičení Bezpečnost při pohybových činnostech Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Pohybové hry – s různým zaměřením, netradiční aktivity Rozvoj rychlosti, vytrvalosti, pohyblivosti a síly Sportovní hry – manipulace jedince s herním náčiním, spolupráce ve hře Průpravné hry Základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie Rytmické a kondiční formy cvičení, cvičení s hudbou Základy atletiky - běhy, skoky, hody Průpravné úpoly – přetahy a přetlaky Turistika, pobyt a hry v přírodě Plavání – základní plavecká výuka Činnosti podporující pohybové učení Komunikace a organizace Zásady chování a jednání	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a zapamatování • seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání (regulace vlastního jednání i prožívání, vůle) <u>Sociální rozvoj</u> • komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální • mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Tělesná výchova se sportovním zaměřením

Ročník: 1. - 3.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím • ovládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou • samostatně provádí kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení vycházející ze zásad správného držení těla • aplikuje hlavní zásady bezpečnosti a hygieny při pohybových činnostech • ovládá základní pokyny a povely • používá při hře sportovní náčiní odpovídající velikosti a hmotnosti • spolupracuje při jednoduchých týmových činnostech a soutěžích • vyjadřuje pohybem rytmus a tempo hudebního doprovodu • osvojí si základy atletických disciplín • správně reaguje na při organizaci cvičebního prostoru • dodržuje základní pravidla her a soutěží	Činnosti ovlivňující zdraví Význam pohybu pro zdraví Přípravná a protahovací cvičení Zdravotně zaměřená cvičení Bezpečnost při pohybových činnostech Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Pohybové hry – s různým zaměřením, netradiční aktivity Rozvoj rychlosti, vytrvalosti, pohyblivosti a síly Sportovní hry – manipulace jedince s herním náčiním, spolupráce ve hře Utkání podle zjednodušených pravidel minisportů Průpravné hry Základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie Rytmické a kondiční formy cvičení, cvičení s hudbou Základy atletiky - běhy, skoky, hody Průpravné úpoly – přetahy a přetlaky Turistika, pobyt a hry v přírodě Plavání – základní plavecká výuka Činnosti podporující pohybové učení Komunikace a organizace Zásady chování a jednání	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a zapamatování

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Tělesná výchova

Ročník: 4. - 5.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: • pod vedením učitele provádí kondičně zaměřené činnosti • provádí základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou • provádí jednoduché protahovací cviky pro uvolnění organismu • provádí kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení • řídí se hlavními zásadami bezpečnosti a hygieny při pohybových činnostech • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti • reaguje na základní pokyny a povely • používá základní tělocvičné názvosloví • projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti • porovná své pohybové výkony s předchozími • zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení • uplatňuje zásady fair play: dodržuje pravidla her a soutěží • sleduje informační zdroje o pohybových aktivitách a sportovních akcích • adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti • zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	Činnosti ovlivňující zdraví Význam pohybu pro zdraví Přípravná a protahovací cvičení Zdravotně zaměřená cvičení Bezpečnost při pohybových činnostech První pomoc v podmínkách TV Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Pohybové hry – s různým zaměřením, netradiční aktivity Rozvoj rychlosti, vytrvalosti, pohyblivosti a síly Sportovní hry – manipulace jedince s herním náčiním, spolupráce ve hře Průpravné hry Utkání podle zjednodušených pravidel minisportů Základy gymnastiky - průpravná cvičení, cvičení s náčiním a na nářadí, akrobacie Rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou Základy atletiky běhy, skoky, hody Průpravné úpoly – přetahy a přetlaky Turistika, pobyt a hry v přírodě Plavání – základní plavecká výuka Zimní sportovní aktivity Činnosti podporující pohybové učení Komunikace a organizace Zásady chování a jednání Měření, posuzování a hodnocení pohybových dovedností	4. roč.: OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a zapamatování 5. roč.: OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a zapamatování • sebepoznání a sebepojetí – sebeovládání, zvládání stresových situací • kreativita – nápady a originalita <u>Sociální rozvoj</u> • komunikace – verbální a neverbální sdělování <u>Morální rozvoj</u> • řešení problémů a rozhodovací dovednosti - řešení problémů a rozhodování EV <u>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> • ochrana životního prostředí <u>Vztah člověka k prostředí</u> • náš životní styl • prostředí a zdraví

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Tělesná výchova se sportovním zaměřením

Ročník: 4. - 5.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: • uplatňuje kondičně zaměřené činnosti • ovládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou • samostatně provádí jednoduché protahovací cviky pro uvolnění organismu • provádí kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení • uplatňuje hlavní zásady bezpečnosti a hygieny při pohybových činnostech • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti • adekvátně reaguje na základní pokyny a povely • používá tělocvičné názvosloví • projevuje samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti • porovná své pohybové výkony s předchozími • zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení • uplatňuje zásady fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí přestupky proti pravidlům • orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích	Činnosti ovlivňující zdraví Význam pohybu pro zdraví Přípravná a protahovací cvičení Zdravotně zaměřená cvičení Bezpečnost při pohybových činnostech První pomoc v podmínkách TV Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Pohybové hry – s různým zaměřením, netradiční aktivity Rozvoj rychlosti, vytrvalosti, pohyblivosti a síly Sportovní hry – manipulace jedince s herním náčiním, spolupráce ve hře, realizace her: fotbal, basketbal, florbal, volejbal Průpravné hry Utkání podle zjednodušených pravidel minisportů Základy gymnastiky - průpravná cvičení, cvičení s náčiním a na nářadí, akrobacie Rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou, základy estetického pohybu Základy atletiky běhy, skoky, hody Průpravné úpoly – přetahy a přetlaky Turistika, pobyt a hry v přírodě Předvede jednoduché tance Zimní sportovní aktivity Činnosti podporující pohybové učení Komunikace a organizace Zásady chování a jednání Měření, posuzování a hodnocení pohybových dovedností	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a zapamatování • sebepoznání a sebepojetí – sebeovládání, zvládání stresových situací • kreativita – nápady, originalita <u>Sociální rozvoj</u> • komunikace – verbální a neverbální sdělování <u>Morální rozvoj</u> • řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV <u>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> • ochrana životního prostředí <u>Vztah člověka k prostředí</u> • náš životní styl prostředí a zdraví

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Tělesná výchova

Ročník: 6. – 9.

ročníky	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Téma	Pohyb a zdraví			
Očekávané výstupy předmětu	vysvětlí význam pohybu a podle svých schopností a ročního období zařazuje pohybové činnosti do svého režimu			
	připraví se s pomocí učitele na různou pohybovou činnost	připraví se společně se spolužáky na různou pohybovou činnost	připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost	
	zahřeje se a protáhne před cvičením i po cvičení pod vedením vyučujícího	zahřeje se a protáhne před cvičením i po cvičení ve spolupráci se spolužáky	samostatně se zahřeje a protáhne před cvičením, protáhne a uvolní se i po cvičení	
	rozumí používaným pojmům			
	posoudí úroveň svých pohybových schopností, usiluje o jejich zlepšování v průběhu školního roku			
	dodržuje hygienické a bezpečnostní zásady v jakémkoli prostředí a předchází úrazu a onemocnění			
	vyjmenuje rizikové faktory spojené s užíváním drog, opiátů, anabolik a jiných omamných látek			
Učivo	zdravý životní styl, význam pohybových aktivit pro zdraví			
	základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu			
	průpravná, kompenzační a vyrovnávací cvičení			
	hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí a klimat. podmínkách			
Průřezová témata	OSV Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí - moje tělo, moje psychika - Seberegulace a sebeorganizace - sebeovládání, zvládání stresových situací			

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

ročníky	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Téma	Atletika (základy atletických činností)			
Očekávané výstupy předmětu	podle svých předpokladů zlepšuje úroveň výkonů v běžecké rychlosti a běžecké vytrvalosti a odrazové schopnosti v běžích a skocích; samostatně volí a uplatňuje vhodné rozvojové činnosti			
	zvládá podle svých předpokladů techniku a taktiku rychlého běhu a vytrvalého běhu v terénu i na dráze			
	podle svých předpokladů zvládá techniku hodů míčkem z rozběhu		a vrhu koulí	
	zvládá podle svých předpokladů techniku skoků do dálky a do výšky z individuálního rozběhu			
	atletické činnosti v tělocvičně, na hřišti i v terénu spojuje s bezpečností v konkrétních podmínkách			
	provede organizaci jednotlivých soutěží, změří, zapíše a vyhodnotí výkony			
	posoudí úroveň svých pohybových schopností, rozpozná chyby v provedené technice disciplíny a navrhne opravu			
	průpravná běžecká cvičení; běh na 60 m			
	vytrvalý běh na dráze do 12 minut; do 1500 m (D), do 3000 m (CH)			
	přeběh překážek		překážkový běh (přes improvizované i umělé nízké překážky)	
	skok do dálky z plného rozběhu a odrazem z břevna			
	skok do výšky z plného rozběhu			
	hod míčkem z rozběhu , vrh z místa, sun		hod míčkem z rozběhu; vrh koulí spojením sunu a odvrhu	
	základní pravidla atletických soutěží, základy evidence výkonů			
	zásady bezpečnosti			
	významné soutěže a sportovci, olympismus (průběžně i v rámci ostatních sportů)			
Průřezová témata	OSV Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání - cvičení pozornosti a soustředění - cvičení dovedností zapamatování			

ročníky	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Téma	Sportovní hry			
Očekávané výstupy předmětu	zvládá v souvislosti s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře			
	s pomocí učitele volí a uplatňuje vhodné rozvojové činnosti		samostatně volí a uplatňuje vhodné rozvojové činnosti	

Školní vzdělávací program

	podle svých předpokladů zvládá herní činnosti jednotlivce, jednoduché herní kombinace a herní systémy	zvládá herní činnosti jednotlivce, jednoduché herní kombinace a herní systémy
	zvládá podle svých předpokladů taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele	
	ovládá dohodnutá (zjednodušená) pravidla a dodržuje je	ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře
	s pomocí učitele užívá osvojené sportovní názvosloví	
	respektuje výroky rozhodčího	
	za pomoci učitele zorganizuje malý turnaj ve vybraném sportu	
	za pomoci spolužáků zorganizuje malý turnaj ve vybraném sportu	
Učivo	průpravná cvičení bez míče i s míčem, průpravné hry (přehazovaná, vybíjená apod.)	
	základní principy pro řízení a rozhodování sportovních her	
	základní pravidla sportovních her; příprava a organizace utkání	
	specifikace bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách	
	sportovní hry: fotbal, basketbal, volejbal, házená, florbal	
	herní činnosti, herní kombinace a herní systémy vybraných sportovních her	
Průřezová témata	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • Seberegulace a sebeorganizace - sebeovládání, zvládání stresových situací • Kreativita <u>Sociální rozvoj</u> • Komunikace - verbální a neverbální sdělování • Kooperace a kompetice - rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence <u>Morální rozvoj</u> • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - řešení problémů a rozhodování • Hodnoty, postoje, praktická etika - vytváření podvědomí k odpovědnosti, spolehlivosti, spravedlnosti, respektování apod.	

ročníky	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Téma	Pohybové hry			
Očekávané výstupy předmětu	zvládá v souvislosti s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře podle svých předpokladů zlepšuje úroveň herních činností jednotlivce, herních kombinací a hry			
	zvládá podle svých předpokladů techniku a taktiku hry; ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře			

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

	respektuje věkové, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly - rozumí osvojovaným pojmům		
	zorganizuje a řídí pohybovou hru za pomoci učitele	ve spolupráci se spolužáky zorganizuje pohybovou hru	samostatně zorganizuje pohybovou hru
	jedná fair-play		
Učivo	význam pohybu pro zdraví		
	základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her		
	týmová hra podle platných nebo dohodnutých pravidel		
	základní pravidla pohybových her		
	příprava a organizace		
	výběr hry podle s různým zaměřením např.: soutěživého charakteru, pro vzájemné poznávání, spolupráci apod.		
Průřezová témata			

ročníky	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Téma	Gymnastika a úpoly			
Očekávané výstupy předmětu	cvičí podle slovních pokynů, používá osvojované pojmy podle svých předpokladů zvládá osvojované činnosti			
	rozpozná různé tance, vytváří a provádí pohybovou vazbu			
	podle svých předpokladů zvládá jednoduchá úpolová cvičení			
Učivo	pojmy, odvozené cvičební polohy a postoje; průpravná cvičení			
	záchrana a pomoc			
	akrobacie, skoky a přeskoky, hrazda, kladina			
	šplh na tyči		šplh na tyči a na laně	
	zapojení do řízení a samostatného hodnocení kvality			
	rytmická a kondiční gymnastika, tance			
	technika a estetika pohybu			
	protahovací a napínací cvičení (strečink)			
	základní úpolová cvičení – přetahy, přetlaky, pády, hry			

Školní vzdělávací program

Průřezová témata	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • Seberegulace a sebeorganizace - sebeovládání, zvládání stresových situací • Rozvoj schopností poznávání - cvičení pozornosti a soustředění - cvičení dovedností zapamatování • Kreativita <u>Morální rozvoj</u> • Hodnoty, postoje, praktická etika - vytváření podvědomí k odpovědnosti, spolehlivosti, spravedlnosti, respektování apod.
-------------------------	--

ročníky	6. ročník
Téma	Turistika a pobyt v přírodě (dle podmínek školy a zájmu žáků)
Očekávané výstupy předmětu	aktivně se podílí na přípravě turistické akce a její realizaci ve spolupráci s učitelem
	uvědomuje si, že turistika je vhodná celoroční a celoživotní činnost
	zajistí 1. pomoc a odsun zraněného
	orientuje se v terénu podle mapy
	připraví a zlikviduje ohniště
	uplatňuje a respektuje základní pravidla silničního provozu a přesunu ve skupině
Učivo	příprava turistické akce: plánování trasy, vyhledávání spojů a informací o zajímavostech v místě bydliště, příprava programu
	1. pomoc, přesun zraněného
	orientace v terénu podle mapy, přežití v přírodě
	táboření, příprava a likvidace ohniště
	pravidla silničního provozu, příprava jednoduchého pokrmu
Průřezová témata	EV • Lidské aktivity a problémy životního prostředí - ochrana přírody • Vztah člověka k prostředí - náš životní styl - prostředí a zdraví

ročníky	7. ročník	8. ročník
Téma	Lyžování a snowboarding (dle podmínek školy a zájmu žáků)	
Očekávané výstupy předmětu	má přehled o moderní výzbroji a výstroji, umí si připravit lyže	má přehled o moderní výzbroji a výstroji, umí si připravit snowboard
	vysvětlí základní pravidla lyžařských disciplín	vysvětlí základní pravidla snowboardingu
	řídí se zásadami bezpečného pohybu v terénu a na sjezdovce, respektuje pokyny HS	
	zabezpečí místo kolize a ošetření zraněného	
	ví, jak se připravit na horskou túru, koho a jak informovat o zamýšlené cestě	
	zvládne bezpečný pohyb na sjezdových i běžeckých lyžích	zvládne bezpečný pohyb na snowboardu
	chápe význam a způsob ochrany krajiny při zimních sportech	
	dodržuje zákaz jízdy mimo sjezdové tratě	
Učivo	výzbroj a výstroj, její příprava udržování	
	zásady bezpečnosti při pohybu v terénu a na sjezdovce	
	sjezdový výcvik	snowboarding
	běžecký výcvik podle aktuálních podmínek	
	pomoc při kolizi, ošetření poranění v improvizovaných podmínkách, zajištění přesunu	
Průřezová témata	EV • Lidské aktivity a problémy životního prostředí - ochrana přírody • Vztah člověka k prostředí - náš životní styl - prostředí a zdraví	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu**Předmět: Tělesná výchova se sportovním zaměřením****Ročník: 6. – 9.**

ročníky	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Téma	Pohyb a zdraví			
Očekávané výstupy předmětu	vysvětlí význam pohybu a podle svých schopností a ročního období zařazuje pohybové činnosti do svého režimu			
	připraví se s pomocí učitele na různou pohybovou činnost	připraví se společně se spolužáky na různou pohybovou činnost	připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost	
	zahřeje se a protáhne před cvičením i po cvičení pod vedením vyučujícího	zahřeje se a protáhne před cvičením i po cvičení ve spolupráci se spolužáky	samostatně se zahřeje a protáhne před cvičením, protáhne a uvolní se i po cvičení	
	dodržuje správné polohy při cvičení s pomocí učitele	dodržuje správné polohy při cvičení s pomocí spolužáka	dodržuje správné polohy při cvičení s pomocí zrcadla	dodržuje správné polohy při cvičení
	používá aktivně osvojované pojmy			
	vysvětlí pojem zdravý životní styl, změří srdeční frekvenci a stanoví, jak tento údaj využít pro úpravu pohybové zátěže			
	posoudí úroveň svých pohybových schopností, usiluje o jejich zlepšování v průběhu školního roku			
	má zájem rozvíjet svou všestrannou fyzickou zdatnost a sportovní talent			
	zná význam relaxace po cvičení, používá dechová a kompenzační cvičení			
	dodržuje hygienické a bezpečnostní zásady v jakémkoli prostředí a předchází úrazu a onemocnění			
	vyjmenuje rizikové faktory spojené s užíváním drog, opiátů, anabolik a jiných omamných látek			
Učivo	zdravý životní styl, význam pohybových aktivit pro zdraví			
	základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení			
	základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu			
	průpravná, kompenzační a vyrovnávací cvičení			
	hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí a klimat. podmínkách			
	klidová TF a TF po zátěži			
Průřezová témata	OSV Sebepoznání • moje tělo, moje psychika Seberegulace • sebeovládání, zvládání stresových situací			

ročníky	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Téma	Atletika (základy atletických činností)			
Očekávané výstupy předmětu	podle svých předpokladů zlepšuje úroveň výkonů v běžecké rychlosti a běžecké vytrvalosti a odrazové schopnosti v běžích a skocích; samostatně volí a uplatňuje vhodné rozvojové činnosti			
	zvládá podle svých předpokladů techniku a taktiku rychlého běhu a vytrvalého běhu v terénu i na dráze			
	podle svých předpokladů zvládá techniku hodů míčkem z rozběhu		a vrhu koulí	
	zvládá podle svých předpokladů techniku skoků do dálky a do výšky z individuálního rozběhu			
	aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti			
	atletické činnosti v tělocvičně, na hřišti i v terénu spojuje s bezpečností v konkrétních podmínkách			
	provede organizaci jednotlivých soutěží, změří, zapíše a vyhodnotí výkony			
	posoudí úroveň svých pohybových schopností, rozpozná chyby v provedené technice disciplíny a navrhne opravu			
	porovná své výsledky s minulými výkony a kriticky hodnotí dosažené výsledky			
Učivo	průpravná běžecká cvičení, běžecká abeceda, speciální běžecká cvičení; běh na 60 m (technika a taktika běhu v závodech)			
	vytrvalý běh na dráze do 12 minut; do 1500 m (D), do 3000 m (CH)			
	běh v zatáčce	štafetová předávka	štafetový běh	
	přeběh překážek	překážkový běh (přes improvizované i umělé nízké překážky)		
	skok do dálky z plného rozběhu a odrazem z břevna			
	skok do výšky z plného rozběhu			
	hod míčkem z rozběhu , vrh z místa, sun		hod míčkem z rozběhu; vrh koulí spojení sunu a odvrhu	
	základní pravidla atletických soutěží, základy evidence výkonů			
	zásady bezpečnosti			
	významné soutěže a sportovci, olympismus (průběžně i v rámci ostatních sportů)			
Průřezová témata	OSV Rozvoj schopností poznávání - cvičení pozornosti a soustředění - cvičení dovedností zapamatování			

Školní vzdělávací program

ročníky	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Téma	Sportovní hry			
Očekávané výstupy předmětu	zvládá v souvislosti s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře			
	s pomocí učitele volí a uplatňuje vhodné rozvojové činnosti		samostatně volí a uplatňuje vhodné rozvojové činnosti	
	podle svých předpokladů zlepšuje úroveň herních činností jednotlivce, jednoduchých herních kombinací a herních systémů		podle svých předpokladů zlepšuje úroveň herních činností jednotlivce, herních kombinací a herních systémů	
	zvládá podle svých předpokladů taktickou stránku sportovních her a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele			
	rozšiřuje vědomosti a dovednosti potřebné k záměrné herní spolupráci skupiny hráčů i celého družstva			
	ovládá dohodnutá (zjednodušená) pravidla a dodržuje je		ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře	
	užívá osvojené sportovní názvosloví			
	respektuje výroky rozhodčího			
	snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného			
	s pomocí zorganizuje malý turnaj ve vybraném sportu		samostatně zorganizuje malý turnaj ve vybraném sportu	
	provede základní údržbu náčiní a úpravu hřišť před utkáním i po utkání			
	objasní základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní, individuální, brankové, síťové, pálkové apod.)			
Učivo	průpravná cvičení bez míče i s míčem, průpravné hry (přehazovaná, vybíjená apod.)			
	základní principy pro řízení a rozhodování sportovních her			
	význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností, úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře			
	základní pravidla sportovních her; příprava a organizace utkání; příprava hřiště na utkání			
	specifikace bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách			
	sportovní hry: fotbal, basketbal, volejbal, házená, florbal (výběr minimálně 3 sportovních her)			
	herní činnosti, herní kombinace a herní systémy vybraných sportovních her			
Průřezová témata	OSV Seberegulace • sebeovládání, zvládání stresových situací Kreativita Komunikace • verbální a neverbální sdělování Kooperace a kompetice • rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • řešení problémů a rozhodování Hodnoty, postoje, praktická etika • vytváření podvědomí k odpovědnosti, spolehlivosti, spravedlnosti, respektování apod.			

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

ročníky	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Téma	Pohybové hry			
Očekávané výstupy předmětu	zvládá v souvislosti s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře podle svých předpokladů zlepšuje úroveň herních činností jednotlivce, herních kombinací a hry			
	zvládá podle svých předpokladů techniku a taktiku hry; ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře			
	manipuluje s jednoduchými a věku odpovídajícími zátěžemi			
	zdokonaluje se v kondičních formách cvičení			
	provede základní údržbu náčiní a úpravu hřiště pod vedením vyučujícího		samostatně provede základní údržbu náčiní a úpravu hřiště	
	respektuje věkové, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly - rozumí osvojovaným pojmům			
	zorganizuje a řídí pohybovou hru za pomoci učitele	ve spolupráci se spolužáky zorganizuje pohybovou hru	samostatně zorganizuje pohybovou hru	
	zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských vztahů.			
	jedná fair-play			
Učivo	netradiční pohybové hry a aktivity (ringo, pálkovaná, kin-ball apod.)			
	kondiční formy cvičení, manipulace se zatížením			
	základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her			
	týmová hra podle platných nebo dohodnutých pravidel			
	základní pravidla pohybových her			
	příprava a organizace			
	výběr hry podle s různým zaměřením např.: soutěživého charakteru, pro vzájemné poznávání, spolupráci apod.			
Průřezová témata				

ročníky	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Téma	Gymnastika a úpoly			
Očekávané výstupy předmětu	cvičí podle slovních pokynů, používá aktivně osvojované pojmy podle svých předpokladů zvládá osvojované činnosti			
	z osvojených cviků vytvoří za pomoci učitele krátké sestavy a zacvičí je		z osvojených cviků vytvoří samostatně nebo za pomoci spolužáků krátké sestavy a zacvičí je	
	s pomocí učitele ovládá bezpečně záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích	s pomocí spolužáků ovládá bezpečně záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích	ovládá bezpečně záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích	

Školní vzdělávací program

	uvědomuje si význam jednotlivých forem cvičení pro spol. kontakt, správné držení těla a aktivní odpočinek
	respektuje zásady postupného zatěžování a řídí se jimi
	rozpozná různé tance, vytváří a provádí pohybovou vazbu
	podle svých předpokladů zvládá jednoduchá úpolová cvičení
Učivo	pojmy, odvozené cvičební polohy a postoje; průpravná cvičení
	záchrana a dopomoc
	akrobacie, skoky a přeskoky, hrazda, kladina (dle podmínek školy)
	šplh na tyči
	šplh na tyči a na laně
	zapojení do řízení a samostatného hodnocení kvality
	rytmická a kondiční gymnastika, tance
	technika a estetika pohybu
	protahovací a napínací cvičení (strečink)
	základní úpolová cvičení – přetahy, přetlaky, průprava k technice pádů, hry
Průřezová témata	OSV Seberegulace • sebeovládání, zvládání stresových situací Rozvoj schopností poznávání • cvičení pozornosti a soustředění • cvičení dovedností zapamatování Kreativita Hodnoty, postoje, praktická etika • vytváření podvědomí k odpovědnosti, spolehlivosti, spravedlnosti, respektování apod.

ročníky	6. ročník
Téma	Turistika a pobyt v přírodě (dle podmínek školy a zájmu žáků)
Očekávané výstupy předmětu	aktivně se podílí na přípravě turistické akce a její realizaci ve spolupráci s učitelem
	uvědomuje si, že turistika je vhodná celoroční a celoživotní činnost
	zajistí 1. pomoc a odsun zraněného
	orientuje se v terénu podle mapy
	připraví a zlikviduje ohniště
	uplatňuje a respektuje základní pravidla silničního provozu a přesunu ve skupině
Učivo	příprava turistické akce: plánování trasy, vyhledávání spojů a informací o zajímavostech v místě bydliště, příprava programu
	1. pomoc, přesun zraněného
	orientace v terénu podle mapy, přežití v přírodě
	táboření, příprava a likvidace ohniště
	pravidla silničního provozu, příprava jednoduchého pokrmu
Průřezová témata	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí • ochrana přírody Vztah člověka k prostředí • náš životní styl • prostředí a zdraví

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

ročníky	7. ročník	8. ročník
Téma	Lyžování a snowboarding (dle podmínek školy a zájmu žáků)	
Očekávané výstupy předmětu	má přehled o moderní výzbroji a výstroji, umí si připravit lyže	má přehled o moderní výzbroji a výstroji, umí si připravit snowboard
	vysvětlí základní pravidla lyžařských disciplín	vysvětlí základní pravidla snowboardingu
	řídí se zásadami bezpečného pohybu v terénu a na sjezdovce, respektuje pokyny HS	
	zabezpečí místo kolize a ošetření zraněného	
	ví, jak se připravit na horskou túru, koho a jak informovat o zamýšlené cestě	
	zvládne bezpečný pohyb na sjezdových i běžeckých lyžích	zvládne bezpečný pohyb na snowboardu
	chápe význam a způsob ochrany krajiny při zimních sportech	
	dodržuje zákaz jízdy mimo sjezdové tratě	
Učivo	výzbroj a výstroj, její příprava udržování	
	zásady bezpečnosti při pohybu v terénu a na sjezdovce	
	sjezdový výcvik	snowboarding
	běžecký výcvik podle aktuálních podmínek	
	pomoc při kolizi, ošetření poranění v improvizovaných podmínkách, zajištění přesunu	
Průřezová témata	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí - ochrana přírody Vztah člověka k prostředí - naš životní styl - prostředí a zdraví	

Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Pracovní činnosti vychází z obsahu vzdělávacího oboru Člověk a svět práce RVP ZV. Hlavním cílem předmětu je vést žáka k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti, a tak přispět k životní a profesní orientaci. Předmět se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky. Při výuce se žáci učí plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost, jsou též vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Vyučovací předmět Pracovní činnosti je povinný předmět na 1. a 2. stupni ZŠ. Jeho týdenní dotace na 1. stupni v 1. - 5. ročníku činí 1 hodinu týdně a zahrnuje 4 tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce a Přípravu pokrmů. Týdenní dotace v 6., 7. a 8. ročníku činí 1 hodinu týdně a zahrnuje 5 tematických okruhů: Pěstitelství a chovatelství, Přípravu pokrmů, Svět práce, Práce s technickými materiály a Provoz a údržbu domácnosti. Tematický okruh Svět práce je povinný, z ostatních škola vybírá dle svých aktuálních podmínek a pedagogických záměrů minimálně jeden další okruh. Vybrané okruhy jsou realizovány v plném rozsahu.

Výuka probíhá v 45 minutových hodinách. Jednohodinovou týdenní dotaci předmětu lze ve vhodných případech organizovat střídavě jako dvouhodinovky 1/14 dnů. Součástí odborných učeben jsou řády závazné pro každého uživatele. S dodržováním pravidel řádů a se zásadami bezpečnosti jsou žáci seznámeni na počátku školního roku.

V předmětu Pracovní činnosti se realizují průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Environmentální výchova.

Pracovní činnosti – tvořivé zaměření

Hlavním cílem vyučovacího předmětu Pracovní činnosti v rámci tvořivého zaměření je jeho prostřednictvím vést žáky k tvořivosti a aktivnímu osvojování tvořivých dovedností. Předmět učí dovednostem a technikám, které pomáhají osvojit si potřebu vlastního prostorového výtvarného vyjádření, rozvíjet manuální zručnost, uplatnit fantazii, tvořivost a rozvinout výtvarné myšlení a citění. Pomáhá vytvořit si kladný postoj nejen k tradičnímu uměleckému oboru, ale i k přírodnímu materiálu a k životnímu prostředí obecně.

Vyučovací předmět má časovou dotaci jednu hodinu týdně v délce trvání 45 minut, v 7. a 8. ročníku dvě hodiny týdně. Jednohodinovou týdenní dotaci předmětu lze ve vhodných případech organizovat střídavě jako dvouhodinovky 1/14 dnů.

Výuka probíhá ve skupině, do které se žáci přihlásí na začátku školního roku a je realizována ve třídách, případně odborných učebnách.

V předmětu jsou realizována průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova a Enviromentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

- výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- učíme žáky prakticky si osvojovat práci podle návodu ve školní dílně, v cvičné kuchyňce, na školním pozemku, případně v dalších učebnách
- seznamujeme žáky s vlastnostmi materiálů, surovin a jejich použitelností
- učíme žáky vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení je využívat v praktickém životě
- umožňujeme žákům samostatně pozorovat a experimentovat a získané výsledky využívat v budoucnosti
- učíme žáky používat různé nástroje, nářadí a pomůcky při práci
- učíme žáky pracovat s obecně užívanými termíny

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- snažíme se o rozvíjení tvořivosti, vytváříme podmínky k uplatnění vlastních nápadů
- učíme žáky samostatně promýšlet pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
- motivujeme žáky k samostatnému řešení problémů při praktických činnostech a učíme uvědomění si své zodpovědnosti za svěřené úkoly
- umožňujeme používání nejen ustálených řešení, ale hledání nových (netradičních) řešení

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- rozšiřujeme slovní zásobu u žáků v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek
- učíme žáky výstižně popisovat pracovní postupy
- rozvíjíme u žáků schopnost komunikovat s ostatními, naslouchat jejich názorům, dokázat v praktickém životě obhájit svá rozhodnutí či pracovní postupy
- seznamujeme žáky s významem odborných termínů v oblasti pěstitelství, přípravy pokrmů, práce v dílně a při volbě povolání a při dalších činnostech
- učíme žáky porozumět návodům, receptům, technickým postupům a jiným odborným textům

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- oceňujeme každou snahu žáka
- učíme ocenit nápad druhého
- učíme spolupracovat ve dvojici či ve skupině (zařazujeme kooperativní činnosti)
- vysvětlujeme žákům jejich roli ve skupině a jejich odpovědnost za splnění svěřeného úkolu
- učíme poznání, že nikdo není dokonalý, a proto není ostuda požádat o pomoc

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- vytváříme u žáků pozitivní vztah k práci
- učíme žáky vzájemné toleranci, respektování názoru druhého
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch
- pěstujeme u žáků spoluzodpovědnost za ochranu životního prostředí při různých činnostech člověka v přírodě a ve společnosti
- nabádáme žáky k zodpovědnosti, aby při práci neohrozili zdraví a životy druhých

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- dbáme na dodržování pravidel bezpečnosti, hygieny a ochrany zdraví při práci
- zohledňujeme rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby jim pomáháme
- učíme využívat různé techniky práce
- učíme správně a bezpečně používat nástroje, vybavení, materiály a suroviny
- vysvětlujeme, jak získané vědomosti využít v rámci volby budoucího povolání
- směřujeme žáky k důslednosti a vytrvalosti ve všech započatých činnostech
- učíme žáky zodpovědnosti za výsledek své práce, upřednostňování kvality

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Pracovní činnosti

Ročník: 1.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: • porovnává vlastnosti materiálu pomocí jednoduchých pomůcek a postupů • vytváří rozmanité předměty z tradičních i netradičních materiálů • napodobí předváděnou práci podle slovního návodu a předlohy • užívá jednoduchých technik • skládá, vytrhává, tvaruje, vystřihuje, lepí, stříhá • sbírá, třídí a suší přírodniny • dodržuje bezpečnost práce	<u>Práce s drobným materiálem</u> Vlastnosti materiálu a jeho užití (papír, karton, přírodniny, modelovací hmota) Pracovní pomůcky a nástroje Jednoduché pracovní operace a postupy Organizace práce	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)
• zachází bezpečně s díly stavebnice • pracuje podle jednoduchého návodu, předlohy	<u>Konstrukční činnosti</u> Jednoduché práce montážní a demontážní	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • kreativita (pružnost nápadů, originalita)
• provádí pozorování přírody, hodnotí • pečuje o nenáročnou pokojovou rostlinu ve třídě • rozlišuje ovoce a zeleninu	<u>Pěstitelské práce</u> Změny v přírodě podle ročních období Základní podmínky pro pěstování rostlin	EV <u>Základní podmínky života</u> • voda (význam vody pro lidské aktivity) • půda (zdroj výživy)
• předvede vhodné chování při stolování • dodržuje hygienu	<u>Příprava pokrmů</u> Základní pravidla správného stolování Jednoduchá úprava stolu	OSV <u>Sociální rozvoj</u> • komunikace (dialog)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Pracovní činnosti

Ročník: 2.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - využívá základní dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami - pracuje podle slovního návodu a předlohy - užívá jednoduchých technik - skládá, vytrhává, tvaruje, vystřihuje, lepí, stříhá - respektuje bezpečnost a hygienu práce - sbírá, třídí a suší přírodniny - dodržuje bezpečnost práce a základní poznatky o nástrojích a zacházení s nimi	<u>Práce s drobným materiálem</u> Vlastnosti materiálu a jeho užití (papír, karton, přírodniny, modelovací hmota) Pracovní pomůcky a nástroje Jednoduché pracovní operace a postupy Organizace práce Lidové zvyky, tradice a řemesla	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> - kreativita (pružnost nápadů, originalita) - rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)
- ovládá elementární činnosti při práci se stavebnicemi - pracuje podle návodu, předlohy a jednoduchého náčrtku - zachází bezpečně s díly stavebnice	<u>Konstrukční činnosti</u> Jednoduché práce montážní a demontážní	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)
- provádí pozorování přírody, zaznamenává a hodnotí - pečuje o nenáročné pokojové rostliny ve třídě - rozlišuje ovoce a zeleninu	<u>Pěstitelské práce</u> Změny v přírodě podle ročních období Základní podmínky pro pěstování rostlin	EV <u>Základní podmínky života</u> - voda (význam vody pro lidské aktivity) - půda (zdroj výživy)
- předvede vhodné chování při stolování - dodržuje hygienu	<u>Příprava pokrmů</u> Základní pravidla správného stolování Jednoduchá úprava stolu, výběr potravin	OSV <u>Sociální rozvoj</u> - poznávání lidí (vzájemné poznávání ve skupině) - komunikace (dialog)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Pracovní činnosti

Ročník: 3.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - vytváří přiměřenými pracovními postupy výrobky z daného materiálu - volí vhodné pracovní pomůcky - udržuje pořádek na místě - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti - pracuje s nůžkami a šablonami - postupuje podle návodu - vybírá vhodné přírodniny - sbírá, třídí, suší, lisuje - dbá na estetickou hodnotu výrobku - pracuje podle vlastního pozorování - dodržuje bezpečnost při práci s jehlou a nůžkami - ošetří drobná poranění v případě potřeby - osvojuje si techniku stehů	<u>Práce s drobným materiálem</u> Vlastnosti materiálu a jeho užití (papír, karton, přírodniny, modelovací hmota) Funkce pracovních nástrojů a pomůcek - využití Organizace práce Pracovní operace a postupy Jednoduché lidové techniky Zpracování vybraných materiálů Druhy a kvality papíru Práce se šablonou Zdobení, koláže Lisování a lepení rostlin Vlastnosti hmoty Různé techniky zpracování Druhy stehů	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> - rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů) - seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle)
- provádí jednoduchou montáž a demontáž dle návodu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	<u>Konstrukční činnosti</u> Stavebnice konstrukční, jednoduché Práce s návodem, předlohou a jednoduchým náčrtem	OSV <u>Sociální rozvoj</u> kooperace a kompetice (pozitivní myšlení)
- ošetřuje a pěstuje pokojové rostliny ve třídě - pozoruje a vyhodnocuje pokusy se semeny (hrách, fazol) - volí správné pomůcky - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti	<u>Pěstitelské práce</u> Práce v koutku přírody Základní podmínky pro pěstování rostlin	EV <u>Základní podmínky života</u> - voda (význam vody pro lidské aktivity) - půda (zdroj obživy)
- dodržuje čistotu pracovní plochy, hygienu a bezpečnost práce - osvojuje si základní pravidla stolování a společenského stolování - připraví tabuli pro slavnostní stolování na modelové situaci	<u>Příprava pokrmů</u> Příprava jednoduchých pokrmů Výběr potravin, zdravá výživa	OSV <u>Sociální rozvoj</u> - poznávání lidí (vzájemné poznávání ve skupině) - kommunikace (dialog)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Pracovní činnosti

Ročník: 4.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - vytváří přiměřenými pracovními postupy výrobky z daného materiálu - využívá a volí vhodné pracovní pomůcky - udržuje pořádek - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti - seznamuje se s lidovým řemeslem a tradicemi - pracuje s nůžkami - postupuje podle návodu - měří, rýsuje, nařezává - vybírá vhodné přírodniny - sbírá, třídí, suší, lisuje - dbá na estetickou hodnotu výrobku - dbá na bezpečnost při práci s jehlou a nůžkami - ošetří drobná poranění v případě potřeby - plánuje a organizuje vhodně svoji činnost - osvojuje si techniky stehů	<u>Práce s drobným materiálem</u> Vlastnosti materiálu a jeho užití (papír, karton, přírodniny, modelovací hmota, drát) Funkce pracovních nástrojů a pomůcek - využití Organizace práce Pracovní operace a postupy Jednoduché lidové techniky Zpracování vybraných materiálů Druhy a kvality papíru Práce se šablonou Prostorové modely a dekorace Aranžování, koláže, zdobení Lisování a lepení listů rostlin Vlastnosti hmoty Různé techniky zpracování Modelování těles Druhy stehů, vyšívání Přišívání knoflíků Stříhání podle šablony	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> - rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů) - kreativita (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality) <u>Sociální rozvoj</u> - mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc)
- provádí montáž a demontáž dle návodu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - předvede poskytnutí první pomoci na modelové situaci	<u>Konstrukční činnosti</u> Stavebnice konstrukční Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem Sestavování dílů	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle)
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a okrasné květiny - vysvětlí význam léčivých rostlin pro zdraví a prevenci vůči nemocem - volí správné pomůcky - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti - pozoruje a vyhodnocuje pokusy se semeny (hrách, fazol, slunečnice)	<u>Pěstitelské práce</u> Okrasné rostliny, léčivky Koření, zelenina Rostliny jedovaté	EV <u>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> - změny v krajině (krajina dříve a dnes) - vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví) <u>Ekosystémy</u> - kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

		po dnešek)
• dbá na čistotu na pracovní ploše, hygienu a bezpečnost práce • dodržuje základní pravidla stolování a společenského chování • zhodnotí vhodnost výběru potravin z hlediska zdravé výživy	<u>Příprava pokrmů</u> Základní vybavení kuchyně Technika v kuchyni Výběr potravin Zdravá výživa	OSV <u>Sociální rozvoj</u> • mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy) <u>Osobnostní rozvoj</u> • seberegulace a sebeorganizace (organizace vlastního času)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Pracovní činnosti

Ročník: 5.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - vytváří přiměřenými pracovními postupy výrobky z daného materiálu - využívá a volí vhodné pracovní pomůcky - udržuje pořádek - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti - seznamuje se s lidovým řemeslem a tradicemi - pracuje s nůžkami - postupuje podle návodu - měří, rýsuje, nařezává - vybírá vhodné přírodniny - sbírá, třídí, suší, lisuje - dbá na estetickou hodnotu výrobku - pracuje podle vlastního pozorování - dbá na bezpečnost při práci s jehlou a nůžkami - ošetří drobná poranění - osvojuje si techniky stehů	Práce s drobným materiálem Vlastnosti materiálu a jeho užití (papír, karton, přírodniny, modelovací hmota, drát, folie) Funkce pracovních nástrojů a pomůcek - využití Organizace práce Pracovní operace a postupy Jednoduché lidové techniky Zpracování vybraných materiálů Druhy a kvality papíru Práce se šablonou Prostorové modely a dekorace Aranžování, koláže, zdobení Lisování a lepení listů rostlin Vlastnosti hmoty Různé techniky zpracování Modelování těles, sněhové stavby Druhy stehů, vyšívání Přišívání knoflíků Stříhání podle šablony Sestavování dílů	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> - rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů) - kreativita (pružnost nápadů, originalita, schopnost vidět věci jinak, citlivost, schopnost „dotahovat“ nápady do reality) <u>Sociální rozvoj</u> - mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc)
- provádí montáž a demontáž dle návodu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	<u>Konstrukční činnosti</u> Stavebnice konstrukční Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle)
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny - vysvětlí význam léčivých rostlin pro zdraví a prevenci vůči nemocem - volí správné pomůcky - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti - poučuje se o nebezpečí drog - pozoruje a vyhodnocuje pokusy se semeny (hrách, fazol, slunečnice apod.)	<u>Pěstitelské práce</u> Okrasné rostliny, léčivky Koření, zelenina Rostliny jedovaté Rostliny jako drogy	EV <u>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> - změny v krajině (krajina dříve a dnes) <u>Vztah člověka k prostředí</u> - prostředí a zdraví (rozmanitost vlivu prostředí na zdraví)

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

• dbá na čistotu na pracovní ploše, hygienu a bezpečnost práce • zvládá základní pravidla stolování a společenského chování • orientuje se v základním vybavení kuchyně • připraví samostatně jednoduchý pokrm • poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni	<u>Příprava pokrmů</u> Základní vybavení kuchyně Technika v kuchyni Výběr potravin, nákup a skladování Zdravá výživa Příprava jednoduchých pokrmů	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • seberegulace a sebeorganizace (organizace vlastního času) • kreativita (tvořivost v mezilidských vztazích)
---	---	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Pracovní činnosti – Pěstitelství a chovatelství

Ročník: 6.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: dodržuje technologie, kázeň, bezpečnost práce, poskytne první pomoc při úrazu	<u>Bezpečnost a hygiena práce</u>	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> - seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly a sebepoznání <u>Sociální rozvoj</u> - kooperace a kompetice – dovednost navazovat na druhé
- uvede příklady základních druhů půd a jejich zpracovatelnost - vysvětlí způsob použití přírodních a umělých hnojiv - objasní způsoby ochrany rostlin a půdy	<u>Základní podmínky pro pěstování</u> Půda – její zpracování Výživa rostlin Ochrana rostlin a půdy	EV <u>Základní podmínky života</u> půda
- uvede příklady základních druhů osiv a sadby - pozná základní druhy výpěstků zeleniny pěstované v našich klimatických podmínkách - vysvětlí zásady nutné pro pěstování zeleniny	<u>Zelenina</u> Osivo, sadba, výpěstky Podmínky a zásady pěstování	EV <u>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> zemědělství a životní prostředí
- určí vhodné postupy při pěstování vybraných pokojových rostlin a okrasných květin - pěstuje a využívá okrasné rostliny pro výzdobu školy - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	<u>Okrasné rostliny</u> Základy ošetřování pokojových rostlin Pěstování vybraných pokojových rostlin Květiny v interiéru a exteriéru Řez a úprava květin Jednoduchá vazba	
- rozliší základní druhy ovocných rostlin - objasní způsoby výsadby a ošetřování ovocných rostlin - vysvětlí způsoby uskladnění a zpracování plodů	<u>Ovocné rostliny</u> Druhy ovocných rostlin Způsoby pěstování, uskladnění a zpracování	

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

• uvede příklady základních druhů léčivých rostlin a koření • vysvětlí význam léčivých rostlin pro zdraví a prevenci vůči nemocem • pěstuje a využívá léčivé rostliny • uvede příklady základních druhů jedovatých rostlin • uvede příklady rostlin jako drog a jejich zneužití • objasní souvislost mezi alergiemi a určitými druhy rostlin	<u>Léčivé rostliny a koření</u> Pěstování vybrané léčivé rostliny (koření) Rostliny a zdraví člověka – léčivé účinky Rostliny jedovaté Rostliny jako drogy a jejich zneužívání Alergie	
• prokáže základní znalosti chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	<u>Chovatelství</u> Chov zvířat v domácnosti, podmínky, hygiena a bezpečnost chovu Kontakt se známými a neznámými zvířaty	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Pracovní činnosti – Příprava pokrmů

Ročník: 7.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: dodržuje technologie, kázeň, bezpečnost práce, poskytne první pomoc při úrazu	<u>Bezpečnost a hygiena práce</u>	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> - seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly <u>Sociální rozvoj</u> - kooperace a kompetice – dovednost navazovat na druhé
- pojmenuje základní kuchyňský inventář - bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	<u>Kuchyně</u> Základní vybavení Udržování pořádku a čistoty Bezpečnost a hygiena provozu	
- rozlišuje základní skupiny potravin - dovede dle seznamu vybrat, nakoupit, uskladnit potraviny a provést vyúčtování	<u>Potraviny</u> Výběr, nákup, skladování, vyúčtování nákupu Skupiny potravin	
- uplatňuje zásady zdravé výživy - sestaví jídelníček v souladu s pravidly správné výživy - uvede příklady alternativního stravování	<u>Sestavování jídelníčku dle zásad zdravé výživy</u> Zdravá výživa Zásady zdravého stravování Vliv způsobu stravování na zdraví Alternativní způsoby stravování	EV <u>Vztah člověka k prostředí</u> - naš životní styl - prostředí a zdraví
- dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu a ve společnosti - připraví jednoduché stolování a výzdobu stolu	<u>Úprava stolu a stolování</u> Jednoduché prostírání Obsluha a chování u stolu Slavnostní stolování v rodině Výzdoba stolu	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> kreativita – originalita, tvořivost

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

• zvládá přípravu jednoduchých pokrmů v souladu se zásadami správné výživy – např. snídani, přesnídávku, jednoduchý oběd, odpolední přesnídávku, večeři • vyjmenuje základní tepelné úpravy – např. vaření, dušení, pečení, smažení a využívá podle potřeby v praxi	<u>Příprava pokrmů za studena</u> Základní způsoby tepelné úpravy Základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	
--	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Pracovní činnosti – Svět práce

Ročník: 8.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - pojmenuje základní požadavky trhu práce - přiměřeně uplatňuje svoje práva na trhu práce	<u>Trh práce</u> Povolání lidí Druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů Charakter a druhy pracovních činností Požadavky kvalifikační, zdravotní, osobnostní Rovnost příležitostí na trhu práce	MuV <u>Etnický původ</u> rovnocennost všech etnických skupin a kultur
posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	<u>Volba a profesní orientace, základní principy sebepoznání</u> Osobní zájmy a cíle Tělesný a zdravotní stav Osobní vlastnosti a schopnosti Sebehodnocení Vlivy na volbu povolání, profesní etika	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> - sebezpoznaní, sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě - seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly a sebeovládání
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělání - navštíví poradenské středisko v místě školní docházky – např. Úřad práce	<u>Informační základna pro volbu povolání</u> Práce s profesními informacemi Využívání poradenských služeb	
- orientuje se v nabídce učebních a studijních oborů - vysvětlí způsoby přijímacího řízení - využívá informační a poradenské služby	<u>Možnosti vzdělání</u> Náplň učebních a studijních oborů Přijímací řízení Informace a poradenské služby	
- orientuje se v základních pracovních příležitostech regionu - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby na trhu práce - sestaví vlastní životopis - vysvětlí způsob řešení problému nezaměstnanosti ve spolupráci s Úřadem práce - přiměřeně uplatňuje svá práva ve vztahu k zaměstnanec –	<u>Zaměstnání</u> Pracovní příležitosti regionu Způsoby hledání zaměstnání Psaní životopisu Pohovor u zaměstnavatele Problémy zaměstnanosti Úřady práce Práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů	OSV <u>Sociální rozvoj</u> - komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální - kooperace a kompetice – rozvoj sociálních dovedností pro etické zvládání situací konkurence <u>Morální rozvoj</u> - řešení problémů a

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

zaměstnavatel a demonstruje na příkladech		rozhodovací dovednosti – zvládání problémů v mezilidských vztazích
• orientuje se ve veřejném a soukromém sektoru • vyjmenuje nejčastější formy podnikání formy podnikání	<u>Podnikání</u> Druhy organizací Nejčastější formy podnikání Drobné podnikání	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Pracovní činnosti – Provoz a údržba domácnosti

Ročník: 6. - 8.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: - sestaví jednoduchý domácí rozpočet - je schopen vést jednoduché domácí účetnictví - provádí jednoduché operace platebního styku	<u>Finance</u> Rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory Hotovostní a bezhotovostní platební styk Ekonomika domácnosti	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> seberegulace a sebeorganizace – regulace vlastního jednání
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy - poskytne první pomoc při úrazu - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti - správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízeními včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu - volí správné úklidové postupy a úklidové prostředky s ohledem na životní prostředí - zná způsoby ekologické likvidace odpadu - dokáže vyjmenovat základní spotřebiče v domácnosti	<u>Provoz a údržba domácnosti</u> Údržba oděvů a textilií Úklid domácnosti Úklidové postupy Úklidové prostředky a jejich dopad na životní prostředí Odpad a jeho ekologická likvidace Spotřebiče v domácnosti	OSV <u>Sociální rozvoj</u> - kooperace a kompetice –rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci EV <u>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> - odpady a hospodaření s odpady
- dodržuje základní bezpečnostní pravidla poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem - orientuje se v základních druzích běžných elektrických spotřebičů, v jejich návodech k obsluze a údržbě - vysvětlí důležitost ekonomiky provozu elektrospotřebičů	<u>Elektrotechnika v domácnosti</u> Elektrická instalace Elektrické spotřebiče Elektronika Sdělovací technika Funkce, ovládání, užití, ochrana a údržba elektrotechniky Bezpečnost a ekonomika provozu Nebezpečí úrazu elektrickým proudem	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Pracovní činnosti – Práce s technickými materiály

Ročník: 6.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: dodržuje, kážeň, bezpečnost a hygienu práce obecně a též při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu	<u>Bezpečnost a hygiena práce</u>	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> - seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly a sebepoznání <u>Sociální rozvoj</u> - kooperace a kompetice – dovednost navazovat na druhé
rozliší základní druhy materiálů, jejich užití a vlastnosti	<u>Materiály</u> Vlastnosti, užití v praxi (dřevo, plasty, kov, kompozity)	
orientuje se v základních pomůckách, nářadích a nástrojích	<u>Pracovní pomůcky, nářadí, nástroje pro jejich opracování</u>	
- volí jednoduché pracovní postupy a operace - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem technických materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - provádí jednoduché práce s technickými materiály - dodržuje technologickou kázeň	<u>Jednoduché pracovní operace a postupy</u>	
- organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - dodržuje technologické postupy	<u>Organizace práce, důležité technologické postupy</u>	
- užívá technickou dokumentaci - připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	<u>Technické náčrty a výkresy, technické informace a návody</u>	
- objasní úlohu techniky v dějinách - seznámí se s nebezpečím zneužití techniky v dějinách - chrání životní prostředí - využívá techniku ve volném čase - orientuje se v tradičních řemeslech	<u>Úloha techniky v životě člověka</u> Zneužití techniky Technika a životní prostředí Technika a volný čas Tradice a řemesla	EV <u>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> - průmysl a životní prostředí - odpady a hospodaření s odpady

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Pracovní činnosti – tvořivé zaměření

Ročník: 1. - 3.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata	Náměty prací a časové rozvržení do jednotlivých měsíců volí vyučující aktuálně dle situace (s přihlédnutím ke zručnosti a tvořivosti dětí a jejich individuálním schopnostem, ročnímu období, probíhajícímu soutěžím, projektům apod.). Očekávané výstupy a učivo jsou pouze výčtem možností.
Žák: • zpracovává různé druhy papíru a kartonu • využívá netradiční materiály a poznává jejich výrazové možnosti • originálně dotváří různé přírodniny • tvaruje z neobvyklých modelovacích hmot, poznává a zkouší jejich výrazové možnosti • rozvíjí cit pro prostor, modelováním vytváří objem i reliéfní kompozici • zužitkuje zbytky textilních a jiných materiálů • vkusně aranžuje • maluje a kreslí různými výtvarnými technikami • využívá základní klasifikaci barev • pracuje s linií • pracuje s drobnými materiály • při práci uplatňuje představivost a fantazii • ovládá elementární činnosti při práci se stavebnicemi • pracuje podle návodu, předlohy a jednoduchého náčrtku	<u>Práce s papírem a kartonem</u> <u>Netradiční materiály</u> <u>Přírodní materiál</u> - různé způsoby zpracovávání a dotváření dle fantazie <u>Modelování</u> - příprava modelovacích hmot; různé způsoby zpracovávání <u>Práce s textilem a jinými materiály</u> - koláže <u>Základy aranžování</u> - s přihlédnutím k věku dítěte <u>Malba a kresba</u> - teorie barev, druhy linií <u>Práce s drobnými materiály</u> - rozvoj manuální zručnosti <u>Konstrukční činnosti</u> Jednoduché práce montážní a demontážní	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> • rozvoj schopností poznávání – rozvoj smyslového vnímání • sebepoznání a sebepojetí – já a moje tvorba • kreativita – pružnost nápadů, originalita, tvořivost EV <u>Základní podmínky života</u> • estetika v životě člověka	

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace

zachází bezpečně s díly stavebnice • předvede vhodné chování při stolování • dodržuje hygienu • vytváří z hroudy měkké hlíny, z hliněných válečků a z hliněných vyválených plátů své výrobky zdobí přiměřeně věku • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci	<u>Příprava pokrmů</u> Základní pravidla správného stolování Jednoduchá úprava stolu, výběr potravin <u>Práce s keramickou hlinou</u> - vlastnosti keramické hlíny - pracovní nástroje a pomůcky - pracovní postupy ručního vytváření - zdobení výrobku - glazování - zásady bezpečnosti při práci s nástroji		
--	--	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Pracovní činnosti – tvořivé zaměření

Ročník: 4. - 5.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata	Náměty prací a časové rozvržení do jednotlivých měsíců volí vyučující aktuálně dle situace (s přihlédnutím ke zručnosti a tvořivosti dětí a jejich individuálním schopnostem, ročnímu období, probíhajícím soutěžím, projektům apod.). Očekávané výstupy a učivo jsou pouze výčetem možností.
Žák: - výtvarně proměňuje odpadové materiály - dotváří přírodniny a pracuje s nimi - ovládá práci s návodem a předlohou - zachází bezpečně s díly stavebnice - bezpečně používá základní zahradnické náčiní - rozpozná základní okrasné a užitkové rostliny - vytváří vlastní herbář - popíše vše okolo jídla, vaření a zdravé výživy - předvede vhodné chování při stolování	<u>Práce s papírem</u> <u>Práce s plasty</u> <u>Práce se sklem</u> <u>Práce s přírodninami</u> <u>Konstrukční činnosti</u> - práce montážní a demontážní <u>Pěstitelské práce</u> - rozvoj manuální zručnosti <u>Příprava pokrmů</u> - zásady zdravého stravování - základní pravidla etikety stolování	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> - rozvoj schopností poznávání – rozvoj smyslového vnímání - sebepoznání a sebepojetí – já a moje tvorba - seberegulace a sebeorganizace - kreativita – pružnost nápadů, originalita, tvořivost EV <u>Základní podmínky života</u> - estetika v životě člověka <u>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> <u>Vztah člověka k prostředí</u>	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Pracovní činnosti – tvořivé zaměření

Ročník: 6. - 9.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata	Náměty prací a časové rozvržení do jednotlivých měsíců volí vyučující aktuálně dle situace (s přihlédnutím ke zručnosti a tvořivosti dětí a jejich individuálním schopnostem, ročnímu období, probíhajícím soutěžím, projektům apod.). Očekávané výstupy a učivo jsou pouze výčtem možností.
Žák: - výtvarně zpracovává různé druhy materiálů - pracuje s vhodnými nástroji a nářadím - měří, rysuje - nakreslí jednoduchý technický náčrt - pracuje podle předlohy, s návody, náčrtů, se šablonou, formou - tvaruje z keramické hlíny, své výrobky zdobí přiměřeně věku, glazuje - dotváří přírodniny a pracuje s nimi - ovládá práci s návodem a předlohou - zachází bezpečně s díly stavebnice - sestavuje modely podle předlohy i podle představy - vytváří vlastní plošné i prostorové kompozice za stavebnicových prvků a volného materiálu - zdokonaluje dovednosti v technice kresby, malby a v kombinovaných technikách - zdokonaluje se v práci s různými materiály, užívá různé nástroje - experimentuje s netradičními materiály, používá ekologický materiál - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vypořizovaných zkušeností - zdokonaluje dovednost vyjádřit	<u>Práce s papírem</u> <u>Práce s plasty</u> <u>Práce se dřevem</u> <u>Práce s kovem</u> <u>Práce se sklem</u> <u>Práce s keramickou hlínou</u> <u>Práce s textilem a jinými materiály</u> <u>Práce s přírodninami</u> <u>Konstrukční činnosti</u> - práce montážní a demontážní <u>Kresba, malba, jednoduché grafické techniky, aplikované techniky</u> - motivy z přírody, figurativní náměty, portrét, architektura, krajina, zátiší, abstraktní	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> - rozvoj schopností poznávání – rozvoj smyslového vnímání - sebezpoznaní a sebezpojetí – já a moje tvorba - seberegulace a sebeorganizace - kreativita – pružnost nápadů, originalita, tvořivost EV <u>Základní podmínky života</u> - estetika v životě člověka <u>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> <u>Vztah člověka k prostředí</u>	

Školní vzdělávací program

proporcionální a prostorové vztahy • využívá perspektivu • užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách, vývoji a vztazích • dovedně vybírá a uplatňuje prostředky pro vyjádření emocí a nálad • k tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií (počítačová grafika, digitální fotografie...) • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce • používá pracovní nástroje a nářadí vhodné pro dané činnosti • zorganizuje si práci, provádí jednoduché pracovní operace a postupy	kompozice <u>Práce na Pc</u>		
--	--	--	--

6. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

Pravidla pro hodnocení žáků

Nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu ve škole je hodnocení žáků. Hodnocení žáků je běžnou činností, kterou učitel ve škole vykonává průběžně ve výuce (ale i mimo ni) po celý školní rok. Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím které získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje, aby přetrvávající nedostatky odstranil.

Hodnocení by se mělo soustředit i na individuální pokrok každého žáka, respektive na naplnění předem stanovených požadavků. Součástí hodnocení žáka ve škole je také hodnocení jeho chování a projevu. Celkově však hodnocení nesmí vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáka. Je žádoucí, aby si kvalitní zpětnou vazbu dovedli žáci brzy vytvářet sami a naučili se vlastnímu kritickému sebehodnocení a hodnocení svých spolužáků.

Hodnocení žáka vychází z posouzení míry dosažených očekávaných vstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů ŠVP, které vedou k rozvoji klíčových kompetencí. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

Základem hodnocení žáka je tradiční klasifikace v pěti klasifikačních stupních na 1. i 2. stupni. Vyučující je povinen dodržovat platné právní předpisy a vnitřní normy školy, které upravují pravidla pro hodnocení. Pravidla pro hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků jsou součástí školního řádu. Toto hodnocení je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné a všestranné.

Použité zkratky

Zkratky vyučovacích předmětů:

Čj – Český jazyk
Aj – Anglický jazyk
Ajj – Anglický jazyk s jazykovým zaměřením
Rj – Ruský jazyk
Rjj – Ruský jazyk s jazykovým zaměřením
Nj – Německý jazyk
Njj – Německý jazyk s jazykovým zaměřením
M – Matematika
Inf – Informatika
Prv – Prvouka
Pří – Přírodověda
Vl – Vlastivěda
Hv – Hudební výchova
Vv – Výtvarná výchova
Tv – Tělesná výchova
Tvsz – Tělesná výchova – sportovní zaměření
Pč – Pracovní činnosti
Pčtz – Pracovní činnosti – tvořivé zaměření
D – Dějepis
Ov – Občanská výchova
Fy – Fyzika
Ch – Chemie
Př – Přírodopis
Z – Zeměpis
Vzdr – Výchova ke zdraví

Zkratky průřezových témat:

OSV – Osobnostní a sociální výchova
VDO – Výchova demokratického občana
VMEGS – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
MuV – Multikulturní výchova
EV – Environmentální výchova
MeV – Mediální výchova

Ostatní:

ICT – informační a komunikační technologie
BOZP – Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

EVVO – Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta
ŠVP – školní vzdělávací program
PPP – pedagogicko-psychologická poradna
PLPP - plán pedagogické podpory
IVP – individuální vzdělávací plán
SRPDŠ – Sdružení rodičů a přátel dětí a školy při 14. ZŠ
RVP ZV - Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání
ZŠ – základní škola
MŠ – mateřská škola
P – (centrum) – P = prevence
DVPP – Další vzdělávání pedagogických pracovníků
SKP – Sportovní klub Plzeň
ŠD – školní družina
TJ – tělovýchovná jednota
PR – pedagogická rada
MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Pc - počítač
SWOT (analýza) – S = Strengths (silný), W = Weaknesses (slabý), O = Opportunities (příležitost), T = Threats (hrozba)
ZČU-PF – Západočeská univerzita – pedagogická fakulta
ÚMO – úřad městského obvodu
ČR – Česká republika

Standardy pro základní vzdělávání

Standardy jsou tvořeny indikátory, které konkretizují očekávané výstupy

Poznámka:

Pokud jsou v dokumentu používány pojmy žák, učitel aj., rozumí se tím pedagogická kategorie nebo označení profesní skupiny, tj. žák i žákyně, učitel i učitelka atd.

Obsah

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	2
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	3
3. CHARAKTERISTIKA ŠVP	12
4. UČEBNÍ PLÁN	23
5. UČEBNÍ OSNOVY	31
ČESKÝ JAZYK.....	31
ANGLICKÝ JAZYK.....	66
DALŠÍ CIZÍ JAZYK (NĚMECKÝ JAZYK, RUSKÝ JAZYK)	84
MATEMATIKA.....	100
INFORMATIKA.....	120
PRVOUKA.....	130
PŘÍRODOVĚDA	139
VLASTIVĚDA.....	144
DĚJEPIS.....	150
OBČANSKÁ VÝCHOVA.....	161
FYZIKA	171
CHEMIE.....	179
PŘÍRODOPIS	185
ZEMĚPIS.....	197
HUDEBNÍ VÝCHOVA.....	206
VÝTVARNÁ VÝCHOVA	216

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	230
TĚLESNÁ VÝCHOVA	237
PRACOVNÍ ČINNOSTI.....	256
6. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ	279
POUŽITÉ ZKRATKY.....	280